

Kezesség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,
Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat
Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap kora reggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva,
vagy posta szétküldéssel:

Egész évre K 90—

Félévre .. 45—

Negyedévre .. 22.50

Egy óra .. 7.50

Egyes szám ára 30 l.

Kezesség és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és fajtulajdonos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-közleményeket díjazás szerint vesszünk fel a kiadóhivatal.

Wilson győzelme a békekonferencián.

Az antant-hatalmak nem anektálják a német gyarmatokat.

— Clemenceau programja megbukott.

Newyork, jan. 31. (Szikratávirat) Az *Evening Leader* jelenti Párisból: Az ideiglenes és kielégítő határozat, amelyre az új nagyhatalom a német gyarmatok és a török területek sorsa tekintetében jutott, Lloyd George közvetítő indítványának eredménye. Francia forrás szerint ugyanis Lloyd George megtalálta azt a formulát, amely lehetővé tette azt, hogy azok a nemzetek, amelyek a német gyarmatokat és a török területeket megszállják, ezen területek teljes urai legyenek anélkül, hogy azokat anektálják. Ez a formula abban foglalható össze, hogy nyilvánvalóan megbízson alapuló állandó birtokbavételről van szó. A határozat azért mondják átmenetinek, mivel az a területek, hogy elsősorban a nemzetelek szövetségét alkotják meg. A nemzetek ligája az egész nemzetközi szervezet központi eleme lesz és amíg ez megalkotva nincs, addig minden részletes kidolgozás — amilyen például a gyarmatok számára kiszemelt megbízottak rendszere — szükségszerűen átmeneti.

Bern, jan. 31. Párisból érkező diplomáták beszélik, hogy Wilsonnak és Lloyd Georgenek egyre növekvő befolyása a békekonferencián a mérsékelt program győzelmét biztosítja. Most már bizonyos, hogy Németországot felveszik a népek szövetségébe, sőt valószínű, hogy a területi kérdések tekintetében is csak a népszövetség megalakulása után fognak dönteni véglegesen, úgy, hogy Németországnak módja lesz állást foglalni ezekben a területi kérdésekben is. Clemenceau programja teljesen háttérbe szorult és a konferencia tárgyalásai most a kompromisszum jegyében folynak.

A csütörtöki tárgyalások.

Páris, jan. 31. Hivatalosan jelentik: A nagyhatalmak képviselői csütörtökön két ülést tartottak, amelyen folytatták a csendesítési és afrikai német gyarmatokról megkezdett eszmecsere és ideiglenes egyezményt kötöttek a német gyarmatok, valamint Törökország megszállt területein bevezetendő közigazgatás dolgában. A délutáni ülésen a belga delegátusok is megjelentek és kifejtették Belgiumnak a Kongóra vonatkozó álláspontját. Elhatározták, hogy megbízák a szövetséges és társult hatalmak katonai-képviselőit, valamint a legfőbb haditanácsot, terjesszék be a javaslatokat az ottmani birodalom megszállott területein a rend helyreállítására szükséges haderő megfelelő elosztásáról.

Előkészületek egész Törökország megszállására.

Newyork, jan. 31. (Szikratávirat) Az Associated Press jelenti Párisból: A legfőbb haditanács a napokban üszörelt és megleszi az előkészületeket az antant és — ha erre szükség volna — az amerikai haderőnek egész Törökországban való elosztása tekintetében. Ugy vélik, hogy a legfőbb haditanács ezen intézkedése azzal függ össze, hogy az örményekkel és más leigázott fajokkal szemben előkészít újabb kegyetlenségek híre érkezett, amelyekhez hozzájárul az, hogy a porta megtagadta a szükséges bűntudó és védőintézkedések fogantatását.

Nincs ellentét az antant-hatalmak között?

London, jan. 31. A Reuter-ügynökséget felhatalmazták annak megállapítására, hogy azok a jelentések, amelyek egyes lapokban a békekonferenciának a német gyarmatok sorsára és a török birodalom jövőjére vonatkozó tárgyalásáról megjelentek, szándékosan helytelenül állítják be a konferencia határozatait.

Mikor lesz már béke?

Budapest, jan. 31. A *Temps* szerint Wilson reméli, hogy a február 15-ére tervezett elutazása előtt aláírhatják az előzetes békét. Mialatt Wilson Amerikában tartózkodik, a bizottságok folytatják tanácskozásait, úgy, hogy Wilson visszatérése után nyomban megkezdhetik az általános békekonferenciát. Azt hiszik, hogy május elsejére alá fogják írni a végleges békeszerződést.

A cseheknek vissza kell vonulniuk a demarkációs vonatra.

Budapest, jan. 31. Főhivatalosan jelentik: Mint ismeretes helyről értesítünk, a csehszlovák kormány parancsot kapott Párisból, hogy csapatukat az antant által megállapított demarkációs vonal mögé vonja vissza. Ez a vonal Pozsonytól a Duna mentén az Ipoly torkolatáig, onnan az Ipoly mentén Rimaszombalig; onnan egyenes vonalban az Ung torkolatáig és onnan az Ung mentén Uzokig húzódik.

Politikai hírek.

Minisztertanács.

Budapest, jan. 31. A minisztertanács tegnap a birtokreform még hátralevő kérdéseivel foglalkozott, majd elhatározta, hogy a birtokreform végleges tárgyalására vasárnap délelőtt újabb minisztertanácsra ül össze. — Erdélyi János budapesti román követ egy legutóbbi nyilatkozatában mint Románia követe szerepeltette magát. A minisztertanács foglalkozott e nyilatkozattal és elhatározta, hogy tisztázni fogja Erdélyi János budapesti szereplését és felhívja, mutassa be megbízó levelét, mert eddig nem bizonyos az, hogy Erdélyi mint Románának, vagy mint a román nemzet tanácsnak követe tartózkodik, működik és nyilatkozik-e Budapesten.

A Károlyipárt nagygyűlést tart.

Budapest, jan. 31. A Károlyipárt-irektóriuma pénteken délután ülést tartott, amelyen a párt új programját tárgyalta. A Károlyipárt jövő vasárnap Budapesten nagygyűlést tart, amelyen nyilvánosságra hozzák az új programot.

Makón elnyomták az ellenforradalmat.

Makó, jan. 31. A tegnapi makói eseményeknek a halottja 11 súlyos és 40 könnyű sebesültje van. A halottak közt van 2 gyermek is. Az események következtében tegnap leletöltötték Hervay István csanád-vármegyei alispánt, Vajda Jenő vármegyei főjegyzőt, Kocsis József rendőrbírókat, Simonyi János defektivel és 6 csendőrmesterrel. Vajda főjegyző fehér gárdát akart szervezni; a lakásán tartott házkutatás alkalmával nagymennyiségű lőszert foglaltak le nála.

„A forradalom rendszerváltozást jelent.”

Budapest, jan. 31. A budapesti egyetem négy fakultásának dékánjai Moravosik Ernő vezetésével ma megjelentek Károlyi elnökkel és kérték az elnököt, hogy állásfoglalásukat ne tekinték renitenciának, hanem úgy vegyék, hogy kötelességüket teljesítik. Károlyi elnök válaszában többek közt ezeket mondta:

— Általában csak annyit mondhatok, hogy méltányolni tudom, ha a tanári kör az egyetem autonómiája feletti örökösök. Viszont azonban meg kell érteni, hogy forradalmi időket élünk és a forradalom nem fejeződött be október 31-ével. A forradalom rendszerváltozást jelent, amelynek az egész vonalon, így az egyetemen is, meg kell történnie. A forradalomból született kormány kénytelen magát feltenni sok régi intézmény...

Hivatalban a kormánybiztos. Sneff
József kormánybiztos ma foglalta el hivatalát, mert annak új berendezése csak tegnap este készült el. Ma foglalta el új hivatalát dr. Kaufmann Lajos városi aljegyző is, akit a kormánybiztos felkérte, hogy neveztesse ki a kormánybiztosra, amely a városháza első emeletén van, délelőtt 9 órától délután fél-2 óráig lesz hivatalos óra. Sneff kormánybiztos azonban csak délelőtt 10 órától délután 1 óráig fogja a hivatalát. Ma délelőtt a kormánybiztos közléseivel foglalkozott. A kormánybiztos arra a kérdésre, hogy mik a legközelebbi fővárosi vonatkozó tervei, a következő választ adta:

Hivatalomat holnap szombaton foglalom el és egész délelőtt küldöttségekkel foglalkozom. Így feljelenkőppani munkámat csak a jövő héten kezdek meg. Első feladatomban az 1919 évi nyolcadik népjóléti végrehajtási tervet tekintem, amelynek értelmében a közigazgatási a megszűnt képviselőtestülettől a városi néptanács veszi át. *Még kétféle, vagy kétféle feladat van a városi néptanács felé. A kinevezésről is a városi néptanács elvont, hogy a polgárrág együtt működik az ügyek intézésében a munkásságát a városi néptanács kinevezett tagjainak fele a polgárrág felé pedig a munkásságát foglalkoztat. A kinevezett 12 taggal együtt 20 tagból fog állni a néptanács. Legközelebbi teendőm közlöm a lakosság és ezzel kapcsolatban a munkaküldetés megszűntetésére irányuló munka mielőbbi megkezdését is. Az erre vonatkozó tárgyalásokat a szakértők meghallgatásával már a legközelebbi napokban megkezdem.*

A városi múzeum. A városi múzeum, amellyel annak idején sokat és részletesen foglalkoztunk, ugy látszik, kátyuba került. A városi múzeum egyszerűen nem létezik, legalább is a közönség részére nem. A háború alatt lerakódott az akadály a munka megkezdésének, de most, amikor kezdünk újra rendbe hozni, meg kell oldani ezt a régi problémát. Ha Nagykanizsa törvényhatóság lesz, igazán illik, hogy legyen valamelyes közintézménye is. — A városi múzeumunk anyaga természetesen nagyon csekély ahhoz, hogy külön múzeum-épületre a közel jövőben szükség lenne. Azonban a múzeumnak és könyvtárnak eddigi, meglevő anyagát a közönségnek is hozzáférhetővé kell tenni. A múzeum és könyvtár anyaga közkincs, amelyhez mindenkinek egyformán joga van. Sajnos, a város lakossága nem viseli eléggé a szívén a múzeum és könyvtár ügyét. Sokan, nagyon sokan vannak, akiknek nélkülözhetetlen festményeik, szobráik, régiségeik, könyveik vannak, akik nagyban hozzájárulhatnának a múzeum és könyvtár fejlesztéséhez. A város magáé nem rendelkezik elég anyagi erővel ahhoz, hogy ezt a két intézményt jelentőssé képezze. A közönség kell, hogy megszeresse, támogassa ezt a két kulturális intézményt. Legyen vége már a neglegességnek és törődjünk végre a város érdekével is. — Itt említjük meg, hogy Zerkowicz Lajos ur a városi múzeum részére egy-egy Sassa Ferenc és Sassiné Farkas Böske képet adományozott.

Eljegyzés. Dr. Scherz István eljegyezte Mattersdorfer Imát. (Mindketten külön értesítés helyett).

Freislinger József urnak a bankett alkalmával valaki véletlenségből elvitte szőlő barna púdos kalapját. Kéri azt, aki véletlenségből elvitte, hogy a Koronába vissza vinni sziveskedjék.

Jugoszlávia belső kölcsonnt vesz fel a Délvidéken. Délvidéki, szerb cenzura alatt álló lapok egy igen figyelemreméltó hirt közöltek, mert szerint Jugoszlávia államkölcsonnt készül kibocsátani és ennek érdekében polgárainoz fog fordulni. A hírből — mely elárulja a propaganda célt — nem nehéz kiitalálni, hogy Jugoszlávia már a megszállott területek lakosságát is polgárainak tartja és ezeknek a kölcsonnyegyzésére is erősen számít.

A Déli Vasut sorsa. A legközelebbi csütörtökön Bécsben ülést tart a Déli Vasut igazgatósága, amelyen jelentést tesznek a vasut pénzügyi helyzetéről. A bevételek ezidőig szerint igen csekélyek, viszont a személyzeti kiadások óriási mértékben emelkedtek. A francia érdekeltségek megindult tárgyalások hír szerint még nem jutottak el a döntő stádiumba, de április 1-ig, az elsőbbégi részvények szelvényeinek legközelebbi esedékes ségig fizetési helyzetet akarnak teremteni.

Közgyűlés. A Polgári Egylet 1919 évi február 2-án d. e. 11 órakor sajtó helyiségében közgyűlést tart.

Az új önkormányzat. Tegnap számban megírjuk, hogy az Ö. T. E. hétfőre a város hivatalos önkormányzatot szervez. A tegnapi tanácsülés ideiglenesen úgy rendelkezett, hogy a város 10 hivatalos önkormányzatot alkalmaz. A önkormányzat főparancsnoka Székely Nándor v. főmérnök, helyettes parancsnoka Novay Imre v. aljegyző és főparancsnoka Fehyvási Sándor lesz. Az egész kérdést véglegesen, természetesen majd szabályrendelettel rendezzi a néptanács.

Szombathely is törvényhatóság lesz. Szombathelyről jelentik: Szombathely régi önkormányzatához, hogy törvényhatósági joggal felruházott város lehessen, igért segítséget dr. Obál Béla kormánybiztos, aki a papokban Szombathely polgármesterével fenn is járt a belügyminiszeriumban a kérelmem előlbbi elintézése végett. Szombathelyen a törvényhatósági jog megadása hosszabb előmunkálatot igényel, mert ilyen törvény alkotására a kormánynak nincs felhatalmazása. Mindenekelőtt a város és a vármegye néptanácsainak kell határozni, hogy hajlítsák-e a törvényhatósági jogot Szombathely részére.

A hó eltakarítása közmunka. A hófúvás következtében gyakran megtörténik, hogy egyes utakat tökéletesen eltemet a hó s így a közlekedés ezeken az utakon — a közbiztonság telmes kárára — lehetetlen. A hó eltakarítása az érdekelt községek lakóinak törvényes kötelessége. A mostani erős havazások sok helyen újra aktuálissá tették ezt a régi, ma is kötelező törvényt. Akadtak ugyanis megmondhatatlan emberek, akik ennek a fontos közmunkának a teljesítését megtagadják. — Az alispán most rendeletben felhívta a polgármestereket és főszolgabírákat, hogy a kötelességeket teljesíteni nem akaró egyének ellen az eljárást hatádektalanul indítsák meg, a munkákat pedig a község terhére idegen munkásokkal is elvégeztessék.

Ujra szabad a ruhaneműek elzalogosítása. A miniszterium, hogy a ruharendelettel való visszaélést meggátolja, megtiltotta a férfiruhanák, fehérneműk és cipőknek a zálogházak részéről való átvételét. A ruharendelet végrehajtása után az intézkedés aktualitása megszűnővén, a miniszter ezt a tilalmat most felfüggesztette.

Gyászrovat. A 20. magyar gyalogezred tisztikara gyászlapon jelenti, hogy Szalay Ákos százados, harctéri szolgálat alatt szerzett bejegyzése következtében 1919. január hó 25-én elhunyt.

A bojkottált D'Annunzio. Az újszok hírcsai költőjével egy kis balcsal történt. D'Annunzio ur, akit a háború legvéresebb napjaiban dicsőségben fűrésztöltött az entente, most minden bizonnyal égnék emeli kezét és megátkozta azt a rut-hálálanságot, amellyel a franciák fizetnek szolgálatsáért. A párisi színházak, könyvtárak és könyvkereskedések ugyanis bojkott alá helyezték a nagy D'Annunzio, mert még mindig harcot hirdeti és ezáltal a szlovok ellen akarja fellázítani a francia közvéleményt. Kifogolta D'Annunzio ur, hogy a franciák miért viselnek barátságos érzelmet a szlovok iránt, ugyan mire való is a nem-etek között ez a barátság, sokkal szebb volna tüzzel vassal pusztítani egymást, illetve nem egymást, hanem a szlovokat. An a költői szózat most visszafelé sült el. D'Annunzio ur meglepetve látja, hogy nem lehet tovább uszítani, a jó konjunktúrának vége van, ő, micsoda hálálanság, amiért azelőtt megkoszorúzták az embert, azért most bojkott alá helyezték. *Balleneles!*

A Magántisztviselők és Kereskedelmi alkalmazottak helyi csoportjai szombaton, február hó 1-én este 6 órai kezdettel Sárközi Dezső zenekara közreműködésével táncestélyt tart a Casino dísztermében.

Helyreigazítás. Az öszt munkásságnak január hó 19-án tartott színelőadásán felülfizettek közül Fitos Gyula nem 10 K, hanem 20 koronát volt szives felülfizetni. — *A rendezőség.*

A Világ negymorgóban szombaton és vasárnap, február 1-én és 2-án szenzációs Phönix-film, **Az ezredes** című Herceg Ferenc remek fő felvonásoka vigjátéka kerül bemutatásra. Filmje írta Falk Richárd, rendezte Kertész Mihály. Legelsőrendű magyar színészek.

Irodalom.

A Meztelen Táncozó. Egy könyv, melynek minden oldalán tömérdek az ötlet és a vidámság, de a mely mégis a legnagyobb mélységekbe világít egy-egy könyved mondatával és százszorosa tömböt mond sok napképtel fejtegetésnél: ez Szenes Béla humoros kötet, amely holnap jelenti meg a *Kultura* kiadásában. A pesti éjszaka világának egy furcsa alakja Szenes Béla humoros és satirikus regényének a főhőse. Egy kővér, csunya szakács, a Pacsirta-Orfium főszakácsa, egy tragikomikus alak, kivélel a hietek el, hogy elenállhatatlan nőhódító. Ilyen szerelmi Don Quijote körül bonyolódik a regény izgalmas cselekménye. A nő, akit szeret, külvárosi pesti lány: ragamód, aki színésznő akar lenni. Szerelmes nők és szerelmes férfiak apró és nagyobb szerelmi-kalandjai között bravúrosan írja meg Szenes Béla tragikomikus hősenek szerelmi történetét. Az olvasó végig kacagni a könyvet, de mire az utolsó oldalára ér, észreveszi, hogy voltaképpen tragikus emberéletet mutatott. A könyvben, amely mindvégig érdekes, izgalmas olvasmány, Vértés Marcel rajzai méltó megelentetői az író kitűnően megálott alkjainak. Vértés Marcel a mai Pest rajzolója és szellemes rajzónja *A Meztelen Táncozó* illusztrációiban valószínűleg kulminál. Tőle való a kötet színes borítékra is: éjszakai orfium-kávészíni jelenet, amely Szenes Béla nagy népszerűségű regényére külön is felhívja majd a figyelmet a könyvesboltok kirakataiban. A kitűnő humoros regény ára 8 korona, kapható mindenütt.

A szerkesztőért felel: a főszerkesztő.

APRÓ HIRDETÉSEK

Eladó egy ebédiasztal 12 személyre hozzávaló 4 szék. Neuschloss butorgyár készítménye. Rákóczi-utca 89/a. 658

A legjobb minőségű asztalneműek, zsebkendők olcsó ártért kapható Fürst József áruházában, Központ-szálló épület. Telefon 388

Egy duplacsővű 16-os „Lankaszer” eladó Magyar-u. 8. Bogati erdősnél. 656

Jó megjelenésű fiatal ember jobb családnál ellátást keres. Leveleket „Feri” jellegre a kiadóhivatalba kéri. 600

Egy félmuraközi igás ló, egy könnyű szekér, egy könnyű homokfutó, 2 darab egyes lészerszám, 20 métermázsas széna, némi szemes takarmány eladó. Cim megtudható a kiadóban.

Békebeli kék posztó, zsinóros teljesen új kocsis ruha eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Egy fényképezőgép eladó Takács Ferencnél, Zalaszentjakab. 646

Intelligens házaspár keres február hó 1-ére esetleg 15-ére kétszobás oszinosan bútorozott lakást konyhával és mellékhelyiségekkel. Cim a kiadóhivatalban.

Ajtók, ablakok és tokok, amelyek a Thurn-Taxis herceg baltavári kastélyából kerültek ki, jutányos árban kaphatók. Erdeklődni ehhez a gőzfürdőben. Telefon 350.

Árverési hirdetmény.

Ajlrott marcali állami közjegyző ezenel közhírré teszi, hogy Galgóczy András keményseprőmester kövágóosi lakos és máriatelepi szőlőbirtokos igazolt meghatalmazottjának, dr. Schwarz Zsigmond készthelyi ügyvédnek megkeresése folytán a Josef Freismuth és neje Mária Freismuth speltenbach-i lakosok korcsmárosok által úgy ifju Buchman Andras határfalvai lakos korcsmáros által Galgóczy András máriatelepi szőlőbirtokostól megveit, de nevezett vevők által át nem vett; Galgóczy Andrásnak Máriatelepen az V-ik szakaszban levő szőlőjénél levő pinceben 1 hordóban 800 liter 1918. évi termésű vörös bor és 19 hordóban 14200 liter 1918. évi termésű fehér bor általam, mint hatósági személy által, a késedelmes vevők rovására 1919. évi február hó 12. én délután 2 órakor Galgóczy Andrásnak Máriatelepen, az V-ik szakaszban levő pincéjénél fogantatosítandó és megtartandó nyilvános árverésen a legelőbbit igérőnek el fog adatni.

Kikiáltási ár 7500 korona, de ha ezen ár be nem ígértetnek, a borok a kikiáltási áron át is eladotnak.

Árverezők kötelesek az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10. %-át, vagyis 7500 koronát, bánatpénzül kezemhez letenni.

A borok vételára készpénzben teljes összegében azonnal kifizetendő kezemhez.

Ha az árverési vevő a teljes vételárat azonnal ki nem fizetné, az esetre elveszti bánatpénzét és a borok a nyomban megtartandó újabb árverésen ismét el fognak adatni.

A borok az árverési vevő által legkésőbb 1919. évi február 20-ig átveendőek és elvihetőek, de ha az árverési vevő a borokat 1919. évi február 20-ig Galgóczy András pincéjénél hagyja, azokat tartozik lepecsételni, de ez létszere a borok az 1919. évi február 20-ig az árverési vevő veszélyére maradnak ott. 1919. évi február 20-án a borok feltétlenül elvihetőek az árverési vevő által, mert a borok kölcsönhordókban vannak és a kölcsönszerződés határideje 1919. évi február 21-én lejár.

Marcali, 1919. évi január hó 27. napján

Dr. Kasza Sándor

1188/1919.

662

A határvédelem szervezéséhez szükséges összegnek gyűjtés útján való biztosítása.

Hirdetmény.

Zalavármegye alispánja a megye határvédelmenek szervezéséhez szükséges összegnek biztosítása céljából a vármegye területen gyűjtést rendelt.

A befolyó adományokat a kormány kamatnélküli állami kölcsönnek tekinti és hajlandó azokat majd visszafizetni.

Felhívom a város közönségét, hogy az e célra szükséges összegnek előteremtésében mindenki anyagi erejéhez mérten vegyen részt.

Adományok a városi pénztárba a hivatalos órák aialt fogadotnak el és nyugtáztatnak.

Nagykanizsán, 1919. évi január hó 28-án.

Dr. Sabján Gyula s. k.
polgármester.

URANIA mozgóképpalota

Hozzányi-u. 4. Telefon 255

Péntek, szombat, vasárnap, Január 31. február 1-én és 2-án

Az olasz kinematográfia remeke

Az utolsó percben

szenzációs kalandor-dráma 5 felv. Főszereplő Henriette Bonnard olasz művésznő.

És a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor
Vasár- és ünnepeken: 3, 4^{1/2}, 6 és 7^{1/2} órakor.

Fiaker

minden alkalomra megrendelhető

vidékre is CENTRÁL Szálloda

portásánál (szobapincér). —

Könyvek :: Folyóiratok :: Naptárak

FISCHEL Fülöp Fia

könyv- és papíráruházban
NAGYKANIZSA, (Városház palota.)

Irodaszerek, üzletikönyvek, papírok
hangszerek, díszművek, játéktárgyak

VILÁG nagy mozgó-színház

Haraszti Szálló. Telefon 14

Szombat, vasárnap, Február 1. és 2.

XVI. magyar Arany-sorozat Phönix-filmje

Az ezredes

Herceg Ferenc remek vígjátéka 5 felvonás.

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor.
Vasár- és ünnepeken: 3, 5-és 7 órakor.

ELVÁLLALOM

mindennemű robbanó motorok és gőzgépek szakszerű javítását, mal-mok és gyárak villanyvilágítás berendezését azonnalra. — Vidéki meghívásra elmegyek.

BERGER JENŐ, okl. gépész
NAGYKANIZSA, Eötvös-tér 18

Viszonteladók

már most szerezzék be szükségletüket a közelgő szezonra

„Cordelin” szőlőkötöző papírszárgából

Legjobb minőség! Olcsóbb mint bármely más papírszárga!

Cordelin G. M. B. H. eladási irodája
BUDAPEST, V., Zoltán utca 10.

Ügynököknek és utazóknak nagy mellékkereslet!

A NÉP ORVOSA

hasznos ismeretár az egészség előmozdítására és megvédésére, a háborgatott egészségnek helyreállítására: — Nekülözhetetlen könyv minden családnál. — Ára kötve 10 kor.

Népszerű oktatás a balesetek elkerülésével szükségesé valandott segélynyújtásban. — Ára 1 korona.

Kapható FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében, NAGYKANIZSÁN

Betűszedőtanonc

felvétetik a Zala-nyomdában!

Minden külön értesítés helyett!

Özv. Färber Samuné sógornője, özv. Kaufer Salamonné, özv. Hirschl Jánosné nőverei, Handelszman Sándor fivére, Handelszman Sándorné sógornője és az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatják

Handelszman Herman ur

áldásos életének 73-ik évében hosszas és kínos szenvedés után a 30-án délután 5 órakor történt gyászos elhunytát.

A megboldogult hült tetemét február hó. 2-án délelőtt 10 órakor fogjuk a helybeli izr. sírkertben örök nyugalomra helyezni.

Áldás és béke hamvaira!

szervező és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korán reggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva,
vagy posta szétküldéssel:

Egész évre K 90—

Félévre „ 45—

Negyedévre „ 22.50

Egy óra „ 7.50

Egyes szám ára 30 L.

szervező és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdal telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-
közleményeket díjszabás szerint vesz
fel a kiadóhivatal.

Területi kérdések a békekonferencián

Szerb—román vetélkedés a Bánátért.

Páris, febr. 1. (Szikratávirat.) A nagyhatalmak képviselőiből álló bizottság ma délután elfogadta azt a határozatot, amely szerint a szövetségesek megbízottakat küldenek Teschenbe, akik a békés forgalmat a cseh-tótokkal és a lengyelekkel biztosítani fogják a békekonferencia területi döntéséig. A szövetségesek meg akarják előzni az esetleges újabb összetűzéseket és a vérontást. A csapatokat Teschen tartományból vissza fogják vonni, a munkások pedig folytatják a munkát a bányákban és a bányák termékét az antant-bizottság fogja elosztani. Esetleges vitákat is ez a bizottság fog elintézni. A konferencia bizottsága ezután a Balkán-probléma megbeszélésére tért át és közben a Bánátra és Temesvár városára vonatkozó szerb—román véleménykülönbséggel is foglalkozott. Ez idő szerint francia csapatok tartják megszállva e vidéket. Néprajzi tekintetben e vidék lakossága nagyon vegyes. A bánáti kérdés az egyetlen, amelyben a románok és szerbek közt egyenetlenség van. *Bratinau és Misu az egész Bánátot követeli* és az 1915-ben Franciaországgal, Angliával és Oroszországgal kötött szerződésre hivatkozik, amely Románia hadbalépési feltételként a Tisza és Maros közt fekvő egész területnek Romániához való csatolását állapítja meg. A másik nézetet Wesnitz képviselte, aki a nemzetiségi elv alapján a Bánát azt a részét követeli, ahol a szerbek többen vannak mint a románok. *Kétségtelen, hogy a két álláspont között sikerül valamilyen közvetítő megoldást találni. Végleges döntés nem történt.* A konferencia bizottsága holnap a román delegátusok Besszarábiára vonatkozó állásfoglalását fogja meghallgatni.

Mezopotámia és Syria sorsa.

Páris, február 1. A béketárgyalásnak a német gyarmatokra, Mezopotámia és Syria vonatkozó határozata ideiglenes és e pillanatban elég, ha az általa leginkább érdekelt hatalom elfogadja. Azt mondják, hogy az indiai kormányt bízzák meg Mezopotámia kormányzásával. A Syria-ra vonatkozó megbízást az angol kormánynak ajánlják fel, amely az ottani közigazgatásért felelős lesz. Németdélafrikai fejlődése ugyanazon alapelv szerint fog haladni, mint a délafrikai konföderáció tartományainak fejlődése, vagyis teljes helyi önkormányzatuk lesz.

Magyarország utat kap a tengerhez.

Páris, febr. 1. Fiume kérdésében Wilsonnak az az álláspontja, hogy Magyarországot semmiképpen sem lehet a tengerrel elzárni. Akár Olaszország, akár Jugoszlávia kapja is meg Fiumét, biztosítani kell a tengerhez vezető utat Magyarország részére.

A népszövetség programja.

Bern, február 1. A Times arról értesül, hogy a népszövetség a konferencia programjának elején áll. A népszövetség a benne résztvevő nemzetek területi integritását és a fegyverkezés csökkentését biztosítaná, azonkívül különböző kényszereszközöket alkalmaz azon népekkel szemben, amelyek a világ békéjét önző módon meg akarják zavarni. A népszövetség terve ezenkívül a titkos szerződések megszüntetését is garantálná.

Románia az antant ellen.

Nagyvárad, febr. 1. Romániában az utóbbi napokban bizonyos nyugtalanság észlelhető. A nyugtalanság politikai természetű ellentétből fakad és elsősorban Románia szövetségesei ellen irányul. Igen kiélesedett a hangulat Romániában különösen Anglia ellen és ez már annyira megy, hogy a lapok nyíltan írják Anglia ellen.

Nemzetközi munkáskonferencia Bernben.

Budapest, f. br. 1. Kunfi Zsigmond közoktatásügyi miniszter ma Bernbe utazott.

Genf, febr. 1. Az antant-szociálisták tegnapelőtt Párisban ülést tartottak, amelyen heves összeütközésekre került a sor. A belgák kifejezték, hogy nem mennek el a berni konferenciára.

— Kivel akartok tárgyalni — kérdezték — talán Scheidemannel, Vilmos szolgáljával, Liebknicht és Luxemburg Róza gyilkosaival?

A franciák idegesen hallgatták a kifakadásokat. Thomas ezt mondta:

— Ha a belgák azzal az utasítással jöttek el hazuról, hogy ne menjenek Bernbe, ezt mondják meg, de ne vitalkozzanak ilyen hangon.

Vanderveelde szemére vetette Hendersonnak, hogy tulságos gyorsan járt el a konferencia összehívásánál. Az egész ellenséges megszállás alatt — mondotta — nem voltam Belgiumban; most mint az Internacionálé elnöke szeretnék elmenni Bernbe; elvbarátaim azonban megtagadják tőlem a hivatalos meg-

bízást: mégis elmegyek Bernbe, hogy lemondjak állásomról.

Henderson dühösen szólt közbe: ilyen makacs emberekkel ne vesztegessük az időt. — Felállt és eltávozott. Languet békíteni próbált: Mi sohasem mondtuk, hogy helyeseljük a német többségi szociálisták eljárását, tény azonban, hogy a szociálisták közt is akadnak olyanok, akik kapitulálnak a polgárság előtt.

Thomas kijelentette, hogy elmegy Bernbe, hogy a mai zavaros viszonyok közt meg tudja helyeslí-e az Internacionálé a bolsevizmust.

A megszállott Magyarország

Visszavonulnak a csehek.

Budapest, febr. 1. Megbízható forrásból értesülünk, hogy a csehek egyes helyeken visszavonultak az Ipolyig, a demarkációs vonalon túlra. Ipolyság város állomása csapataink kezében van. A komáromi hidat a csehek elzárták. Valószínű, hogy a csehek rövidesen az egész vonalon visszavonulnak az Ipoly túloldalára. Rimaszombatba tegnap egy olasz tábornok érkezett. A városban nagyszámu cseh katonaság van koncentráva.

Komáromot kiürítik a csehek.

Komárom, febr. 1. A csehek kivonulása a városból a legközelebbi időben várható. A csehek napok óta ürítik az összes raktárakat minden élelmiszert, fegyvert és katonai felszerelési tárgyat elszállítanak. Eddig több waggon lisztet, cukrot, zsírt, szalonnát szállítottak el, sőt a lőszergyár készleteit is elvitték.

Erdélyben soroznak a románok.

Nagyvárad, febr. 1. Szilágy megye néhány járásában a románok besorozták az 1890—96. évfolyambelieket — nemzetiségre való tekintet nélkül. A budapesti francia bizottság közlése szerint Pathé francia tábornok négy nappal ezelőtti parancsot adott a román csapatoknak, hogy a lövöldözéseket szüntessék be. Ezzel zemben megállapítható, hogy a románok tegnap, négy nappal a kiadott parancs után Csucza állomását tüzéséggel lötték.

Az Arad—csanádi vasutasok mozgalma.

Arad, febr. 1. Az egyesített Arad—csanádi vasutak szervezett munkássága, alkalmazottai és tisztviselői csütörtökön ülést tartottak, mert az igazgatóság a drágasági pótlék kiutalását nem kezdte meg. Memorandummal fordultak a vezérigazgatóhoz és abban péntek délig adtak határidőt követeléseik teljesítésére. Miután a vezérigazgató a kitűzött időre választ nem adott, az alkalmazottak kimondták, hogy a vezérigazgatót és az egész igazgatóságot elmozdítják. Az ügyet az aradi

munkástanács vette kezébe. Ez interveniálni fog a kereskedelmi miniszternél, akitől követelni fogja a munkásság ama követelésének teljesítését, hogy a vezérigazgatót és az igazgatóságot mozdítsák el.

Aradot franciák megszállták.

Arad, febr. 1. Ma délelőtt 11 órakor Varjassy kormánybiztosnál megjelent Massiet francia őrnagy, az újonnan érkezett francia csapatok parancsnoka, aki kijelentette, hogy máától kezdve Arad éppoly szigorúan megszállott területnek tekintendő mint Kolozsvár. Máától kezdve Arad parancsnoka Massiet lett.

Apáthy sorsa.

Nagyvárad, febr. 1. Apáthy István és családja Nagyszébenben már nincsenek fogásban, helyzetük azonban nem sokban különbözik a letartóztatásban levő emberekéitől, mert Apáthy családjával együtt szigorú katonai felügyelet alatt áll, állandóan megfigyelik és mindenben kellemetlenkednek neki.

Bácskában elnyomták a magyarok felkelését.

Zagreb, febr. 1. Az eddigi jelentések szerint Bácskában és Bánáiban elnyomták a magyarok lázadását, amelynek vezetői letartóztatták. A szerb parancsnok szigorú rendszabályokat léptetett életbe, hogy a rendet biztosítsa.

Ujra kezdik a Spartakusok?

Berlin, Erfurtból jelentik: Az itteni spartakusok megszállták a telefonközpontot. Ezen eseménynek nagy fontossága van az a hó 6-án Weimarban összeülő német nemzetgyűlésre, mert Erfurton keresztül lehet csak Berlint Weimarral kapcsolni. A thüringiai városok munkásságának nagy része a spartakusokhoz tartozik, úgy, hogy hosszas harcok várhatók.

Berlin, február 1. A brémai hajógyárak épületeit védelmi állapotba helyezték. A többségi szociálistákhoz tartozó munkások és hivatalnokok elhagyták a gyárakat és csak a független szociálisták maradtak ott. A felfegyverzett spartakusok elhelyezkedtek a védőállásokban. Az utcákon számos automobil látható felfegyverzett munkásokkal és spartakus katonákkal. A város határában több helyen előkészületeket tesznek a harcra.

Berlin, febr. 1. Az *Acht Uhrblatt* megbízható forrásból közli, hogy halálozott hírek vannak arról, hogy a Spartakus-szövetség teljes csendben új puccsot készít elő. Az Spartakus-lázadás kezdetét rövidesen várják. A spartakusok most azt hiszik, hogy a határvédelem miatt a kormánycsapatok távol vannak a fővárostól és így tervük sikerülni fog. A kormány minden intézkedést meglett, hogy a lázadást csírájában elfojtsa.

Sztrájk Angliában.

Koppenhága, febr. 1. A *Politiken* jelenteti Londonon át, hogy a sztrájk helyzete Angliában nem változott. Ugy látszik, hogy a sztrájk most inkább terjed, mint csökken, noha egyes eseteket sikerült elintézni. Napról napra világosabb lesz, hogy a sztrájkot politikai és pacifista agitátorok idézték elő.

London, február 1. Tegnap Glasgowban lázadásszerű utcai tüntetések voltak, amelynek során számosan megsebesültek. Sok letartóztatás történt.

HIREK.

NAPYAR.

1919.
február
2
Vasárnap

Róm. kath. Gy. B. A. Prot. Gy.
B. A. Gör. kel. 1919. (január 30.)
Eut. ap. Izr. Adar 2.
A nap ke. reggel 7 óra 32 per-
kor, nyug. délután 4 óra 55 perékor.
A hold ke. reggel 6 óra 12 per-
kor, nyug. délután 3 óra 35 perékor.

Ma az önkéntes polgárőrség IV. csoportja tart szolgálatot.

A közönséghez.

Ránk nézve kellemetlen bejelentést kell tennünk. A lap előfizetési és példányszámok-
kinti árát február elsejétől ismételtlen kénytele-
nek vagyunk fölemelni. Ebbe a kínos helyzetbe
a munkabérek és anyagárak ismételt nagy-
arányu emelkedése kényszeríti bele vállalatun-
kat. A nyomdai munkások e héten újból jelen-
tekeny béremelést követeltek és kaptak. A ki-
adók és szerkesztőségek közt ez évre kötött
kollektív szerződés is várakozáson felüli terhet
rót ránk. Nyomdánkat papírral és más szük-
séges anyaggal csak a legnagyobb áldozatok
árán láthatjuk el. Ezzel szemben az ország
összes nyomdájának munkája a minimumra
esökkent. — A vasúti forgalom csökkentése, a
bankok működésének korlátozása s a keres-
kedői áruhiány következtében a nyomtatvány-
rendelések zöme elmaradt. Speciálisan Nagy-
kanizsán a nyomdák helyzetét Muraköz meg-
szállása is súlyosabbá tette, mert muraközi-és
horvátországi rendelőkinktől elmaradtunk. A mai
súlyos viszonyok közt haszonra dolgozni
eszkünk ágában sincs s a célunk csak az, hogy
a kiadás valamelyes fedezetet nyerjen. Ezért
vagyunk kénytelenek a Zala előfizetési árát
február 1-től havonként 7 korona 50 fillérre,
az egyes példányok árát pedig 30 fillérre föl-
emelni. Számunk rá, hogy a közönség nehéz
helyzetünket megérti és méltányolja.

A Zala kisdölvivatai.

— A kormánybiztos kinevezte a vá-
rosi néptanács tagjait. *Sneff* József kor-
mánybiztos hivatalba lépésének napján azzal
kezdte meg működését, hogy az 1919. évi
nyolcadik néptörvény szakaszai értelmében le-
rakta városunk igazgatásának új alapjait. A
néptörvény a képviselőtestület megszűntetésé-
vel a városi néptanácsra ruházta annak összes
jogait és kötelezéseit. A régi, elavult képv-
selőtestület helyére a néptörvény demokratikus,
a nép széles rétegeire támaszkodó tanácsot
alkotott — ideiglenesen, amíg a közigazgatás
reformja teljesen elkészül. A városi néptanács
a városi tanács tagjain kívül (Nagykanizsán 8)
12 kiküldött tagból áll. A kormánybiztos teg-
nap Nagykanizsa városi néptanácsába a követ-
kezőket küldte ki: *Bazsó* József kocsigyártó,
Bárany József délvasúti kazánkovácsot, *Bró-
nyai* Lajos betűszedőt, *Csillag* Jenő lapulaj-
donost, dr. *Havas* Hugó ügyvédet, *Heltai*
József gabonakereskedőt, *Jancsecz* Imre cipész-
mestert, *Kommerszka* Frigyes délvasúti fő-
káluzi, *Tálosy* Lajos délvasúti kocsifeljőrt,
Polai Györi László kigazdát, *Ujváry* Géza
gazdálkodót és *Wugrinecz* Károly kőművesmes-
tert. Nagykanizsa városi néptanácsa első ülését
a jövő hét elején tartja meg, mert a pénteki
városi tanácsülés előtt még négy tagot kell a
városi néptanácsba kiküldenie, ahol azoknak
tanácskozási joguk lesz.

— Tisztelgések a kormánybiztosnál.
Sneff József kormánybiztos tegnap reggel fog-
lalta el hivatalát, ahol a délelőtti folyamán
számos küldöttség üdvözölte a kormánybiztos

hivatalbalépése alkalmából. Először a katonai
ság: a katonatanács, állomásparancsnokság és
ezredparancsnokság küldöttségei tisztelegtek
kormánybiztosnál, akiket sorban követték
köztisztviselők helyi csoportjának, a pénzügy-
őrségnek, a polgári iskolai testületnek, a vá-
rosi tisztviselőknek, a közkórházi alkalmaz-
taknak, a rendőrségnek, a mozgópóstonak,
Ügyészszéknél, a központi postahivatalnak,
építő- és ácsmesterek szakosztályának, a szer-
ferenczenrendiek és a folyamtermékek
tisztelgő deputációjai. A még hátralevő küldöt-
ségek fogadását a kormánybiztos ma délelőtti
halasztotta.

— Kinevezés. A kormánybiztos *Darvas*
Lajos őrnagy, katonai állomásparancsnokot
kormánybiztosághoz katonai tanácsadóul ne-
vezte ki, aki emellett természetesen megtar-
tja régi hivatalát: az állomásparancsnokságot is.

— Házasság. *Lackenbacher* Irma
Szántó Imre déli vasúti hivatalnok házassá-
gkötnek.

— Szobrot Ady Endrének! A fővárosi
napilapok gyűjtést indítottak a nemzet költő-
jének, *Ady Endrének* szobrára. Ehhez az ak-
cióhoz a Zala is csatlakozik. Az adományok
— amelyeket lapunkban nyugtázzunk — kiadás-
hivatalunk veszi át.

— Teherautót kap a város. Még a
forradalom előtt történt, hogy a város a teher-
forgalom lebonyolításának megkönnyítése
autót vásárolt és ehhez megfelelő mennyiségű
benzint is biztosított. A forradalom azonban
még Budapesten érte az autót és a nagy kéop-
ban mindenki megfélemedezett róla. Most, hogy
kilátás van arra, hogy az építkezés rövidesen
megindul, amikor az időjárás alkalmas lesz
hogy a város kellő mennyiségű jeget tegyen
el nyárra, — újból aktuális lett a teherautó
ügye. A városi főszámvéző holnap utazik Be-
dapestre, hogy a teherautót átvegye és annak
Kanizsára való elszállításáról gondoskodik.

— Peidl — a kanizsai nyomdászokhoz
Két hete történt, hogy a nagykanizsai nyom-
dászok évi közgyűlése *Weltner* Zsigmond je-
lértvényára táviratilag üdvözölte *Peidl* Gyula
népjóltéri miniszterre történt kinevezése alk-
almából. A miniszter válasza tegnap érkezett
meg a következő táviratban: *Nyomdászok
szakegylete Nagykanizsa*. Munkaügyi minis-
terre történt kinevezésem alkalmából hozzá-
intézetül igaz örömet kifejező üdvözlésként fog-
adják őszinte, szívből jövő, meleg köszönetet.
Peidl.

— A munkaügyi bíróság munkában
A háborúból visszatért magánalkalmazottai
magánjogi viszonyait munkaadóikkal szemben
közvetlenül a háboru befejezése után a keres-
kedelemügyi miniszternek egy rendelete ren-
dezte, amely a felmondási idő, azonkívül to-
vábbi fizetések folyósítása tekintetében határo-
zott. Ez a rendelet azonban nem elég világos-
san rendelkezik s így az egymásután felmerülő
vitás kérdésekben a rendelet utasításai alapján
nem lehetett békés megegyezésre jutni, úgy-
hogy az ilyen ügyekben nagy számu per-
keresték fel a járásbírókat. Az a sok kö-
lönféle természetű jogviszony, amely a sok
ezer alkalmazott és munkaadó között fennállt,
természetesen túl nőtte kereteit a rendeletben
foglalt határozatoknak és valósággal már a
természetükénél fogva is külön-külön döntés-
tesznek szükségessé. Ezért az igazságügy-
miniszter elrendelte, hogy az ilyen természetű
ügyeket egy külön bíróság intézze. A járásbí-
róknak „munkaügyi bíróság” néven m-
ködnek az ilyen ügyeket intéző bíróságok.

Nagykanizsán is nagy számban fordultak elő az olyan perek, amelyek a háborúból visszatért alkalmazottak és a munkaadók között kerültek, úgy, hogy — amint annak idején jelezte — itt is meg kellett alakítani a munkaügyi bíróságot. A nagykanizsai járásbíróság munkaügyi bíróságának dr. Szegecs Dezso bírósíró az elnöke, a tagjai pedig időnként és esetenként választják meg. — A nagykanizsai munkaügyi bírósághoz eddig 27 per érkezett. A bíróság soron kívül sűrűsen látni el a kereseteket s e tekintetben az a szempont vezet a bíróságot, hogy az alkalmazottak, akik igényeik érvényesítését keresik, most leginkább állás nélkül vannak s így nagy szükségük van a sürgős elintézésre. A kanizsai munkaügyi bíróságnál már kezdődnek a tárgyalások. Az eljárásnál különösen nagy fontossággal bír az a rendelkezés, hogy a bíróság ítéletét ezer koronáig terjedő ügyben megfellebbezni nem lehet s az azonnal végrehajtható. Olyan ügyben pedig, amelyben valamely alkalmazott részére a bíróság ezer koronától három ezer koronáig terjedő összeggel rendelkezik, az alperes munkaadó az ítélet megfellebbezését, az ítélet azonban fellebbezésre való tekintet nélkül azonnal végrehajtható.

Maddig lehetnek nyitva az üzletek. A zárlatrendelet már jó néhány hetes, a kereskedők és a közönség azonban még ma is sokszor téjekoztatlanok abban a kérdésben, hogy meddig lehetnek nyitva az üzletek. Ez irányban kérdést intéztünk a rendőrkapitányesegon, ahol a közvelekedőket gondolták. A lakossági szabály az, hogy az üzleteket reggel 7 órakor kell lezárni és délután 4 órakor bezárni. Kivételek szabály alól az élelmiszerkereskedelem, továbbá az a kereskedéssel is, ahol túlvonóan élelmiszert árúsítanak — amelyet reggel 6 óráig este 6 óráig lehet nyitva tartani a hét minden napján. A túlvonóan élelmiszert árúsító üzletekben azonban reggel 6. órától 7-ig és délután 4 órától 6-ig csakis élelmiszerrel szabad árúsítani.

A kanizsai bádogosok anyagellátása. A kárpatozók közt általában a panasza, hogy az anyaghiány miatt egyáltalában nem tudnak keresetbe jutni. Különösen áll ez a bádogosokra, akik a mai szállítási viszonyok közt rendszeres uton nem kaphatnak anyagot, a zúgkereskedelemben pedig olyan magas árakat kérnek tőlük, hogy azokat senki nem hajlandó megfizetni. A nagy anyaghiányra segíteni: ez kell, hogy mindenkinek legfőbb gondolja legyen. Mint orvossal értesülünk, a kanizsai bádogosok egy időre el lesznek látva anyaggal. A nagykanizsai polgármesteri hivatalhoz tegnap érkezett meg a kereskedelmi miniszter távirali utasítása, amely az 1914. évi 30-ik törvénycikk 3-ik szakasza alapján elrendeli, hogy a hadiközvetlenben lévő horgonyozott vaslemezeket, a fertési árak a bíróságnál való letétbe helyezése mellett, a kanizsai bádogosok közt való szétosztás céljából, sűrűsen el kell rekvirálni.

A zalamegyei kéményseprők és munkások ma délután 4 órakor a Munkásosztályban értekezletet tartanak. Tárgy: Kollektív szerződés megkötése és a kéményseprői pártközpontja megszervezése.

Halálözörs. Ötv. Manhardt Mihályné szül. Fasiatté Berta f. évi január 29-én Budapesten meghalt. Halálát a család hazahozatja Nagykanizsára. Temetése csütörtökön délután fél 3 kor volt.

Amsberg Zsigmond és családja a belügyminiszter ur engedelmével névén Árvit névre megfósítottta.

A férfiruhák készítői díja. A helyi árvezető-bizottság a férfiruhák készítői díját a következőképpen állapította meg: A szabók három osztályba soroztatnak. Első osztályba soroztatnak azok, akik üzlethelyiséggel vagy szalonnal és segédjárművel dolgoznak. A második osztályba azok a kisebb mesterek tartoznak, akik szabászt nem tartanak, de műhelyükben munkásokkal dolgoznak. A harmadik csoportba soroztatnak. Az osztályoknak megfelelő készítői díjak: saccóállvány: 210—200—190 korona, hajúll: 270—230—210 kor., felöltő: 220—190—170 kor., téli kabát: 290—240—230 kor., nadrág: 45—40 és 35 kor., fordítási díjak: sacca: 264—230—210 kor., jacsu: 300—250—240 kor., felöltő: 240—210—190 kor., télikabát: 300—260—250 kor., nadrág: 50—45—45 kor. Az árak magában foglalják a szükséges varróeszköz, vagy varróselyem árát is. A rendelet megszerzésé, vagy kifejtésé kihagyás, amely 6 hónapi elzárással és 2000 korona pénzbüntetéssel büntetettel büntethető.

Itt az idő! Meg kell keszteni el, még mindig hozzérthatni, vagy megint használomazni a most megjelent legújabb kacsargató-tréfas „Ujvari telefonai” című kétoldali hang-lemeze, mely pénzt nem kapható, csupán 6 drb lejátszott hanglemez ellenében kifizérilagos joggal Wagner hangszeraruházánál, Budapest, VIII., József-körút 15.

Kereskedelmi alkalmazottak választmánya február 2-án délelőtt 10 órákor választmánya ülést tart; délután 4 órai kezdettel pedig taggyűlés színi helyiségében (Casinó földszint).

Propaganda képeslapok. Az Országos Propaganda Bizottság propaganda képeslapokat hoz forgalomba. Az első már meg is jelent a Nem! nem! soha! plakát kisebbbeti formájában. Felhívják a közönséget, küldözeti a lap két sávjában Angliában, Franciaországban és a semleges államokban lévő ismerőseket, kérjük fel a megszálló csapatok katonáit is, küldjenek a lap két sávjából haza. Legközelebb újbb levelező-lapok is jelennek meg, valamint propaganda-bélyegek is. A helyi propaganda bizottságok, egyletek, kereskedők, akik a levelező lapokat árúsítani óhajják, forduljanak az Országos Propaganda Bizottsághoz (Budapest, IV., Múzeum-körút 1.).

Ismét leszűrljék a kamatliát. — Budapestről jelentik: Múltán a bankbetétek az idő s időnősen a múlt év végével annyira emelkedtek, hogy az emelkedés kitesz közel ötven százalékat, a hitelesanyu emelkedés főszozi az inflációt a betétek kamatának fokozatos leszűrlésére, amely végeredményben könnyen elvezethet odaig, hogy a pénzüntételek a náluk felhalmozott nagy tőkék után egyáltalán nem fognak betéti kamatot fizetni.

A Nebántsvirág a címe annak a remek, Hervé operettjének, mely hétfőn és kedden magyar művészekkel kerül bemutatóra az Uránium Lóthéa felléptével.

Az ipari üzemek munkássíni ruha ellátása. A nagykanizsai Munkás tanács közli Tekintettel arra, hogy az állatunk a Ruhaközpontnál a nagykanizsai üzemek alkalmazottai részére kérelmezett 1200 drb férfiruha helyett egyelőre csak 210 drb utaltatott ki, felkérjük az üzemek vezetőit, hogy csak a tubára felülten rászoruló alkalmazottakat utassák ruha-utalvány kiállítására a szociáldemokráta párttitkársághoz. A jelentkezők hatósági igazolványukat hozzák magukkal. Közülük azonban az a hiteles értesüléseket, hogy egy hónapja befel a kérelmezett teljes ruhamennyiség meg fog érkezni és abból minden igényjogosult ki lesz ellátva. A nagykanizsai Munkás tanács.

A Világ nagymozgóban hétfőn, kedden és szardán február 3., 4. és 5-én a XVII. magyar Arany-sorozat szenzációs Lux-filmje **Páris királyi**, Ohnet György regényes drámája 5 felvonásban.

Akik elmentek és nem jöttek vissza.

Több mint ezer nagykanizsai ember a háboru áldozata — 800 gyermek apa nélkül. — 400 rokkant Nagykanizsán.

(Saját tudósítónktól.) A virágos menet-századoknak vége. Alig emlékezünk az időkre, amikor a zalai fiukat katonazenével vitték messze vidékekre, idegen országért meghalni. — Hosszu négy és fél éven át mentek a virtuos zalai legények és egyszer is másszor is hallottuk, hogy ez vagy az a jóbarátunk, testvérünk, vagy kedves emberünk már nem fog soha többé visszajönni. Sokan, nagyon sokan hiába vártak és hiába várnak még ma is. A háboru, ez az iszonyatos életretató gyűjtötte halomra a sok fiatal életet s nem törődött vele, hogy azalatt idehaza anyák sírnak és gyermekek éheznek.

Most, amikor a háboru kezd elfelejteni rossz álom lenni, összeállítottuk a város veszteségét a háboru alatt. Iszonyatos számok! Megdöbben az ember szíve és ökolbeszortott keze azt kérdi, miért?

Ha valaha volt meggyőző érv a háboru ellen: ez a statisztika az. A számok benne egy emberéletet jelentenek, ami megszűnt, vagy fönkrement. És a számok még sok minden másról is beszélnek. Beszélnek arról, hogy a család asztalán egy nagy karéjjal kevesebb lett a kenyér, hogy az anya a hamar öregítő kenő munka terhét vette a vállára, mesélnek a kis gyerekek lyukas cipőjéről és rongyos ruhájáról. Beszélnek sok gondterhes téli éjszakáról, hideg szobáról, sok sok szomorúságról.

Kissé lu-csa-érzés fog el bennünket, amikor ezt a statisztikát írjuk. Az embereket számokba szorítani mindig egy kissé lebecsüls. De aki olvasja és boldog, hogy a számok néki csak idegeneket jelentenek, gondoljon egy kissé a háboru pusztítására és ha alkalma van, segítsen.

A kanizsaiak közül a háboru alatt elesett, eltűnt 1102, ebből

közlegény	870
altiszt	160
tiszthelyettes	7
hadapród	11
zászlós	21
hadnagy	20
főhadnagy	8
százados	3
alezredes	2

Az elesettek és eltűntek közül

honvéd volt	534
közös	568

Az elesettek és eltűntek után maradt gyermekek száma 800

Nyolcszáz gyermek apa nélkül! Ezt hozta nekünk a háboru.

Katonai szolgálat következtében rokkant lett 401. Ebből:

tüberkulozisz	100
láb és karlövés	100
szezővés	21
elmebaj	25
idegbaj	60
egyéb betegség	95

A négyszáz rokkantnak 503 gyermeke van. Tehát ezerháromszáznál több olyan gyermek maradt, aki vagy egészen, vagy részben keresé nélkül maradt. Ezeket kell segíteni, ezeket a szomorú sorsát kell jobbra fordítani. Ne feledjük el őket, mi, könnyen felejtő emberek. Segítsünk rajtuk!

A szerkesztésért felel a főszerkesztő.

Mindenes köcsist keresünk. Jelentkezni Teleki ut 11 szám alatt lehet.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy divatos háló, ebédlő és egy konyha berendezés eladó. Csengeri-u. 13 szám. Megtekinthető d. e. 9—12-ig, d. u. 2—4-ig. 665

Két gyermek mellé megbízható kisasszony kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Egy magányos (30—40 év közt) intelligens izr. özvegy uriaszony megismerkedne komoly intelligens izr. uri emberrel. Csak teljes című leveleket kér e lap kiadójába dupla borítékban „Egyedül” jeligére. 666

Karlsbadi 12 személyes finom porcellán evőkészlet eladó Zrínyi Miklós-utca 48. 667

Zseblámpa, elem, öngyújtó és tűzkő nagyban és kicsinyben kapható Strasser Mártonnál. 668

Eladó téli leánykacskát, korcsolyacipő, korcsolya, velourkalap, fehér estélyi belépő, 39-es sárga női cipő antilop betéttel. Sugár-utca 6. földszint. 670

Francois és angol órákat adok nemetűl beszélőknek. Ajánlatok „Instruction” jeligére a kiadóhivatalba.

Jó megjelenésű fiatal ember jobb családnál elhatást keres. Levelket „Feri” jeligére a kiadóhivatalba kérek. 660

A legjobb minőségű asztalneműek, zsebkendők olcsó ártért kapható Fürst József áruházában, Központ-szálló épület. Telefon 338

Eladó egy ebédlőasztal 12 személyre hozzávaló 4-szék. Neuschloss butorgyár készítménye Rákóczi-utca 89/a. 658

Intelligens házaspár keres február hó 1-ére esetleg 15-ére kétszobás csinosan butorozott lakást konyhával és mellékhelyiségekkel. Cim a kiadóhivatalban.

Egy félmuraközi igás ló, egy könnyű szekér, egy könnyű homokfutó, 2 darab egyes lószerszám, 20 métermázsa széna, némi szemes takarmány eladó. Cim megudható a kiadóban.

Ajtók, ablakok és tokok, amelyek a Thurn-Taxis herceg baltavári kastélyából kerültek ki, jutányos árban kaphatók. Erdéklődni lehet a gőzfürdőben. Telefon 350.

Prima papírspárga minden tagságban kapható Fischel Fülöp Fia cég-nél, Nagykanizsán.

1709/1919.

Dohánytermelés saját szükségleteire.

Hirdetmény.

Felhívtnak mindazok, akik saját szükségletükre dohányt termelni szándékoznak, hogy ebbeli szándékukat a városnál (I. em. 21. ajtó) február hó 5-ig okvetlenül bejelentésük.

Minden család 200 palánta termesztésére kaphat engedélyt s ezenfelül minden 16 évnél idősebb férfi családtagja részére külön 100 palántára. Egy család 200 palántánál kevesebbre és 500-nál többre engedélyt nem kaphat.

A bejelentéskor igazolandó, hogy a termelni szándékozó mezőgazdasági termeléssel hivatásszerűen foglalkozik s a föld megművelésében maga is személyesen közreműködik. Továbbá minden termelni szándékoló palánta után 1 korona a bejelentéskor befizetendő.

Február 5-ike után bejelentések el nem fogadtatnak.

A városi tanács.

Nagykanizsán, 1919. évi február hó 1-én.

Dr. Prack István s. k.

Polgármester.

URANIA mozgóképalota

Rozsnyai-u. 4. Telefon 259

Hétfőn, kedden, Február 3. és 4. én kerül bemutatásra **Hervé** világhírű és remek zenéjű operettje

Nebántsvirág

Főszereplő **Lóth Hus.** — 4 felvonás. Magyar műfilm!

És a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órákor. Vasár- és ünnepen: 3, 4 $\frac{1}{2}$, 6 és 7 $\frac{1}{2}$ órákor.

Ne használjon szőlőkötözőket mást, mint a svéd nátron cellulozéból készült erős

„Cordelin” szőlőkötöző papírspárgát.

A legolcsóbb! A legerősebb!

Saját érdekében kérjen ajánlatot. Viszont-eladónak nagy engedmény. — Megyei képviselők-jelentkezzenek. Ügynököknek, utazóknak nagy mellékkereset!

Cordelinwerke eladási irodája
BUDAPEST, V., Zoltán utca 10.

A világítási rendelet

határozatai a fényhatás csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM-félmattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású Tungsrاملámpákat.

Fiaker

minden alkalomra megrendelhető
vidékre is CENTRÁL Szálloda
portásánál (szobapincér). —

VILÁG nagy mozgó-színház.

Szertvas Szálloda. Telefon 74

Hétfőn, kedden és szerdán. Február 3., 4. és 5-én
XVII. magyar Arany-sorozat. Lux-film!

Páris királya

Ohnet György regényes drámája 5 felvonás

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órákor. Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órákor.

Aki házat, szállótt

vagy egyéb ingatlant venni vagy eladni akar, az forduljon bizalommal

ACZÉL IGNÁCZ

Főut-8. szám alatti

ingatlanforgalmi irodájához

ahol mindig van ilyen eladásra és vételre előjegyezve. 234

A „ZALA”

A KORAI REGGELI
ÓRÁKBAN JELENIK
MEG, EREDETI TELEFON-
ÉS TÁVIRAT JELENTÉSEK-
KEL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Nagykanizsán kora reggel házhoz hordva, vidékre postán küldve:

Egy óra 7.50 korona

Negyed évre 22.50

Fél 45

Egész 90

Rendelje meg a Zalát!

Itt az idő!

Még nem késett el, ha hat darab használt hanglemezzel rendelkezik, úgy még mindig becserélheti azokat a most megjelent legújabb kacagtató tréfás

„ÚJVÁRI TELEFONÁL”

című kétoldalas hanglemezzre. Nagyszerűen sikerült mulatságos telefonjelenet! Kizárólagos joggal

WÁGNER

„Hangszernagyáruház”-nál

A „Favorit” hanglemezgyár főraktára

Budapesti, József-körút 15. Flók: IX, Ráday-utca 18.

Beszélőgépek 1500 koronáig. Árjegyzék ingyen!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,
Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat
Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennapkorareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva,
vagy posta szétküldéssel:

Egész évre K 90.—

Félévre „ 45.—

Negyedévre „ 22.50

Egy óra „ 7.50

Egyes szám ára 30 l.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-
közleményeket díjszabás szerint vesz
fel a kiadóhivatal.

Ellenforradalmi puccs — Székesfehérvárott

Fehérmegye törvényhatósága nem ismeri el a mai kormányrendszert. — Károlyi József állt az ellenforradalom élére. — A székesfehérvári munkás és katonatanács nyíltan felveszi a harcot

Székesfehérvár, febr. 3. Szűcs Jenő, a vármegye alispánja mára titokban rendkívüli megyei közgyűlést hívott egybe annak ellenére, hogy kormányrendelet tiltja a törvényhatósági és városi közgyűlések megtartását. A gyűlésen nagy számmal megjelentek a vármegye reakciós és feudális bizottsági tagjai, papok és főurak, akik előtt felolvasták a kormányrendeletet, amely szerint 1200 waggon gabonát azonnal szolgáltatassanak be. Az alispán a jelenváltak helyeslése közben kijelentette, hogy a mai kormányrendeletét nem respektálja, a mai kormányrendszert nem ismeri el. Károlyi József gróf, a megye volt főispánja hasonló értelemben szólalt fel és nyíltan az ellenforradalmi mozgalom élére állott. Kijelentette, hogy bizalmatlansággal viseltetik a mai kormányzati rendszerrel szemben, követeli a régi rend visszaállítását, a szétosztott képviselőház egybehívását és a volt hadsereg fegyelmének helyreállítását. A jelenváltak tetszéssel fogadták a két felszólalást, úgyszintén Köves dr. kormánybiztos beszédét, aki kijelentette, hogy ők a régi rend alapján állnak. Megemlítendő, hogy dr. Kövest a forradalmi kormány nevezte ki a megye élére kormánybiztosnak és napokkal ezelőtt megtörtént felmentése, mert megbízhatatlannak bizonyult. A törvényhatóság az alispán és Károlyi József álláspontjára helyezkedett és bizalmatlanságot szavazott a kormányra.

Megállapították, hogy a törvényhatóság gyűlését megelőzően már hetek óta a legvadabb izgatás folyt a megyében a mai kormányrendszer ellen. A papok a szószerűről, Prohászka Ottokár állítólag pásztorleveleiben izgattak a szocialisták és a kormány ellen. Az eseményeknek további folytatása lesz. A székesfehérvári munkás- és katonatanács — amely a kormányra nézve teljesen megbízható egyénekből áll — kedd este üléseire hívatott össze. A munkás- és katonatanács a szervezett munkásság ezreivel és a kormányhű csapatokkal együttesen nyíltan fogják felvenni a harcot az ellenforradalmi puccs ellen.

A belügyminiszter az ellenforradalmi puccsról.

Budapest, febr. 3. Megbízható magánértesülés szerint a törvényhatósági bizottság ülésén résztvevő egyének közül többet már le is tartóztattak. Nagy Vince belügyminiszter a következő kijelentést tette a Politikai Híradó munkatársa előtt:

— A fehérvári határozat jelenőségét és a közgyűlés létrejöttének körülményeit legjobban megvilágítja az a tény, hogy a kormánybiztosi állás betöltése éppen most van döntés alatt. Kezdetből fogva értesülve voltam a vármegye mozgalmairól. Tegnapelőtt leküldtem az egyik belügyi államtitkár az ottani állapotok tanulmányozására. Az államtitkár ma tért vissza és jelentette, hogy a törvényhatóság közgyűlését egybehívták, amelyet ma okvetlenül meg fognak tartani. Meglepetten értesültem, hogy a kormánybiztos, aki napokkal ezelőtt lemondott, megengedte a közgyűlés megtartását, holott tudvalevően minden megyei és városi közgyűlés megtartása meg van tiltva. Lehetséges, hogy a kormánybiztos a rendeletet egyáltalában nem vette kézbe. Fehérmegye nyílt renitenciájával szemben még nem foglalhatok állást, mert az ügy előbb minisztertanács elé kerül. Azok az urak, akik a határozatot meg-

hozták, viselni fogják a felelősséget és számolniuk kell a határozat minden esetleges következményeivel.

Elkészült a birtoktörvény. Megkezdik a földosztást.

Budapest, febr. 3. A vasárnapi minisztertanács délelőtt tíz óráról rövid megszakítással hétfőn hajnali egy óráig tartott. A minisztertanács, amely a birtokreform kérdését tárgyalta, délelőtt hosszabb ideig, Károlyi elnöklettel. Délután 3 órakor, amikor a 18-ik szakaszig jutottak, félórásra megszakították a tanácskozást. Azután este 9 óráig egyhuzamban folytatták a tárgyalást és éjfél utáni egy órakor végeztek az egész javaslattal. Hír szerint a földbirtokreformról szóló törvény már legközelebb meg is jelenik.

Budapest, febr. 3. A kormány letárgyalván a birtokpolitikai reformot, hat éves munkaprogramot készít elő. Az egyik legközelebbi néptörvény lesz a címek és rangok elfoglalásáról szóló törvényjavaslat, amilyet a belügyminiszter már elkészült. Buzsák a földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy még e héten száz bizottság fog menni az ország különböző részeibe, ami azt jelenti, hogy egyszerre száz helyen fog megkezdődni a földosztás munkája.

Angol bizottság Budapesten.

Bécs, febr. 3. Kedden egy angol bizottság fog Bécsből Budapestre utazni, hogy a magyar kormánnyal tárgyaljanak és tájékoztassanak Magyarországot politikai és gazdasági viszonyairól.

Békekonzferencia.

Megoldották a legnehezebb kérdéseket.

Newyork, febr. 3. (Szikratávirat.) Az Evening Post párisi értesülése szerint a békekonzferencia legnehezebb kérdéseit az egyetértés szellemében oldották meg. A nemzeti gyarmatokat illetően sikerült olyan formulában megállapodni, amelynek alapján e kérdést kielégítően meg lehet oldani. Németország nem kapja vissza gyarmatait; viszont egyes nagyhatalmaknak a gyarmatok feletti gyakorlható felügyelet megőrzésével sikerült a népszövetség újabból a legnagyobb akadályt elhárítani. — Amíg a jóvátételi bizottság elkészül munkájával, addig valószínűleg hosszabb idő fog elmulni, de remélhető, hogy az ez irányban folytatandó vizsgálat az előzetes békeszerződés aláírásáig megtörténik.

A demokrácia megalapozása: munkástörvények.

Páris, febr. 3. (Szikratávirat.) A nemzetközi munkástörvényhozási bizottság első ülésén a francia munkástügyi miniszter hangsúlyozta, hogy a feladat megoldása gazdasági téren fogja biztosítani a demokrácia eszméinek megalapozását és teljessé fogja tenni a békeszerződés jelentőségét azzal, hogy nemzetközi szerződés útján biztosítja az emberi munka méltóságát és szabadságát. Gompers Samuel amerikai munkásvezért egyhangulag elnökké választották.

A berni szocialista kongresszus.

Bern, febr. 3. A berni nemzetközi szocialista kongresszus elé a következő határozati javaslatot terjesztették: A konferencia elutasítja 1. a győzteseknek a zsákmányhoz való jogát és mindazon szövetségi szerződéseket, amelyekkel egyes államokat területigények biztosításával birtok rá a háborúhoz való csatlakozásra; 2. a határoknak a katonai érdekek szerint való megállapítására vonatkozó követeléseket; 3. az erőszakos és leplezett annexiók általános történelmi jog alapján; 4. erőszakos vagy leplezett annexiókat állítólagos gazdasági szükségesség alapján; 5. fait accompli vitás területek előzetes megszállásával. — Viszont a konferencia követeli: 1. a népek ama jogának kétségtelen érvényesülését, hogy sorsuk és állami hovatartozásuk felől maguk döntenek; 2. vitás területekről a népszövetség

ellenőrzése alatt történő döntést; 3. a nemzeti kisebbségek védelmét olyan szerződésekkel, amelyeket a népszövetség jóváhagyott és az állam alkotmányába felvesznek; 4. új államalakulásoknál más államokhoz való csatlakozás biztosságát földrajzi és gazdasági kapcsolat fenntartása esetén kereskedelmi és forgalmi szerződések útján, amelyeket a népek szövetsége hagy jóvá; 5. annak a lehetőségét, hogy a népszövetség népszavazás útján dönthessen népek, vagy népiördek határainak kérdéséről.

A konferencia vezetése kisiklott Franciaország kezébe.

Genf, február. 11. A francia sajtó sajnálattal állapítja meg, hogy a párisi konferencia lassankint kisiklott Franciaország kezébe. A *L'Œuvre* azt írja, hogy Franciaország emókiól, de Amerika és Anglia irányítják a vitát. A *Republican* szerint a konferencián eddig 3 fontos kérdést intézett el Wilson felfogása szerint: 1. A népek szövetségét; 2. az orosz kérdést; 3. a német gyarmatok ügyét. Az a kudarc, amely Clemenceau erőszakos annexió politikáját a párisi konferencián érte, valamint a kormány belső politikája, amely még mindig a háborúra vad beállítva, nagyon népszerűtlené tették a néhány héttel ezelőtti ünnepeit miniszterelnökül.

Uj spartakus-lázadás előtt

Berlin, febr. 3. A birodalmi kormány megbízható híreket kapott arról, hogy újabb spartakus, illetve bolsevista mozgalmak várhatóak. A kormány rendeleteket készít elő, amelyben kihirdeti, hogy eltekint a bűnbéka minden mozalmat elnyomni. E célra megbízható csapatok állanak rendelkezésre és szükség esetén a státiumot is kihirdeti.

Portugália — királyság.

Lisszabon, febr. 3. Miután a monarchisták győzelmi hírt magasztaltak, új nemzeti kormány alakult Paiva Conceiro elnökletével, aki egyúttal a hadügyet tárcát is vállalta. A nemzeti kormány Portugália nagy része felett rendelkezik és Manuel király fogadására készül.

Az Osztrák Magyar Bank utolsó közgyűlése.

Bécs, febr. 3. Az Osztrák Magyar Bank ma délelőtti tartotta utolsó évi közgyűlését. A terem zsúfolásig megtelt, mert mire jart, hogy a csehnek negy botrányra készülnek. Az évi jelentés felolvasása után Polseczky bécsi ügyvéd szólt fel a csehnek nevében. — Cseh nyelven kezdett beszélni, mire hosszantartó óriási vihar tört ki, melynek végeztével Polseczky német nyelven többek közt ezeket mondotta:

— Az Osztrák Magyar Bank helyzete a legnagyobb mértékben aggasztó. A bankjegyforgalom 2 1/2 milliárdról 35 és 1/2 milliárdra emelkedett, az aranykészlet ellenben 1362 millióról 342 millióra olvadt össze. A fedezetlen bankjegyek örm tömege van forgalomban. A monarchiának 106 milliárd hadi adóssága van, amelyből egyedül Magyarországra 35 milliárd esik. A csehnek a felelősség alól kivonják magukat és a teljes felelősséget a bank vezetőjére hárítják.

Utána dr. Kantor támadja a vezetőséget, amiért a kisemberektől megtagadja a hadikölcsönök lombardozását Dr. Stolwer elutasítja, hogy az osztrákok egyedül viseljék a felelősséget megállapítja, hogy a hadikölcsönök az osztrák szocialisták kezébe kerültek, míg a csehnek, lengyelek, és ukránok megszavazták. — A vita befejeztével a nagy többség megadja a felmentvényt, amely ellen csak a csehnek szavaztak. A csehnek bejelentették, hogy az óriási bankjegyforgalomért a felelősséget nem vállalják; az új fötanács megválasztásában nem vesznek részt. Ezután megválasztották a 3 osztrákból és 4 magyarból álló főtanácsot.

A tárgyalótermen kívül.

Még állt a háború, még a győzelmeinkről számoltak be az esthajnali csillaggal egy időben megjelenő harctéri jelentések, s mi magyarok nagy többségben, majdnem valamennyien, reménytelen reménységgel a végéről ábrándoztunk. Elképzelt színcink, amelyekkel a békeké festeltük a délibábos vászonra, talán nem olvadtak olyan nagy harmóniába, mint a Wilsonéi, de mi is a népek testvéri összejelkezésében láttuk a kárpótlást a poklokért, amelyek tisztító tűzét végig kellett szenvednünk. De jött Wilson, s most már a mi szép színpadunk teljes harmóniába ömlik és plasztikusan megjelenítve állott előttünk mindaz, amit kívánunk, amit kapunk és amit adunk kell, hogy részesei legyünk az emberiség boldogabb életének.

Tudtuk, hogy még egy leszámolásnak is meg kell előznie ezt a jobb jövődöt. Arra is elkészültünk, hogy bűnhődnünk kell nekünk is. Felhújtók, kezdeményezők, irányítók nem voltunk, sőt önkéntes részesei sem, de részesei igen, bár az akarat nem a miénk volt. Az akaratot a forszá összenőtt iker társunktól, az átfolyó vérünkkel felénk hatalmasodó Ausztriától és azon keresztül Németországtól, kaptuk és ennek az akaratnak, amelyet régen le kellett volna rázni magunkról, — engedelmessékedtünk. Ez volt a bűnünk és ezt elismerve, készséggel és lehajtott fővel akartuk elfogadni azt a sorsot, ami azért ránk vár.

Most azután együtt ül a bíróság, s mi a bűnbánók a megbocsátók és bocsánatot várók megdöbbenve forpanunk meg. Amikor lelkünkben elképzeltük azt a nagy színjátszót, amely a boldog népek allegóriájával fog végződni utolsó felvonásában, nem így láttuk. Nem hittük, bár a történelem sok igazságtalanságban analóg esete így mutatja — hogy csupán a legyőzöttek lesznek, a vándorlói a bíróságnak s hogy a győzelem a vándorlói és bírói szerepre magasztosít válogatás nélkül mindenkit. Ugy éreztük, hogy több-kevesebb bűne mindenkinek van, aki a háborúban szerepet vett s ebből a bűnből nem lehet felmentés, sőt ezenfelül jutalmat kapni csak azért, mert valakit a győztesek csoportjában talált a sorsa. A mi szép mélységesen emberi elfogadólásunkra semmi okunk nem volt a történelem példái révén, de azt hittük, hogy a világ legnagyobb háborúja után új történelem kezdődik. Hiszen éppen ebben láttunk minden kárpótlást, ezért nem tudott nagyon fájni, hogy vesztesek maradtunk. Kicsívő fogott a mi fegyverrel legyőzöttségünk érzése akkor, amikor egy új világ győzelmében hittünk.

Arra azután meg a legkevésbé sem számítottunk, hogy a bíróság még az ítéletet is nélkülünk, meghallgatásunk nélkül hozza meg. Még a törvényszék folyosójára sem engednek be sem minket, sem a németeket, akikkel ime közös sorsra kárhoztattak. Mint amikor két embert a veszedelmek uszó szigetére tettek, úgy vagyunk a németekkel együtt. Mintha a rossz végzetünk tejesednek be ismét, ott állunk a németekkel való szövetségére utalva. Csodálatos végzet ez, amikor mi a múltban is annyiszor kerestük és vágytunk a franciával és angolokkal való barátságot, amikor nagy szabadság-hőseink is őrültek vártak segítséget, náluk keresték a védelmet a német ellen, s a végén valahogyan mindig a német karok fájó ölelésében találjuk magunkat.

Most is Franciaország, Anglia, Amerika

felé vonz a szívünk, oda hajt az érdeklődésünk. Onnan vártunk minden reménységet a jobb jövőre, s akkor éppen ezek a népek lényegesen tenek egy sorsra, a közös sorsban szinte lebecsületes szövetségére a németekkel. Eppen ezt nem vártuk a nagy hajnalról, s nem tudjuk megérteni az ententétől sem, hogy mi adta ebből a közös sorsba a maga érdeke ellenére is. Nem akarunk bűnt elengedni magunkon és nem akarjuk még kimondani, hogy Wilsonba velet reménységünk is elfoszlik. Nem akarjuk és nem merjük ezt még góndolni, mert hiszen ha így lenne, akkor mindent elveszítettünk: a múlt is, a holnap is. Egyelőre megdöbbenve és értelmetlenül állunk a tény előtt.

HIREK.

1919.
február
4
Kedd

NAPTAR.
Bécs, 22. Balanz p.k. Prof. V. Miksa. Gör. kel. 1919. január 22.) le. Adar 4.
A nap két reggel 7 óra 55 per. kor, pynszok délután 4 óra 3 per. kor, két reggel 8 óra 55 per. kor, napcsik este 6 óra 55 per. kor.

Ma az önkéntes polgárorség csoportja tart szolgálatot.

A kártya

már megint dühöng Nagykanizsán. A korcsmá homályos zugaiban, a kávéházak elhatárolt fülkéiben, a hotelszobák bezárt ajtajai mögött felizgult arcú, merevedő szemű emberek remegő kézzel úzik a legundokabb emberiből: a hazár játékokat Hosszu szünet után, bízhatlan vehemenciával tört ki újra a kártya dűb. Az általános munkátlanság, a megzavart életrend, a könnyű meggazdagodás vágya mindegy-egy faktor, amely a kártya melegségét veti: csalódokat tesz főnkre, szépen lendülő pályákat tör derékba, fiatal energiát hajt a munkátlanság, erkölcsatlanság, a szűkösségébe. És ezen az úton nincs megállás. A kártyás pszichológiája a legirrealisabb, erkölcsatlanság és beteg. Aki nyer, azt a megdöbbenő pénz megkaparításának a vágya fűzti, aki veszti, az pedig a legundokabb elvesztett pénz szerelméje a magáénak tudni. S a kártya a legátkosabb valami. Akit megfogott, azt el nem eresztí soha. Olyan, mint a bűnbé szerető, aki pénzt akar, mindig csak pénzt és nem törődik vele, hogy a kedvese honnan veszi: bankok pénztárából, szülők verzejékes becsülettel megszerzett pénzéből, idegen emberek tárcáiból — neki pénz kell. Egy gép, amely soha sem áll meg, de mindig új és mindig több pénzt emészti fel. Tudjuk: itt nehéz segíteni. Rendőrségért kiabálás itt nem segít. A kártyás fantáziája leleményes és a fiatal édessége még annál inkább hajtja a szipolyos szenvedély kielégítésére. Nem, itt tényleg nem segít semmi erőszak. Csak a meggyőzés. És pedig minden embernek külön egyéni meggyőzése. Oda szeretnénk menni minden szerencsétlen, kártyázó embertársainkhoz, megfogni a karját és bizalmasan a kávéház sarokasztalánál szeretettel elmondani a szíves jövőt, ami reá vár. Elmondani, hogy a kártya elfogalja a szívét, beaj az agya tekervényeit, befészkelődik foglalkozásának minden agyi figyelmet megtölti, munkakedvet elbágyaszt. bűnré csábítja és végül — ahogy az ma mindennapos — odadobja a halál karjába. Győnge akáru barátunk, aki nem tudsz megkódni a magad idegen, gondold meg, mi a te jövőd. Azt csak nem akard, hogy a stá-

old becsületes nevét bemocskold, hogy a szerekeidet a többi pajtlások sz apjuk szegye-
sért rikássák meg, hogy a feleségednek ne
legyen nyugodt az álma és biztos a kenyere.
Rossz ultra lévedt embertárs, beszéj az eszed-
del és próbáld megszólaltatni a szivedet és ha
felelnék neked, hallgass rájuk. A Lártya, útra-
botja töled a szeretetet és amikor te a teg-
lyuban szereted őt, akkor küld el léged: a
sírba vagy a börtönbe.

— A kiadóhivatal közleményei. Több
oldaltól azt a panaszt kaptuk, hogy Kiskani-
zán lakó előfizetőink lapunkat sokszor egy-
két napi késéssel kapják kézhez. Mi a lapot
naponta rendszeresen póstára tesszük, de a pósta-
mai megterheltsége mellett könnyen megéri-
kedő, hogy a lap elkésve érkezik. A késésítés
gördi anomáliákat megszüntetendő, elhatároztuk
hogy a lapot — amennyiben eleendő
előfizető jelentkezik — Kiskanisán is házhoz
fogjuk hordatni. Így kiskanisai előfizetőink is
a kor reggeli órákban olvashatják lapunkat.
Kérjük ezért Kiskanisán lakó olvasóinkat,
hogy előfizetésüket mint előbb küldjék be a
kiadóhivatalba. — Értésítjük a közönséget,
hogy az állatörök rendelkezésnek megfelelőleg
kiadóhivatalunk a munkaidőt redukálta. Kérjük
tehát mindazokat, akik hirdetési vagy egyéb
kiadóhivatali ügyet akarnak elintézni, hogy
okvetelő délelőtt 9 — 1 óráig terjedő időköz-
ben keressenek fel bennünket. A Zala kiadó-
hivatala.

— Személyi hír. Sneff József kormány-
biztos tegnap a délutáni vonattal Zalaeger-
szágra utazott. A kormánybiztos, aki ma dél-
után érkezik vissza Nagykanizsára, csütörtökon
Budapestre utazik.

— Leszerel a kanizsai nemzetőrség.
Gertér Föld, az a hadügyminiszterium meg-
nyasából néhány napja érkezett Nagykanizsára,
hogy a kanizsai katonaság fegyelmélettségét
közvetlenül ellenőrizze, úgy látszik, kielégítő
tapasztalatokat szerzett. Eire vaill legalább,
hogy ma délután érkezett el össze a kor-
mánybiztosságon, amelynek célja az, hogy a
nemzetőrség megszüntetésével a város közbiz-
tonságának megőrzésében a rendőrségén kívül
a katonaságnak is szerepet biztosítson. Az ér-
tekezleten az elnökő Sneff József kormány-
biztoson kívül részt vesznek: dr. Sabján Gyula
polgármester, Darvas Lajos katonai állomás-
parancsnok, Zsifkovics Sándor ezredparancs-
nok, Kiss Lajos rendőrkapitány, Ádám Ró-
ber a nemzetőrség parancsnoka és Gellért
Jenő a hadügyminiszterium kiküldötte.

— Halálozás. Hirschler Miksa, az
elsődombori „Ujjaky, Hirschler és Fia” fa-
kereskedő cég vezetője, hosszas betegség
után Budapesten elhunyt. Ideiglenesen Buda-
pesten temetik el szerdán. Az elhunyt nagy-
kereskedő vendégzereitéről, jószágáról ország-
szerte ismeretes volt.

— A szerbek megszállták a szigetvári
adóhivatalt. Először a szigetvári főbíró a kö-
vetkező jelentést juttatta el Somogy megye
alispánjához: A szigetvári szerb parancsnok
felőbb parancsra hivatkozva az illeni adó-
hivatali megszállta, a pénztárt lepecsételte és
eltiltotta a fizetéseket. A tisztviselők így nem
kapják meg fizetésüket. A demarkációs vonal
széles pontján, Gálósfalván a szerbek tel-
fonnal egybekötött erős őrséget állítanak fel
sőt a mellékutakat is őrzik és minden módon
egyekeznek a Kaposvárral való összeköttetést
szételenténné tenni.

— Közgyűlés. A „Polgári Egyeslet” va-
sárnap délelőtt 11 órakor tartotta évi közgyű-
lését. A hírtári jelentést és a zárszámadást a
közgyűlés tudomásul vette. A tagdíjakat az
1919. évre 20 keszonáról 62 koronára emelték
fel. A Nagykanizsáról eltávozott Hoffmann
András könyvtáros helyébe Boros Ferencet
választották meg.

• — Megszűnt a leszerelt katonák ked-
vezményes ellátása. A kormány a leszerelés
után elrendelte, hogy a hadból visszatért, le-
szerelt katonákat a város kedvezményes és —
amennyiben a leszerelt egyén körülményei ezt
szükségessé teszik — teljesen ingyenes ellá-
lásban részesítse. Az intenció az volt, hogy a
katonákról addig is, amíg a polgári életben
elhelyezkednek, gondoskodás történjen. A ren-
delet a kedvezményes, illetve ingyenes ellátás
idejét három hónapban állapította meg. Ez a
három hónap a legnapival letejt s így a
vármegye alispánja a kedvezmény megszünté-
tését jelentette el.

— Meghosszabították a hadból vissza-
tértek lakbérmentesét. Az 1917 ben
kiadott lakbérrendelet úgy ítéztetett, hogy a
hadból visszatérőknek a hadbavonulásuk ideje
sőt hátralékban maradt bérlatozásaik törlesz-
tését három hónappal katonai szolgálatuk meg-
szűnése után kell megkezdniök. A hivatalos
lap vasárnap száma rendeletet közöl, amely a
nehéz katonai viszonyokra való tekintettel e
mentesítést meghosszabbítja. Mindazok, akik-
nek február 1-én, vagy ezután kellene meg-
kezdniök a törlesztést, augusztus elsejéig
halaszthatják azt. A katonai szolgálat meg-
szűnése óta esedékes házbéreket azonban
mindenkinek pontosan fizetnie kell.

— Elt a megszállott területeken. A
„Kassai Napló”-ban olvassuk: A megszállás
következtében a magyar katonatisztek még a
szegényes nyugdíjat sem kapják meg s miután
nagy része családos ember és élni kell, foglal-
kozás, mesterség után állnak. Egy fiatal tüzér-
hadnagy, Kassa város tőrgadalmának felte-
kedvelt és rokonszenyes alakja, kitűnő cellista,
villamos kocsivezetőnek ment, hogy megélhe-
lését biztosíthassa. Egy 34-es őrnagy, derék
kiválóan képzett katoná pedig meglevő háts
lovához még egy lovat és szekert szerzett s
most mint fuvaros keresi a kenyerét. Fát a
faraktárból, szemet, mindent, ami akad, vállal
a fuvarja. Pár napig, miután embert a lovak-
hoz kapni nem tudott, egyedül fuvarozott.
Ott ült kint a bakon, vitte a fát a megrendelt
helyre s az emberek, akik levoltasták a pénzt
a kezébe, nem is sajtették, hogy arra a kézre
még nem is olyan régen fehér glaciékesztyű
simult, a mely keményen fogta ficánkodó
hátslova kantarát.

— Gyufa. A gyufaközpont 30,000 ska-
tulya gyufát utalt ki a város lakossága részére.
Ebből minden lakóra esik egy skatulya gyufa.
Nem tudjuk, hogy gondolja a gyufaközpont,
meddig elég egy skatulya gyufa egy embernek,
de hogy nagyon optimisztikusan ítéli meg a
helyzetet, amikor 30,000 darabot utal ki ne-
künk, az bizonyos.

— Felállítják a határvédelmi üteget.
Annak idején jelentettük, hogy a határvédelmi
parancsnokság a „határvédelmi üteg” felállí-
tásához önkéntes jelentkezőket toborzott. A
jelentkezés meg is indult, sőt a jelentkezők
száma hamarosan túlépte a szükséges mérté-
ket. A vármegye alispánja tegnap arról értesít-
tette a polgármestert, hogy a „határvédelmi
üteg” felállítása befejezést nyert s így további
jelentkezőket már nem vehetnek fel.

— Tűzek. Az utóbbi napokban kétszer
is ki kellett vonulniök a tűzoltóknak. Vasár-
napra virradó éjszaka az Eötvös-ter 2. számu
ház gyulladt ki, amelynek tetemes része le is
égett. Tegnap délelben 12 és 1 óra között
Kovács Ferenc Magyar-utca 45 számú házá-
ban pincetűz tört ki. A tűzet vigyázatlanság
okozta. A kivonult tűzoltóság a tűzet hamar
elfojtotta. A kár cinyesző.

— A Világmozgóban kedden és szerdán
Cherbulic Viktor régényes 4 felvonásos játéka
Asszonvald kerül bemutatásra, melynek főszere-
peit Mattyasovszky Ilona, Bojda Juci, Kürthy
György és Latabár Árpád játssák.

— A szervezett vas- és fémmunkások
csütörtökon azaz 6. hó 6-án este 6 órakor
összegyűlést tartanak a Munkásokon
helyiségében. A vezetőség.

— Felhívás. Azon szabóságok és varsó-
lányok, kik szervezkedni akarnak, ezuton szől-
littatnak fel, hogy szerdán 5. é. este 6 órakor
a Munkásokon nagytermében megbeszélés
végett jelenjenek meg. A vezetőség.

— Állandóan érkeznek ujdonságok ze-
neművekben. Iskola hangjegyek minden hang-
szer részére beszerezhető Fischel Fülöp Fia
könyvkereskedésében.

Szerkesztői üzenet.

D. V. Csengeri u/c. Jelentkezék a város-
házán Polai tisztviselőnél, aki a segélyezést
intézi. — K. J. főbizalmiférfi. Amint harmadik
hírünkben láthatja, a beküldött cikk közlése
feleletessé vált.

Hétfői tőzsde.

Budapest, február 3

Magyar Hittel 951, — Osztrák Hittel 650,
— Osztrák-magyar Államvasut 958, — Leszá-
mitoló Bank 626, — Hazai Bank 494, —
Magyar Bank 695, — Rimamurányi 943, —
— Salgótarjáni 986, — Közúti vasut 494,
— Városi vasut —, — Urinkány 858, — Fa-
bank 812, — Jeltzalog 489, — Ker. Bank 4335,
— Schlick 393, — Guttman 940, Szlavónia
815 —

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

Nyílt-tér.

Nagykanizsáról való távozásom alkal-
mából ezuton mondok búcsút barátaimnak,
ismerőseimnek, kollegáimnak, patienscimnek.
Köszönetet mondok mindazoknak, kik
gyászomban együttérzésüknek adtak kifejezést.

Dr. Pless Gyula.

Értesítés.

Nagybecsült vevőimet tisztieffel ez-
uton értesítem, hogy üzletemet a sajnálatos
tűzvész miatt egy pár napig nem áll mó-
domban folytath.

Mint hogy azonban egyedüli céloom üz-
letfeleimet továbbra is kőszmegelegedésre
szolgálni, — tisztelettel bejelentem, hogy a
közel napokban ugyanosak az Eötvös téren
nyitom meg főszerüzletemet, ahol igen tisz-
teit vevőim igényeit a legfigyelmesebb ki-
szolgálásban igyekszem kielégíteni.

A hatósági ellátásban levő üzletfeleim
szükségleteiket — amennyiben ezt addig
nem nélkülözhetik, — az Élelmezési Hivatal
által kijelölt helyen szerezhetik be.

Magamat a n. érd. közönség szives
pártfogásába ajánlva maradok

kiváló tisztieffel

Ösv. Szieger Istvánné.

Felhívás!

Nagykanizsán megalakult a szabó szak-szervezet és ehhez csatlakozott a női szabóság is. Ennélfogva felkérjük mindazokat a szaktársnőket, akik eddig iparengedély nélkül önállóan dolgoztak, hogy nyolc napon belül igazolványukat szerezzék meg.

Erre vonatkozó utbaigazításokat ad bármikor

Özv. Vincze Jánosné

elnöknő

Lakáscím: Hunyadi u 2. sz.

27/1919.

684

Árviszsgáló bizottság határozata férfiruhák készítése díjának megállapítása tárgyában.

Határozat.

A nagykanizsai helyi árviszsgáló bizottság a férfiruhák készítése díjának megállapítása tárgyában a következőket rendeli:

A férfi ruhák készítése díjának megállapítása szempontjából a szabók Nagykanizsa város területén három osztályba soroztatnak.

I. osztályba tartoznak azok a szabómesterek, kik üzlethelyiséggel, vagy szalonnal rendelkeznek, szabással és segédsemmel dolgoznak.

II. osztályba tartoznak azok a kisebb mesterek, kik szabást nem tartanak és műhelyükben munkásokkal dolgoznak.

III. osztályba tartoznak azok a szabók, kik alkalmazottakat rendszerint nem tartanak, lakásukban maguk dolgoznak.

Ennek a beosztásnak megfelelően a felszámítható készítése díjak, legmagasabb árak joghatályával, az alábbi táblázat szerint állapítatnak meg:

	I. osztály	II. osztály	III. osztály
I. Sacóöltöny			
Készítési (facon díj)	240	200	180
Fordítási díj	264	230	210
II. Jaquetöltöny			
Készítési (facon díj)	270	230	210
Fordítási díj	300	250	240
III. Fejöltő			
Készítési (facon díj)	220	190	170
Fordítási díj	240	210	190
IV. Téli kabát			
Készítési (facon díj)	280	240	230
Fordítási díj	300	260	250
V. Nadrág			
Készítési (facon díj)	45	40	35
Fordítási díj	50	45	45

Ezek az összegek magukban foglalják a szükségelt varrocérna, vagy varróselyem árát is.

Aki a jelen rendelettel megállapított díjaknál magasabb díjat elfogad, követel, fizet vagy ígér, illetve a jelen rendelet egyébként megszegi vagy kijátsza, az a 3678/917. M. E. sz. rendelet 32. §-ának büntető rendelkezései alá esik. Ehhez képest, amennyiben cselekménye súlyosabb büntetendő rendelkezésekbe nem ütköznék, kihágást követ el és 6 hónapig terjedhető elzárással és kétezer korona pénzbüntetéssel büntetendő.

Ha megállapítható annak a nyereségnek a mennyisége, melyet a tettes cselekményével indokolatlanul elért, a kiszabandó pénzbüntetés kétezer koronán felül a megállapított nyereség kétszereséig felemelt összegig terjedhet.

A kihágási eljárás a rendőri büntető bíróságnak a hatáskörébe tartozik.

A megállapított legmagasabb árak a kihirdetésük napján lépnek életbe.

Nagykanizsa, 1919. évi január hó 29-én.

Dr. Krátky.

v. főjegyző

az árviszsgáló biz. elnöke.

Lapkihordót felvesz a „ZALA” kiadóhivatala.

APRÓ HIRDETÉSEK

Mindenes kocsit keresünk. Jelentkezni Tekei ut 11 szám alatt lehet.

Eladók: Egy 8-as számú benzín lokomobil és hozzá ugyanolyan számú cséplővel, 2 fűszijjal és 5 darab vás hordóval és egy tizedes mérleg eladó. **Tóth György** Egyeduta u. p. Letenye. 679

Garai ut 7 számú ház eladó, bővebbet ugyanott. **Petőn-ut 50. számú ház eladó,** bővebbet ugyanott. 672

Bejáró takarítónőket keresünk a Központi Szállóba. 691

A legjobb minőségű asztalneműek, zsebkendők olcsó árért kapható **Fürst József** aruházában, Központ-szálló épület. Telefon 388

Varróleányok felvétetnek özv. Vincze Jánosnéhoz. Ugyanott egy bejáróné kózzal felvetetik Hunyadi-ut 2. 687

Intelligens leány gazdaasszonynak ajánlkozik magányos urhoz vidékre. — Levelek „Szorgalmas” jeligére a kiadóhivatalba intézendők. 688

Intelligens özvegyasszony anyahelyettesi, hárszevetőnői állást keres, esetleg beteg gondozását is vállalja. Érdeklődők polgári iskola, földszint 4. számú irodájához forduljanak. 691

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik boldogult sógorunk, illetve testvérünk elhalálása alkalmával fájdalommal töltött részvételükkel és a gyógyszerterápián való megjelenésükkel enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálas köszönetet.

Nagykanizsa, 1919. febr. 4.

Özv. Färber Samuné és a gyászoló család.

ELVÁLLALOM

mindennemű robbanó motorok és gőzgepek szakszerű javítását, malmok és gyárak villanyvilágítási berendezését azonnalra. — Vidéki meghívásra elmegyek.

BERGER JENŐ, okl. gépész
NAGYKANIZSA, Eötvös-tér 18

Özv. Sifkovics Pálné mint anya és az egész rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy forrón szeretett leánya, illetve testvér és rokon

Sifkovics Fáni

életének 22-ik évében, hosszú, kínos szenvedés után f. hó 2-án délelőtt 10 órakor az Urban elhunyt.

Drága halottunk hült tetemeit f. hó 4-én délután 4 órakor fogjuk a Bajza-u. 18. sz. gyászházából örök nyugalomra kísérni a helybeli róm. kath. temetőbe.

— Sifkovics János, Sifkovics Annus férj Skriflec Istvánné, Sifkovics István, Sifkovics Jolán, Sifkovics Pál testvérei. — Skriflec István sógora.

Sifkovics Jánosné szül. Vörösházi Juliska, Sifkovics Istvánné szül. Müller László sógora
Skriflec Margit, Annus, Pista, Mariiska, Jolán és László unokahogai.

VILÁG nagy mozgó-színház

Magyar Szállóba. Telefon 24

Kedden, szerdán Február 4. és 5. éj.

Asszonyfaló

Regényes játék 4 felvonásban.

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor.

Vasár- és ünnepnapon: 3, 5-ös 7 órakor.

Viszonteladók

már most szerezzék be szükségletüket a közelgő szezonra

„Cordelin” szőlőkötöző papírspárgából

Legjobb minőség! Olcsóbb mint bármely más papírspárga!

Cordelin G. M. B. H. eladási irodája

BUDAPEST, V., Zoltán-utca 10

Ugyanőknek és utazóknak nagy mellékkereset!

URANIA mozgóképfalata

Rosnyói-u. 4. Telefon 255

Hétfőn, kedden. Február 3 és 4 éj

kerül bemutatásra **Hervé** világhírű és remek zenéjű operettje

Nebántsvirág

Főszereplő **Lóth Ilus.** — 4 felvonás. Magyar műfilm!

És a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepeken: 3, 4^{1/2}, 6 és 7^{1/2} órakor.

Fiaker

minden alkalomra megrendelhető

vidékre is **CENTRÁL Szállóba**

portásánál (szobapincér). —

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,
Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat
Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap kora reggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva,
vagy posta szétküldéssel:

Egész évre K 90.—

Félévre . . . 45.—

Negyedévre . . 22.50

Egy óra . . . 7.50

Egyes szám ára 30 f.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdal telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-
közleményeket díjszabás szerint vesz
fel a kiadóhivatal.

Letörrik az ellenforradalmat.

A budapesti katonatanács határozata. — Böhm hadügyminiszter nyilatkozata. — Székesfehérvárott direktorium vette át a végrehajtó hatalmat.

Budapest, febr. 4. A katonatanács végrehajtó bizottsága ma tartott ülésén megdöbbenéssel vette tudomásul, hogy az ellenforradalmi reakció mindenfelől egyre vakmerőbben üti fel a fejét és a következő határozatot hozta:

— Felhívjuk a népkormányt, amelyet egyuttal teljes bizalmunkról és támogatásunkról biztosítunk, hogy *a legerélyesebb eszközökkel törje le a reakciót és védje meg a forradalom jogait. Ne tartsa se az egyetem jogi karának vakmerő renitenciáját, se a papi tanács nyílt engedelmesség-megtagadását, se a székesfehérvári megyegyűlés nyílt király-pártiságát.* A forradalom nagylelkűségének és türelmének véget kell vetni, *haladéktalanul le kell tartóztatni a háború továbbfolytatásának bűnöseit, le kell tartóztatni mindenkit, aki akár osztályparlament, akár a régi vármegyeháza, akár a régi militarizmus felélesztéséért, vagy a megdöntött királyság visszaállításáért dolgozik.* A katonatanács megállapítja, hogy a forradalom veszélyben van és ezért *tudatja a népkormányt, hogy mindenben számíthat az egész szervezett hadsereg végső elszántságára, hűségére és önfeláldozására. A népkormányt csak rendelkeznie kell és a hadsereg készen áll, hogy — ha kell — fegyverrel védje meg a forradalmi kormányt és szétverje az ellenforradalmat.*

A határozatot délben a katonatanács küldöttsége vitte fel Böhm hadügyminiszterhez, aki a következőben válaszolt:

— A legnagyobb mértékben egyetértek abban, hogy minden ellenforradalmi törekvést nemcsak elfojtani kell, hanem *minden rendelkezésre álló eszközzel letörni.* Önök előtt azt az ígéretet teszem, *hogy a kormányban azt az álláspontot fogom képviselni, hogy az ellenforradalmat, amelynek megnyilvánulása annak a következménye, hogy a kormány eddig nagylelkűségéből nem mutatott kellő erélyt, a legnagyobb határozottsággal le fogjuk törni!* Ami Székesfehérváron történt, az a vármegyében több helyen is meg fog ismétlődni, *ha nem tesszük értelmetlenné a főcinkosokat.* E szellemben érek és fogok is cselekedni.

A székesfehérvári munkásság és katonaság állásfoglalása.

Székesfehérvár, febr. 4. A nemzeti, munkás- és katonatanácsok hétfőn este együttes ülést tartottak, amelyen fehérváriakkal tárgyalta Fehérmegye határozatát. Az együttes tanácsok határozatban kimondták, hogy törhetetlen bizalommal viseltetnek a köztársaság és a kormány iránt. A belügyminiszter től az összes vármegyei autonómiák azonnali feloszlását követelik, mert a törvényhatóságok ellenforradalmi működést fejtenek ki. — Ezenkívül követelik Kövess kormánybiztos és Szűcs alispán azonnali elmozdítását. Ha kívánságaik nem teljesülnek, a továbbiakért felelősséget nem vállalnak. A belügyminiszter ma kijelentette, hogy Kövess kormánybiztosot írányítással elmozdította állásából. Helyébe a központból küldenek kormánybiztosot, akinek személyéről ma döntenek.

Fehérmegye autonómiáját felfüggesztették.

Székesfehérvár, febr. 4. A nemzeti, munkás- és katonatanács ma este 8 órakor együttes ülést tartott, amelyen Turnovszky Sándor ismertette a tegnapi megyegyűlés határozatát. Veljuszky László szociáldemokrata párttitkár indítványozta, hogy alakítsanak 3 tagú direktoriumot, amely vegye át a város és a megye felett a végrehajtó hatalmat és ha kell

erőszakkal távolítsa el az alispánt és kormánybiztosot. Dr. Steiner Jákó csatlakozott az indítványhoz és közölte, hogy Kövess kormánybiztos tudatta vele, hogy a belügyminiszter felfüggesztette állásától. A kormánybiztos kérte őt, vegyék át a hatalmat és a rend fenntartását, amíg az új kormánybiztos megérkezik. — Adler József felszólította a 3 tagú direktoriumot, hogy szerdán reggel vegyék át a végrehajtó hatalmat és szólítsák fel a köztisztviselőket, azonosítsák-e magukat a tegnapi határozattal. — Ha igen, valamennyit azonnal függeszték fel állásától, ellenkező esetben pedig szólítsák fel őket, hajlandók-e lelkiismeretesen végezni munkájukat. — Pór szakaszvezető bejelentette a nemzetőrség csatlakozását az akcióhoz. Szabó Ernő százados nemzetőrpáncsnok kijelentette, hogy készek az ellenforradalmi akciót fegyveresen is letörni. Wagner Adolf indítványozta az összes megyebizottsági tagok azonnali letartóztatását. Steiner Jákó közölte, hogy a kormánytól érkezett telefonértesítés szerint a kormány a megye autonómiáját felfüggesztette. Közölte azt is, hogy telefonon arra kérte a pénzügyminisztert, hogy az új kormánybiztos szerdán okvetlenül legyen Fehérvárott, mert a helyzet

nagyon komoly. Ezután megválasztották a direktoriumot, amelynek tagjai Fenyves Jákó, Veljuszky László és Szabó Ernő százados lettek.

A kormány elrendelte a vizsgálatot.

Budapest, febr. 4. A belügyminiszter a minisztertanácsban bejelentette, hogy Fehérmegye alispánját és főügyészét állásától felfüggesztette. A minisztertanács a leghigorubb vizsgálatot indította meg az iránt, hogy a közgyűlésen elhangzott beszédeknek mi a hiteles szövege és ha igaz, hogy az illetők ellenforradalmároknak mondották magukat, hogy a királyság visszaállítását követelték, ellenük azonnal megindítják az eljárást.

Fehérmegyét kiéheztetik.

Budapest, febr. 4. Balogh Ernő miniszter a következő ki elentést tette:

— A székesfehérvári ellenforradalmat egyszerűen ki fogjuk éheztetni: nem juttatunk Fehérmegyének semmi néven nevezendő élelmiszert és ipari cikket. Ez irányban már a kora reggeli órákban intézkedtem.

Jánossy Zoltán államtitkár a következőket mondotta:

— A fehérvári puccsnak nem szabad nagy jelentőséget tulajdonítani, mert egyszerűen uri komédiáról van szó.

Felfüggesztették az egyetem autonómiáját.

Budapest, febr. 4. Felhivatalosan jelentik: A minisztertanács délután kimondotta, hogy az egyetem autonómiáját további intézkedésig felfüggeszti és kormánybiztosi minőségben Jászi ny. r. tanárt a tudományegyetemre kinevezi. A minisztertanács döntése után következett a legutóbb kinevezett egyetemi tanárok eskütétele.

Károlyi elnök a Nemzeti Palotában.

Budapest, febr. 4. A Nemzeti Palotában tegnap befejezték a népköztársaság elnökének és titkári hivatalának berendezését. — Károlyi elnök ma megkezdte hivatalos működését az új elnöki helyiségben. Eger város polgárságának küldöttsége Vass János miniszter vezetésével ma megjelent a Nemzeti Palotában és átadta a város díszpolgári oklevelét Károlyinak.

Békekonferencia.

Románia követeléssel tulzottak.

Genf, febr. 4. A párisi konferencia Románia területi követeléseit tulzottnak tartja. Ez a vélemény alakult ki Romániának nemcsak majdnem egész Bánatra vonatkozó követeléseiről, hanem Bratlanunak Besszarabiára és Dobrudzsára bejelentett igényeire is, mely utóbbiból Románia csak egészen kicsiny területet akar adni Bulgáriának. Ezzel szemben a párisi lapok lelkesen szállnak sikra Románia igényei mellett. Különösen a Temps és a Journal des Debats hangsúlyozzák, hogy a népszavazás Bukovinában, Besszarabiában és Dobrudzsában egészen felesleges és a jövő Nagyrománia — szívében a maroknyi székely néppel — népszavazás nélkül is meg fogja állani a helyét.

Megjötték a dunai konföderáció tervét.

Bécs, febr. 4. A *Fremdenblatt* hágal munkatársa beszélt egy amerikai bekedelgá-tussal, akinek betekínése van a monarchiara vonatkozó tárgyalási anyagba. A delegátus a következőket mondotta:

Amerika régóta eredményesei dolgozik, hogy a békekonferenciát Wilson pontjai értelmében irányítsa. Célja az, hogy a béke a kiengesztelődés békéje legyen. Amerika nem járulhat hozzá a jövődó háború csiráját magában rejtő békéhez. Az önrendelkezési jogot Német-Ausztria is megkapja, tehát szabadon dönthet a Németországhoz való csatlakozás kérdésében. A dunai konföderáció tervét el-eljötték, mert annak sorsa ugyanaz lenne, mint az egykori Rajna-szövetségé.

Muraköz küldöttsége Berinkey miniszterelnöknél.

Muraköz ügye a francia fegyver-szűnési bizottság előtt.

Budapest, febr. 4. Ma délelőtti Berinkey miniszterelnök előtt megjelent Muraköz küldöttsége. A küldöttség memorandumot hozott, amely felpontozlja a horvát atrocitásokat és megállapítja, hogy Muraköz népe mindig Magyarországhoz tartozónak vallja magát. A küldöttség népkormányzatot kéri Muraköz részére, Berinkey miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy a hallottakat hatádektalanul közölni fogja a francia fegyverszüneti bizottsággal és tekintettel arra, hogy kérésüket jogosnak tartja, reméli, hogy a francia fegyverszüneti bizottság a párisi határozatnak, amely Muraközre is vonatkozik, feltétlenül érvényt fog szerezni.

Komárom lakossága a csehek ellen.

Prága, febr. 4. A „Venkov“ komáromi tudósítója jelenti: Komáromban a magyar lapok izgatásai következtében teljesen megváltozott a helyzet. A magyar lapok hírei szerint a cseh katonasághoz ultimátumot intéztek, hogy 48 óra alatt hagyják el a várost. A lakosság azt beszéli, hogy a határ-Idő leteltével meg fogják támadni a cseh katonaságot. A városban fojtó a hangulat. Az összes üzletek vendéglők és kávéházak a városi tanács rendelete folytán zárva vannak. A lakosság az utcán csoportosul és fenyegető magatartást tanúsít a cseh katonákkal szemben. Ha a cseheket megtámadják, nem lehet elkerülni a vérfürdőt, amely a magyarok vereségével fog végződni, mert a cseh katonákat a folytonos izgatások felbőszítették.

Pozsony sztrájkjal tüntet a csehek ellen.

Pozsony, febr. 4. A cseh-tót kormány bevonulása ellen való tiltakozás jeléül a posta és távíró alkalmazottak, a villamosok sztrájkja léptek. A magyarok nagy tüntetésre készülnek, délig azonban nem történt rendzavarás. — A csehek szigorú ellenintézkedéseket tettek.

Budapest, febr. 4. Pozsonyból jelentik: A cseh-tót kormány bevonulása ma délután meglőrtént. Rendzavarás nem történt.

Zagrebban lövik a szerbeket

Bécs, febr. 4. A *Reichspost* jelenti: Zagrebból érkező utasok beszélik, hogy ott a napokban nagy tüntetések voltak a szerbek ellen. A horvát katonaság a Jellachich-terén több géppuskát állított fel, amellyel a szerbekre tüztek. A város lakossága a horvát katonasággal érez.

Beszélgetés a kormánybiztossal.

Városunk rövidesen megkapja a törvényhatósági jogot. — Nagykánizsa zsirellátása.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszeg alispánjától tegnap érkezett Nagykánizsra egy rendelet, amely értesíti a polgármestert, hogy a kormány felügyesztette a közlelmzési miniszter azon rendelkezését, hogy minden levágott sertés után bizonyos mennyiségű zsirt kell a központnak felajánlani. — A kormány annak hangfolyozásával, hogy a rossz szállítási viszonyok és a messzállások következtében a központok képtelenek az országot zsirral ellátni, — a törvényhatóságok fejeit bizza meg a zsirellátással. Az alispán ennek megfelelően felhívta a polgármestert, jelentse be Nagykánizsa zsirellátását és az elátatlanok számát.

E rendelettel kapcsolatban két kérdés merült fel:

1. Nagykánizsának kinevezett kormánybiztosa van. Ezzel szemben tény, hogy közizgatás tekintetében még mindig Zalaegerszeg alá tartozunk. Kérdés, hogy a kormány nem hatáskör nélküli kormánybiztost nevezett-e hi Nagykánizsára.

2. A központtól nem várhatunk zsirt. A város nagy összeget fektetett be a sertés-hiztalásba. Ez a vállalkozás biztosítja a Nagykánizsa zsirellátását a mostani válságos időkben? Megjötték-e illetékes helyen minden lehető a város zsirellátására?

Felkerestük Sneff József kormánybiztos, aki tegnap délután érkezett vissza Zalaegerszegről és megkérdeztük, mi a véleménye a kérdésekből. A kormánybiztos a következő kijelentést tette:

— Az ügyeket most Briglevics kormánybiztossal együtt, közös megbeszélések alapján intézzük. A vármegyéhez való ezen viszonyunk azonban ideiglenes, mert városunk rövid időn belül megkapja a törvényhatósági jogot és így teljesen kikerül a zalaegerszegi közigazgatás alól. Zalaegerszegen Tisztától tárgyalásaim arról győzték meg, hogy úgy Briglevics kormánybiztos, mint a vármegye törvényhatósága semmi akadályt nem górdítanak az elé, hogy Nagykánizsa rövidesen törvényhatóság legyen, sőt e jogos törekvésünket mindenben támogadják. Ez ki-látást nyújt arra, hogy még a nemzetgyűlés összehűlése előtt, néptörvény útján megkapjuk a törvényhatósági jogot. Csütörtökön már fel is utazom Budapestre, hogy ez irányú előterjesztéseimet a kormánynak megtegyem. Ami a zsirellátást illeti, ez irányban már meglőrtént a megállapodás köztem és Briglevics kormánybiztos között. A közlelmzési miniszteriumba már el is ment a távirat, hogy Nagykánizsa város Károlyi Imre zalaszentgróti uradalmából 50 darab hizott sertést kapjon maximális áron a zsirellátás ideiglenes biztosítására.

Dr. Krátky főjegyző, akihez a zsirellátás ügyében intéztünk kérdést, a következő kijelentést tette:

— Az alispán rendelkezésére a város azt az előterjesztést fogja tenni, hogy a levágandó sertésekből öt kilót kelljen a közlelmzési hivatal felajánlani. Ennél nagyobb mennyiség kiszolgáltatását nem tartom igazságosnak, viszont a városunkban így összegyűlt zsirmennyiség

olyan csekély, hogy az nem fedezné Nagykánizsa ellátatlanjainak zsirellátását — egy hónapra sem. Így a legnagyobb súlyt a tavakra kell helyezni a tekintetben. Ami a város zsirellátási akcióját illeti, értesülésem szerint két hónap múlva le fogják vágai az első csoportot, amit azután rendszeresen fognak levetni a többiek.

Sneff kormánybiztossal és Krátky főjegyzővel folytatott beszélgetésünkkel fejeztük a következőket szövegbe jök le:

1. Rövid idő kérdése csupán, hogy városunk jogilag is törvényhatóság legyen, mert de facto már az, mivel Nagykánizsa ügyében tényleg már kormánybiztosunk intézi. 2. Zalaegerszeg tekintetében az illetékes körök meglőrtént megjötték az irányban, hogy a fontos elismertben hiányt ne szenvedjenek. Ha nem lesz zsirunk — amitől lsten óvja meg városunkat — nem rajtuk fog múlni.

HIREK

1919.		NAPTAR	
február	5	Szerda	
		Róm. kath. Agota sz. vt. Pál. Angla. Gbr. kel. 1919. január 21. Kelemen. Ist. Adar 6.	
		A nap 24 órából 7 óra 34 perccel világos, azaz 16 óra 56 perccel sötét. A hőmérséklet délután 5 óra 5 perccel + 10°C, este 9 óra 5 perccel + 7°C, reggel 11 óra 7 perccel + 5°C.	

Ma az önkéntes polgárorség hilt csoportja tart szolgálatot.

A hó,

amint puha pihével sűrűn omolya vastag fehér bársonyt borít a hízteőkre, az emberi lélek mélyén megrezgett azokat a bizonyos önkéntes szentimentális hurokat. Hulló hópihék, oh milyen sokszor zengett rólatok az édes dalu költői lant és a nyekergő fűzfásip; nincs téma, amelyet többször megénekelték volna, csak talán maga a még elnyúlottabb szegény Tavasz. Valamikor csengők csilingeltek a szivakban, melyek a fehér hótakaró hangulatát énekeltek, az anyagok duányhája szakadt ki, a mennyben, gyermekek örömeit, ártatlan vigalom szelid szípközvetítését jelentette minden egyes tündéri hópihe Valanikor... nagyon régen. De azután évek jöttek... évek, amelyeknek kegyetlen télszakában csak szemfedő volt a fehér takaró, a föld barázdáiban katonák gémberedtek, magános átkozott zugokban szegény órszemek omlottak hangtalanul örökre a hóba és azután a hó színe már nem volt fehér, vörös rózsák virítottak rajta, a szent emberi vér kifakadt rózsái... vörös iszonyat volt ékkor minden egyes lefelé keringő puha hópihe. És most? Mintha csupa kérdőjel lenne minden kis szálló pehely és a fehér lepel, mely néman terül a termő földekre, egyetlen titáni titoktakaró. Magot véd-e a hó a megmunkált földben, vagy leplezője csak a partagon hagyott földtábiák meddőségének, ez a titok, amelyből tavaszra valamennyiünk lét függ. Mire megolvad a hó, vajon felül a fiatal fejt a tavaszi földeken az emberiség edele? A hótakaró nem felel, egyedőre rejti a föld titkát, a magasbót pedig hideg szikrával omolnak a hópihék, majd megannyi rejtőmes, közömvös apró kérdőjelek...

— Kinevezések. Sneff József kormánybiztos dr. Fodor Aladárt közegészségügyi Földes Miklót közoktatásügyi, Balázs Erő vasuti vontatásügyi és Stüber Ernőt forgalmi kérdésekben tanácsadói teendői ellátásáért kérte fel.

Faellátás és munkanéküliség. Nagy-

kanizsa faellátása válságos napjait éli. A közéleti hivatalban naponta tömegesen jelentkeznek azok, akik fűtetlen szobáiban kénytelenek élvezni a forradalom vívmányait. Krátky főjegyző azonban áres kézzel kénytelen őket elbocsátani, mert fa nincs. Azaz, hogy van fa az erdőben. Onnan nem tudják kellő mennyiségben beszállítani. Az az iparvasút, amely a Pápics-Újtelep-Újváras vizsáki, nagyon silányan van megalapozva, úgy, hogy különösen a mostani zord időjárásban nap-nap után fordulnak elő a kitérások. Amellett, hogy a kocsikat nem lehet normálisan megrakni, a vonal csak olyan lassu menetben közlekedhetik, hogy a napi normális 6-6 forduló helyett csak egy-kettőt tehet meg. Így a vasúti Kanizsa faellátásának egy ötödét sem tudja beszállítani. Krátky főjegyző, hogy a jetelelten állapoton segítsen, 25 embert toborozott össze, akik éjjeli munkával pótolnák ki a nappali mulasztást. Kitérő volt a munkaalkalom: az erdőben dolgozó munkások, akiknek dolguk ott van miatt volna ki, hogy két vonatot megvárjanak, ami rövid időre alatt megtörténhetik — napi 30 korona bért kaptak volna, míg a telepen dolgozó, mivel a lerakás még egyszerűbb és könnyebb munka, napi 20 koronát. A munka meg is indult volna, ha valaki „ne nem beszél” a munkásoknak, hogy reánk cipő és ruha is jár és azt meg is fogják kapni. Eddig természetesen nem lett semmi és így eszdeli minden. Krátky főjegyző kitérő eszméje is. A munka ma éjjel nem indult meg. Mindezt három munkás beszélgetéséből tudtuk meg, akik nem ragaszkodnak a ruhához és a cipőhöz és önmaguk ragadták volna meg a szabad munkaalkalmat. Érdeklődünk Krátky főjegyzőnél az eset valódsága iránt, aki megértesítette azt és kijelentette, hogy az ügyet Széff kormánybiztos elé fogja tejesíteni. A néklülő és fázó közönség nevében mi is megérjük a kormánybiztos, intézkedik, hogy beszámoló estelel elő ne fordulhassanak, azokól a munkásokól, akik lehetetlen követeléseikkel veszélyeztetik Nagykanizsa faellátását, vonassa meg a munkanéküliségi és haddson oda, hogy a hatóság, munkaközvetítő sürgős fellátással legalább a közmunkák elvégzésére lehessen — jó bérért munkást kapni.

Uj sapkát kapnak a katonák.

Budapesti tudósítónk táviratozza: A népkormány elhatározta, hogy a még tényleg szolgáló katonákat új sapkával látja el, hogy így megkülönböztethetők legyenek a leszerelt katonáktól. Az új sapka mintája teljesen a francia sapka újszata lesz.

Hogyan kapják meg a vitézségi érmek pótdíját? Több oldalról kérdést intéztünk hozzánk aziránt, hogy a vitézségi érmek után járó pótdíjakat mi módon fizetik ki. — Illetékes helyről most a következőket közlik velünk: A tényleges katonai szolgálatban állók egyből katonai illetményekkel, az állami alkalmazottak pedig polgári illetményekkel egyből kapják meg a vitézségi érem pótdíját: mások, tehát katonai vagy polgári állami szolgálatban nem állók részére posta útján küldik meg. Aki nem kapja meg pontosan a pótdíjat, forduljon pótdíjért vagy a hadügyminisztériumhoz. A vitézségi érem után járó pótdíjakat végkielégítésképpen hosszabb időtartamra senki részére nem fizetik ki.

Szerdén és csütörtökön mutatja be az Uránia a magyar filmgártás remekét, a Csári című színművet, melynek főszerepét a legújabb film neve *Lóth Ilus* a „Nemzeti Színház” főszereplője játssza.

Eljegyzés. Spiegel Viktor eljegyzte Maschanzker Friduskát.

Fiumében nem fogadják el az új kibocsátású papírpénzt. Fiuméből táviratozzák: Az olasz hatóság, mi felfüggesztésen köli, hogy az újabb kibocsátású (II. kiadású) 20 koronás, valamint a 25, 200 és 10.000 koronás bankjegyeket fizetési eszközkül nem fogja el és azok Fiume területén érvényességgel nem bírnak.

A nemzetörségről. Nagykanizsa város közönségének szives tudomására hozom, hogy a déli vasúti állomáson, a vasúti tüzpárházaknál és a hadikórháznál levő őrségek nem tartoznak a német őrség kötelekébe, s így bármely papaszok, amelyek esetleg ezen őrségek ellen irányítanak, a nemzetörség rovására nem írható. *Nemzetör parancsnok Nagykanizsa*

Szerb rémuralom Baroson. Ma Kanizsára érkezett egy barcsi tisztviselő, aki részben vonaton, részben gyalog tette meg az utat. Az előadásból érdekes részleteket tudtunk meg a szerb által kinevezett Pandurovics Boguszláv dr. bírósi ügyvédnek, a szerb által megválasztott somogy-bányai részek szerb által kinevezett kormánybiztosának ünnepélyes beiktatása e hó 22-én, szerdán történt meg Baroson. Ez alkalommal bankettet is rendeztek, amelyen hivatalosak voltak az összes magyar hivatalnokok és a szerb tiszték. A banketten Pandurovics Boguszláv és a szerb harsogva elfelejték Petár királyt. Pandurovics egyenként elrendelte, hogy a magyar politikai hatóságok összes főbb tisztviselői, akik eddig még nem tettek le az esküt, a jövő héten tartoznak lefenni az esküt a szerbekre, mert máskülönbön baj lesz: verés és internálás Szabolcra. A szerb megígérték a hatóságoknak, hogy a magyar kormány rendeleteit végrehajtsák. A szeszadással felfüggesztettek és ha kedvük szótlan, nagy ricsajokat rendeznek. Máskülönbön is jól énekel a szerb, akik példában tartják fenn a rendet és szívesen viszonyban érintkeznek a lakossággal. A legénység naponta és fejenként egy kilo busi, egy liter bort és nullas lisztből sültt keheret kap. — Könnyen lehetik, mert mindent rekvirálás útján szereznek be és a rekvirált holmikért soha semmit sem fizetnek. Az ádrágítótak árulakozással és büntetéssel sújtják. A szerb tiszték sokat és csoportosan látogatják az uriházakat, ahol szívesen látják őket. Ilyen az élet a szerb uralom alatt levő Baroson.

A fiumei vonalon elszedik a magyar utasok pénzét. Kaposvárról táviratozza tudósítónk: Tegnap óta különös intézkedést foganatosítanak jugoszláv katonák a fiumebudapesti vonalon. Alig hagyja el Gyékényesenél a vonat a magyar határt, jugoszláv katonák jelennek meg a kocsikban, mindenkit igazoltatnak és akiól hittnik, hogy magyar honos, azt megmotozzák, a pénzt elveszik tőle és csak annyit hagynak meg nála, amennyi egy-két napi megélhetésre elegendő. A pénztől nyugtát adnak, a nyugtán azonban nincs semmiféle hivatalos pecsét. A katonák azt állítják, hogy felsőbb parancsra járnak el.

A Magánisztviselők Országos Szövetsége helyi csoportja felkéri az igen tisztelt Kartársakat és kartársnöket, hogy február havi tagsági díjnyugtájukat az egyesület helyiségében (Casinó földszin) kiváltani sziveskedjenek.

Állandóan érkeznek udjóságok zenoművekben, iskolai hangjegyek minden hangszert részére beszerezhető. Fischel Fülöp fia könyvtároskedésben.

EGYESÜLETI-ÉLET.

Felhívás. A magyarországi szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak országos egyesülete helyi csoportjának vezetősége eruton hívja fel tagjait, hogy e hó 6-án este 9 órakor a Munkáshon nagyermeben tartandó rendez évi közgyűlésen okvetlenül mindenki megjelenni sziveskedjék. Tárgy: 1. Titkári jelentés az elmúlt évről. 2. A tisztikar újjá-választása. 3. Gazdasági és politikai helyzet. Előadó: Dutsch elvtárs a körpont kiúldóitja. 4. Indítványok. Az *Elnökség*.

A Szocialis Ipargazdasági Párt szerda esti összejövetelére a lakatos, bádigos, kovács iparos tagjainak figyelmét különösen felhívja az *Elnökség*.

A szabó munkások értekezlete. A nagykanizsai szabómunkások és munkásnők szerdán, 5-én este fél 8 órakor fontos értekezletet tartanak a Munkás Otthonban. Mindenki ott legyen. A szabó munkások megbízottjai.

Meghívás. A nagykanizsai önk. társulató-testület 1919 február 9-én délután 3 órakor saját helyiségében közgyűlést tart, melyre a tagokai tisztelettel meghívja a Választmány. Tárgysorozat: a) Az Önkéntes Tüzoltó Testület feloszlata iránti választmányi javaslat erre vonatkozó határozathozatál. b) A vagyón-méreg-bemutatás. c) Feloszlata esetén a vagyon hovatordása iránti intézkedés az alapszabályok 44. § ának figyelembe tartásával.

A magyar vasutasok országos szövetségének nagykanizsai csoportjának vigalmi gárdája által rendezett kabare előadásán mind azoknak, akik fejufizetni szivesek voltak, ezuton is köszönetet fejezi ki a vigalmi gárda vezetősége. Felúldozettek: Antal Jenő, Nagy József, Ungar Sándor 50-50 K, Schilán János 40 K, Lözer N. 35 K, Szandrei Károly, Peter Lajos 25-25 K, Rubint Károly, Boicskei Benő, Hovony János, Strém N., Holzheim Károly, Blumenschein Mór 20-20 K, Kaiser N., Verzei Zoltán, Zábó János, Kousz Elemér, Gibsz Gusztáv, Klein Ignác, Kohy Lipót, ifj. Harangozó József, Krajcsics-László, Moshammer Károly, Junker Rezső, Harangozó József 10-10 K, Fütöp Jenő, Popp Ernő 8-8 K, Karovics János, Kalmár István 6-6 K, Radics Ferenc, Klein Mórné, Heriseg Károly, Barcza N., Eperjesy Gábor, Belázs János, Göllész Ferenc 5-5 K, Kolovics Ferenc 4 K, Heffag Gyula 3 K, Rafael N., Heini György, Peter, Ferenc, Pap Istvánné 2-2 K, N. N. 1 K, Steiner Józsefné 5 K.

Keddi tőzsde.

Budapest, február 4.

Magyar Hitel 954, — Osztrák Hitel 654, — Osztrák-magyar államvasut 958, — Lesztmitoló Bank 628, — Hazai Bank 492, — Magyar Bank 710 — Rimamurányi 943, — Salgótarjáni 1015, — Közúti vasut 590, — Várúti vasut —, — Uríkány 865, — Fabank 804, — Jeltzalog 485, — Ker. Bank 4565, — Schuck 391, — Guttmann 952, Szlavónia 825 —

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

Nyilt-tár.

Üzlet megnyitás.

Tisztelettel értesitem nagyrabecsult vevoimet, hogy **főszereketemet** a Fő-utca Hunyady-utca sarkán levő bálhelyiségben (volt Mihályi-fele pekuzlet) folyó hó 6-án, csütörtökön **újbold megnyitom**.

A n. ér. közönség szives támogatását kérve és magamat továbbra is jóindulati pártfogásukba ajánlvá maradok kiváló tisztelettel

özv. Szieger Istvánné.

APRÓ HIRDETÉSEK

Eztvös tér 2. számú Sattler-féle házban. **szelvényesség azonnal kiadó.** 706

Mindenestélyny, ki főzéshez is ért, Budapestre keresetlik. Bővebbet Kisfaludy-utca 18.

Egy új, fehér, mosott báránycsbunda eladó. Cim a kiadóhivatalban. 704

Jobb családból való leány a pénztárhoz felvétetik az „Orangyal” gyógyszerárba. 705

Szabadságolt tengerész szakember gépészti állást keres uradalomban, esetleg elfogadja a kovács munkát is. — Cim a kiadóhivatalban. 693

Eladó egy pirostarka 1 1/2 éves tenyész bika, 50 darab anyajuh cigója márciusban ellenek, 50 mm. biborheremag. Kerestetik egy uradalmi bognár és 20 mm. tavaszi buza, esetleg cserében őszi búzát adunk. Breuer Festverek Nagykanizsa, Szemere-u. 4/b. 700

Egy pár bőrrel borított filc csizma, új talpalással eladó. Bővebbet Petöfi-ut. 7. sz.

Intelligens leány gazdaasszonynak ajánlkozik magányos urhoz vidékre. — Levelek „Szorgalmas” jellegre a kiadóhivatalba intézendők. 688

Ujlaky, Hirschler és Fia Iaternelő és fanyagkereskedő cég mely fajdalommal tudatja, hogy érdemekben és erényekben gazdag beltája

alsódomborui Hirschler Miksa

a Ferenc József-rend lovagja

f. hó 2-án Budapesten meghalt.

Vállalatunk fejlődését legnagyobb részben neki köszönhetjük, tankadátlan 60 évi munkássága széles körökben elismerést keltett, embertársainak szerető jóságos pártfogója, áldozatkészségében közsímet volt.

Alsódomború, 1919. február hó 3.

Emlékét halás kegyelettel fogjuk megőrizni!

Ujlaky, Hirschler és Fia alsódomborui cég tisztikara mélyen megrendülve tudatja, hogy bálványozott, jóságos főnöke

alsódomborui Hirschler Miksa

f. hó 2-án, Budapesten elhunyt.

Tisztviselőinek, munkásainak, minden alkalmazójának jóságos atyai gyómolítója volt, nevét mindenkor a legnagyobb szeretettel vittük ajkainkra, s emlékeit igaz kegyelettel és hálával fogjuk megőrizni.

VISZKETEGET,

rüh, sömör, ótvár, sebek és mindennemű bőrbajokat gyorsan és biztosan gyógyít a

BORÓKA KENŐCS

Nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely ára: 5 K., nagy tégely 7 K., családi tégely ára 12 korona. Hozzávaló Boróka-szappan 6 korona. Készít:

Gerő Sándor

gyógyszerész, Nagykőrös.

Nagykanizsán kapható az összes gyógyszerárban és drogeriákban. 327

33/1919. ügyszámhoz.

Hirdetmény.

Alulírott Dr. Plihal Viktor nagykanizsai állami közjegyző ezennel közzhíre teszem, hogy Reich Samu szeszkereskedő nagykanizsai lakos megkeresésére az általa a „Pissk és Nagel” gajári cégnek eladott, de vevő által át nem vett 100 azaz Egyszáz hektoliter borseprű Nagykanizsán, a Szentgyörgyvári utca Harmadik (3) száma alatt fekvő házban levő állami közjegyzői irodahelyiségemben a **folyó február hó nyolcadik (8) napján** közbjöttöm mellett megtartandó, délelőtt Tíz (10) órakor megkezdendő, nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Az árverés alá kerülő borseprűből 65 azaz Hatvanöt hektoliter az Erzsébet királyné-ter Huszonegyedik (21) száma alatt fekvő házban, 18 azaz Tizennyolc hektoliter a Zrínyi Miklós utca Negyvenhatedik (47) száma alatt fekvő házban, 17 azaz Tizenhét hektoliter a Bajza utca Tizenötödik (15) száma alatt fekvő házban van Nagykanizsán elhelyezve

Az egész 100 azaz Egyszáz hektoliter borseprű Egy (1) tömegben adatik el. Kikiáltási ár 40.000 azaz Negyvenezer korona; amde az árú a legtöbbet ígérőnek ezen kikiáltási áron alul is eladatik.

Árverezők a kikiáltási ár Tíz (10) százalékát, vagyis 4000 azaz Négyezer koronát az árverés megkezdése előtt kezemre bánatpénzül letenni kötelesek.

Az árverési vevő a vételért kezemre azonnal lefizetni s a megvett borseprűt saját bordóba töltve, azonnal elszállítani tartozik.

Ha a vevő teljes vételért azonnal le nem fizetné, azon esetben bánatpénzét elveszti s a borseprűt a nyomban megtartandó újabb árverésen újból el fog adatni.

A vételi illeték vevőt terheli s a vételárral együtt kezemre azonnal lefizetendő.

Az árverési szándékozók jelentkezzenek a folyó február hó Hetedik (7) napján délelőtt Nyolc (8) és Tizenkettő (12) óra, vagy délután Három (3) és Hat (6) óra közt Reich Samu szeszkereskedőnek Nagykanizsán a Király-utca Tizenötödik (15) száma alatt fekvő házban levő üzleti irodájában, — telefonszám Kétszázötvenkettő (252), — s ő az árverés alá kerülő borseprűt azok elhelyezési helyén meg fogja mutatni.

Kelt Nagykanizsán, Egyezerkilencszáz-tizenkilenc (1919) évi február hó Harmadik (3) napján.

Dr. Plihal Viktor

állami közjegyző

Fiaker

minden alkalomra megrendelhető

vidékre is **CENTRÁL Szálloda**

portásánál (szobapincér). —

URANIA mozgóképpalota

Bongoyti-s. 4. Tel. 1000 20

Szerdán, esütörtökön. Február 5. és 6.

a „Nebántsvirág” főszereplője
Lóth Ilus fellépve!

CSITRI

víg színmű 4 felvonásban
a budapesti „Star”-gyár remeke.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor.
Vasár- és ünnepeken: 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

VILÁG nagy mozgó-színház

Szervas Szálló. Telefon 74

Kedden, szerdán. Február 4. és 5-én

Asszonyfaló

Regényes játék 4 felvonásban.

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor.
Vasár- és ünnepeken: 3, 5 és 7 órakor.

Aki házat, szállott

vagy egyéb ingatlant venni vagy eladni
akar, az forduljon bizalommal

ACZÉL IGNÁCZ

Főut 8. szám alatti

ingatlanforgalmi irodájához

ahol mindig van ilyen eladásra
és vételre előjegyzve. 244

Moslék eladás.

A Frigyes laktanyában 2 és a volt honvéd laktanyában 4 konyhán naponként felgyülemlő moslék **folyó hó 6-án, csütörtökön délután 3 órakor** a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

20. magyar gyalogezred
közvetkezési bizottsága.

(volt honvéd laktanya)

Özv. Alsódomborui Hirschler Miksáné szül. Pressburger Adél mind a maga, mind fiai Elek és Rezső, valamint az egész rokonság nevében fájdalomtól sújtva közli, hogy férje

alsódomborui Hirschler Miksa

a Ferenc József-rend lovagja

hosszas szenvedés után emberszerető, áldasos munkás életének 77. évében Budapesten a Pajor szanatoriumban f. é. február hó 2-án, hajnalban az utolsó kenet felvétele után elhunyt.

Tetemet f. hó 5-én délután ideiglenesen Budapesten a Kerepes-ut. r. k. temetőben helyezzük nyugalomra.

Alsódomború, 1919. február hó 3-án.

(Minden kbtön értesítés helyett).

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdávállalat

Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap kora reggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben hához szállítva, vagy posta, szétküldéssel:

Egész évre K 90 —

Félévre . . „ 45 —

Negyedévre „ 22-50

Egy óra . . „ 7-50

Egyes szám ára 30 l.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magánközleményeket díjszabás szerint veszi fel a kiadóhivatal.

Az országos katonatanács nagygyűlése.

Budapest, febr. 5. A katonatanács végrehajtó bizottsága péntekre nagygyűlést hívott össze, amelynek egyetlen tárgya az, hogy mi képpen küzdjék le az ellenforradalmi mozgalmakat. A kaszárnyákban a fehérvári eset óta nagy a nyugtalanság.

Mi is történt Fehérváron.

Nem volt ellenforradalmi mozgalom?

Budapest, febr. 5. Fehérvármegye elmozdított kormánybiztosa ma Budapestre érkezett, hogy kimerítő jelentést tegyen a belügyminiszternek a fehérvári megyegyűlésen történekről. Leszögezi, puccsáról szó sem volt, mert Károlyi Imre senkinek sem árulta el, hogy mire készül. Ő a közgyűlést azért hívta egybe, mert elkészült a közgyűlést azért hívta egybe, mert elkészült kapta meg a belügyminiszterium tiltó rendelkezését. A közgyűlés már folyt, amikor a posta a belügyminiszter táviratát neki kézbesítette. Ezt okmányilag tudja igazolni. Az ex-kormánybiztos a legnagyobb határozottsággal állítja, hogy még Károlyi Imre határozati javaslata se a régi rendszer visszaállítására érdekében hangzott el; erről senki nem beszélt, csupán a kormány egyes tényeit kritizálták.

Székesfehérvár, febr. 5. Székesfehérvár város részére Horváth János munkást, a megye részére Tolnay Lajost nevezték ki kormánybiztosá. A fehérmegyei szervezett munkások határozatot hoztak, amelyben nem engedik meg, hogy Horváth János elfogadjon a kinevezést, hanem Tolnay mellőzésével szocialista kormánybiztosat követelnek a vármegye élére is.

A vidéki Nemzeti Tanácsok ellen.

Budapest, febr. 5. Budapest népe éhínség előtt áll, mert a vidéki Nemzeti Tanácsok saját területükön önálló vámhatárokat állítottak föl s megtiltották az élelmiszerek Budapestre való szállítását. Az országos Nemzeti Tanács mai ülése felhívta a hadügyminisztert, a vidéki Nemzeti Tanácsok tulkapásaival szemben fegyveresen lépjen föl.

Bánát és Temesvár sorsa a békekonzferencián.

Páris, febr. 5. Barieu albizottsági elnök kijelentette, hogy Bánát és Temesvár hovatartozásának kérdését lehetetlen Magyarországnak meghallgatása nélkül véglegesen rendezni. Sándor trónörökös is Bánát ügyében utazott Franciaországba, de még vele se tárgyaltak.

A fehérmegyei események Gyöngyösön.

Gyöngyös, febr. 5. Gyöngyös város képviselő örestitület szerdán délután hatvan képviselő összehívta. A Gyöngyösi Hírlap szerkesztője tiltakozott a közgyűlés ellen, mivel annak megtartását a 9 ik néptörvény tiltja. Erre a polgármester a gyűlést értekezleté nyilvánította. Dr. Borsik Pál plébános, a helyi keresztény-szocialista párt elnöke volt az első felszólaló, aki kijelentette, nem bánja, ha becsukják, agyonütik, vagy főtakasztják is, de nem engedelmessékedik a néptörvénynek. Egy dr. Dékány Miklós nevű képviselő közbekiáltott:

— A kormányt le kell bunkózni.

Mások ezt kiáltották:

— Le a kormány ival!

— Éljen Fehérmegye!

A polgármester néhányadmagával főlhaborodva hagyta el az üléstermet. A kormányellenes tüntetés estig tartott.

Erdély elvesztése.

Bern, febr. 5. Albert Thomas Erdély sorsáról a következő kijelentéseket tette a magyar kiküldöttek előtt:

— Önök azt hiszik, hogy Párisban imperialista politikát üznek s hogy ez vezet Magyarország földarabolására. Pedig nem így van. A franciákat az igazságosság elve s a népakarat megnyilvánulása vezeti. Mi ismerjük azokat a nagyszabású tüntetéseket, amelyeket az erdélyi románok folytatnak a Nagy-Romániahoz való csatlakozás érdekében. Megértem a magyarok nagy fájdalmát, megértem, hogy Magyarország tragédia előtt áll, de nem lehet tenni semmit. Párisban tudják, hogy a magyarországi románok kulturáltabbak, mint az oláhországbeliek. Tudjuk azt is, hogy a magyar uralom alatt jobban éltek, mint a bukaresti uralom alatt. De nem hunyhatunk szemet a népakarat megnyilvánulása előtt. Mi a magyarokon csak gazdaságilag segíthetünk. Önökre, magyarokra most az a legfontosabb, hogy életben maradjanak. Valamennyi kis államot tanácskozássra fogjuk összehívni s ezen kell önöknek is elhelyezkedést találni.

A német forradalom.

Berlin, febr. 5. A tegnapi brémai harcoknak 100 halottja és sebesültje volt. A spartakusok elsáncolták magukat s így további véres küzdelmek várhatók.

A béketárgyalások menete.

Páris, febr. 5. Wilson elnök siettetni a népek szövetségére vonatkozó tervek elkészítését, hogy azt magával vihesse Amerikába, ahol be fogja mutatni a kongresszusnak. A tervezet készítő bizottság erre való tekintettel éjjeli üléseket is tart. Egyébként az összes bizottságok siettetik munkájukat, hogy a központi hatalmakat is meghívassák a tárgyalásokra. A központi hatalmakat rögtön meghívják, míhelyt a kártérítés és jóvátétel kérdésében döntés történik. Ha ez megiesz, a központiak aláírhatják a szerződéseket s a népek közt újra a rendes életviszonyok jönnek létre.

A csehek újabb pimaszságai.

Losonc, febr. 5. A csehek Losoncon hetven előkelő polgárt tusz gyanánt elfogtak. A lakosság elkeseredése leirhatatlan.

Az osztrák-németek a szlávok ellen.

Budapest, febr. 5. A bécsi egyetem és műegyetem német ajku ifjusága nagyarányu tüntetést tartott, melyen követelték, hogy a két főiskoláról haladéktalanul távolítsák el a szláv halgatókat. A műegyetem és egyetem rektora kijelentették, hogy a szláv ifjakat kizárják.

Oroszországot nem lehet megmenteni.

Páris, febr. 5. (Szikratávirat) A békekonzferencia tagjai között egyre nő a kétség, vajjon sikerre fog-e vezetni az Oroszországgal szemben követeli politika. Az oroszországi csoportoktól érkező hivatalos és nem hivatalos jelentések amelllett szólnak, hogy a hercegszigei értekezlet terve nem fog sikerülni. Erősödik a meggyőződés, hogy dugába dől minden terv, amely az orosz káoszából valami szervezett hatalmat akar teremteni. Francia körökben túnyomó az a vélemény, hogy ha az orosz bolsevizmust nem fojtyják el, akkor az átterjed a szomszédos államokra s fél Európa demoralizálódik s akkor a versaillesi tárgyalások minden eredménye illuzóriussá válik. — Amerika követeli, hogy Oroszországgal más politikát folytasson az antant.

A bolsevikiek megverték az angolokat.

London, febr. 5. Az angol hadügyminiszterium jelenti hivatalosan: A bolsevikiek nagy erővel támadták meg Archangelszket, amelyet háromnapos heves harc után elfoglaltak. Az angolok a várostól északra eső magaslatokra vonultak vissza.

Forradalom Angliában.

Páris, febr. 5. A legfőbb haditanács üléseit február 15-ig elnapolják. Az elnapolás az angolországi eseményekkel függ össze. Lloyd George Angliába utazott. Az Angliában lejátszódó események forradalmi jellegűek. A sztrájk növekszik, a nacionalista agitáció tovább izzik s az irországi szeparatisták törekvéseit bolsevikiek és német spartakusok szitják. Lloyd George helyzete megrendült.

London, febr. 5. Az összes angol munkásszervezetek általános sztrájkban állapodtak meg. A londoni földalatti vasutak már megálltak, ami katasztrófa számba megy.

Hollandia is.

Berlin, febr. 5. Hollandia súlyos helyzet előtt áll. Nagyarányu és komoly mozgalom indult meg a királyság intézményének ellőrülésére. Az országot orosz mintára szovjetkötársasággá akarják átalakítani.

Zalavármegyében nincs nyugalom.

A kiskánizsalak Sneff ellen. — A szocialisták Briglevics ellen. — Zalamegye közgyűlést tart? — Tovább is a megye az ur Nagykanizsa főútt.

(Saját tudósítónktól.) A kormány hivatalos lapjának tegnapi száma közli, hogy dr. Briglevics Károly Zalavármegye, — Sneff Józsefet pedig Nagykanizsa város kormánybiztosává nevezte ki. A két kormánybiztos kinevezésének formaszerepe is elintéződött ezzel, azonban anélkül, hogy a vármegye nyugalmá bízósítva volna. Alighogy a két kormánybiztos elfoglalta hivatalát, máris föltűnt a fejére az előgedetlenség, az intrika, amely aligha fog járva válni annak a programnak, amelyet az alkotó munka érdekében Briglevics- és Sneff állítottak föl. Már Sneff installálása alkalmával föltűnt, hogy az ünnepelést úgy egész Kiskánizsa, mint a város földművelő lakossága teljesen távolmaradt. A távolmaradásnak tünetesszerű jellege volt. De hogy valóban tünetesszerű volt szó, az tegnapelőtt derült ki, amikor egy küldöttség utazott föl Budapestre, tiltakozni a belügyminiszternél Sneff kinevezése ellen. Amint halljuk, a küldöttség a tiltakozást írásba foglalva vitte magával, amelyet Kiskánizsa és a város földművelő lakossága alá.

Ugyanekkor a vármegye szocialistái sem maradtak tétlenül, akik viszont Briglevics kormánybiztos főispán ellen deputációztak. A napokban ugyanis Felsőrájk, Zalaszenimihály, Pácsa, Pacsalutós, Póréde, Póloska, Ádarájk, Ignice, Vör, Nemesszer, Ungjakabfa, Andorháza, Tölöspuszta, Póloskőfő, Kecsorlak, Gelse, Magyarszerdahely, Újduvar, Zalaszentbalázs községek, valamint a hozzájuk tartozó majmok és puszták szocialistái gyűltek össze egyhangulag bizalmatlanságukat nyilvánították Briglevics Károlyval szemben s bizalmat szavaztak Sneff Józsefnek. A gyűlés fölött a belügyminiszterhez, hogy Briglevics kinevezésétől álljon el s Zalavármegye egész területére Sneffet nevezze ki kormánybiztosává.

A gyűléstől kifolyólag a napokban küldöttség járt föl a belügyminiszterületben, amely a kérelmet előterjesztette. A belügyminiszter azonban kijelentette, hogy úgy Briglevics, mint Sneff kinevezéséhez ragaszkodik.

Igy állt a két kormánybiztosság személyi része akkor; amikor híre terjedt, hogy Zalavármegye törvényhatósági bizottságát hétfőre rendkívüli közgyűlésre hívták össze, amelyen állítólag megakarják ismételni a Sírekesterházi városlakóknak, vagyis: bizalmatlanságot szándékoznak szavazni a jelenlegi kormányban. Ezidig nem tudtuk megállapítani, hogy mi ként áll az egerszegi rendkívüli közgyűlés ügye, nem tartjuk valószínűnek, hogy azon ellenforradalmi megnyilatkozás készülne. Még kevésbé hisszük Briglevics Károly főispán-kormánybiztosról, akinek progresszív gondolkodását, elvtűségét ismerjük, hogy ilyen irányú mozgalmat tűzzel-vassal ne igyekezne elnyomni. Sneff József is azt a kijelentést tette tegnap a Zala tudósítója előtt, hogy Briglevicsrel a legteljesebb harmóniában dolgozik s működése, személye és cselekedete iránt a legteljesebb bizalommal viseltetik.

Sneff egyébként azt is közölte, hogy a belügyminiszter megbízásából Zalaegerszegre jött, s ma Budapestre utazik, hogy ottani tapasztalatairól személyesen tegyen jelentést.

Hát bizony szomorú, nagy- szomorú dolog az, hogy a kormánybiztosi kinevezések nem hozták meg a kívánt nyugalmat s hogy nem karöltve dolgozik és védekezik a magyar, hanem a legnagyobb bizalmatlanság üli meg a lelkeket egymással szemben.

A nagykanizsai kormánybiztos budapesti utjának egyébként fontosabb élménye is van: Ki akarja eszközölni, hogy a kormány a parlament összeülésének bevétele nélkül, haladéktalanul, néptörvény útján lépéselelő Nagykanizsát törvényhatósági jogú várossá. Ez a kérelem, habár előrelátásilag nagy nehézségek állnak útjában, teljesen indokolt, mert hiszen az a tény, hogy a város képviselőtestülete helyébe néptanács lépett s a város élére kormánybiztosat neveztek ki, semmit se változtatott helyzetünkön. Nagykanizsa továbbra is függő helyzetben maradt a megyétől, amennyiben a néptanácsnak minden halálra szóló föl kell terjeszteti a megyéhez s így az alispán a városnak fölsőbb fóruma maradt. Szóval az ügyek ezenül is a régi-bürokrácia labirintusos útján mennek keresztül. A város kormánybiztosa ezen semmit se változathat, amennyiben a hatásköré majdnem kizárólag a néptanácsban való előlépésre és az ellenőrzésre szorítkozik. — Mindenféleképpen kívánatos volna tehát, ha Sneff kormánybiztos ezirányú lépései a kormányban sikerrel járnának. Még kívánatosabb volna, ha a két kormánybiztos egyetértőleg biztositani tudná a megye és város rendjét s le tudná szerelni a személyi hájsza-szerű mozgalmakat.

HIREK.

1919.		NAPTÁR.	
február	6	6 óra, kedd, Dorottya, Prot. Dorottya, Ger. kel. Bablószt. Ir. Adar 6	
Csütörtök		8 óra, kedd reggel 7 óra, 23 percek, szombat délután 5 óra 6 percek	
		8 óra, kedd este 9 óra, 35 percek, szombat délután.	

Ma az önkéntes polgárőrség IV. csoportja tart szolgálatot.

Kormánybiztosok kinevezése a hivatalos lapban. A Budapesti Közlöny jelentette, hogy a magyar kormány dr. Briglevics Károly kormánybiztos helyettesít a belügyminiszter előterjesztésére Nagykanizsa rendezett tanácsú város területének kivételével Zalavármegye egész területére a főispáni teendőik ellátásával is megbízott kormánybiztosává. Sneff József nagykanizsai lakost pedig Nagykanizsa rendezett tanácsú város kormánybiztosává kinevezte.

Uj jegyző. A működésükben akadályozott községek alkalmazottak kormánybiztosa Szabolcs, Zerebó jegyzőt Drávaszányról Zalatárnokra nevezte ki közigazgatóként.

Vasuti forgalom Csáktornayról Alsólendvára. A jugoszlávokkal történt megegyezés folytán helyreállították az Alsólendva s Csáktornya között megrongált vasuti vonalat, melyen most újra megindult a személyes s a teherforgalom. A Mura innéadta partján a mi közegünk, a túlsó pedig a jugoszlávok minden vonatot átvizsgálnak. A vizsgálat főleg az utazási igazolványokra s a poggyászokra terjed. —

Határrendőrség a Muramentén. A miniszter a Muravonalon végig határrendőrséget kordont állít fel katonai s rendészeti ellenőrzés céljából. Lényeg a Alsólendva határrendőrküldörményét kapnak. Egyes községekben pedig őrségeket helyeznek el.

Mit ér a pénzünk? Mindegy, melyik párt szemévégen vizsgáljuk a pénzünk értékét. Milliárdok adott a magyar nép a háborús kormányok lelkiismeretlen és meglétszói felhívására a kincstárnak s ha az ország pénze elértéktelemedik, az ország lakosainak milliói köztük rengeteg kisémbert — veszt el szerény és utolsó vagyonát. Ezt a katasztrófát meg kell akadályozni s e vonalon minden politikai, azonos véleményű van. Hegedüs Loránt uról a nagyjelentőségű kérdéslől így nyilatkozott: „Magyarország érdekében sürgeter kellene, hogy a háború megindulásáról szóló aktákat tegyék közzé. Bizony, hogy a magyar államfők voltak az utolsó, akik bekegyezésre adták az ultimátum elküldéséhez és példakülönbség nélkül nagy megnyugvással látna minden magyar, hogy az akkori kormányok is az utolsó pillanatig a bése-politikának voltak szószólói. Hitem szerint ez be is bizonyosodna s akkor az utolsó fegyver is kibúll ellenségeink kezéből, akik Magyarország szétdarabolására agyarkodnak. Ha pedig Wilson határa alatt a páris konferencia észreveszi, hogy Magyarország tönkretételével egy csapással gazdasági tökére tezi azokat a népeket is, melyeket belőünk akarnak kiszakítani, akkor a horror vacui fizikai elve fog e régi ország érdekében felszólalni. Most hangsúlyozom ezt, mert Jugoszláviából, Erdélyből és Csehszlovákiából oly intézkedésekről hallunk, melyek a magyar valuta megszűnését célözzék. De eifeljük, hogy a mi bankánk az ő bankjuk is, s ha ezt bánják, pusztulni fog az ő gazdasági világuk is. A bankjegyek fogják gazdasági tönkretételünket elenségeinknél megakadályozni. Ha az országot meecsonkítják, ez a gazdasági tönkretétellet egyenlő és így elfogulások vak-ságában nem Magyarország ellen, de saját pusztulásukon dolgoznak. Magyarország integritása tehát gazdasági követelmény.”

A kolozsvári járvány. Napok óta valóságos rémhírek terjedtek el arról, hogy Kolozsvárotl újítja, veszedelmes járvány pusztít, amely százával szedi áldozatait. Kolozsvárral a megzárás óta maos sem telefon, sem távirati összeköttetésünk s ezért lehetetlen volt a rémhírek ellenőrzése. A ma kerülő uton ideérkezett kolozsvári lapokból végre meg lehet állapítani, hogy a járványról szóló hírek nagyon is túloztak voltak és halálozás eddig egyszer sem fordult elő. A kolozsvári egyetem orvosainak véleménye szerint a spanyol-betegség egy változatáról van szó, amely nem a tüdő, hanem az orrdég hártályait támadja meg, gyuladásba hozza az orrcsontokat s az agyvele működésére is zavarólag hat. Az orvosok múlténel gyógyítják a betegséget, amelynek tartama tíz-tizenégy nap. Eddig száznál többben vették magukat alá a műtételek, amely kivétel nélkül teljes gyógyulást eredményezett.

A Világ nagymozgóban. Csütörtökön es pénteken február hó 6. és 7-én bemutatásra kerül A bánya titka. I. rész. Dráma 5 felvonásban. Káprázatos filmtéchnikai bravurok. Tömegjelenetek 10.000 résztvevővel.

Balatonfüred elakar szakadni a megyétől. Zalamegyé, úgy látszik, a teljes felosztás u jara sotródott. Muraközét elvették től a horvátok; néhány járásra pedig a vendékek teszik rá kezüket. Ujabbban már a megye egyik legszebb része, a Balatonfüredi járás is elakar szakadni az ősi Szaláról. A Balatonfüredi járás gazdaköre a napokban népes gyűlést tartott, amelyen kimondta, hogy a kormánytól a járásnak Veszprémmegyéhez való csatlakozást kívánja. Indokul azt hozták föl, hogy a füredi járás lakosai különösen a mai

telepítési viszonyok mellett szinte képtelenek Zalamegye székhelyét, Zalageresztet megállítani, míg Veszprémmegye székhelyétől vonaton, de még kocsi is csak pár órányira vannak. A mozgalmot kifolyólag legközelebbi állomásig fogja a helygymnasiumi folkereani.

Szobrot Dózsa Györgynek. A földművelésügyi és kiserőszak országos szövetségének zalamegyei csoportja morogókat indítottak, hogy az első magyar agrarforradalom vezérének, Dózsa Györgynek Budán szobrot emeljenek. A mozgalomra főhírnök az ország összes szakszervezeteinek s a földművelésügyi bizottságának figyelmét.

Három nap Zalamegyéből. Zalamegyébe. Valóban ennyi időre van szükség, hogy az ember a megye egyik végéből a másikba jusson Nem gyalog, nem is kocsi, hanem vonaton. Ha például valaki Balatonfűzfőre Nagykanizsára akar jutni, akkor még kell néhány napot várnia, másnap pedig Keszthelyen csak a harmadik nap délutánján jut el Kaniizsára. Ez az állapot annál kellemetlenebb, mert szállodai szobát alig lehet kapni, a villány pedig Tapolcán 9 órákor, Keszthelyen pedig 10 órákor mindenütt kiadatik. Vigasztalásul azonban megjegyezhetjük, hogy a vasutak szerint még rosszabbul is lesz.

Felállítják a belatinci járást. A törvényhatósági bizottság már éveket ezelőtt elhatározta, hogy a megye legnagyobb járását, az alsólendvait az igazgatás könnyítése érdekében kényszerítják. A miniszteri jóváhagyás azonban késleltet, holott már a múlt év novemberében a vendéki mozgalomnak átvették a városi tanácsot, hogy Belatincin Czigány János az aligabíró vezetésével a szolgabírói kirendeltséget állítsa fel. A napokban végre is megérkezett a jóváhagyás, úgy hogy az új szolgabírói hivatal Belatincin március elsején meg is kezdte működését. Az új járás létszámát a vármegye kormánybiztsága helyettesítések útján fogja megaknítani.

Az Esztendő a legelevenebb magyar nyelvű új január szava szentzáción tartalommal jelent meg. Móricz Zsigmond „Nepzavazás” című új alapos tanulmányát a magyar földművelésügyi felügyelőség, földosztás, bosevizmus és az új átalakulás más fontos problémáinak a szemléletében. Kosztolányi Dezső forradalmi verse, melyet a cenzura annak idején elköszört, Krúdy Gyula illatos novellája, cikkek Karolyi Mihály újságíró, a G. lilieit-peről (Duczynski Bona és Sugar Tiradar arcúmasával), Baudelaire verse, Gábor Andor verse, Lstigatás Ady Endréé, (1 nemzet nagy halottjának utolsó napjai) Ének a vegekről Orvos a forradalomról, ezek a cikkek értékeségei a példátlanul tartalmas kötetnek. Az Esztendő előfizetési ára negyedrre 12 korona. A Pesti Napló előfizetői kedvezményes árban, negyedrre 6 koronáért kapják az Esztendőt. Megrendelhető a Pesti Napló hirdőhivatalában.

A torontálmegyei franciákról.

Románok, szerbek marcangolják a Bánátot, amelynek néprajzilag annyi érdekessége van. A Bánát se nem román, se nem szerb terület, mert legtöbbször benne a magyar és német. Sőt franciák is élnek benne szép számmal. A torontálmegyei franciákat a 18. század közepe táján telepítették ide Elzász-Lotharingből. De nemcsak franciák jöttek onnan, hanem velük együtt németek is. Az elzászi németek utódainak a kijetésén még ma is észre lehet venni a francia nyelv hatását. Volt Torontálmegyében négy tiszta francia község Saint-Hubert, Charleville, Seultour és Nagyösz. A három előbbi a szomszédos német községekkel még 40-45 évvel

ezelőtt is, „wä'sche Dörfer”-nek, azaz: francia községeknek nevezték.

Ez a három község Zsombolya és Nagyösz között fekszik; egyikük, Szent-Hubert, vasuti állomás. A másik kettő: Seultour (csak a legújabb időben kapta a Szent-Borbála nevet) és Charleville (ma Károlyliget) szorosan mellette terülnek el, úgy, hogy a három község egy háromszöget képez. Egy Saint-Hubert nevű község van a háboruban annyiszor említett Argonokban. Charleville nevű pedig közel Sedanhoz. Bizonyára onnan jöttek ide a községek első lakói. Érdekes Seultour község elnevezésének a története. A török dúlás előtt ezen helyen Nagy-Orosz nevű magyar község volt, amelyet a törökök teljesen elhanyagoltak, úgy, hogy a szintén leégett templomnak csak kőből és téglából épült egyedül álló banya maradt meg. Ezt a toronyt mi negy 30 évvel ezelőtt még láttam, de néhány évvel ezelőtt keresztül utazván a községben, már nyoma sem volt. Kár volt ezt a történelmi emléket lebontani. Erről az egyedül (franciául: seult) álló toronyról (franciául: tour) nevezték el a községet: Seultour-nak.

Mind a négy fontos tiszta francia község, de különösen Szent-Hubert, gyönyörű szép, rendezett tiszta helység, amilyeneket sehol másutt, csakis Torontálmegyében lehet találni.

Nagyösz, a negyedik francia község a három említett falutól északra. Nagyszentmiklóshoz közel fekszik. Ezek voltak a tipikus francia községek, de azért akadnak más községekben is franciák. Ma már sokféle szelvények el és összekeveredtek a németekkel és részben a magyarokkal is, főképen az intelligenciájuk és a városokba települtek.

Mind a négy község ma már tiszta német. Parasztházak modernnek, kényelmesek, lakóik igen jó módjában élnek, szorgalmasak, józanok, sorsukkal megelégedettek, a magyar hazának mindig épen olyan hű fiai voltak mint akár maguk a magyarok és a torontáli egyéb németek, amiké lassan-lassan ők is asszimilálódtak.

A mi volt franciáink főfoglalkozása a földművelés, amit igen intenzíven űznek: az is igaz, hogy kitűnő elsőrendű földjeik vannak. Sokat adnak a szép lovakra. Sokan közülük ipart is űznek, kereskedelemmel is foglalkoznak és szép számmal vannak képviselve az értelmi pályákon is. Míg a többi foglalkozási ághoz tartozók majdnem kivétel nélkül németekké alakultak át, addig az értelmi pályákon levők önként megmagyarosodtak. Gyermekeiket igen szívesen küldik felsőbb iskolákba és soha eszükbe sem jutott, hogy azokban ne magyarul tanuljanak, de az elemi iskolákban is szívesen tanulnak magyarul, amint ez becsültes, hű honpolgárokhoz illik is.

Pásztorokdással, úgy mint az itteni németek, ők sem foglalkoznak; ezt alsóbbrendű foglalkozásnak tekintik. Disznák, lovak és marháik őrzését románokra bízzák. Falvaikban ezen a néhány román pásztoron és esetleg a román gazdasági bíreken kívül más nemzetiséghez tartozó lakos nincs is. Zsidó is vagy egyáltalában nem, vagy csak 1-2 akad községeikben, de nem igen boldogulnak közöttük.

Francia voltukra ma már csak francia családnevek emlékeztetnek, de minden egyéb hely átalakultak németekké. Gyermekkoromban, mintegy 45 évvel ezelőtt, ismertem még egy öreg francia anyókat, „die alte Frinösin”, aki még francia imakönyvvel járt templomba

és még tudott franciául beszélni is. A ma nemzedék már semmit sem tud a csi nyelvéről, legfeljebb egy-egy vendégszó emlékezteti őket francia eredetűkre, no meg soknak a neve.

Sok francia családnevét eltorzult, németes hangzást vett fel, de azért igen sokan még eredeti francia neveket használnak. A francia nevek közül a következők a legismertebbek: Billott, Bon, Bonnaz, Boudin, Cartier, Chambree, Channé, Cherrier, Charles, Chevallier, Cens, Bornette, Deniflée, Frecot, Geoffroy, Grand, Grandjean, Griffaton, Hanny, Hillier, Huyon, Janplng, Laffeur, Leblanc, Lenoir, Lefor, Lutier, Maneurre, Martin, Marquis, Masson, Michon, Noni, Page, Parison, Peigean, Rasi-lier, Renard, Simon, Tardieux, Treville.

Természetesen, hogy ezeken kívül vannak még más, előttem ismeretlen francia nevek németeknek, illetve magyaroknak is. Hogy melyik család honnan származik, azt ma már legkevésbé tudják közülük; erre névze a négy, falu plébániái hivatalaiban őrzött régi anyakönyvek adatai nyújthatnak bővebb felvilágosítást. Hogy az ide telepített franciák még jó ideig megtartották az összeköttetést az anyaországgal, kiténik abból is, hogy egyesek még később is bejöttek Magyarországra, így például a 30 évvel ezelőtt elhalt Bónnar Sándor csanádgyházmegyei püspök, aki több millió fordított egyházi és kulturális célokra, 1812-ben Franciaországban Challex nevű községben született, ahol atyja tanító volt, de az 1813. évi napóleoni csatában elesvén, az árván maradt kis fia 7 éves korában anyjával együtt bejött a torontálmegyei Nagyösz községbe, ahol ugyancsak Bónnar nevű nagybátyja plébános volt, aki a későbbi püspököt felnevelte. E sorok írójának egyik dédapia szintén francia volt, de ő sem volt telepes, hanem párisi ember, aki a francia forradalomban elvesztvén egyik lábát, szintén bejött Torontálba, valószínűleg itteni rokonok hívására.

Bár hazánk minden polgára volna olyan szorgalmas és új hazájához olyan becsületesen ragaszkodó, mint amilyenek a mi derék franciáink, akik ha el is hagyták a nyelvüket — mint a bolgárok a finn-ugor és a románok a szlávot — szép nemzeti tulajdonságaikat, nemes, egyenes jellemüket megtartották.

Torontáli.

Szerdai tőzsde.

Budapest, február 4.

- Magyar Hitel 967. — Osztrák Hitel 661.
- Osztrák-magyar államvasút 982. — Leszámitoló Bank 625. — Hazai Bank 497. — Magyar Bank 722. — Rimamurányi 954. — Salgótarjáni 1020. — Kőzuti vasút 591. — Városi vasút — — Urinkánv 875. — Fabank 815. — Jelzálog 492. — Ker. Bank 4385. — Schlick 395. — Gattina 950. — Szlavónia 835.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

Nyilt-tér.

Üzlet megnyitás.

Tisztelettel értesitem nagyrabecsült ve-
vőimet, hogy **fűszerüzletemet** a Fő-ut és Hunyady-utca sarkán levő bálhelyiségben (volt Mihályi-telej péküzlet) folyó hó-án, csütörtökön **újából megnyitóm**.
A n. érd. közönség szives támogatását kérve és magamat továbbra is jóindulatú partfogásukba ajánlva maradok kiváló tisztelettel
özv. Szieger Istvánné.

APRÓ HIRDETÉSEK

Éttermi fehérneműek foltozásához értő asszony felvételeire kerestek. — Antal Jenő, vasuti vendéglő. 709

Fekete télikabát, teljesen új, eladó. Bajza-utca 3. 707

Eötvös tér 2. számú Sattler-féle házban üzlethelyiség azonnal kiadó. 706

Egy új, fehér, mosott báránybőrű bunda eladó. Cim a kiadóhivatalban. 704

Mindenesleány, ki főzéshez is ért, Budapestre kerestek. Bővebbet Kisfaludy-utca 18.

Egy pár bőrrrel borított filc csizma, új talpalással eladó. Bővebbet Petőfi-ut 7. sz.

Szabadságot tengerész szakember gépészi állást keres, uradalomban, esetleg elfogadja a kovács munkát is. — Cim a kiadóhivatalban. 693

A legjobb minőségű asztalneműek, szobkendők olcsó áron kaphatók Fürst József áruházában, Központ-szálló épület. Telefon 388

Mindenes kocsiat keressünk Jelentkezni Teleki-ut 11 szám alatt lehet.

Prima papírpárga minden tagságban kapható Fischel Fülöp Fia cégnél, Nagykanizsán.

Lapkihordót

felvesz a „ZALA” kiadóhivatala.

Nagykanizsa és környéke építőiparosaihoz

és a n. é. közönségnek szives tudomására hozzuk, hogy 52 havi harctéri szolgálat után Nagykanizsán, Zárda-utca 10. sz. a. (alsó templom mellett)

cementáru gyárat

mesz- és cementkereskedést nyitottunk.

E szakmában folytatott évtizedes munkálkodásunkra való hivatkozással, vállalkozunk minden, a cementiparba való munkára; raktáron tartunk saját gyártmányú sima és világos 150 mm. hydr. sajtonkon készített lapokat, hidakat, vályukat, stb. minden e szakmába tartozó cikket I-a minőségű portland- és román cementet és meszet a legolcsóbb árban.

Az összes munkát egyedül végezzük, miáltal a mai munkabéreknek saját magunk részére való elszámolásával, a gyártási nagyobb nyereséggel olcsóbban becsajátjuk áruinkat forgalomba.

Bárki személyesen győződhet meg áruink jóságáról és olcsóságáról.

Nagybecsű támogatást kér

TOMASITS és TÁRSAI cementárugyára.

ELVÁLLALOM

mindennemű robbanó motorok és gőzgépek szakszerű javítását, mal-mok és gyárak villanyvilágítási berendezését azonnalra. — Vidéki meghívásra elmegyek.

BERGER JENŐ, okl. gépész
NAGYKANIZSA, Eötvös tér 18

33/1919. ügyszámhoz.

Hirdetmény.

Alulírott Dr. Plihal Viktor nagykanizsai állami közjegyző, ezennel közhírré teszem, hogy Reich Samu szeszkereskedő nagykanizsai lakos megkötésére az általa a „Pissk és Nagel” gajari cégnek eladott, de vevő által át nem vett 100 azaz Egyszáz hektoliter borseprű Nagykanizsán, a Szentgyörgyvári utca Harmadik (3) száma alatt fekvő házban levő állami közjegyzői irodahelyiségemben a **fojó február hó Nyolcadik (8) napján** közbenjöttöm mellett megtartandó, délelőtti Tíz (10) orakor megkezdendő, nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Az árverés alá kerülő borseprűből 65 azaz Hatvanöt hektoliter az Erzsébet királyné-ter Huszonegyedik (21) száma alatt fekvő házban, 18 azaz Tizennyolc hektoliter a Zrinyi Miklós utca Negyvenhetedik (47) száma alatt fekvő házban, 17 azaz Tizenhét hektoliter a Bajza utca Tizenötödik (15) száma alatt fekvő házban van Nagykanizsán elhelyezve.

Az egész 100 azaz Egyszáz hektoliter borseprű Egy (1) tömegben adatik el. Kikiáltási ár 40.000 azaz Negyvenezer korona; amde az árú a legtöbbet ígérőnek ezen kikiáltási áron átul is eladatik.

Árverezők a kikiáltási ár Tíz (10) százalékat, vagyis 4000 azaz Negyven ezer koronát az árverés megkezdése előtt kezemre bant-pénzül letenni kötelesek.

Az árverési vevő a vételárul kezemre azonnal lefizetni s a megvett borseprűt saját hordóiba, illetve azonnal elszállítani tartozik.

Ha a vevő teljes vételárul azonnal le nem fizetné, azon esetben bant-pénzét elveszti s a borseprűt a nyomban megtartandó újabb árverésen újból el fog adatni.

A vételi illeték vevőt terheli s a vételárul együtt kezemre azonnal lefizetendő.

Az árverésről szándékozók jelentkezzenek a fojó február hó Hetedik (7) napján délelőtti Nyolc (8) és Tizenkettő (12) óra, vagy délután Harom (3) és Hat (6) óra közt Reich Samu szeszkereskedőnek Nagykanizsán a Király-utca Tizenötödik (15) száma alatt fekvő házban levő üzleti irodájában, — telefonszám Kettőszázötvenkettő (252), — s ő az árverés alá kerülő borseprűt azok elhelyezési helyén meg fogja mutatni.

Kelt Nagykanizsán, Egyezzerötvenháztizenkilenc (1919) évi február hó Harmadik (3) napján.

Dr. Plihal Viktor
állami közjegyző

A világítási rendelet

határozatai s fényhatás csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM-félwattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 wati fogyasztású
Tungsrámlámpákat.

677—R.

DÉLIVASPÁLYATÁRSASÁG

HIRDETMÉNY.

A talált tárgyak és kézbesíthetetlen küldemények **1919. évi február 10. és 11-én délelőtti 9 órakor** Nagykanizsa állomásunk teherraktárában az idevágó határozmányok alapján elárvereztetnek, mihez a venni szándékozók ezennel meghívattak.

Budapest, 1919. január 28.

Az Üzletigazgatóság.

VILÁG nagy mozgó-színház

BEVÉTELEI SZÁMOLVA. Telefon 34

Csütörtök, péntek. Február 6. és 7-én

A banya titka

I. rész. Dráma 5 felvonásban.

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor.
Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órakor.

Könyvek :: Folyóiratok :: Naptárak

FISCHEL Fülöp Fia
Magy. és papírkészítő
NAGYKANIZSA, (Vasvári-pálya)

Irodaszerek, üzletkönyvek, papírok
hangszerek, díszművek, játéktárgyak

URANIA mozgóképpalota

Bevétel- és 4. Telefon 338

Szerdán, csütörtökön. Február 5. és 6.

a „Nebántsvirág” főszereplője
Lóth Ilus felleptével

CSITRI

víg színmű 4 felvonásban
a budapesti „Star”-gyár remeke

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor.
Vasár- és ünnepén: 3, 4¹/₂, 6 és 7¹/₂ órakor.

Fiaker

minden alkatomra megrendelhető

vidékre is CENTRÁL Szálloda

portásánál (szobapincér) —

A NÉP ORVOSA

hasznos ismerettár az egészség előmozdítására és megvédésére, a háborgatóit egészségnek helyreállítására. — Nékulcsotokban: kass minden családnak. — Ára költve 10 kor.

Népszerű oktatás a balesetek alkalmával szükségessé váfandott segélynyújtásban. — Ára 1 korona.

Kapható FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében, NAGYKANIZSÁN

Bevezető és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,
Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat
Fő-út 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével minden nap kora reggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva,
vagy posta szétküldéssel:

Egész évre K 90—

Félévre „ 45—

Negyedévre „ 22.50

Egy óra „ 7.50

Egyes szám ára 30 L

Bevezető és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatársa és lapfőtájosos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilatkozatokat és magánközleményeket díjazás szerint veszi fel a kiadóhivatal.

Új fázisba lépett a békekonferencia.

A nagyhatalmak megbizottai haza utaznak. — A bizottságok tovább dolgoznak. — Egy hónapig szünetelnek a tárgyalások.

Newyork, febr. 6. (Szikratávirat.) A Newyork Sun jelenti Párisból: A békekonferencia most második fázisába lépett. A konferencia vezető személyiségei most egy időre haza utaznak. Wilson 10 napon belül visszatúzik Amerikába, — Lloyd George visszatér Angliába a parlament megnyitására és hogy a súlyos munkaszünetekben interponáljon. — Clemenceaura komoly helpolitikai megoldások várnak. — Orlandónak kabinetjét kell újra szerveznie. Közben a bizottságok folytatják munkájukat. — Kidolgozzák a jelentéseket, amelyeket akkor terjesztenek elő, amikor a teljhatalmu megbizottak visszatérnek. — Ezalatt a különböző bizottságok Oroszországban, Lengyelországban, Csehországban, a Herceg-szigeten és Konstantinápolyban folytatják munkájukat. A békekonferencia munkája ezen vizsgálatokon és jelentéseken fog felépülni. Lehetőséges, hogy a békekonferencia egy hónapig nem fog ülésezni. A véglegesen döntő tárgyalásokra semmi esetre sem térnek rá addig, amíg Wilson vissza nem érkezik. Azt hiszik, Wilson azonnal visszatér, amikor a kongresszus összeül. A béketárgyalások végső fázisára akkor térnek rá, amikor, a békeértekezlet újból esszetül: ekkor kerül a sor a békeszerződés végleges megszövegezésére és aláírására.

A kis nemzeteknek meg kell egyezniük.

Newyork, febr. 6. (Szikratávirat.) A Newyork Sun jelenti Párisból: Az érdek összeütközésbe került kis nemzetek most maguk fogják kezükbe venni ügyüket és megvédelmezik érdekeiket összeegyeztetni, mielőtt a nagyhatalmak elé terjesztik. követeléseiket. Hírszerint Szerbia és Bulgária most már sikerült az érdekkellentéteket elsimítani Japán is előzetes megállapodást keres Kínával.

Tárgyalják a népszövetség kérdését.

Páris, febr. 6. (Szikratávirat.) A népszövetségi bizottság múlt éjjel ülést tartott és megkezdte a népek szövetsége terveinek részletes vitáját. A vezetői részben és a további léti szakaszban ideiglenesen megegyeztek. A tervezet többi részeiben is sikerült kielégítő haladást elérni. Ugyancsak megvitaták azt a kérdést is, hogy a többi hatalom is kapjon-e képviselőt a bizottságban. Ma este újabb ülést tartanak.

Nem lesz döntőbíráóság.

Newyork, febr. 6. A Newyork Wordl jelenti Párisból: Hitelesen megállapítható, hogy a népszövetségi döntőbíráskodást, mint a békebiztosításának eszközeit kihagyták a népszövetség tervezetéből. Igaz, hogy helyette más tervezetek készültek, de ezek semlyet sem biztosítják a népek szövetségének azt az elismerését, amelyben részesei, és a legfőbb bíráskodási jogot megtartaná. A népszövetségi döntő bíráskodás kihagyása azért történt, mert több hatalom nem akart lemondani szuverenitásáról. Tagadhatatlan, hogy a

népek szövetségének működésére ez nagy veszedelmét jelent. Nagyobb egyetértés mutatkozik arra nézve, hogy ha a hadviselés megmarad is az egyes nemzetek jogának, mindazonáltal e joggal nem élhetnek nemzetközi jóváhagyás nélkül, mert minden hadüzenet a világ békéjét érinti.

A békekonferencia az államcsöndök ellen.

Páris, febr. 6. A békekonferencián a rövidesen pánzügyi szakembereket fognak meghívni, mert a hadviselő államok államcsöndjét el akarják kerülni. Anglia és Amerika csupán ebben látja a rend helyreállításának biztosítékát.

Oroszország hajlandó a békére.

London, febr. 6. Csicserinnnek egy ma érkezett távirata hivatalosan megadja a választ a szövetséges hatalmoknak az oroszországi csoportokhoz intézett hívására, hogy a Herceg-szigeten tanácskozás céljából jelenjenek meg. A válasz kijelenti, hogy a szovjetkormány kész békát kötni és a meghívást elfogadja.

Ellentét Franciaország és Amerika—Anglia közti.

Páris, febr. 6. Diplomáciai körökben úgy vélik, hogy nagy ellentétek vannak egyrészt Franciaország, másrészt Anglia és Amerika közti. Francia kormánykörök azon a véleményen vannak, hogy Anglia és Amerika Franciaország igényein túleszik magukat és a gyarmatkérdést a maguk érdekei szerint szabályozzák. Megállapítják, hogy Amerika az angoloknak a német gyarmatokra vonatkozó igényeit elismerte, bár Wilsonnak, aki más megoldást kíván, még mindig nagy befolyása

van a békétárgyalás menetére. Ennek ellenére a francia kormánykörök meggyőződése az, hogy Anglia és Amerika megrövidíti Franciaországot.

„Magyarországot nem lehet szétdarabolni“.

Bern, febr. 6. A szocialista konferencia területi kérdésekkel foglalkozó bizottságában a magyar delegátusok nevében Biró Dezső a következő nyilatkozatot tette:

— Nem megyünk el addig innen, amíg a konferencia döntő határozatot nem hoz. A berni konferencia fontosabb Magyarországra, mint a párisi. Magyarországot nem lehet szétdarabolni anélkül, hogy egy új Balkánt ne teremtsenek.

A konferencia bizottságot választott ama alapelvek megalapozására, amelyekkel a párisi konferenciára befolyást gyakorolhatnak.

Politikai hírek.

A Károlyi-párt zászlóbontása.

Budapest, febr. 6. A Károlyi párt február 16-án az új városháza közgyűlési termében programadó nagygyűlést tart, amelyen ismertetni fogják a Károlyi-párti programját. A programtervezetet Hock János készítette. Első része inkább kiáltvány jellegű, amely az összes haladó irányú pártokhoz szól. Történelmi távlatban mutat rá Károlyi Mihály személyére és idvözli Szabó Istvánt a kisgazdapárt képviselőjét a kormányban. Hosszasan foglalkozik a forradalommal, igazolja annak bekövetkezését és történelmi alapon kimutatja, hogy a magyarság mennyit szenvedett a Habsburgok uralma alatt. A proklamáció után következik a program. Ez kimondja, hogy a Károlyi-párt a magántulajdon elvi alapján áll, de a nagy vagyonszaporulatokat és a hatalmi túltengést vissza akarja szorítani a kelő korlátok közé. A polgári és szociáldemokrata álláspont közötti ellentéteket az által igyekszik áthidalni, hogy a magántulajdon alapján minél egyenletesebb módon történjen a vagyoneelosztás. A tervezet nyilatkozik az állam és egyház szétválasztásának kérdéséről és a papok nőstüléről is. A párt direktórium a magántulajdonról még sem a programtervezet, sem a polgári pártok együttműködésének kérdésével. A kisgazdapárttal való tanácskozások előrehaladott stádiumban vannak.

Az egyetem tudomásul vette Jászai kinevezését.

Budapest, február 6. A budapesti tudományegyetem délután foglalkozott a kultuszminiszter leiratával, amelyben közli, hogy Jászai Oszkár nevezték ki az egyetem kormánybiztosává. Az egyetem tanácsa a kormánybiztosi kinevezést egyszerűen tudomásul vette.

Jegyzékben tiltakozunk a csehek erőszakosságai ellen.

Budapest, febr. 6. A népkormány megbízásából Berinkey miniszterelnök ma délelőtti a fegyverszüneti bizottság úján jegyzéket intézett a francia fegyverszüneti bizottsághoz. A jegyzék kifogásolja, hogy Pozsonyt a csehek minden jog ellenére megszállták, a magyar közigazgatást cseh ellenőrzés alá helyezték és általában úgy rendezkednek be, mintha Pozsonyt már nekik ítélt volna a békekonferencia. Hangsúlyozza a jegyzék, hogy a csehek még a magyar kulturális intézményeket sem respektálják és követeli a pozsonyi egyetemi megnyitását és a rektor, valamint a százszámra letartóztatott tisztviselők szabadonbocsátását.

A helyzet Fehérmegyében.

Székesfehérvár, február 6. Paizs Pál, a székesfehérvári radikális párt elnöke a következő kijelentést tette:

Fehérmegyében a nagybirtok és a feudális hatalom dominál. A falu nem rojalista, csak klerikálisan reakciós; magatartása ez idő szerint teljesen passzív. A szocialisták ragaszkodnak ahhoz, hogy úgy a városba, mint a megyébe egy vasókló szociáldemokratát nevezzenek ki kormánybiztosnak.

A köztársasági pártot kirekesztik a nemzeti tanácsból.

Budapest, febr. 6. Hock János újságíró előtt a következő kijelentést tette:

A nemzeti tanács végrehajtó bizottságának határozata, amely szerint a nemzeti tanácsban való részvételre csak azok a pártok jogosultak, amelyek a forradalomban résztvettek — nem személyek ellen irányul, hanem tisztán elvi jelentőségű. A köztársasági párt, amely a forradalom után csatlakozott a nemzeti tanácshoz, nem képviselheti magát. A párt jelenlegi elnöke, Nagy György a Károlyi-párt képviselőjeként volt a nemzeti tanács tagja. Miután Nagy megszünt a Károlyi-párt tagja lenni, az a meggyőződés, hogy nem lehet a nemzeti tanács tagja sem. Az a három párt, amelyekből a nemzeti tanács összetevődik, a Károlyi-párt, a szociáldemokrata-párt és a radikális-párt. Van a nemzeti tanácsnak két feminista tagja is, de ezek még a forradalom előtt bejelentették csatlakozásukat.

Nagy György Hock János kijelentésével kapcsolatban a következőket mondotta:

Én pártommal együtt részttem a forradalomban. Mikor a miniszteri tárcák betöltésekor a nemzeti tanácsban helyek üresedtek meg, az országos nemzeti tanács felajánlott egy helyet a köztársasági pártnak, amely engem delegált. Ez ideig nem kaptam olyan értesítést, hogy a köztársasági-párt elnöke nem lehet tagja a nemzeti tanácsnak és amíg ilyen értelemtel értesítést nem kapok, nem is fogom a pozíciót elhagyni.

Apáthy István állapota.

Nagyvárad, február 6. Kolozsvárról kapott értesítés szerint Apáthy István állapota változatlanul aggasztó. Most már alig van remény arra, hogy életben maradhasson. Apáthy-nak ájulási rohamai vannak és állandó szív-fájdalmakról panaszkodik. Ezek ellenére sem történt semmi intézkedés szabadonbocsátása érdekében.

Megszüntetik a blokádot.

London, február 6. Rövid időn belül rendeleteket bocsátanak ki, amelyekben bizonyos feltételek mellett megengedik a kereskedelmi forgalom felvételét Elzász-Lotharingia és a volt osztrák-magyar monarchiának a szövetséges csapatok által megszállva tartott területeivel.

Ujból támadnak a bolsevikiek.

Sztaniszlau, febr. 6. Az ukrán sajtóiroda moszkvai szikratávirata szerint a litván vörös hadsereg Vindau irányában előnyomulokban vannak. Az orosz vörös hadsereg újból elfoglalta Kownói és megszállta a Pinszkiől északra elterülő vidéket.

A sétatér.

Még hó fedi a tájat és a tavaszi kikeletnek nyoma sincs. Virágaink még téli szálásban vannak és várják a tavasz ébredését, de a gondos kerítés már készülődik, nyesi a fákat, előkészíti a virágágyat, forgatja a gyepes földet, hogy a tavasz előkészületeiben meg ne lepje. Nekünk is van egy nagy kertünk, melynek gondját kellene viselnünk és mivel ez a kert mindenkié, nagyon el van hanyagolva. És ez a kert azért mégis fennáll, mivel a föld őstermelő ereje gondozó kezek nélkül is a meglevő növényeknek, különösen a fáknak egy ideig biztosítja életüket és ennek köszönhetjük, hogy a sétatérünk még fennáll, ha nem is jól ápolt állapotban, de várja a gondozó kezeket, hogy megtépázott, foltos mezét javítsák. Ez a sétatér a világháború okozta elhanyagolással dacolt és most, hogy ennek a háborúnak viharai elmúltak, várja életre kelését. A feltámasztást csak elfogja végezni a jószágos természet, amelyben sohasem csalódunk. Bármennyire fenyegetőzik a tél, egyszer mégis csak kitavasodik.

Mikor a millenáris esztendő fellobbanó lelkesedésével elhatározta Nagykanizsa város közönsége, hogy sétatert létesít, általános helyesléssel találkozott az a terv, amelyet 1897-ben hajtottak végre.

Amíg Tripammer Gyula, a Szépítő-Egyesület elnöke élt, nem sok gondunk volt a Sétatérre. Mintha láthatatlan kéz intézte volna annak sorsát, oly szép virulásnak indult az egész telep és mindenkinek öröme telett a Sétatéren való tartózkodásban és a kanizsai parknak hírét elvitték a megyében és valahányszor idegen jött hozzánk, önérettel mutogattuk neki a sétatérünket. És gondunk nem volt semmire, mert Tripammer maga felért egy egész választmánnyal. Az ő halálával minden megváltozott. Kibört a háború. Nem volt kedve alkotni senkinek sem, mert nem is lehetett volna; elfogyott az anyag, drága volt a munkaerő, ritka is volt. Pedig a háborús években a sétatér látogatói nagyon megsaporodtak, hisz a háboruban nem igen lehetett fürdőbe utazni, sokan itthon maradtak és jobbnak hiányában látogatták a sétatert. De a sétatér lezüllyött. A cseh katonák nem kímélték az ütevényeket, az elvadult ifjuság pusztította a bokrokat és mi csak avval vigasztalódtunk: most háború van, nem lehet tenni semmit. Ebben igazuk volt azoknak, kik minden mulasztást, minden balsikert a vállalkozásban a háborúra toltak. A háboruban nem lehetett vállalkozni semmire. Nem volt anyag, nem volt ember. Most szerencsésen elérkeztünk az az előzetes békekonferenciáig és ime, még mindig nem teszünk előkészületeket, amelyek oda irányulnak, hogy a sétatér rendbe jöjjön. A választmány várja a gazdasági helyzet javulását, a közönség vár, hogy a választmány cselekedjék, csak a sétatér ütevényei nem várnak, azok pusztulnak, ha gondzó kezek nem veszik oltalmukba. De nem csak az ütevényeket kell gondozni, hanem az épületeket is. Egy pillantással áttekinthető, hogy a vassátor széjjelzüllyött, hogy a padok leromlottak és az illemhely az egész sétatéren a legnagyobb illemhely. A vízvezeték nem működik, pedig víz nélkül nem lehet kertet fenntartani. Ezt a választmányban is tudják. Pedig kár ezért a sétatérért, az egyetlen üdülőhelyért, amelyet a közönségnek nyújthatunk. Bele megyünk a tavaszba. A sétatéri

munkák időhöz vannak kötve. Ha azokat a munkákat elhataszljuk, ismét egy évig kell várunk, míg dolgoztathatunk.

A választmány figyelmét hívjuk fel ezen állapotokra. Talán sikerül neki a cselekvés terére lépni. A sétatert a magunk kedvéért tartjuk fenn. Ne engedjük elveszni ezt az intézményt, amelynek szegény, gazdag egyaránt hasznát látja.

Dr. Villányi Henrik.

HIREK

NAPTÁR

1919.
február
7
Péntek

Róm. kath. Remu Id. Prot. Rikárd.
Gör. kat. (január 25.) N. Gergely. Izt.
Adar 7.

A nap kél: reggel 7 óra 23 per-
kor, nyugszik délután 5 óra 6 per-
kor. A hold kel este 9 óra 35 per-
kor, nyugszik délelben.

Ma az önkéntes polgárőrség I. csoportja tart szolgálatot.

Parádon kezdik a földosztást a jövő héten. A tegnapi minisztertanács foglalkozott a Nép gazdasági minisztérium megszervezésével is. Szabó István miniszter mellett államtitkárnak Szemző Gyulát, a kisgazdák párt titkárát nevezték ki. A minisztérium megszervezésével kapcsolatban ismét hosszasan foglalkozott a minisztertanács a földbirtokreform ügyével és a reformon néhány változtatást is eszközölt. A minisztertanácsnak ezen a részén Károlyi Mihály elnök is jelen volt, aki állást foglalt amellett, hogy a tényleges földosztás a legrövidebb időn belül kezdődjék meg. Az elnök egyenes kívánságára határozottá emelték, hogy a földosztást lehetőleg már a jövő héten és pedig Károlyi Mihály birtokának felosztásával kezdjék meg Károlyi Mihály kívánságára először hevesmegyei birtokait fogják felosztani.

Nyilatkozat A Zalát a következő sorok közlésére kérték föl: T. szerkesztő ur! B napilapjuk február 6-i számában megjelent „Zalamegyében nincs nyugalom” című közleményükre legyen szabad az alábbiakkal válaszolni: Én, mint a kiskanizsai szocialista földmunkások elnöke magam és társaim nevében kijelentem, hogy semmiben sem azonosítjuk magunkat a hefyeminiszternél járó küldöttséggel, kik magukat a község lakosai nevében feltölték és Sneff elvtársunk kinevezése ellen tiltakoztak. Igaz, hogy egy Karlovics nevezett ur személyesen felkeresett bennünket, hogy a fenti küldöttség mandátumához csatlakozzunk, de mi ezt kereken elutasítottuk azzal, hogy mi a legnagyobb bizalommal viseltetünk a kormány képviselője iránt. Ugylatszük Karlovics ur hatalmi viselkedéséből járta meg eredménytelenül ezt az utat, amelyből kis párti redékének ugyancsak semmi haszna sem származott. Egyébként maradtunk tisztelettel: Savanyu Ferenc elnök és a kiskanizsai szocialista földmunkások.

A köztársaság védelme. A sok készülőben levő ellenforradalmi puccs végre arra bírta az illetékes tényezőket, hogy törvényt alkossanak a köztársaság védelméről. A köztársaság védelméről szóló törvény ki fogja mondani, hogy mindazok, akik a köztársasági államforma ellen lépnek fel, a legszigorubb büntetésben részesülnek. Külön intézkedéseket tartalmaz majd a törvény azokról, akik külföldön izgatnak a népköztársaság ellen, a Habsburg-dinasztia visszaállításának kísérletével kompromittálják a magyarságot és a magyar demokráciát. Az utóbbiak ellen a vagyonvesztés ki-mondása is tervbe van véve.

— **Házasság.** Zweig Imre és öz. König Erzsébet f. hó 6-án házasságot kötöttek. (Mindenki értesítés helyett.)

— **A tehetségtelen főhercegek.** Folyik már a vita az egész vonalon, hogy ki az oka, vagy kik az okai a háború elvesztésének? Megfellebbezhetetlenül ezt a kérdést csak a történelem fogja eldönteni, de mert a bécsi levezetelt generálisok mind hangosabban állítják, hogy a hirtelen mozgalmai fosztották meg a hadsereget akcióképességétől, jó lesz már most leszögezni a tanúvallomásokat és megállapítani, hogy, mint az osztrák szoldatészka vereségének már annyiszor, ez alkalommal is a tehetségtelen és tehetetlen főhercegi vezetők voltak az okai. Alkalmunk volt a néhai hadsereg főparancsnokság egyik vezető tagjával beszélni, aki a főhercegi tehetségtelenség garázdálkodásairól a következőket mondta:

— Vitan felül áll, hogy a háborút — főhercegeink vesztették el. Sajnos, nálunk mindig elegendő volt a hadvezéri rang eléréséhez, ha valakinek koronás dísz ékeskedett a bőrcsóján. Ezenfelül aztán semmiféle tudást, vagy képességet nem kívántak meg. A főhercegek legtöbbször teljesen tehetségtelen, alárendált intelligenciájú ember volt, akinek minden katonai ismerete kimerült abban, hogy a tisztelgéseket hanyagul fogadja. A háború két legnagyobb és legvéresebb vereségét egy és ugyanazon főherceg okozta: József Ferdinánd. Ez a két balkezes ember „intézte” a ravaruszkai és lucki ütközeteket. A ravaruszkai ütközet, mint emlékeztetés, a háború legelején játszódott le és eredménye kétszáz ezer halott és sebesült volt, azaz, hogy a Kárpátokba kellett visszavonulnunk: József Ferdinánd a leglegtehetetlenebb parancsokat adta ki ebben az ütközetben a bárgyú Brudermannal együtt, még sem őt csapták el, hanem — Auffenberget. A lucki „szpizód” után azonban már lehetetlen volt a korlátolt főherceget hadseregparancsnoki állásában megtartani. Nem engedte ezt Linsingen, aki az ottani német erők főparancsnoka volt. Linsingen vezérezredes az orosz áttörés után maga elé rendelte a főherceget és a magasrangu tisztiek előtt a lehető leggorombábban leszidta. József Ferdinánd erre a szokatlan hangra Linsingen elé lépett és azt mondotta:

— Was meinen Sie, mit wem sprechen Sie?

Linsingen nyugodtan így válaszolt:

— Mit einem ungehorsamen und talentlosen österreichischen General!

Ez a mondás Linsingennek majdnem a fejébe került, mert az osztrák armádia vezetőjének e nyílt megsértését Vilmos császárral is közölték. Linsingent későbbi nagy sikerei megmentették a nyugdíjazástól, a lucki áttörés félmilliónyi halottját, sebesültjeit és foglyát azonban pótolni sohasem bírtuk.

— Nem fogadja el az olasz kormány a lebélyegzett bankjegyeket. Triezsi jelentés szerint Julia Venezia (az olaszok által megszállt terület) olasz királyi helytartója hirdetményt adott ki, hogy a délszláv állam által lebélyegzett és a megszállott területen forgalomba került osztrák-magyar bankjegyeket az olasz kormány nem ismeri el.

— **Beszüntették a 200 koronás bankjegyek nyomását.** Az Osztrák-Magyar Bank vezetősége a jelentkező bankjegyhány enyhítésére néhány hónapja több budapesti nyomdában 200 koronás bankjegyeket nyomtatott. Miatán most elegendő bankjegy van forgalomba, a bank vezetősége a további bankjegy-nyomást beszüntette.

— **Letartóztatott kuruzsló.** Özvegy K. J.-né kiskanizsai asszony szerelmi viszonyt folytatott egy nagykanizsai utiemberrel. Utóbbi időben azonban az asszony elhidegült és tapasztalt és keservesen panaszkodott egy barátjának, hogy a babája alighanem hűlen lesz hozzá. Jó helyt panaszkodott: a barátja legott tanácsot adott: Van neki egy jó ismerőse, bizonyos Pécsi István piaci árus, lakik a Király-utca 49 szám alatt. Hát csak menjen el ahhoz. Ha valaki segíthet ezen a hajón, az csak Pécsi lehet, aki igen nagy tudós a szerelem terén s úgy igazgatja a szíveket, mint a juhász a báránycákat. Az özvegynek tehát első útja volt: Király-utca 49, ahol előadta Pécsinek a történetét. Pécsi nyomban vállalkozott, hogy K.-né szívügyeit tökéletesen rendezhesse 30 korona honorárium ellenében s a menyecske a pénzt nem is sokallta, csupán azt kötötte ki, hogy fizetni majd akkor fog, mikor Pécsi művészetének pozitív eredményéről meggyőződik. A ravasz kuruzsló mégis kicsalt 40 korona előleget, de azonkívül egy női blúz is, mely utóbbira azonban csak mint varázslati eszközre van szüksége. Lelkére kötötte azonban K.-nének, hogy még öt ruhadarabot kell hoznia: lepedőt, tőrülközőt, inget, szoknyát, kendőt: de ezekre is csak a varázslat biztosabb hatása okán van szükség, hiszen továbbá egy fekete tyukot. A menyecske kötelek állt, mindezt behordta; sőt harmadnap, mikor Pécsi Kiskanizsán fölkereste, hogy még egy tyukra van szükség, mert a mágneshatást fokozni kell: azt is odaadta. K.-né anynyi értékes varázseszköz átadása után most már türelmetlenül várta a csodát s mivel az nem sietett, tegnap ismét beállított Pécsiékhöz. A tudós piaci árus dusan terített asztalán vizsgálta mindkét tyukját szép piros pecsenye alakjában, melyből a család főzően lakmározott. S akár hiszik akár nem: K.-né megsejtette, hogy Pécsi nem is tudós, csak közönséges szélbájos, a tyuk nem varázseszköznek kellett, hanem pecsenyének, ő maga pedig — liba. Mindamelletl annyit esze mégis volt, hogy feljelentette Pécsit, akit letartóztattak s az ügyesség fogházába kísérték be.

— **Az Uránia** pénteken, szombaton és vasárnap mutatja be az olasz filmgyártás remekét a „Halál rökona” című csodás trükk és kalandor drámát olasz művészekkel.

— **A szerbek nem engedik Budapestre a magyar egyetemi hallgatókat.** — Zomborból jelentik: Az ottani magyar egyetemi hallgatók küldöttségileg jelentek meg Augarszki Koszta zombori szerb főispánnál és kérték, engedje meg nekik, hogy tanulmányaik folytatása céljából Budapestre utazzanak. A főispán ezt kereken megtagadta és azt ajánlotta, hogy menjenek tanulni a zágrábi vagy belgrádi egyetemekre.

— **Külföldi követelések behajtása.** A soproni kereskedelmi és iparkamara ezúton hívja fel mindazokat, kiknek volt osztrák vagy horvát-szlavon honosokkal szemben követeléseik vannak, hogy ezekről a követelésekről külön-külön 10 filléres bélyeggel, a múlt év végéig terjedő kamatszámítással és cégszerű aláírással ellátott folyószámla kivonatokat küldjenek be a kamarához. A kamara a bejelentéseket a budapesti „Külföldi magyar vagyonérdeket védő szervezethez” küldi be, mely a könnlevőségek behajtását vállalja.

— **Nyugat** február 1-i száma a következő tartalommal jelent meg: *Ady Endre* † Schöpflin Aladár: A piroshús nő. (Regény. III.), Tóth Árpád: Ballada. — *Epitaphium*. (Versek.). Balázs Sándor: A Bakó-lányok.

Boross László: A versaillesi konferencia előkészülete. Réti Ödön: Remény. (Novella.) Füst Milán: Bucsuszavak Altenberg Péterhez. Kassák Lajos: Szabó Dezső könyve. Déry Tibor: Szép Ernő: Lila akác. Dóczy Jenő: Surányi Miklós: Kantata. Elek Artur: A Szépművészeti Múzeum Évkönyve.

Német—lengyel háború.

Berlin, febr. 6. A poseni frontról érkezett jelentések szerint a lengyelek az egész fronton nagy offenzívát kezdtek. R. witsch mellett a lengyeleket visszaverték. A front többi részein folyamatosan vannak a védelmi harcok.

Sztaniszlau, febr. 6. Varsói szikratávirat szerint Paderavszky sürgős segítséget kért az antanttól. Ha az antant vonakodnék interválni Lengyelország érdekében, akkor ez újabb véres háborút idéz fel Európában, amelyben Lengyelország annyira meggyőződik, hogy teljesen a bolsevizmus kezéré kerülne.

A Budapest—Fiume vonal nemzetközi lesz?

London, febr. 6. A *Daily Mail* értesítése szerint nemcsak Konstantinápoly, hanem Fiume is nemzetközi kikötő lesz. A lap oda konkludál, hogy Fiumén kívül nemcsak Triestnek, hanem a Budapest—Fiume vasutvonalnak is nemzetközinek kell lennie.

Legujabb.

Tiltakoznak a román szociálisták.

Bern, febr. 6. A román szociáldemokrata frakció táviratot intézett a nemzetközi szociálista konferenciához, amely többek között ezt mondja: Tiltakozunk ama borzalmak ellen, amelyeket a román kormány a romániai szociálista mozgalom ellen elkövetett: Bukarest utcáin tucatszámra öldöklök a munkásokat, akiknek vezéreit börtönbe vetik. Erélyesen tiltakozunk az erdélyi, bansági román megszálló csapatok kegyetlenkedése, a cenzura és a botrányellenes ellen. Kérjük a kongresszus támogatását egy szociálista, független, kantonokra osztott erdélyi és bansági köztársaság megalakításához.

Csütörtöki tőzsde.

Budapest, február 6

Magyar Hitel 996, — Osztrák Hi el 696, — Osztrák-magyar államvasút 1017, — Leszámitoló Bank 646, — Hazai Bank 513, — Magyar Bank 730, — Rimamurányi 956, — Salgótarjáni 1042, — Közuti vasút 604, — Városi vasút 283, — Urikány —, — Fabrik 825, — Jelzálog 495, — Ker. Bank 4454, — Schlick 398, — Guttman 942, Szlavónia 850.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

Osztrák-magyar bank.

Az Osztrák-magyar bank minden részvénye után az 1918. évi második felére (70. osztalék-szelvény) osztalék fejében

Negyvenkét korona

jár, mely f. é. február 4-étől kezdve az Osztrák-magyar bank bécsi, prágai és budapesti főintézeténél, valamint minden részintézeténél kifizetettik.

Bécs, 1919. évi február hó 3-án.

OSZTRÁK-MAGYAR BANK.

Gruber

alkormányzó.

Thörsch

főtanácsos.

Rapp

vezérigazgató.

(Utánnyomás nem érvényes.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy jó karban levő erős szerkezetű tolókoscs eladó. Megtekinthető: Sörccsarnok, Erzsébet-tér 17. 716

Eladó egy darab fajtiszta szimenthali 153 centi magas, 210 centi hosszú, 1 éves és 8 hónapos tenyészbika. — Megtekinthető Tahin Mihálynál Galambok. 716

Kétszoba butor konyhaberendezéssel, lakással együtt átadó. Cím a kiadóhivatalban.

Éttermi tükörművek foltozásához értő asszony felvételre keresetlik. — Antal Jenő, vasúti vendéglő. 709

Eötvös tér 2. számú Sattler-féle házban: üzlethelyiség azonnal kiadó. 708

A legjobb minőségű asztalneműk, zsebkezdők olcsó ártért kapható Fürst József áruházában, Központ-szálló épület. Telefon 388

Intelligens házaspár keres február hó 1-ére esetleg 15-ére kétszobás csinosan butorozott lakást konyhával és mellékhelyiségekkel. Cím a kiadóhivatalban.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen jó férjem elhunytá alkalmával részvétükkel fajtalmunkat enyhíteni szivesek voltak, ezúton mondok hálás köszönetet.

Mindazoknak, kik felejthetetlen jó férjem betegsége alatt anyagilag is sziveskedtek segíteni, ezúton mondok hálás köszönetet.

Nagykanizsa, 1919. február 6.

Özv. Bedő Pálné.

URANIA mozgóképalota

Rongonyi-u. 4. Telefon 259

Pénteken, szombaton és vasárnap. Február 7., 8. és 9-én

kerül bemutatásra az olasz filmgyártás legtrükkösebb mester-műve a

Halál rokona

kalandor-dráma 5 felvonásban

És a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órákor.
Vásár- és ünnepen: 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órákor.

Lapkihordót

felvesz a „ZALA” kiadóhivatala.

VILÁG nagy mozgó-színház

Szarvas Szálló. Telefon 74

Csütörtök, péntek. Február 6. és 7-én

Sphinx

Szenzációs film.

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órákor.
Vásár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órákor.

AJÁNLOK

viszontelárusítók részére a legjutányosabb gyári áron

levélpapirokat

mappákban és dobozokban a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Művészlapok

óriási választékban

cigarettafüvelyeket és cigaretta papírokat

a legjobb gyártmányokat.

Fischet Fülöp Fia

nagykereskedése. Nagykanizsán

Fiaker

minden alkalomra megrendelhető

vidékre is CENTRÁL Szálloda

portásánál (szobapincér). —

ZALA nyomdavállalat

NAGYKANIZSA

TELEFON 78.

Üzleti könyvgyár, könyvkötészet

papírárukészítés.

Mindennemű nyomtatványt a legizlésesebb

kivitelben készít és legpontosabban szállít

Postaszolgálat és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,
Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat
Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével minden nap korán reggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva, vagy posta szétküldéssel

Egész évre K 90 —

Félévre „ 45 —

Negyedévre „ 22-50

Egy óra „ 7-50

Egyes szám ára 30 L.

Postaszolgálati és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfajdos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilatkozatokat és magánközleményeket díjazás szerint veszi fel a kiadóhivatal.

Terjed az ellenforradalmi mozgalom.

Böhm hadügyminiszter nyilatkozata. — A katonatanács állásfoglalása — Az ellenforradalmárokat fegyházzal büntetik.

Budapest, február 7. A katonatanács délelőtt az ellenforradalmi törekvések megakadályozására a Déli tartolt. Pogány kormánybiztos beszédében részletesen ismertette az ellenforradalmi törekvéseket, amelyek diadallra akarnak jutni egyrészt a kommunizmus, másrészt a militarizmus, a diktatórikus érzést és a kapitalizmust. A L. váz-nyelvi felelősnek in- dította meg az ország, az elszékelők folytatják. Sikeres nérvárat és Gyöngyösön pedig a vár- megye állott az ellenforradalom szögletébe. Legyünk türelmesek a volt urak dő színtyök- kal szemben — mondotta Pogány — de tart- sak kézen a fegyvert is és ha kell, ha- dítványul helye van a cs. l. vérsnek. Minden háborús növeli a pol. árbanoru rém. — Löwy kommunista főhadnagy a proletárok fegy-

verését és a burzsoázia lefegyverzését köve- telte, ezenkívül a rögtönítélő-jogot a forradalmi bizottság számára. — Beszédét a nagy zajban nem tudja folytatni. Közben megérkezett Böhm hadügyminiszter, aki kijelentette, hogy az ellen- forradalom mindenütt felütötte a fejét: még a hadügyminiszteriumban is voltak ellenforra- dalmi erők. — Erre egy polgári ruhába öltözött férfi a terem közepére rohant és onnan kia- balta:

Még mindig ott vannak! A hadügy- miniszteriumból jönök és mindent el fogok mondani.

Böhm hadügyminiszter kijelenti, hogy mindig igazat mondott és megköveteli, hogy szavaiban senki ne kételkedjék, majd így folytatta:

— Cegléden csak fegyverrel tudják magukat a szocialisták a nemzeti tanácsban megtartani. Sopronban a háziereket nagy pénzzel a maga céljaira szerezte meg **klérikalís agitáció**. Az ipari munkásokat kiüldözik az ezredből és ma Sopronban az a helyzet, hogy a szocialisták életbiztonsága veszélyeztetve van. **Nyiregyháza**n 400 tiszt verődött össze, ezek vették át az uralmat a kaszárnyák- ban, ahova nem engednek be se szocialistát, se Népszavát. Vezérkari tisztek van- nak közöttük, akik ma is a „K” betűs sapkarózsát viselik. **Egész Szabolcs megyében** nyíltan dolgozik az ellenforradalom. A fejkvótát falvakkint állapítják meg aszerint, amint a falusi lakosság szocialista vagy nem. **Kiskunfélegyháza**n kétféle ellen- forradalom is van. Az egyik a tiszteké, akik nyíltan hirdetik, hogy megvetik a civileket hadügyminiszterükkel együtt; a másik ellenforradalmi mozgalom, amely egész Kiskunságra áterjed, a jászkunoké, akik külön jászkun köztársaság kikiál- tását és jászkun hadsereg felállítását követelik. **Szatmárnémetiben** állandóan rend- zavarok vannak. Vén Zoltán aranyarkantus vitéz kijelentette, hogy csak a tavasza várnak, akkor rendet teremtenek, ha kell, fegyverrel is. De egyáltalában **minden udalomban és minden paplakban fegyveres zsoldosokat gyűntenek össze és velük szervezik az ellenforradalmat.** Diósjenőről, Markhaliból, Vállból és egész sereg községből érkeznek a panaszok a földbirtokosoktól fizetett katonák és ereszakoskodásai ellen. **Az ellenforradalom, úgy látszik, elérkezettnek látja az időt arra, hogy offenzívába menjen át. Az a veszély fenyegeti a forradalmat, hogy a klérikalísok, sovíniszták és kapitalisták agitációjának sikerül a birtokos parasztság egy részét megszervezni. Ezzel az agitációval szemben a kormány engedékeny volt, nem vette elég komolyan a veszedelmet, pedig cselekedni kellett volna.** Nagy szükség van a katonaságra, amely rendületlenül kitart a forra- dalom és annak vívmányai mellett. **A kormány a katonaságra támaszkodik az ellenforradalom letörésére vivot harcában és nem fog visszariadni semmi olyan eszékötől, amely a reakció elfojtására szükséges.**

A hadügyminiszter beszéde után a kato- nanács elfogadta a végrehajtó bizottság kö- vetelő határozati javaslatát:

— A katonatanács felhívja a népkor- mányt, hogy a legerélyesebb eszközökkel törje le a reakciót és védje meg a forra- dalom jogait, ne törje a negyőke, a papi- lás és a fémharmegyel megyegydülés ki- rúppártiságát. Le kell tartóztatni a háború megkezdésének és továbbfolytatásának bü- nöseit. A kormány a katonaság támogatá- sára mindenben számíthat.

E határozati javaslatához a katonatanács elfogadta Feldmann Pál következő póttindit- ványát is: **A katonatanács a mai összetételű kormány helyébe tisz- tán szocialista kormányt kíván.**

Ezzel az ülés véget ért.

Az egri érsek — ellenforradalmár.

Budapest, febr. 7. Mődly László Heves- megye kormánybiztosa újsájról előtt a követ- kező kijelentést tette:

— Szomorúan tapasztalom, hogy vannak

elemek, amelyek még mindig nem akarnak a forradalom által teremtett helyzetbe beillesz- kedni és ki kell jelentenem, hogy ezek közt látom az egri érseket is. Egy konkrét eset kapcsán felterjesztést intéztem a kormányhoz, amelyben jelentettem, hogy Szmracsányi Lajos egri érsek ma is a régi kényur akar maradni, aki az új idők szellemébe nem tud, vagy nem akar beilleszkedni. Felterjesztésemben hangsú- lyoztam, hogy Szmracsányit küldjék nyugdíjba

Somogy megye főispánja lemondott.

Budapest, febr. 7. Széchenyi Aladár Somogy megye főispán kormánybiztosa a Nagy Vince által küldött rendeletet, amely a törvényhatósági bizottságok közgyűlése- rek megtartását megtiltotta, a fennálló tör- vényekkel ellentétben állónak tartotta és ezért lemondott állásáról. Szerinte a köz- gyűlések megtartását törvény biztosítja és azt csak törvénnyel lehet megszüntetni, vagy módosítani. — A belügyminiszter kijelentette, hogy a lemondás hozzá hivatalosan nem ér- kezett meg és addig ez ügyben nem nyilat- kozhatik.

Házkutatás Bartha alezredesnél.

Budapest, febr. 7. Ma reggel 8 órakor Bartha Albert volt hadügyminiszter lakásán a katonatanács és a szocialdemokrata párt meg- bizottai házkutatást tartottak. Állítólag a kor- mány arról értesült, hogy Bartha állandó önz- szekötetésben áll ismert és ismeretlen ellen- forradalmárokkal és errevonatkozó iratokat ke- resnek. Házkutatást tartottak Pallavicini György őrgórnál és Bangha József páternél is. A házkutatások eredménye ismeretlen.

Miniszteri értekezlet.

Budapest, febr. 7. Berinkei miniszter- elnöknel miniszteri értekezlet volt, amelyen résztvettek Böhm Vilmos, Garami Ernő és Nagy Vince. A tanácskozáson egy ideig jelen volt Károlyi is. Az értekezleten megbeszéltek az aktuális ügyeket, a cseh kormány pozsonyi szereplését és a székesfehérvári és gyöngyösi eseményeket.

Néptörvény a köztársasági állam- forma védelmééről.

Budapest, február 7. Félhivatalosan je- lentik: A ma esti minisztertanácsban letergyl- ták és elfogadták az igazságügyminiszternek a népköztársasági államforma védelméről szóló törvényjavaslatát. — A törvény kimondja, hogy mindenki, akinek cselekménye arra irányul, hogy a népköztársaság államformáját erőszakkal megváltoztassa, 10—15 évi fog- lyatás büntetendő, a felbujtók és vezetőik pedig életfogytiglani fegyházzal bünteten- dők. Aki a népköztársasági államforma ellen lázít, vagy azt politikai célzattal meg- támadja, vagy ilyen mozgalmakban részt- vesz, 5 évig terjedhető fegyházzal bünte- tendő. Mindenzen cselekmények felett az egész ország területén egyedül a budapesti büntető- törvényszék mint esküdttörvényszék illetékes.

Mi készül Zalaegerszezen?

Nem tartják meg a közgyűlést. — Helyette értekezlet lesz.

Briglevics főispán kormánybiztos az ellenforradalmi mozgalmakról.

(Saját tudósítónktól) Nagykánizsán napok óta az a hír járja, hogy dr. Briglevics Károly főispán-kormánybiztos közgyűlésre hívta össze a vármegye törvényhatósági bizottságát s hogy a közgyűlésen a megye hírei a fehérvári eseményekkel akarják megismertetni. Ebben az ügyben tegnap telefonon kérdést intéztünk a zalaegerszei főispán-kormánybiztoshoz, aki a következő kijelentéseket tette:

— Egy héttől sem igaz abból, hogy a közgyűlést összehívtam volna. Én a népkormány-kormánybiztos vagyok s a kettészakadt Károlyi-féle függetlenségi párt haldobó radikálisabb programot valló részéhez tartozom. Ez kirárja azt, hogy ellenforradalmi akciót el kell kezdeni, vagy pláne kezdeményezni. Amíg én leszek a kormánybiztos, addig kísérletezni talán lehet, de ellenforradalmat csinálni nem, mert minden ilyen irányú törekvést a legkeményebben szigorral s ha kell, fegyveres erővel fogok elnyomni.

— Az én véleményem és tiszta szívvel azt mondom, hogy Zalaegerszezen ellenforradalomtól tartani nem kell. Tény, hogy hivatali elődöm, Bosnyák Géza főispán-ur e hó 10-ére, hétfőre közgyűlésre hívta össze a törvényhatósági bizottságot. Azonban az összehívás múlt hó 18-20. napján történt, tehát még akkor, amikor Bosnyák Géza főispán-ur sem tudott arról, hogy a kormány megszüntette a régi megyebizottságok működését. A Bosnyák által összehívott közgyűlés a szokásos megyei ügyekkel foglalkozott volna s a tárgysorozat 101 pontból állott. Hogy a tárgysorozat kivétel nélkül volna-e valami, nem tudom. Annyi tény, hogy az állandó választmány még megtartotta ülését s ennek tagjai aggályukat fejezték ki a törvényhatósági bizottság feloszlatása fölött. Arról is tudok, hogy az állandó választmány elhatározta, hogy amennyiben a közgyűlés össze nem ülhetne, — a törvényhatósági bizottság egyszerű értekezleté alakul. Ez ellen nem tehetnek semmit, mert amíg nem ellenforradalmi cselekedetről van szó, addig a gyűlekezési jog alapján politikai ellenfeleink gyűlekezési szabadságát se korlátozhatjuk, különösen mi, a gyűlekezési jog ideális értelmezői. De én nem is hiszem, hogy a hétfőre tervezett értekezlet résztvevői ellenforradalmárok volnának. Jó hazafiaknak tartom őket is, akik a forradalmi vívmányok alapján állnak, ha némely dologban más véleményben vannak is.

— Annyi azonban bizonyos, hogy a hétfőre összehívott közgyűlés megtartva nem lesz; azon tisztviselő meg nem jelenhet; hivatalos aktióra be nem vihetnek s én ott elnökölni nem fogok. A közgyűlés elmaradásáról egyébként táviratilag értesítettem a nagykánizsai törvényhatósági tagokat is a polgármester úján.

— Ami az én programomat illeti, azt néhány szóval kifejezhetem: dolgozni akarok s azt kívánom, hogy a megyében is meginduljon az alkotó munka; a forradalom vívmányait megvédelmezzem; a néplövének rendelkezéseinek, a népkormány intencióinak, rendelkezéseinek minden módomban álló eszközrel érvényt fogok szerezni. Munkámban a sajtó

hatóság támogatására rá vagyok utalva s azt kérem is. Magától értetődik, hogy a lapoknak működésére vonatkozó elfogulatlan kritikáját méltánylással s szívesen fogadom. A Zala-értem, írja meg, hogy pusztán tisztelő köldősséget nem fogadok, de mindenkor mindenkinek készséggel állok rendelkezésére, aki nekem valamely komoly dolga van. Hivatalomat szerdán foglaltam el. Ünépöltségem nem volt, mivel ezzel is kifejezést akartam adni annak, hogy új rendszer uralkodik, a rézivel megformaságok tekintetében is szakítottunk.

Eddig tart a főispán-kormánybiztos nyilatkozata. A főispán haladott gondolkodással, radkái is elvett ismerjűt s így tudjuk, hogy a forradalom vívmányainak mindenben rendhagyatelen, erős kezű öre lesz. A vármegye volt megyebizottságnak tagjainak közfelfogásában sincs okunk kételkedni, de mégis jobb szeretűk volna, ha a hétfői értekezlet elmarad, mert még azoktól az alkalmaktól is tartózkodni kell, melyek félreértésekre adhatnak okot. A főispán-kormánybiztos, ha bármikor rendzavarást, ellenforradalmi mozgalmakat tapasztalna, Nagykánizsáról mindenkor megkapja azok leszereléséhez szükséges erőket.

Tegnap délután Zalaegerszezi a következő távirat érkezett dr. Sabján Gyula polgármesterhez:

Polgármester

Nagykánizsa.

Közölje az érdekeltekkel, hogy a megyegyűlés nem fog megtartatni. Így e célból hétfőn Zalaegerszezen megjelenni nem kell.

Dr. Briglevics

kormánybiztos-főispán

Az orosz probléma.

Lenin nemzetközi kommunista konferenciát hív össze.

Stokholm, febr. 7. Az orosz sajtóiroda jelenti: Lenin a világ kommunistáit nemzetközi konferenciára hívja össze, hogy ezzel elhomályosítja a párisi és berni tanácskozást. A felhívás Németország, a volt monarchia, Lengyelország és Finnország kommunista szervezeteit hívja meg a gyűlésre. Lenin meghívójában kifejezi, hogy egyedül a bolsevikieknek van joguk a világbéke kezdeményezésére.

Washington, febr. 7. (Szikratávirat) Az európai államférfiak már nem kételkednek abban, hogy új tervre van szükség az orosz probléma megoldására, mert ha a Kelet-állandó fenyegetésének nem vetnek véget, akkor alig lehet tartós megegyezést létesíteni a békekonferencián. Ha csak a bolsevikiek jelennek meg a Herceg-szigeteken, a többi orosz frakciók pedig nem, — akkor bizonytalan, hogy az antant oda küldi-e delegátusait.

Békekonferencia.

Miért félnek a csehek a népszavazástól.

Bern, febr. 7. Njemec cseh szocialista újságíró előtt a következőket mondta:

— A népszavazás ellen — egész őszintén megvallom — azért foglalunk állást, mert félünk, hogy a népszavazás a Csehországgal való egyesítés ellen döntene el a megszállott területek sorsát.

Mikor lesz már béke?

Genf, febr. 7. A Lyon Progress jelentése szerint Pichon külügyminiszter jelen-

tette, hogy ha előre nem látott akadályok közbe nem jönnek, akkor a végleges békekonferencia május 10-én megnyílik és arra az egykori központi hatalmak képviselői is meghívják.

MIKÉK.

NAPTAR	
február	1919. február 8. szombat
8	Szombat

Ma az önkéntes polgárőrség II. csoportja tart szolgálatot.

Bánat...

KISS LAJOSNE.

Lomha felhők közül, fáradt pihegéssel
Busz halkan hull a hó...

Elmulni volna jó!
Elmulni csendben, észrevétlen
Egy fehér-párás téli éjben...
... Nem jó így élni; ahogy élünk,
Nem is várunk már, nem remélünk.
Betakart mindent busz téli átom,
Elhalt a nótá a dalos szánkón...
Elhamvadtak mind a fénylő tüzek,
Mik a felkonkban lángva égtek,
Mosolyunk fáradt, a szemünk könnytel,
Lobogó kedvünk törtszárnyu, tép-té
Elveszett minden... mindent elvettek,
Roskadni-vallunkon, nehéz keresztet...
Pusztul az ország... csak multja van már,
Mint sebzett szárnya, fáradt madár
Még fönt kering a vézben... gyáván
Magára hagyva... busan... árván...
Repülne tán... nem birja szárnya,
Új hajnalokra nyíthat-e vágya?...
Féher-szemfödös busz téli átom
Betakart mindent kerek világon.
Nem jó így élni, ahogyan élünk
Nem várhatunk mást... nem remélünk...
Szürke felhőkben hull a hó...
Meghalni volna jó...

1919. jan. 20.

— Az árvizsgáló bizottság új alelnöke.
Gáspár Béla bankusztiviselet, az árvizsgáló bizottság alelnökét a Pesti Kereskedelmi Bank főintézetéhez helyezték át. Az agilis, nagyközettségű fiatal főosztályvezető újságírók is sajnálják, akiknek tehetséges kollégája volt. Az árvizsgáló bizottság helyettes alelnöké a kereskedelmi miniszterhez kinevezésre Földes Miklós tanárt terjesztették föl.

Az idők jele. A forradalom nemcsak a társadalmi osztályok közötti válaszfalakat rombolta szét, hanem örvendetes jeleit látjuk annak, hogy az emberek gondolkodásmódját is megváltoztatta. A társadalom inprodutív elemei is ráeszméltek már arra, hogy csak a dolgozó embereké a jövő és hogy a feudális-muskak végleg befellegett. A mágnsók kezdik megérteni a kor szavát s igyekeznek a gyakorlati életpályák felé. Bizonyosága annak, hogy a kolozsvári kereskedelmi akadémiára most megnyitott évfolyamának hat arisztokrata hallgatója van. Hat erdélyi mágns fia iratkozott be az akadémiára és most a kereskedelmi pályára készülnek. Amilyen örvendetes jelenség ez, annyira szomorú az, hogy csak most eszméltek rá, hogy a dolog nem szegény, mert ha valamely korábban gondolkodtak volna így, nem állana Magyarország ott, ahol most áll.

— **Milyen a törvényszerű helyreigazítás.** A Budapesti Hírlap tegnapi száma vezérek előtt a következő közleményt adja:

Helyreigazítás.

A Budapesti Hírlap Szerkesztőségének Budapest.

Az 19.4 évi t. c. alapján kérem, hogy az itt következő helyreigazítást a Budapesti Hírlap holnapi számának vezetőhelyén közölje: A Budapesti Hírlap csütörtöki számának „Az integritás” című vezetőcikkében többek között ez a mondat foglaltatik: „Az iskolákból kitiltják a hazafias szellemet, a Himnuszt és a Szózatot”. Nem igaz az, hogy az iskolákból kitiltják a hazafias szellemet. Nem igaz az, hogy kitiltják a Himnuszt és a Szózatot Budapest, 1919. február hó 6-án. A népkormány nevében: **Dr. Berinkei Dénes**, miniszterelnök.

Ennyi. Egy szóval sem több. A miniszterelnök a kormány nevében cáfol. Kritikát nem gyakorol. Leckét nem ad. Nem bölcselkedik és nem szór villámokat. Csak annyit mond, amennyinek a közlésére a B. H. a törvény szerint köteles volt. S ezt azért tesszük itt közzé, hogy Nagykanizsán az illető magánfelek megtudják, milyen helyreigazítást lehet egy lapról követelni s egyes bíró urak is megtanulják: milyen helyreigazításra lehet egy lapot a törvény szerint kötelezni.

— **Faellátás — munkaalkalom.** Néhány nap előtt már rámutattunk azokra a nehézségekre, amelyek éppen a mostani zord téli napokban faellátásunk körül felmerültek. **Krátky** főjegyző eszméje, hogy az üzem nappali szolgáltatásának zavarait éjjeli munkával pótolják, közbejött akadályok miatt nem valósulhatott meg. Most a faellátás kérdése új fordulóponthoz jutott, amely segíteni hivatott a munkanélküliségen is. Maga a Pípic-cég vette a kezébe az ügyet és százsámra kíván munkaalkalmat nyújtani, hogy egyúttal a város fainóságát segítsen. A munkanélküliek figyelmét ezúton is felhívjuk „Kitűnő munkaalkalom” című hirdetésünkre. Szorgalmas munkával napi 50 koronát is meg lehet keresni a Pípic féle fatelepen, ahol már ma felveszik a munkára jelentkezőket.

— Az ipartestület cipész- és csizmadia szakcsoportja hétfőn 10 óra délután 5 órakor ülést tart. A tagokat meghívja az **Elnökség**.

— **Felemelték a kórházi ápolási költséget.** Tegnap érkezett meg Nagykanizsára a belügyminiszter rendelete, amellyel a városi kórház ápolási költségeit napi öt koronában állapította meg.

— **Értesítés.** A helybeli szociáldemokrata-párt ingyenes jogvédő irodát állított fel a párt tagjai részére. Az iroda egyelőre a Munkásközösségben működik, hol a párt tagjai minden pénteken este 6-8 óra között bármily hatóság vagy bíróság előtti ügyekben díjtalanul utbaigazítással és tanáccsal lesznek ellátva. — A szociáldemokrata-párt **végrehajtó-bizottsága**.

— A **szabómesterek szakcsoportja** felhívja az összes Nagykanizsán működő férfi és női szabómestereket azokat is, a kik mind önállóak, de iparendélyük nincsen, hogy vasárnap délelőtt 10 órakor fontos szakügyben megjelenni sziveskedjenek. Az **elnökség**.

— A kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők helyi csoportjai február hó 8-án 6 órai kezdettel táncestélyt tartanak. — **Sárközi Dezső** zenekarának közreműködésével. Belépő-díj 2 korona.

— **Világ nagymozgóban** szombaton és vasárnap, február 8-án és 9-én kerül bemutatásra a **Vámpír**. Társadalmi dráma 4 felvonásban. Az olasz filmgyártás remeke.

— **Főhívás a leszerelt katonákhoz.** A még megleyő ruha hétfő és kedden kerül kiosztásra. Elsősorban azok jelentkezzenek, akik igénybejelentő lapot állítottak ki, de még ruhat nem kaptak. A **ruhabizottság**.

— **Közgyűlés.** (Beküldött közlemény.) A magyarországi szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak orsz. szövetségének nagykanizsai csoportja e hó 6-án tartotta meg a Munkásközösségben nagytermében rendes évi közgyűlést, amelyen a tagok nagy számban jelentek meg. Az elnöki megnyitó után napirend előtt Deutsch Artur a budapesti kávéházi szakosztály elnöke mint központi kiküldött ismertette a szakmára vonatkozó, valamint az általános politikai helyzetet. A közgyűlés a kiküldött szaklétszámait figyelemmel kísérte és teljes egészében magáévá tette. Különösen kiemelendő a szakmában már legközelebb beállandó gazdasági változás, amely az ugynevezett revio-rendszerben nyeri megoldását. Ezek után megválasztották az elnököt. Elnök lett **Loos József**, elnökhelyettes **Tompek Károly**, pénztárnok **Waldhauer Vilmos**, titkár **Hordós Vince**. Ellenőrök **Toth Lajos** és **Boda Géza**. Ezenkívül 11 választmányi tag és 9 szervező bizottsági tag választottak. Az új elnök székfoglaló beszéde után még Deutsch központból kiküldött szaklétszámait fel és ismétellen felhívta a jelenlevőket, hogy a szociáldemokrata eszmék mellett rendületlenül tartassanak ki, amit a közgyűlés óriási lelkesedéssel meg is fogadott. Képvisele voltak a gyűlésen a zalatgerszégi és keszthelyi befizetőcsoportok is.

— **Jótekonyság.** Az izr. elemi iskolai tanulóinak adakoztak: Grosz Lajos f. keresk. II. o. t. 10 K, Berény Magda II. o. t. 2 K, Polgár Erzsébet isk. IV. o. t. 3 szonnyát, 2 trikót, 2 pár harisnyát, 1 pár kamásnit, 1 pár cipőt, 1 pár kalocsnit, 1 pár kesztyűt; Neumann Annus II. o. t. 1 lányruhát, 1 pár kamásnit, 1 pár cipőt, 1 pár kalocsnit, 1 kalapot, 1 szőrmegallért, 1 szőrmemuffot, 2 pár kesztyűt; Leitner György IV. o. t. 1 pár cipőt.

— **Játék-kártyák, Piatnik-féle gyártmány,** minden játékhoz kaphatók **Fischer Fülöp Fia** cégnél Nagykanizsán.

Pénteki tőzsde.

Budapest, február 7.

Magyar Hírel 983, — Osztrák Hírel 688, — Osztrák-magyar államvasút 997, — Leszámitoló Bank 663, — Hazai Bank 515, — Magyar Bank 734, — Rimamurányi 940, — Salgótarjáni 1020, — Közuti vasút 597, — Városi vasút —, — Urikány 895, — Fabank 821, — Jelzálog 505, — Ker. Bank 4510, — Schlick 400, — Guttmann 915, Szlavónia 840.

Kitűnő munkaalkalom!

A város közönségének faellátását csak úgy tudjuk biztosítani, ha az erdőben szorteszét levő fát az üzemi iparvasutópálya mellé bírjuk hordatni. Erre a célra szánásokra volna szükségünk, akik oly díjazásban részesülnek, hogy szorgalmas munkával naponként 35-50 K-át kereshetnek. Aki egy lovas-szánkóval jön, megkereshet egynapon 120 K-át. Felhívjuk tehát a dolgozni akarókat, hogy Magyar-utca 14 szám alatti irodánkban, vagy ha ott nincs senki, Magyar-utca végén levő telepünkön mennél nagyobb számban jelentkezzenek.

Prpic Milán, fatermelő.

Angliában terjed a sztrájk.

London, febr. 7. A munkások sztrájkja ma kiterjedt a vasutakra is. Ma reggel a londoni délnyugati vasútvonalon, a watterlood pályaudvarról nem indultak már el a vonatok, mert a mozdonyvezetők sztrájkba léptek.

Tönkrement Magyarország lóállománya.

Másfélmillió lovat veszítettünk a háboruban. A franciáknak nem tudjuk leszállítani a fegyverszüneti szerződésben kikötött mennyiséget. — Husz év múlva lesz csak meg a régi lóállomány.

— Budapesti munkatársunktól. —

A háború kitörése előtt Magyarország volt Európának lovakkal leggazdagabb állama és az egész kontinensen a mi lótenyésztésünk állott a legelső fokon. Ezzel szemben ma ott tartunk, hogy alig van Magyarországon ló és a mi lóállományunk a legszegényebb az egész világon.

Szakértők véleménye szerint legalább husz esztendőnek kell eltelti, addig, amíg e tekintetben a háború csapásait ki tudjuk heverni és Magyarország lótenyésztését ismét a régi nivóra emelhetjük.

A háború során a magyar gazdáktól elrekvirálták a lovaikat. Ezzel szemben megfelelő tenyésztésről nem gondoskodtak. A háboruban részint a nagy megerőltetés, részint a takarmány hiánya folytán közel háromnegyed millió ló — jórészt magyar ló! — pusztult el és még ezt a csapást is kibírtuk volna, ha nem ért volna véget a háború úgy, ahogy végetért. A formációk felbomlása révén ugyanis olyan természetű oltott a visszavonulás, hogy a lovas csapatok lóállományukat vagy elkólyavetették, vagy egyszerűen szabadon engedték. A német vonulása gyerekként volt a magyar csapatoknak idegen területen való átvonulásához képest. A németek mindössze harmincöt-ezer lovat hagyták Magyarországon, ebből a mennyiségből is harmincezer ló Erdélyben a románoknak jutott, a mi csapataink pedig Ukrajnában, Szerbiában, Olaszországban és a jugoszláv területeken történt átvonulásuk közben szakértők szerint hétszáz ezer lovat bocsájtottak szélnék.

Ennek a pénzben fel sem becsülhető lóállománynak nagy része még ma is a szabadban, vadon tanyázik és Ukrajnában a magyar lovakat lasszóval fogják. Ez az óriási mennyiség a mi részünkre tökéletesen és teljesen elvesztett. Ebből egy darabot sem kaphattunk vissza.

Pillanatnyilag az a helyzet, hogy egyes katonai csapatok azért, mert nem tudják élelmezni a lovakat, kiadják azokat a gazdáknak, de tőlük hamar vissza is kéri. Annyira siralmas a helyzet nálunk, hogy eddig nem tudtunk eleget tenni a fegyverszüneti szerződésben foglalt azon feltételeknek, amely szerint tartozunk az entente keleti hadseregének huszonötezer lovat átadni. Ezt a mennyiséget lealkudtuk már tizenötezerre, de bizonyos, hogy még a tizenöt ezer lovat sem fogjuk tudni elszállítani és a franciák kénytelenek lesznek beérni öt ezer lóval.

És még ennek az öt ezer lónak a leszállítása is súlyos áldozatot jelent a magyar mezőgazdaságnak.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

APRÓ HIRDETÉSEK

Leszerelt 22 éves katona bolti vagy házasulási állást keres megfelelő havifizetéssel, azonnali belépésre. Címe József Tótkercseg ut. 32. szám. 722

Eladó egy darab fátiszta szimenthali 183 centi magas, 210 centi hosszú, 1 éves és 8 hónapos tenyészbika. — Megrekinthető Tahin Mihálynál Galambok. 715

Éttermi fehérneműek foltozásához értő asszony felvételre kerestetik. — Antal Jenő, vasuti vendéglő. 709

Intelligens özvegyasszony anyahelyettesi, házvezetőnői állást keres, esetleg beteg gondozását is vállalja. Érdeklődők polgári iskola, földszint 4. számú irodájához forduljanak. 691

A legjobb minőségű asztalneműek, zsebkendők olcsó ártért kapható Fürst József aruházában, Központ-szálló épület. Telefon 388

Családos gépész-kovács állást keres 1919. április 24-iki belépésre. — Tóth Vince Palin. 725

Eladó egy szimenthali tenyészbika. Magassága 153 cm., hossza 206 cm. 23 hónapos, Horváth Istvánnál, Petőfi-u. 80. sz. 727

Kovács mesteri állást keresek községben vagy uradalomban. — Domaföldi József Nagybakonak. 723

Fiatalsós gépész állást keres mielőbbi belépésre. Egy kovácssegéd öccsét is magával vinné, ki a villanykezelést és vasmunkát érti. Tóth István gépész, Palin. 726

Circa 100 Hl. balatongyelléki ó és újbor kisebb tételekben is eladó. — Özv. Vida Lajosné. 729

Házvezetőnő, ki jól főz és a háztartás minden ágában kellő jártassággal bír, mielőbbi belépésre kerestetik. Ajánlatok az igények megjelölésével és bizonyítványokkal a kiadóhivatalban megjelölt címre adandók le. 790

Intelligens házaspár keres február hó 15-re esetleg március 1-ére kétszobás csinosan bútorozott lakást konyhával és mellékhelyiségekkel. Cím a kiadóhivatalban.

AJÁNLOK

vizontelárusítók részére a legutányosabb gyári áron

levélpapirokat

mappákban és dobozokban

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Művészlapon

óriási választékban

cigarettafüvelyeket és cigaretta papirost

a legjobb gyártmányokat.

Fischel Fülöp Fia

nagykereskedése, Nagykanizsán

VILÁG nagy mozgó-színház

Szaryas Szálló. Telefon 74

Szombat, vasárnap, Február 8. és 9-én

Vámpir

Társadalmi dráma 4 felvonásban.
Az olasz filmgyártás remeke.

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor.
Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órakor.

Magyar 20. gyalogezred parancsnokság.

A nagykanizsai magyar 20 gyalogezred katona-zenekarának felállításához zenészek és zenésznövendékek vétetnek föl.

A jelentkezők ajánlataikat a különböző zeneág ismeretük megjelölésével a 20. gyalogezred parancsnokságának küldjék be.

Nagykanizsa, 1919. február hó.

20. gyalogezred parancsnokság.

Lapkihordókat

jó fizetéssel

felvesz a „ZALA” kiadóhivatala.

URANIA mozgóképalota

Rozsnyai-u. 4. Telefon 201

Pénteken, szombaton és vasárnap, Február 7., 8. és 9-én

kerül bemutatásra az olasz filmgyártás legráteremtőbb mester-műve a

Halál rokona

kalandor-dráma 5 felvonásban

És a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor.
Vasár- és ünnepén: 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

ELVÁLLALOM

mindennemű robbanó motorok és gőzgépek szakszerű javítását, mal-mok és gyarak villanyvilágítási berendezését azonnalra. — Vidéki meghívásra elmegyék.

BERGER JENŐ, okl. gépész

NAGYKANIZSA, Eötvös-tér 18

Könyvek :: Folyóiratok :: Naptárak

FISCHEL Fülöp Fia

Könyv- és papirtudósítás
NAGYKANIZSA, (Véresláz patak)

Irodaszerek, üzletkönyvek, papírok
hangszerek, díszművek, játéktárgyak

Zala nyomdavállalat

Nagykanizsa

TELEFON: 78.

Üzleti könyvgyár, könyvkötészet, papíráru-készítés. Mindennemű nyomtatványt a legizlésebb kivitelen készít és legpontosabban szállit.

Nagykanizsa, Sugár-ut 4.
Nemzeti Nyomdávállalat
Fő-ut 6. sz.

megjelenik hétfő kivételével minden nap korán reggel

Arcképfotó és kiadóhivatall telefon 78.
Nyomdai telefon 117.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
helyben házhoz szállítva, vagy posta székföldpostai
Egész évre K 90—
Félévre „ 45—
Negyedévre „ 22-50
Egy-hóra „ 7-50
Egyes szám ára 30 l.

Főszerkesztő: **TÓTH ZOLTÁN**
Főmunkatárs és lapfőigazgató: **CSILLAG JENŐ**

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-közleményeket díjszabás szerint vesszünk fel a kiadóhivatallal.

Nagy Vince lemondott

A belügyminiszter nem tudott a házkutatásokról.

Budapest, febr. 10. Nagy Vince belügyminiszter a péntek éjjeli minisztertanácson adta lemondását. A lemondás oka részben a bizalmatlanság, amellyel a szocialdemokrata párt részéről fogadják, részben pedig a rendőrség eljárása az ellenforradalom szervezésével meggyanúsítottaknál tartott házkutatások ügyében. A belügyminiszter bizalmatlanságnak tekintette azt, hogy az általa előterjesztett és a minisztertanács által kinevezett főhadnagyok kormánybiztos: Tolnay Lajos mindeztid-ig nem foglalhatta el hivatalát a székesfehérvári szocialdemokrata párt ellenkezése miatt. Ami a belügyminiszternek a rendőrség ellen való kifogását illeti, főképp az, hogy a rendőrség a házkutatásokat elrendelte és fogatosította anélkül, hogy ő erről értesítettek volna, mint ugyanakkor a katonatanácsot és a szocialdemokrata pártot értesítették. Tegnap este Karolyi elnöknel megjelentek Garami Péter és Böhm miniszterek és tanácskoztak Nagy Vincével, a belügyminiszter azonban tartotta lemondását. A miniszterelnök magához kérte Diez Károly főkapitányt és a József főkapitányhelyettesét és közvetlenül aztán tárgyalta Nagy Vince belügyminiszterrel. Később Böhm hadügyminiszter közölte a Károlyi és Nagy Vincével, hogy a szocialdemokrata párt hajlandó az ügyet a mai minisztertanács elé vinni és azokat, akik kizárását követik el, a minisztertanácsra felelősségre. Miután ebben megegyeztek, az ügyben a mai minisztertanács mondja az utolsó szót.

Budapest, febr. 10. A **Folitikai Híradó** jelenté: Tolnay Lajos főhadnagy kormánybiztosnak kinevezését a szocialista miniszterek elintézték tekintik. Tolnay Lajos közelebb elfoglalja hivatalát.

Megalakult az országos magyar polgári párt.

Budapest, február 10. Vasárnap délután megalkult Budapesten az országos magyar polgári párt. A pártkör Üllői uti helyiségekben megüzent. Förster Aurél volt főigazgatói képviselő megnyitó beszéde után Heinrich Ferenc ismertette a párt programját, amely az anarchia elleni küzdelmet és a forradalom vívmányainak védelmét írta zászlójára. Jelen voltak kimondották a párt megalakulását és elfogadták a párt programját, amely mindennekeiőt a törvényhozásnak általános, titkos, nőkre is kiterjedő, közszénekeni választói alapján való megalakítását követeli. Ezen-

ki-ü követeli a jogbiztonság helyreállítását, mel-ia szervezését, amely a pártoktól függelen l gyen; tiltakozik az ország integritásának bármely fenntartása ellen; a magantulajdon alapján áll, de küld a kapitalizmus ellen és követeli mindenki részére a létminimumot; köveeli a földművelőknek becsületos megvalósítását, progresszív adórendszerrel stb. és a vallás függetlenítését az államtól, de állami ottalmat is. Az új párt 60 tagú választmányt választott.

Letartóztatott ellenforradalmárok.

Budapest, febr. 10. A rendőrség ma letartóztatta Kornai József fővárosi számszámot. **Kerjesz István** főhadnagy és ifj. **Dezsőffy Nándor** ügyvédet. Kornai államelienos izakata saéri, Keneszi és Dezsőffy pedig lázadás bűntette miatt vonják p rde. **Vagasz** rendőrkapitány, a nyomozás vezetője kijelentette a következőket: „Az ellenforradalmi mozalom összes szálat a függetlenségi és 48-as párt egyr-egjéjébe vezetnek. A nyomozás legfontosabb részén már túl vagyunk. Az ellenforradalmi mozalom legfőbb cinkosait már kinyomoztuk úgy, hogy most már jelenléti tehetek a főkapitány nek, aki azután megtezi a jelentést a belügyminiszternek. Az egyik letartóztatottnál p. p. lapot találtunk, amelyre ez volt írva: „Közlekedő főkapitányhelyettes. Dezentri Rendőrség szereti, neki engedelmessékedik. M gyerni.”

Vilmos császár „meghalt”

Amsterdam, febr. 10. A „Victoire” írja: A volt német császár második fia Potsdamban a következő kijelentést tette:

— Saba többé nem fogjak látni a császárt. A körülmények úgy alakultak, hogy ő kívül áll a történelmen, kívül áll az egész világon; legálisan szólva: a császár meghalt.

Román előnyomulás.

Szatmár, febr. 10. Megbízható jelentések szerint erős román csapatok közelednek Szatmárnémeti felé. Egy román csapajokkal Szatmárnémeti irányában haladó vonat kisiklott. A szerencsétlenségnek számos halottja és sebesülte van.

Tótok — csehek ellen.

Budapest, febr. 10. A csehek megszállották Kiskürtös községet, melyet a hazafias tót lakosság napokig védett a csehek ellen, de a tulerő ellen kénytelen volt meghátrálni. A tótok így most Balassagyarmat közvetlen közelében állanak. A Salgótarjánától északra levő vasúti hidat a csehek fel akarták robbantani, a magyar gyalogság gépfegyverei azonban elűzték őket.

Massaryk nagylelkű.

Staniszlau, február 10. Az ukrán sajtóiroda jelenté: Massaryk kijelentette, hogy semmilyen ruténiaiktá területet nem követel a cseh-szlovák köztársaság részére.

Bonyodalom Németországgal.

Németország nem tarja meg a fegyverszünet feltételeit.

Berlin, febr. 10. Erzsébet, a német fegyverszüneten biztonsg elnöke két jegyzéket kapott: A glitól és Franciorszagtól. Annak dacára, hogy a jegyzéket titokban tartják, sikerült megfud-í, hogy mindkét jegyzék rendkívül energikus hangon állapítja meg, hogy Németország nem teljesítette pontosan a fegyverszüneti feltételeket. A két jegyzék, amely kétségtelenül súlyos bonyodalmakra fog vezetni, a fegyverszüneti feltételek pontos megtartását követeli. Uyanekben az ügyben az amerikai kormány is jegyzéket fog küldeni a német fegyverszüneti bizottságnak. A jegyzékek ügyében a német kormány tegn p minisztertanácsot tartott.

Páris, febr. 10. (Havas.) Pichon francia külügyminiszter a külföldi sajtó fogadása alkalmával kifejtette a Herceg szigereken tartandó tárgyalásokról való álláspontját: miután a bolsevikiek kivételével az összes orosz szervezettek elutasították a konferenciára meghívó jegyzéket, szerinte a Herceg szigerej tanácskozásnak semmiféle létjogoulsága nincs. Pichon utalt arra, hogy Németországgal a helyzet komoly: nem szabad leköcsin-ezni Németország fegyverben álló hadseregét. Pichon a Németországgal köteendő új fegyverszünet feltételeiről em nyilatkozott, mert, mint monotta, ezeket a szövetségesek naditanácsának hűfőn tartandó ülésén fogják véglegesen megállapítani.

Dinasztiaellenes tüntetés Bukarestben.

Brassó, febr. 10. A legutóbbi nagyarányu tüntetés január 26-án volt Bukarestben. A tüntető munkáság a királyi palota elé vonult, ahol becsmerlő szavakkal szidta a királyt, a királyi családot és a kormányt. Fegyveres rendőrség vonult fel a tüntetők ellen, de eredménytelenül. A tüntetők sorából több lövés dördült el, amelyből néhány golyó a királyi palota ablakait érte. Ez alkalommal Ferdinánd király arcán könnyebben megebesült. Néhány nappal ezelőtt a Parisban tartózkodó Bratianu táviratban jelentette be a miniszterelnökségről való lemondását. Ferdinánd király Take Jonescunak ajánlotta fel a kormányelnökséget, az azonban elhárította magától a tisztséget.

Wilson elismeri Jugoszláviát.

Páris, febr. 10. Az antant-államok ekkéig nem ismerték el Jugoszláviát. Wilson most ilyen irányu javaslatot nyújtott be, de kétséges, hogy sikerülni fog-e neki azt elismertetni.

A kanizsai járásbíróság

ítélkezik az árdragítók fölött.

A járásbíróság ítélete ellen nem lehet felebbezni és a beadott semmisségi panaszokat soronkívül tárgyalja le az ítéletábla.

— Budapesti munkatársunktól. —

Néhány nap mu va megjelenik az árdragító visszaélések ügyében való bíraskodásról szóló néptörvény, amelynek egyes rendelkezéséről részletes tudósításban emlékezett már meg a Zala. Miután azonban a törvény fontosabb intézkedéseiről eddig tudósítás sem jelent meg, módomban áll most a Zala szerkesztőségét ezkről a részletekről is tájékoztatni.

A törvény általánosan vétségnek minősíti mindazt a büncselekményt, amit eddig a rendbíróóságok kihágásként kezeltek. Minden árdragítási ügy a helyi árvizsgáló bizottságok székhelyén működő járásbíróságok hatáskörébe tartozik, a járásbíróságokon azonban nem szerveznek külön tanácsokat az árdragítási kérdések elintézésére, hanem azok a járásbírók, akik a büntető járásbíróság hatáskörébe tartozó egyéb kérdéseket tárgyalják, tárgyalják majd le az árdragítások miatt megindított büntetőügyeket is. A járásbíróság hatáskörébe tartozó minden büncselekmények és az árdragítási vétségek tárgyalása között az a különbség lesz, hogy az előbbi ügyek tárgyalásánál hivatalból részvesz a helyi árvizsgáló bizottság megbízottja is, akinek az államügyészrel teljesen azonos hatásköre van.

Az árdragítási ügyek általában vétségnek képeznek és főházaló lesznek büntetendők. Ha azonban a vádlott visszaeső bűnös, akkor ügye már büntetett képez és ez esetben büntetését kell kiróni. Ugyancsak büntetésével kell sújtani a vádlottat akkor is, ha cselekménye súlyosan veszélyezteti a közönség érdekeit. Áll ez oly esetekre, amikor az elkövetett büncselekmény folyán vagy az árak nagymértékű emelkedése következtében, vagy pedig nagyobb mennyiségű közszükségleti cikk vonatott el a fogyasztóközönség elől.

Ha pedig mind a két eset előfordult, vagyis a vádlott visszaeső bűnös és emellett büncselekményével a fogyasztóközönség érdekeit súlyosan sérti, akkor a bíróságnak fegyelmeztetést kell kiszabnia és ez esetben tekintet nélkül az ítélet ellen beadott semmisségi panaszra, a vádlottat az első tárgyalás után nyomban le kell tartóztatni.

Az ítélet ellen felebbezésnek nincs helye. Csupán semmisségi panaszokat lehet beadni, a semmisségi panaszok azonban a törvényszék megkerülésével nyomban az ítéletáblához kerülnek, amely záros határidőn belül dönt arról, hogy elutasítja-e a semmisségi panaszokat, avagy azoknak helyt ad-e. A tábla határozatáról soronkívül értesíti a törvényszéket, amely a tábla végzésének közhezhét le után beadja a tábla kihirdetése előtt a tábla határozatát, azzal az ítélet maga jogerőre is emelkedett már és az elítélt tartozik a kibarott ítélet végrehajtását azonnal megkezdeni.

Nagy vonásokban ez a lényege az új törvénynek, néhány napon belül már életbe lép és valószínűleg gátat fog vetni az árdragító visszaélések további szaporodásának.

MIREK

N A P T A R.

1919.
február
11.
Kedd

10. k. k. szepi. Szuz. m. Prot. Dezső. Gör. kel. (Január 29.) Ignác. Izz. Adar 11.
A nap két reggel 7 óra 16 perckor, nyugatnak délután 5 óra 13 perckor, a hol. ke. délután 1 óra 42 perckor, nyugatnak éjjel 4 óra 39 perckor

Ma az önkéntes polgárőrség I. csoportja tart szolgálatot.

— A zalamegyei hadirokkantak és hadiözvegyek szövetsége 1919. február hó 16-an vasárnap délelőtt 11 órakor Nagykanizsa (Erzsébet-tér 25) Munkásokban nagygyűlést tart, melyre a városok és községek hadirokkantjait és özvegyeit meghívja.

— Polgári egyének jogtalanul kobozták el az utasok holmiját. A csempészet úgy Ausztriába, mint Horvátországba a közlekedési nehézségek ellenére is tovább folyik. A határrendőrség ezért felszólította a lakosságot, hogy a csempészet megállításában legyen segítségére. Ezt a felhívást sok helyen félreértették — különösen a falvak lakosai — hozzáláttak a határ felé menő vonatokon utazók holmijának elkobzásához. A holmikat a falvak nemzeti tanácsainak adták át. A határrendőrségek most figyelmeztetik a közönséget, hogy ilyen elkobzásához polgári embernek joga nincs, ellenben bármilyen módon — nyomravezetéssel stb. igenis segítségére lehetnek a falusiak a rendőrség embereinek.

— A Haladás kulturális egyesület Fő ut 24. sz. alatti helyiségében ma kedden délután fél 5 órakor Hoffmann Jenő tart előadást a Kommunizmus jövője címmel. Érdeklődőket szívesen lát az egyesület. Itt említjük meg, hogy vasárnap délután ismét Földes Miklósné tartott nagyszámú közönség előtt előadást a nőnevelésről. A rendkívül tartalmas, meggyőző érvelésű, sokszor kedves humorral fűszerezett előadás nagy tetszést keltett s sokat használt a nőnevelés ügyének.

— Nem oszlik fel az önkéntes tűzoltótestület. A legutóbbi két tűzvész ráirányította a figyelmet a tűzoltóügyre és kitűnt, hogy az a város megoldásra váró problémái közt is a legsürgősebb. Amióta a hivatalos tűzoltók mellé kirendelt 20-as népfelkelők le szereltek, csak nyolc volt azok száma, akik Nagykanizsa tűzbiztonságát őrizték. Hogy ez a nyolc tűzoltó mennyire kevés még egy kisebb tűzvész elfojtásához is, azt felesleges bővebben fejtegetni. Elkerülhetetlen szükség tehát az, hogy a kiképzett és lehetőleg hivatásos tűzoltók számát minél előbb, minél nagyobbra szaporítsák. A nagykanizsai önkéntes tűzoltótestület vasárnapi közgyűlésén foglalkozott eme életbevágó kérdéssel. A közgyűlés nem volt határozatképes — ami egyben jellemzi is az eddigi tűzoltótestület életrealitását — s érdemben nem foglalkozhatott a dologgal. A közgyűlésen azonban olyan felszólalások hangzottak el, amelyek valószínűvé teszik, hogy a tűzoltóügy rövidesen kedvező megoldást fog nyerni. Székely Nándor v. mérnök olyan irányu indítványt nyújtott be, hogy az önkéntes tűzoltótestület fennmaradásával olyan alapos újjászervezés alá vegyék ez intézményt, hogy az ismét minden tekintetben megfelelhessen hivatásának. Nagykanizsa városa ugyanis a legnagyobb anyagi áldozatok árán sem lenne képes olyan hivatásos tűzoltótestületet fenntartani, amely a város méreteinek megfelel. Önkéntes tűzoltógárdát kell tehát teremteni és az

önkéntes tűzoltókat úgy az inspekciónál, mint a tűzesetknél megfelelő díjazásban részesíteni. Több ugyanilyen értelmű hozzászólás után azzal végződött az értekezlet, hogy a legközelebb összeülő közgyűlés nem fogja kimondani a feloszlást, hanem széleskörű propagandát kezdenek új tagok gyűjtésére.

— Társasvacsora a Polgári Egyletben. Soha olyan meleg érzéssel nem ültek még társas vacsorához a Polgári Egyletben, mint szombat este. Bizonyára része volt ebben annak a fojtó politikai hangulainak, mely az aggódó magyar polgárokat egymáshoz fűzi. De a megnyilvánult együttérzésnek főképp az a közbecsülés volt alapja, mely Faics Lajos ügyvezető alelnököt a tagok részéről övezi. Hiába mondta dr. Hajdu Gyula szép feiköszöntőjében, hogy nem személyi kultusz hozza össze a nagyszámú egyeleti tagokat; igenis, mind a társas vacsora, mind a lelkesedés a személynek szól; Faics Lajos alelnöknek, aki iránt az összegyűltek rendületlenül bizalmuknak és becsülésüknek akartak kifejezést adni; annak a Faics Lajosnak, aki egy emberöltőn keresztül tagja az egyesületnek és hosszú évek óta puritán jellemmel, tapintatos körültekintéssel vezeti az egyelet ügyeit. Az egyelet hagyományos demokrata szellemét nálánál jobban senki nem ápolja. Innen van az, hogy az egyelet helyiségei szinte szűknek bizonyulnak a napról napra feljáró szórakozást kereső tagoknak. A szombat esti társasvacsorán a város polgárainak minden rétege képviselve volt. Bírók, tanítók, tanárok, orvosok, postások, vasutasok, magán- és köztisztviselők találkoztak egymással, hogy ünnepeljék elnöküket a magyaros asztalnál. Dr. Hajdu Gyula köszöntötte fel az alelnököt, mire Faics Lajos alelnök magas beszédben fejtette ki a Polgári Egylet célját, amit az alapítók 83 évvel ezelőtt maguk elé tűztek. Ezt a bevált hagyományos demokrata szellemet fogja ezentúl is képviselni a választmánnyal együtt. Beszélt még dr. Friedl Ödön, Bazsó József, dr. Szabó Mihály tanár, Révész Lajos és mások. Megerősöve az egyesület a további működésre, egy kedélyes, kedves ünnep-emlékkel gazdagodtak a résztvevők.

— A „Hadsegélyző” ellenőrző bizottság utolsó ülése. A hadsegélyző hivatali ellenőrző bizottság f. évi január hó 31-én tartotta utolsó ülését, melyen Farkas Vilma úrhölgy a hivatalvezetője az utolsó év bevételéről és kiadásairól számolt el. A kifogástalanul és a legnagyobb pontossággal vezetett számadások szerint 1918 év január 21-től 1919 évi január 31-ig befolyt összesen 9172 K 69 fillér, kiadás volt 7905 K 83 fillér és így pénztári maradvány 1263 K 86 fillér, — mint a hadsegélyző rendeltetése megszűnt és így feloszlott, ez a pénztári maradvány a hadigondozó hivatal vezetője, Szalay Sándor igazgató ur kezéhez fizettetett ki. A kiadások közt mint nagyobb tétel szerepel 3000 korona, mely összeg a frontról visszatérő katonák segélyezésére fordított, — továbbá 1000 korona, mely összeg miután múlt év decemberében a katonáknak Nagykanizsán való átvonulása megszűnt, a csecsemő védelem céljaira dr. Szekeres Józsefné úrhölgy rendelkezésére bocsájtott. A többi kiadási tétel a fronton volt katonáknak küldött szeretet adományok beszerzésére vonatkozik. A hadsereg feloszlásakor készleiben volt és karácsonyi szeretet adományra szánt cigarettákból 7000 darabot a hadikórház, 3000 darabot a kórház betegei, — 3000 darabot pedig a Darvas Lajos őrnagy ur parancsnoksága alatt álló pótzászlóalj katonái

kapták. Midőn ezzel a hadsegélyző működése megszűnt, az ellenőrző bizottság egy kedves kötelességet teljesít, amikor Parkas Vilma ur-hölgy, a hadsegélyző hivatal vezetőjének a közel öt éven át a fronton szolgáló katonák érdekében kifejtett fáradhatatlan munkásságáért, a hivatal pontos és lelkiismeretes vezetéséért hálás köszönetét nyilvánítja.

— **Bőryanagot kapnak a rokkantak.** A kormány már eddig is sok jót tett a háború áldozataival, a rokkantakkal, hogy azok megélhetését lehetőleg biztosítsa. Most egy újabb dícséretre méltó intézkedésről értesülünk a kormánynak: a későbbközpont minden rokkantnak, aki nála személyesen vagy megbízott útján jelentkezik, 10 kilogramm talphőrt és megfelelő mennyiségű bőryanagot utal ki.

— **Jótekonyság ítélőszéke** ezuntal hetenki csak kétszer tart gyűlést a szokott helyiségben: hétfőn és csütörtökön délután 4 órakor kezdődőleg.

— **A megveit nyugdíjak felemelése** A Belügyi Közlöny legutóbbi száma közli a belügyminiszter rendeletét, mely a vármegyei nyugdíjasoknak, a vármegyei alkalmazottak özvegyei és árváinak a nyugdíját drágasági segéllyel emeli fel. A rendelet külön intézkedéseket tartalmaz az 1917. november 1-e előtt és után nyugdíjazott egyénekre nézve. A számvevőségek kötelesek az igényjogosultakról szóló jegyzéket sürgősen elkészíteni.

— **Koszorupótló adományok.** Dr. Neumann László főrabbi iránti kegyeletből, a nevére létesítendő alapítványra, koszorupótló címen folytatólag adományoztak (IV. közlemény: Schwarz Gusztáv és neje 250 K, dr. Rothschild Samu és neje 50 K, Eppinger Gyuláné 30 K, özv. Deutsch Morné 50 K, Abramovits Márk főkántor és neje 10 K, Löwy Imre Komárnváros 30 K, Pásztor Miksa zenetanár utján a templomi énekkar 50 K, Nagykanizsai Casino 100 K. A koszorupótló adomány könyv a hitközségi irodában van kitéve, ahol további adományozások bejegyezhetők, vagy telefon útján 34. szám bejelenthetők. *Izr. hitközség.*

— **Felhívás a leszerelt katonákhoz.** A még meglevő ruha hétfő és kedden kerül kiosztásra. Elsősorban azok jelentkezzenek, akik igénybejelentő lapot állítottak ki, de még ruhát nem kaptak. *A ruhabizottság.*

— **A dán filmipar képeinek sorozatos bemutatását** tűzte célul az Uránia igazgatósága s már ma-és holnap a sorozat első képét „A koldus grófnő” című vígjátékot, melynek főszerepeit a közkezdvelt Gunnar Tolnaes a második dán Psilander és Clara Wieth játsszák, mutatja be.

— **Jótekonyság.** Az izr. elemi isk. mezittábas tanulóinak adakoztak: S. Zsigmondné urnő egy lórumparti nyereségét 16 K 40 fillért.

— **A Tornaegylet vezetősége** ezuton kéri a választmányi tagokat, hogy a folyó hó 12-én, szerda este fél 7 órakor megtartandó választmányi ülésen teljes számban megjelenjenek. Tárgy: Tagok felvétele és az évi rendes közgyűlés idejének megállapítása. Ülés után 8—10-ig tornagyakorlatok.

Irodalom.

— **A Tárogató.** Szabó Gyula szépirodalmi lapja febr. 15-én jelent meg. A lap nemes és komoly irányú cikkeket, verseket, novellákat stb. közöl. Kiváló fővárosi és vidéki írók a munkatársai. Szabó Gyulának már a Zalában is sok szép dolga jelent meg. Kapható az egész országban. Nagykanizsán Hirschler tőzsdében. Ára 1 korona.

gy hét Pecs életéből.

Pécs a szerb imperium alatt.

Amióta Baranya legnagyobb részét és Pécsét a szerbek a fegyverszüneti szerződés értelmében megszállták, azóta a pécsi élet meglehetősen izgalmas. A személyforgalom beszüntetése óta mintha ez az ország rész el lett volna vágva az egész világtól és a kultúrától. Sem hírlap, sem levél nem érkezik, senki be és ki nem utazhat; majdnem börtön-szerű érzés fogja el az embert.

Már napok óta a szerbek által kinevezett főispánról beszéltek mindenfelé, de a pécsi nem akarták elhinni, hogy tényleg ezt az injuriát velük megtegyék. Különböző fenyegető híresztelések szállingóztak a városban, ha a szerbek esetleg erőszakosan akarnának fellépni, úgy, hogy a szerb parancsnok, Radovanovic alezredes, az ismert hírdelményt adja ki.

Óriási volt a város felháborodása, amikor az irást elolvasta. Voltak sokan az ijedtebbek között, akik Pécsét tényleg már a föld színéről eltörölve, vagy legalább is romhalmazzban látták.

Ilyen és hasonló lelkiállapotban érkezett el a január 27-ike, a szerb főispán beiktatása. A város képe meglehetősen élénk volt, már a kora reggeli órákban hemzsegett a város a szerb fegyveres katonáktól, melyek főleg a Széchenyi-téren foglaltak állást a Lóránt-palota előtt, melyben a szerb parancsnokság van elhelyezve és a városháza előtt, melyre már a piros-kék-fehér zászló volt kitéve.

A város közönsége meglehetősen passzív álláspontot foglalt el, akinek nem volt okvetlen az utcákon dolga, az otthon maradt. Az állami hivatalokban rendesen folyt a munka. A városházán és a megyeházán azonban a hivatalnokok már reggel a passzív rezisztencia álláspontjára helyezkedtek és hivatalukba nem mentek be és mindkét székház kapuit bezárták, melyeket a szerbek erőszakkal kinyitattak. 11 óra tájban befutott a szerb főispán külön vonata, melyet csak a szerb parancsnokság és az itt ujjában beözönlött néhány szerb civil fogadott. Ezen vonattal megérkezik a „narodna uprava” elnöke, dr. Lalosevics és ennek kíséretében dr. Pandurovics László szerb főispán (volt pécsi 52 es főhadnagy, majd honvédszázados és a honvédhadapródiskola tanára, utóbb brókai ügyvéd) hivatalos kísérettel.

Előljött egy szakasz rohamsisakos szerb lovasság kivont karddal és rögtön utána dr. Lalosevics és dr. Pandurovics egy bérkocsin, a bakon lövésre készen tartott fegyveres szerb katona. Az összesen 5—6 kocsiból álló fényes kíséretet ismét egy szakasz rohamsisakos, kivont kardos lovasság követte. Dícséretére legyen mondvá a pécsi közönségnek, senki sem jelent meg ezen a fogadtatáson és felvonuláson, még a megszokott csöcselék és gyereksereg sem. Ellenben ott volt néhány száz berendeit környékbeli sokác, szerb zászlóval, élőkön a pópákkal és tanítókkal, akik szerb nótákat énekelve vonultak be a városba.

A hivatalos ut első stációja a vármegye-ház volt, melyet birtokba vettek, majd a városházára vonultak, ahol inálláltak. Hogy a beiktatáson mi történt, hivatalosan nem lehet megállapítani, mert Pécs város azon nem jelent meg, ez által is megmutatva, hogy nem vesz róla tudomást. Rendzavarás nem történt, hála az ősszmunkásság fegyelmezettségének és a rendőrség éberségének.

De ez még nem volt elég. Most, hogy a szerbek kezükben érezték a hatalmat, elkezdték tisztító munkájukat. A szerb parancsnok, Radovanovic alezredes, saját szakállára fegyveres őrsöket állítottatott Nediwich polgármester és a két kormánybiztos lakása elé és azok a késő esti órákban távolítottak el. Mindazonáltal a nevezett urak nem maradhattak meg helyükön, mert Keresz György vármegyei, Oberhammer Antal városi kormánybiztos, Nediwich polgármestert és Sienge alispánt három nap alatt a demarkációs vonalon túlra köldték, oly rövid időt hagyva személyes ügyeik elrendezésére, hogy minden javukat itt hagyva, kellett a városból távozniok, megfenyegetve, hogy különben családotól Albániába lesznek internálva.

Következő napon dr. Pandurovics kérésére a még akkor jelenlevő Nediwich polgármestert megígérte, hogy a városi hivatalnokok munkába állanak, ha a városházáról a szerb zászlót eltávolítják, amit dr. Pandurovics meg is ígért, mire rögtön kitétték a magyar trikolt, melyet azonban a barbár kezek letéptek és sárba tiporva meggyaláztak. Fényképfelvétel tanuskodnak az eset hitelességéről. A városi szolgát, aki a magyar zászlót kitétte, a szerbek kegyetlenül megverték, úgy hogy még most is az ágyat nyomja. A szerb zászlót azonban csak a déli órákban vonták be. Ezzel aztán kezdetét vette a szerbek garázdálkodása. A járó-kelők uton-utfélen inzultáltak, még a mai napig is, minden ok nélkül. A szerbek korbácsokkal, batokkal felszerelve járkáltak a városban, mihegyt sötétedni kezdett és aki elég szerencsétlen volt kezük ügyébe kerülni, megverték. Kevés a hely az egyes esetek felsorolására, elegendő ennek illusztrálásra annyi, hogy egyik nap nem kevesebb, mint 72 panasz érkezett be a rendőrkapitányságra a szerbek tetőleges inzultusa miatt. Hol van akkor még az a rengeteg be nem jelentett eset? Többek között, fényes délben egyik legforgalmasabb utcában két szerb tiszt hógolyóval megdobált egy uriaszonyt és mikor ez megvélőleg végignézett rajtuk, hozzámént az egyik tiszt és durván rálamadva, hogy talán nem fetszik, arculcsapta a tiszt a hölgyet. A botozások és ütlegetések napirendben vannak. A Lóránt palota lakói (a szerb parancsnokság itt van elhelyezve) kétségbe vannak esve, mert már nem tudják hallgatni az ott megbotozottak keserves jajgatását, akiket akárhányszor hordágyon kell onnét elvinni. A pécsi közönség az események hatása alatt az esti órák beálltával már alig meri házáit elhagyni és akit halaszthatatlan dolga az utcára szólít, az is siet megint magát biztonságba helyezni, mert ma pécsi polgárnak lenni nem öröm, hanem a félelemnek és rettegetésnek folytonossága. A színházak, melyek eddig állandóan táblás ház mellett játszottak, ma konganak az ürességtől. Pécs ma úgy néz ki este 7 órakor, mint ezeltől 2—3 héttel 10 órakor. Esti 9 óra után alig lehet egy-egy elkésett, elcsuhadó lelket látni, csak a 4—5 tagból álló megerősített rendőr őrsjáratok cirkálnak reggelig az utcákon.

Ez ma Pécs élete!

Végezetül csak még annyit, hogy a főispáni beiktatásról a pécsi napilapok egyszerűen tudomást sem vettek, a nap ünnepességének befejezésétől tartott szerb színelőadásról egy sor tudósítást sem adtak. S hogy ez őket mennyire bántja, bizonyítja az is, hogy az eddigi telefonszolgálatokat is beszüntették, hogy a lapok hírszolgálatát ugyszólván lehetlenné tegyék.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

APRÓ HIRDETÉSEK

Elarusit leány azonnali belépésre kerestetik Fleischaker József fiál céghez. 704

Intelligens, szorgalmas leány vagy asszony, ki a háztartási teendőkhöz is járatos, magányos urhoz kerestetik. — Cím a kiadóhivatalban. 705

Veszek bort 8-9 maligandósat seprőn korlátlan mennyiséget, valamint borseprőt bármilyen nagy tételt. Ajánlatokat „Szeszgyár” jellegre a kiadóhivatal továbbít. 703

Vasatónó ajánkozik házakhoz Címe: Rákóczi-u. 67. Bedcs Mariskánál. 749

Batthyány-u. 4. sz. alatt Krausz szállítóhál, nagyobb mennyiségű trégya eladó.

Jóforgalmu vendéglő vagy más üzlet azonnali megvételre vagy bérbe kerestetik. Cím: Újter. Murakeresztúr. 702

A katonai vámmalom részvénytársasághoz egy teljes gépszerszám nyersolajmotorhoz azonnal felvetetik. Jelentkezés ugyanott. 738

Házvezető, ki jól főz és a háztartás minden ágában kellő jártassággal bír, mielőbbi belépésre kerestetik. Ajánlatok az igények megjelölésével és bizonyítványokkal a kiadóhivatalban meglévő címre adandók le. 730

László 22 éves katoná bőlű vagy házasolgat állást keres megfelelő havi fizetéssel, azonnali belépésre. Címe József főherceg ut 32. szám 722

Intelligens háaspár keres február hó 15-re esetleg március 1-ére katasztróba osniban burokozott lakást konyhával és mellék helyiségekkel. Cím a kiadóhivatalban.

Superior csomagoló papír ki sebb és nagyobb tettekben kapható Fischel Fülöp Fia papírnagykereskedésében, Nagykanizsán.

Hirdetmény.

A magyar 20. gyalogezred a Nagykanizsa állomáson, a vasutól és az egyes elhelyezési körletek és a vasut között való fuvarozások elvégzését szerződésileg kívánja biztosítani. Vállalkozók a métermázsánként és fuvaronkénti díjak feltüntetésével ajánlataikat legkésőbb f. hó 15-ig juttassák a 20. pótzászlóalj gazdasági hivatalához.

Magyar 20. gyalogezred parancsnokság.

A nagykanizsai magyar 20 gyalogezred katonazenekarának felállításához zenészek és zenésznövendékek vétetnek föl.

A jelentkezők ajánlataikat a különböző zeneág ismeretük megjelölésével a 20. gyalogezred parancsnokságának küldjék be.

Nagykanizsa, 1919. február hó.

20. gyalogezred parancsnokság.

Boros hordók

80 literitől 500 literig eladók

Felvilágosítást Merkur gyár Nagykanizsán ad délután 2 óraker.

URANIA mozgóképpalota

Rongonyi-u. 4. Telefon 250

Hétfőn, kedden. Február 10. és 11. én

A Nordisk films Co. képeinek sorozatos bemutatója! — Gunnar Tolnaes és Clara Wieth felléptével

A koldus grófnő

vigjáték 4 felvonásban.

És a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 óraker
Vasar- és ünnepeken: 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 óraker.

GYERGYÁK PÁL cipő- és cipőfelsőrész készítő

üzletét megnyitotta

Magyar-utca 6. szám alatt.

Kéri a közönség szives pártfogását

Goldstein Henrich

Elkán és Gerő volt fővárosi szücs munkavezetője műhelyét Hunyadi-u. 25. sz. alól

Eötvös-tér 21. szám alá helyezte át,

hol munkát déután 2-4 óráig fogad el. 735

Kitűnő munkaalkalom!

A város közönségének faellátását csak úgy tudjuk biztosítani, ha az erdőben szertessel levő fat az üzemi iparvasut-pálya mellé bírjuk hordatni. Erre a célra szankásokra volna szükségünk, akik oly díjazásban részesülnek, hogy szorgalmas munkával naponként 35-50 K-át kereshetnek. Aki egy lovas szankóval jön, megkereshet egynapon 120 K-át. Felhívjuk tehát a dolgozni akarókat, hogy Magyar-utca 14 szám alatti irodánkban, vagy ha ott nincs senki, Magyar-utca végén levő telepünkön mennél nagyobb számban jelentkezzenek.

Prpić Milán, fatermelő.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal!

A világitási rendelet

határozatait a fényhatás esökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM-félwattos lámpákkal

lehet betáftani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztásu Tungsrاملámpákat.

VILÁG nagy mozgó-színház

Barthya Szálloda. Telefon 74

Hétfőn, kedden és szerdén. Február 10, 11 és 12-én

A világ legnagyobb csodafilmje

A szerelem pokla

Kulturfilm 3 felvonásban. — Jegyek előz válthatók hétfőn d. u. 2 óratól a pénztárnál.

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 óraker.
Vasar- és ünnepeken: 3, 5 és 7 óraker.

ELVÁLLALOM

mindennemű robbanó motorok és gőzgepek szakszerű javítását, mal-mok és gyárak villanyvilágítási berendezését azonnalra. — Vidéki meghívásra elmegyek.

BERGER JENŐ, okl. gépész
NAGYKANIZSA, Eötvös-tér 18

Protestáns nők

részere a legzsebb és legalkalmasabb imakönyv a

LELKI BÉKE

IRTA: MOLNÁR MÁRIA.

Díszes kis zsebalaku kiadásban a legfinomabb bőr és valódi csontkötésben nagy választékban 40 koronától 120 koronáig

Olcsó kiadás iskolai leány növendékek részere egész vászonkötésben 10 korona

Megrendelésnél elegendő az árjelzés, mely után az árnak megfelelő szép, kivitelű imakönyvet küldünk.

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkiadóhivatala NAGYKANIZSÁN.

A „ZALA”

A KORA-REGGELI
ÓRÁKBAN JELENIK
MEG, EREDETI TELE-
FONÉS TÁVIRAT
JELENTÉSEKKEL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Nagykanizsán kora reggel házhoz hordva,
vidékre póstán küldve:

Egy óra 7.50 korona
Negyed évre 22.50
Fél 45—
Egész 90—

Rendelje meg a Zalát!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,
Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálmalat
Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennapkorareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva,
vagy posta-szétküldéssel

Egész évre K 90.—

Félévre „ 45.—

Negyedévre „ 22-50

Egy órá „ 7-50

Egyes szám ára 30 l.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdal telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-
közleményeket díjszabás szerint vesz
fel a kiadóhivatal.

Nagy Vince marad.

A kormány tagjai közt teljes az egyetértés.

Budapest, febr. 11. A tegnap éjleli miniszeri értekezlet minderre előtt a belügy-miniszter lemondásának ügyét foglaltározta: **Nagy Vince véglegesen visszavonta lemondását.** Ezután folytatók az aktuális kérdésekkel és főként azon alapvető irányelvekkel, amelyek a közös eredményes munka alapjait szolgálhatják. Részletesen foglalkoztak a kormány helyzetével tisztázták az esetleges vitás kérdéseket és egységes munkaprogrammal állapodtak meg. **A kormány tagjai közt mindenben a legteljesebb szolidaritás áll fenn.** A szociálista miniszterek megállapították, hogy a pártjuk állásán elhangzott beszédek, amely már most tisztá szociálista kormány alakítását kívánták — a párt nagy többségével nem támasztják helyre, mert ez esetben az ellenforradalmi mozgalmak még jobban megerősödhetnek. Remélik arra is, hogy a szociálista kormány esetleges polgárihóru veszélyével járna. Egyhangúlag megállapították hogy éppen most van szükség koalíciós kormányra, amikor a békekonferencia dönt Magyarországról. Végül megállapodtak abban is, hogy a rendbontók ellen a legnagyobb érellyel lépnek fel. A csaknem 3 óráig tartó értekezletről a résztvevők csaknem meghatottan távoztak. **A kormányban résztvevő három párt miniszeri képviselői közt a részletkérdésekre vonatkozó nézeteltérés sincs.**

Miért nem írják ki a választásokat

Budapest, febr. 11. Berinkey miniszterelnöknel ma délelőtti megjelent Hock János és a politika eseményeiről tárgyalt. Elmentette a Károlyi-párt programját és a szociáldemokrata és radikális pártokkal való kooperációra vonatkozóan kijelentette, hogy a párti erők összehangolására is szükség van. Hock János újságíró előtt a következő kijelentést tette: — A választások megtartása nagy nehézségekkel jár, mert az ország 2/3 részét megszállva tartják és ha ott nem tudunk választani, akkor az antant joggal hivatkozhatik arra, hogy kisebbség vagyunk az országban; ha pedig a megszállott területeken is választatunk, akkor katonai erejük támogatásával a nemzetiségek kerülhetnek többségbe. Ennek pedig nem tehetjük ki az országot, mert akkor törvény útján szentesítenék az ország feldarabolását. Amíg tehát a békekonferencia nem határoz, választani nem lehet.

A budapesti rendőrség az ellenforradalom ellen.

Budapest, febr. 11. A rendőrség ma délután a Gólyavárban impozáns szervezkedő nagygyűlést tartott, amelyen felszólalt Linder Béla is és felszólította a rendőröket, hogy a proletárság érdekében való működésüket ne egyes pártok szolgálatának, hanem az egész

munkásságuk érdekében szentejék. Beszédet így fejezte be:

— A rendőrökre is mondom tehát, hogy nem akarok többé olyan rendőrt látni, amely proletár-vert ont.

Egyhangúlag elfogadják a határozati javaslatot, amelyben kimondják, hogy a munkásokkal sorsban és érdekekben egyek érvényes megukat és ennek dokumentálására megalkotják szakszervezetüket; felhaborodással utasítanak vissza az eddig oly kísérletet, amely a rendőrséget az ellenforradalom kezébe akarná adni; el vannak szánva, hogy a szervezett munkásság oldalán szembeálljanak a visszatérni próbáló osztályuralommal és utoljén mindenütt tartanak a forradalom nyilvános megvédésében.

A megszállók erőszakosságai

A temesvári közlésziviselek megtagadják a hűségüket.

Temesvár, febr. 11. A szerb k eskütelre szólítottak fel az összes magyar állami tisztviselőket, ezek azonban a leghatározottabban nem adták feleletet, mire a legszigorúbb cenzura lépniük kellett. A postahivatalba több száz félyi magyar tisztviselőt rendeltek be, ahol három szerb tiszt feloivasta a szerb kormány rendeletét, hogy a hűségüket tegyék le. A szerbek megindító választ kaptak: az összes gyűlt tisztviselői kar felállott és elkezdte énekelni az „Isten áldd meg a magyart”.

Ujvidék, február 11. A Bácska, Bácság, Barany megye és Ujvidék feletti egész kormányhatalom a belgradi belügyminiszteriumra szállott át.

Erdélyben soroznak a románok.

Szatmár, febr. 11. Időközbe hírek szerint a nagyzerbeni román kormányzatot feloszlatták. A románok a kényszerorozást tovább folytatják, mert így akarják a megszállott területen a nyolc gyalog- és egy lovashadosztályt felállítani. Nagyvárud megszállásán a románok 10 napon belül akarják végrehajtani.

Pozsonyban újra megkezdődött a sztrájk.

Pozsony, febr. 11. A pozsonyi munkásság a cseh-szlovák kormányhoz ultimátum szerű memorandumot intézett, amely hétfőn este lejárt anélkül, hogy választ kaptak volna rá. A szervezett munkásság szolidarisan lép fel és ma reggel a sztrájk újult erővel tört ki Pozsony lakossága egész nap lakásán tartózkodik. Az ablakokat és ajtókat bezárták. Este a cseh tengerészek egy része elutazott Pozsonyból.

Kassa, febr. 11. A kassai munkásság és a hivatalnoki kar 24 órási ultimátumot adott át a cseh parancsnokságnak, gazdasági kikötéseken kívül követelve azt is, hogy a „Kassai Napló” és a munkáslap megjelenését engedjék meg. Az ultimátumot átadó küldöttség kijelentette, hogy ha kívánságaikat nem teljesítik, sztrájkba lépnek.

Ne ismertjük el a cseh szuverenitást.

Budapest, febr. 11. Vyx lezredes közölte a magyar fegyverszüneti bizottsággal, hogy a cseh kormány hajlandó volna közvetlen gazdasági tárgyalásokba bocsátkozni a magyar kormányval, ha a cseh állam szuverenitása a magyar kormánytól már notifikálva lett. Erre megválaszra a magyar kormány ma adta meg a választ. A válasz hangsúlyozza, hogy a magyar kormány csak kényszerhelyzetek hatása alatt volt kénytelen érintkezésbe lépni a csehekkel, mert így a megszállott területeken élő magyar állampolgárok sorsának megjavítását szemlélte. Sajnálatos látja a kormány, hogy ez érintkezésekből minden tiltakozása ellenére olyan következtetéseket vonnak le, mintha a tárgyalások által a magyar kormány a megszállott területek elfoglalásának jogosságát elismerte volna. A válasz e szavakkal végződik:

— A magyar kormány semmiféle jogáról nem mondott le. A megszállott területek elfoglalásának jogosságát nem ismeri el és nem fogja elismerni a jövőben sem.

Lansing az erőszakos béke ellen. Semleges országban folytatják a békekonferenciát?

Genf, febr. 11. Lansing államtitkár a következő kijelentést tette:

— Jövőben a szövetségeseknek a 70 milliónyi német nép lesz a szomszédja. Ha a németek szegénységben és elnyomva élnek, akkor hajlandók lesznek olyan szociális forradalomra, amely nem maradhat meg Németország határain belül. Viszont azt hiszem, hogy Németországban a régi rendszer el van temetve ólomkoporsóban, kemény betonbolt alatt.

Newyork, febr. 11. (Szikratávirat.) Párisból jelentik: Bizonyos, hogy ha a francia szovinista sajtó propagandáját nem hagyja abba, a konferencia egyes dipomatái pedig nem szüntetik meg obsztrukciós politikájukat, akkor a békekonferenciát Párisból valamely semleges allamba helyezik át. Azok, akik a konferencián Párisban való ülésezését kifogásolják, hangsúlyozzák, hogy a békeértekezlet függetlensége veszedelemben forog, mert Franciaország még hadiállapotban van.

Románia forradalom előtt.

A királyi család elmenekült?

Brassó, febr. 11. Romániában a helyzet a végsőkig feszült. A forradalom minden percben teljes erővel kitörhet. Mindent elkövetnek, hogy a romániai állapotról semmi hír ki ne szivároghasson. A helyzet menekülésre készítette a bojárokat, akik tömegesen hagyják el Romániát és Brassóban és környékén telepednek le. Ellenőrizhetetlen forrásból jelentik, hogy a készülő események következtében a román királyi család elmenekült. Menekülés közben egy eltévedt golyó Ferdinánd királyt érte, amely jobb karját széttroncsolta.

Jugoszláv propaganda a Muraközben.

Mit ír a *Medijmurske Novine*? — Antiszocialista agitáció. — Támadják a muraközi Nemzeti Tanácsot. — A nép visszavánja a magyar imperiumot.

Míg a muraközi Nemzeti Tanács kiáltványt bocsátott ki Muraköznek a magyar anyországtól való elszakadása ellen, és küldöttségleg járult a miniszterelnökhöz, addig Muraközben a legbözsége ebb eszközökkel a legfektelenebb jugoszláv agitációt fejtik ki a horvátok.

Ezt a célt szolgálja a jugoszláv pénzen kiadott *Medijmurske Novine* (Muraközi Újság) is, mely vasárnaponként jelenik meg Csáktornyan négyoldalas terjedelemben. A *Medijmurske Novine* csakis a Muraközt érintő politikával foglalkozik; a nyelve népies, a tartalma pedig fölháborító. Nem riad vissza valótlan dolgok állításától, és épp így szolgáltatába állítja a fejezeti kérdések tisztázását is, hogy ezáltal a magyar állameszme ellen igazságon.

A február 2-án megjelent 5. számú lap példányban *Zsidó miniszter a magyar iskolák előtt* címen a klerikális cikkirő világosan a muraközi parasztság vallásos érzületéhez fordul és talán nem is ügyetlenül:

„Magyarszágon a zsidók és szociálisták akkora haladást tettek, hogy ma egy *Kanyi* nevű szocialista az iskolaügyek minisztere. Ez fogja most kiadni a gyerekek oktatására vonatkozó rendeleteket és ő fog a jövőt dönteni, hogy hogyan neveljék a gyerekeket. Bizony csak a gyerekeket nem keresztény, hanem szocialista szellemben fogják nevelni. Mi pedig ezt nagyon jól tudjuk, hogy aki nem fél az istentől, az nem fog félni semki emberfeletől sem. Azokon a szerencsétlen magyarokon nem lehet már sehogyan sem segíteni. Épp olyanok, mint a keresztény magyarok szegények, mint nekinek kezét látni meghörögtek és ázúlán olyan vízbe dugták, ahol sok a vérszépó pióca.”

Jól ismerheti a cikkirő, a paraszti psychét, mert hirtelen érzelegni kezd: „és a szegények még csak nem is bírhatnak hangosan segítséget, mert a szocialisták rögtön börtönbe vetik őket.”

Ugyanezen lappéldány első oldalán *Kajit* címmel a muraközi Nemzeti Tanács ellen történelmi szintén antiszemita szellemű támadás:

„Mi jól ismerjük ezt a *Tanácsot*. Ez egynehány kereskedő és egynehány hivatalnok, akiknek semmi köze a Muraközhez, csak a kenyérükhöz.” Azután folytatja az európai hangon: „Hazudik a Tanács, ha azt mondja, hogy nem voltunk magyar járom alatt. Hazudik, ha azt állítja, hogy szabad volt a nyelvünk használata a hivatalban, templomban és iskolákban. Szemtelen hazugság ez az állítása, mert a hivatalnokokkal nem is volt szabad, de sem is tudunk a nyelvünkön beszélni. Hazudik a Tanács, amikor azt mondja, hogy itt rend volt. Szép kis rend volt az, amit a magyar szegények tartottak itt fenn.”

Ily szellemben van tartva különben az egész lap, aminek nem lehet más célja, mint egy részben feudális, részben kapitalista rendszer bevezetése, mely a népek böléségben és butaságban való tartásában lelheti csak lélelapját.

Bármily féktelen és ügyes támadást is intéz azonban e lap a muraközi Nemzeti Tanács ellen, a február 9-én megjelent 6. számú lappéldány oly tünetekre reagál, mely egy muraközi jugoszlávellenes evolúcióra vall. A *Judi, premirite se* című cikk igazolja azt, hogy igenis a Nemzeti Tanács a népet képviseli, mert felveszik vele a harcot, tehát van ki ellen és melletti harcolni. Egy kéthasábos cikkben a Muraközben beállott cukorhiány kerete

ben foglalkoznak a jugoszláv ellenes propagandával, amelyet a hivatalos jugoszláv sajtó is mint meglevő valamit ismer ezzel el. Ugy látszik Muraköz lakosságát cukorhiány kényszerítette politikai állásfoglalásra, mely a cikk hangja szerint a magyar imperiumot kívánja vissza:

„Néhány magyar, aki itt visszamaradt, nem tud nyugodtan maradni. — Nem fog így maradni — mondják ők — visszajönnek majd a magyarok és kiűzik majd a jugoszlávokat. De mi jól ismerjük a magyarokat: azoknak csak hosszú nyelvük van és amikor meg kellene mutatni az erejüket, a meleg vérük egyszerre lehül. Itt volt az ő katonaságuk és a horvát katonaság előtt mégis meg kellett szökniük. Izgatnak bennünket, hogy a magyarok által jobb dolgokat volt. Visszakívánjatok talán azokat az idöket, amelyekre a falusi zéli temetők sirjai emlékeztetnek? Visszakívánjatok a magyar barátságokat az ögyalázatos bírósgágyukat, amelyek büntetlen és ártatlan embereket gyönyörűtett? Ertől az idötől beszélnek nektek az emberek levégtől kezelt és lábait, erőtől beszélnek az asztronyok és gyerekek, akik férj és apa nélkül maradtak. Emlékeztetek vissza a magyarok legutolsó rekvirálására. Izgatnak bennünket, hogy magyar adott nektek cukrot, a horvát pedig nem ad. Akkor adtak csak ők, amikor még fennállott Ausztria-Magyarország. De ma ott éppúgy nincs, mint Jugoszláviában. És a magyaroknak nem is lesz oly gyorsan, mint nekünk, mert rajtunk a vasutak megindítása után a barátaink rögtön segíteni fognak. De ha adna nekünk Magyarország cukrot, mondjátok, odaadnátok ezt a szép Muraközt és otthonokat cukorért? Nem és szívesen nem. A magyarok azt szeretnék, hogy egy kátap cukorért adjuk oda a hazánkat. Mi tudjuk, hogy sokan vannak ma kenyér nélkül, mi is ki fogjuk birni egy rövid ideig cukor nélkül... stb.”

Kommentár nélkül, hű fordításban közöljük a *Medijmurske Novine* agitációs cikkének szemelvényeit. Bárki észreveheti hogy itt céltudatos elferdítésről van szó és rájöhet arra, hogy igaz ügyük ellenére mily okoknak kell fenforognia, ha ily eszközökkel kell a jugoszláv állameszmének híveket szereztök. Sőt egyenlő fegyverekkel sem mernek harcolni, amit igazol az a körülmény, hogy amíg a január 9-én Csáktornyan tartott vend népgyűlés rezolúcióját a monopolizált jugoszláv lap plakát betűkkel hozta, az első oldalán, a muraközi Nemzeti Tanács memorandumáról, melyet február 4-én terjesztettek elő *Berlinkey Dénes* miniszterelnöknek, a negyedik oldalon egészen eldugott helyen emlékeznék meg 3 sorban a kis guillotine ok stílusában.

Még egynehány cikk címét adjuk itt: A jugoszlávok megkapják a Bánátot. A magyar gyerekek nem fognak az iskolában katekizmust tanulni. Muraközi dalokat énekelnek Zágrábban. Megérkezett a csáktornyai horvát postafőnök. Jugoszláv olvasókör Csáktornyan. A muraközi vend iskolák. A magyarok a szérbi királyt akarják királyuknak. Muraközi nemzeti vacsora Zágrábban.

A régi, a háboru előtti világrendet akarják terrortal, szép szóval, szofizmával, vagy vasökökkel a Muraközben visszaállítani. Annál a népnél, amely megismerte a magyar forradalom emberjogokat hozó áldásait, ez nem fog sikerülni. Muraközben pedig ismernek bennünket és épp úgy ismerik a délszlávok kulturáltságát, gazdasági nyomorultságát és imperialisztikus machiavellista céljait is.

Lukovich Imre.

Somogy megye három községe Nagykanizsához csatlakozik.

Somogy-szentmiklós, Bagolasánc és Liszó községek kérelme Nagykanizsa városára előtt.

Kráthy főjegyző Kanizsamegyeről.

Hogy Nagykanizsa jó vasúti összeköttetésénél fogva mennyire gazdasági centrum és hogy mennyire szűkes, hogy város-nak kiegészítés központ is legyen, azt a legjobb mutatja három somogy megyei község kérelme, amely azt kéri az előzményi minisztert, hogy közvéleményezést tekintetben a Nagykanizsához csatlakoztatja őket. Somogy-szentmiklós, Bagolasánc és Liszó községek érteleme, amely a Somogy megye alspánja véleményadás végett tegnap küldött meg Nagykanizsára, a következő:

Tekintetes Főjegyzőbiróság, Csurgó.

Alulírottak Somogy-szentmiklós, Liszó és Bagolasánc község képviselői ebben tisztelettel érjük, méltóztatásuk sürgősen megtenni az intézkedéseket az iránt, hogy községeink értelemezés tekintetben a szomszédos Nagykanizsa városhoz csatlakoztassanak, hogy a hatósági kezze és alatt álló összes felmérészeket Nagykanizsa város utján kaphassuk meg és e végbő községeink közvéleményezést tekintetben a csurgói járástól kapcsoltassanak ki. E végbő méltóztatásuk sürgősen Nagykanizsa városát megkeressék, hogy községünket értelemezés tekintetben hajlandó-e átvenni akként, hogy községünk cikkeinket Nagykanizsáról kaphassuk. Ezre kérésünkre az indított bennünket, hogy ugy békében, mint a háboru alatt is minden felesleges elismeréseket Kanizsán értékesítettük és viszont bármiféle szükségleteiket Nagykanizsán szereztek be; kereskedelmileg és gazdaságilag mindig Nagykanizsára voltunk utalva. Ugyanis a város Somogy-szentmiklóstól négy kilométernyire, Bagolasáncról három kilométernyire és Liszótól tíz kilométernyire fekszik és így könnyen megközelíthető. A mai rendkívül nehéz szállítási viszonyok között a kitalálható közvéleményezési cikkeket — cukor, tiszta kávé, petroleum stb. — Csurgóra vagy esetleg Kaposvárról ideszállítani majdnem lehetetlenség. A későbbi időben pedig még fokozódni fognak e szállítási nehézségek. Községeink vasutállomásai eddig Nagykanizsa volt. Azt hisszük tehát nem fog külön nehézségeket okozni, ha Nagykanizsán fogjuk átvenni a kuta andó közvéleményezési és közszükségleti cikkeket. Tisztelttel kérjük, hogy kérésünket soronkívül a közvéleményezési miniszter elé felterjeszténi kegyeskedjen.

A három somogy megyei község kérelmét, amelyet a községkormányok irtak át, megkérdeztük dr. Kráthy István főjegyző véleményét, aki a következő kijelentést tette:

— A csatlakozás jelentőségét — amit a község lakói, én is — értelemezés szempontból fogom fel. Minthogy a községkormány részére a kitalálás közben fog történni, nem látom vesztélyeztetve a város közellátását és a magam részéről javasolni fogom a kérelmek teljesítését természetesen ezzel a kikötéssel, hogy a kuta andók mindig külön történjenek. A város mindenképpen érdeke, hogy a községek föléleges termékeit Nagykanizsa város lakosságkapja meg. Ez a kérelem is igazolja, hogy Nagykanizsa egy gazdasági centrum, amelynek körletét nemcsak gazdaságilag, hanem közigazgatásilag is egyesíteni kell. Zala és Somogy megye határos járásából Nagykanizsa székhellyel külön Kanizsamegyét kell alakítani. Mert a közigazgatás fő célja gyorsaság, az pedig csak forgalmi és gazdasági szempontból egységes területen lehetséges.

HIREK

NAPTAR

1919. február 12. Szerda

7 óra: káth. A 7. sz. evadajánló. Prof. Balás G. J. (janár 30.) Vas. 10. 12. 12. óra: kál. reggel 7 óra 15 perc. kor, nyunassit diltatán 5 óra 15 percok. hó. 12. diltatán 3 óra 51 percok, vasárnap reggel 5 óra 35 percok

Ma az önkéntes polgárőrség II. csoportja tart szolgálatot.

Nagykanizsai kormánybiztosa a választásokról. Sney József kormánybiztos, aki tegnap érkezett vissza budapesti újáról, a következő nyilatkozatot közölte: **Zala:**

— A „Zalai Közlöny” február 10-iki számban azt írja rólam, hogy egy küldetésnek azt a kijelentést tettem, hogy a vallásotartás felettén híve vagyok. Ezrel szemben a leghatározottabban hangsúlyozom, hogy minden körülmények közt híve vagyok az egyház és állam szétválasztásának. Oyan kormánynak, amely sem ezzel a cíllal indult utba, soha bizalmi embere se lehetnék, azért, mert ez nekem régt meggyőződéseim. Minden papi küldetés előtt kijelentetem, hogy a vallásnak soha eliensége nem voltam, csak törvényileg szabadságot akarok mindenkinek arra, hogy úgy nevehesse gyermekét, ahogy neki tetszik. Sőt erősen hangsúlyozom, hogy ha a vallás erős semmi szökése nem lehet arra, hogy államilag támogatott munkokon járjon. Felfüggesztem a vallás és más a tudomány. Végül a leghatározottabban állakozom az ellen, hogy éppen az én számban adnak ilyen nyilatkozatot.

Magyar államkölcsön a Déli Vasutnak. A Déli Vasut magyar vonalainak pénzügyi helyzetéről beavatott forrásból a következők értesülünk:

— A mostani számviteli viszonyok a Déli Vasut pénzügyi helyzetének nem kedveznek. Most február elején a vasutnak több, mint hússzónemillió koronát kellett volna kifizetni, amit azonban elhalasztottak, mert nem volt erre fedezet. Ugyancsak elején váltak esedékessé az alkalmazottak részére engedélyezett pótlékok is, azonban ezek sem kerülhetek kifizetésre. A nyomasztó pénzügyi helyzet a Déli Vasut magyar vonalainak vezetését arra késztette, hogy közvetlen érintkezésbe lépjen a kereskedelemügyi és pénzügyminiszteriummal. Hír szerint Gordon Róbert üzletigazgató tárgyalásokat folytatott Garami Ernő miniszterrel és Méhely Kálmán- államtitkárral és a Déli Vasut magyar vonalai részére harminchatmillió korona állami előlegkölcsönt kért. A kereskedelemügyi kormány az előlegkölcsön folyósítása mellett foglalt állást és ez ügyben a napokban tárgyalnak dr. Szende Pál pénzügyminiszterrel. A Déli Vasut magyar igazgatósága az előlegkölcsönt minden valószínűség szerint megkapja és az alkalmazottak hátralékos pótlékait még e hó folyamán legkésőbbben március elején kifizetik. Egyébként arról is szó volt, hogy a vasut magyar vonalait — tekintettel a vasut súlyos helyzetére és az alkalmazottakra — nyomban átadják a magyar államnak. Azonban ez a terv a francia érdekeltség álláspontjának ismerete nélkül nem volt keresztülvihető.

— A vadállomány védelme. A földmivelügyi miniszter a napokban két rendeletet adott ki, amelyben a vadállományt vaszi védelmébe. Az egyik rendeletben a miniszter elmondja, hogy tudomása szerint a kihágást el-

járások felfüggesztéséről kiadott rendeletet félremagyarázták s ennek következtében elszaporodtak a vadörzök. A miniszter ezért elrendeji, hogy a legverekeket az arra jogosultak, viselői, ha kell, kórhatalmi erő alkalmazásával is kóhozniák el. A másik rendeletben arra való tekintettel, hogy a tavaszi idők amugy is nagy mértékben vették igénybe a vadállományt, megtiltja, hogy s neki részére sem adható a vadászati tilalmi időben külön vadászati engedély. E tilalmak áthágóit súlyosan meg büntetik.

— Textilárut kapunk Auszriától! Auszriával folytatott kompenzációs tárgyalások folyamán az osztrák kormány hozzájárult ahhoz hogy nagyobb mennyiségű textilárut hozhatunk be Auszriából. A tranzit engedélyek beszerzése a yettőlára vonatkozó számla felmutatásához van költve, amilyet igazolást nyer az a körülmény, hogy megítélő árurol, tehát határozott tartamu üzleről van szó. Az áru behozása — az ellentét hi-vel ellenkezően — semmiféle szerződésre sem léz bírvá, semmiféle egyelőt b folyására nincs szükség: a behozatala z joga van mindes kereskedőnek és iparosnak.

— Az Uránia ma szerdán, csütörtökön és pénteken mutatja be az idény legszebb magyar filmje Aphrodite című művészdramát, melynek főszerepeit a magyar filmművészet csillagai Góth Annie, Petőrdi Klára és Hollai Camilla játszzák. Jegyek már válthatók.

Nem sajátíták ki a tehenészetet

szolgáló földterületeket. A birtokreform közel végrehajtása nagy veszéllyel fenyegette a városok te ellátását, amennyiben a reform nem ismer kivételeket és úgy volt, hogy azon területek is felszólásra kerültek, amelyek eddig tehenészetet szolgáltak. A körélmézési miniszter most rendeletet adott ki, amelyben a közfogyasztásra leköti tehenészeket szolgáló földterületeket a kisajátítás ellen mentesíti. A rendelet többek közt ezeket mondja: Mindazok a gazdaságok, amelyek tehenészetre már be vannak rendezve vagy 8. héten belül berendezkednek, a tehenészet-szolgáló földterütek meghatározott területének kisajátítása alól mentesíthetők, ha termelt tejüket friss tejként közfogyasztásra hozzák forgalomba és e célból valamely várossal, községgel, illetve az ezek ellátására hivatott magánügynökökkel, tagjai ellátó fgyasztási szövetkezettel, továbbá közintézményekkel, munkásait ellátó ipartelep-pel, tisztviselői beszerzési csoporttal szerződést kötnek és edd vagy a már meglévő szabály szerű szerződésüket a fogyasztási hely hatóságához benyújtják, amely azt köteles oly értelmű záradékkal ellátni, hogy a leköti tej mennyiségét a hatóság állandóan pontosan nyilvántartja. Az elfogadott és szabályszerű szerződéshez melléklendő még egy oly kötelező nyilatkozat is, amelyben a tehenészet tulajdonosa pontosan meghatározza azt a legkisebb tej mennyiséget, amelyet a szerződés értelmében folyó évi április 1-től kezdve évenként a közfogyasztásnak fog juttatni. Azok a földtulajdonosok, akik a rendelet értelmében tej szállítására magukat kötelezni hajlandók, de fölbirtokuk bérbe van adva s bérlőjük tejszállítására nem hajlandó, előzetes miniszteri engedély alapján a bérletüket folyó évi március hó 1-én november 1-ére felmondhatják. A kisajátítás alól minden évenként leköti és beszoal-tatóit 200 (kettőszáz) liter tej után egy kataszt-rális hold földterület fog mentesíteni. A kisajátítás alól való mentesség tartama egyelőre 3 év. Az a termelő, aki tejszállítási köte-lezettségének bármily időben eleget nem tesz,

vagy aki tejszállítását ért jögerősen eltiltette, a kisajátítás alól való mentesség kedvezményét azonnal elveszti. A kisajátítás alól való mentesség iránti kérvények legkésőbb, folyó évi március hó 1-ig azon hely elsőfoku hatóságánál nyújtandók be, amelynek területén a tej közfogyasztásra bocsátatik.

— A „Vasárnapi Ujság” február 9-ik száma közli a párisi békekönferencia résztvevőinek arcképsorozatát, a kormányhi hídfőt, a melynek északi végét a csehek a délit a magyarok tartják megszállva, Ady Endre, temetését, Török Károly rajzat a külteről a halottas ágyon s még számos érdekes képet. Szépirodalmi olvasmányok: Moly Tamas regénye Erdős Renée novellája, Nadányi Zoltán verse, Schöpfung Aladar cikke, Rosny fantasztikus francia regénye stb. Egyéb közteményok: képek a német excsászarról és trónörökösről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakk-játék, stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyvedéve 10 korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-u. 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Köpes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, felévre 2 korona 40 fillér.

Ebert — köztársasági elnök.

Berlin, febr. 11. A weimari nemzetgyűlés önárat többséggel Ebertet választotta meg a német köztársaság elnökévé. David üdvözlésére az új elnök fogadalmat tett, hogy Németország érdekeit mind nyíor és mindenkivel szemben meg fogja védelmezni.

Keddi tőzsde.

Budapest, febr. 11.

Magyar Hittel 997, — Osztrák Hitel 696, — Osztrák magyar államvasut 1310 — Leszámlító Bank 630, — Hazai Bank 503, — Magyar Bank 729, — Rimamónyi 945, — Selyőtarjáni —, — Kőzuti vasut 624, — Városi vasut 266, — Urikány 886 — Fabank 822, — Jelzőlog 508 — Ker. Bank 4465, — Schick —, — Gutta-nn-925 Slavónia 830 —

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

Magyar 20. gyalogezred parancsnökság.

A nagykanizsai magyar 20. gyalogezred katonazenekarának felállításához zenészek és zenésznövendékek vétotnek föl.

A jelentkezők ajánlataikat a különböző zeneág ismeretük megjelölésével a 20. gyalogezred parancsnökságának küldjék be.

Nagykanizsa, 1919. február hó.

20. gyalogezred parancsnökság.

VILÁG nagy mozgó-színház

Szarvas Szállódn. Telefon 74

Hétfő, kedden és szerdán. Február 10., 11. és 12-én

A világ legnagyobb csodafilmje

A szerelem pokla

Kulturfilm 5 felvonásban. — Jegyek előre válthatók hétfőn d. u. 2 óratól a pénztárnál.

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órakor.

APRÓ HIRDETÉSEK

Elarusit leány azonnali belépésre kerestetik Fleischaker József fia céghez. 754

Intelligens, szorgalmas leány vagy asszony, ki a háztartási teendőkben is jártas, magányos urhoz kerestetik. — Cim a kiadóhivatalban. 755

Veszek bort 8—9 maligandosát seprőn korlátlan mennyiséget, valamint borseprőt bármily nagy tetelt. Ajánlatokat „Szeszgyár” legjére a kiadóhivatal továbbítja. 753

Jóforgalmú vendéglő vagy más üzlet azonnali megvételre vagy bérből kerestetik. Cim: Üzlet Murakeresztúr. 752

A katori vámmalom részvénytársasághoz egy ügyes gépész nyersolajmotorhoz azonnal felvetetik. Jelentkezés ugyanott. 753

Ház eladás. A városnak minden részében van még több nagyobb és kisebb jól bevendékes bérház, magánház, kútfő, forralmu, üzletházak és kocsiműhelyek utányos ár mellett eladók. — Bővebbet Dukasz Miksa Rákóczy-u. 29. sz. alatt. 756

URANIA mozgóképpalota

Rozsnyai-u. 4. Telefon 258

Szerdán, csütörtökön és pénteken, február 12, 13 és 14-én:
A magyar filmművészet ragyogó csillaga!
Góth Annie

Hollay Camilla

Peterdi Klára

felleptővel kerül bemutatásra:

APHRODITE

művész-dráma 6 felvonásban!

Előadások hetköznapiokon: 5 és 7 órakor
Vasár- és ünnepeken: 3, 4^{1/2} és 7^{1/2} órakor.

GYERGYÁK PÁL

cipő- és cipőfelsőrész készítő

üzletét megnyitotta

Magyar-utca 6. szám alatt.

Kéri a közönség azíves pártfogását

Goldstein Henrich

Elkán és Gerő volt fővárosi szücs munkavezetője műhelyét Hunyadi-u. 23. sz. alól

Eötvös-tér 21. szám alá helyezte át,
hol munkát, délután 2—4 óráig fogad el.

Aki házat, szőlőt

vagy egyéb ingatlant venni vagy eladni akar, az forduljon bizalommal

ACZÉL IGNÁCZ

Főut 8. szám alatti

ingatlanforgalmi irodájához

ahol mindig van ilyen előadásra és vételre előjegyezve.

MEGHÍVÓ.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán

1919. évi február hó 23-án délelőtt 11 órakor saját helyiségében tartja

XIII. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a tisztelt részvényesek ezennel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések az 1918. évről.
2. Az 1918. évi számszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozat és felmentvény megadása
3. A felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása.
4. Az intézet hivatalos lapjának kijelölése.
5. Igazgatósági tagok választása az alapszabályok 27. §-a szerint.
6. Felügyelő-bizottsági tagok választása az alapszabályok 38. §-a szerint.

Nagykanizsa, 1919. évi február hó 8-án.

Az Igazgatóság.

Jegyzet: Az alapszabályok 18. §-a értelmében, a közgyűlésen azon részvényes bír szavazati joggal, akik részvénye a közgyűlés napját megelőzőleg három hónappal az ülést megelőző részvényes lapjal a közgyűlés előtt a társaság pénztárában, vagy a Magyar országos központi takarékpénztárnál, Budapest, (IV., Deák Ferenc-utca 7.) felmutatja. A részvények felmutatásáról elismervény adatik, mely igazoltságot szolgál a közgyűlésen való részvételre.

Tartozik

MÉRLEG-SZÁMLA

Követel

	Korona	Bille	Korona	Bille		Korona	Bille	Korona	Bille
Pénzkezelés	68 303	63			Alaptőke			1 300 000	
Ószi, magy. bank gr	113 489	73			Tartalékalap	187 278			
Postatakarékpénztár	300	43	182 093	79	Külön tartalékalap	20 000		207 278	
Váltótárca			871 690		Betét			2 404 805	76
Adósok fedezett mellett			1 395 057	35	Folyószámla betétek és hitelezők			237 868	12
Ertékpapírok és függő kamatok	1 293 027	26			Engedményezett köz-égi kölcsön			279 371	
Pénzügyintézet központi üzletrészek	9 600		1 302 627	26	Fel nem vett osztalék és részvény kamát			408	50
Jelzálog kölcsönök	489 591	29			M. áll. osztályorszájak			685	64
Községi kölcsön	279 371				Átmenő tételek:				
Kötelezvények	5 794		784 756	29	Függő költségek			11 144	47
Kézizálog			21 238	26	Jövő év javára beszedett kamatok			30 913	63
Fügynökség			903	55	Egyenleg mint tiszta nyereség:				
Óvási díjak			89	85	a) áthozat a múlt évről	15 310	11		
Felszerelés			1		b) folyó évi nyereség	70 673	32	85 983	43
			4 558 457	35				4 558 457	35

* Folyó évi nyereségből híggesztve 10000 K-ra.

Kelt Nagykanizsán, 1918. december 31-én.

A könyvelésért: Spitzler Irma s. k. könyvelő

Remete Géza s. k.

Dr. Kreisler József s. k.

Heltai József s. k.

Gellért Henrik s. k.

Dr. Goda Lipót s. k.

Dr. Havas Hugó s. k.

Dr. Módosy Sándor s. k.

Irmier József s. k.

Josifovics Milivoj s. k.

Kallivoda Ferenc s. k.

Dr. Kelté Sándor s. k.

Rothschild Zsigmond s. k.

Dr. Scheiffer Imre s. k.

Solfész József s. k.

Szmodiss Viktor s. k.

Tarányi Ferenc s. k.

Ezen mérleg-számlát megvizsgáltuk, az intézet fő- és segédkönyveivel összehasonlítottuk és azokkal mindenben megegyezőnek találtuk.

Kelt Nagykanizsán, 1919. január hó 30-án.

Dr. Rosenberg Mór s. k.

Barta Lajos s. k.

Ótvös Emil s. k.

Kározy Márton s. k.

Redakció és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA.

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavállalat

Fő-ut 6. sz.

Reggelnek hétfő kivételével minden nap kora reggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

kelyben házhoz szállítva, vagy posta szétküldésével:

Egész évre K 90 —

Félévre „ 45 —

Negyedévre „ 22-50

Egy óra „ 7-30

Egyes szám ára 30 f.

Redakciósági és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és fapostályos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magánközleményeket díjszabás szerinti vesztel a kiadóhivatal.

Franciaország háborútól tart.

Német buvárhajók építéséről.

Newyork, febr. 12. (Szikratávira) Párisban és Franciaországban nagy félelem uralkodik egy új háború miatt. Azt állítják, hogy a németek ugyan kiszolgáltattak száz tengeralattjárót, azonban titokban újabb 160 tengeralattjárót építenek. A mendemondák eredete kifürkészhetetlen. Bizonyos azonban, hogy az aggodalom egyedül a francia részen mutatkozik.

A német hatóságok agresszív lépnek fel?

Genf, febr. 12. A Temps írja: A szövetséges kormányok kénytelenek mérlegelni azonos veszedelmeket, amelyek a német hatóságok agresszív fellépése révén a közel jövőben őket fenyegethetik. A szövetséges kormányok elvannak határozva, hogy megkérdik a német fegyverszüneti bizottságot, hány nehéz és könnyű ágvu van még Németország birtokában. Szükség esetén a fegyverszünetet 5-10 nappal meghosszabbítják.

Az antant félbeszakította a le szerelést.

Newyork, febr. 12. (Szikratávira) Párisból jelentik: Páris izgatottan várja, vajjon a békeértekezlet obstrukciósainak sikerül-e ideiglenesen győzelmet aratni és a népszövetség tervezetének elfogadását Wilson elutasítása elől megakadályozni. A békeértekezlet első fázisa a legközelebbi 30 órában befejeződik. A háborús félelemben élő Párisban olyan hírek keringenek, hogy az angolok és a franciák megszüntették a demobilizációt és hogy a hazatérőben levő amerikai szállományokat is visszarendelték a tengerről. A német fegyverszünet megújításának feltételei között a franciák kívánják, hogy Essent megszálhassák és az eredeti megállapodásokon túlmenően egyéb területeket is megszállhassanak. A franciák ezt gazdasági érvekkel indokolják, de nyilvánvaló, hogy állásfoglalásuk mögött háborús félelem lappang. A francia és amerikai álláspont között e pillanatban mérlegelő ellentétek vannak. Az amerikai és angol felfogás szerint feltétlenül szükséges, hogy az ipar és kereskedelem rövidesen a réges mederbe tereltesse vissza. A franciák elkeseredetten tiltakoznak ez ellen és azt mondják, hogy ha a német blokádot megszüntetik, akkor Amerika és Anglia, melyek az összes lefoglalt hajókkal is rendelkeznek, szabadon kereskednek majd Németországgal és nemcsak Amerika és Anglia, hanem Németország is gyarapodni fog Franciaország hátránya, melynek hajói úncsának és iparát a németek nagyrészt elpusztították. Amerika és Anglia hír szerint elhatározták ugyan, hogy

előszörben Franciaországot látják el nyersanyaggal, Franciaország azonban azt is kívánja, hogy Németországot addig gazdaságilag zárják ki, míg Franciaország nem áll talpra. Ezzel szemben az amerikaiak és angolok rámutatnak, hogy ez a gazdasági politika iparilag megbénítaná az egész világot és a bolszövizmus vihámgyorsan terjedne. A francia sajtó élesen bírálja Wilsont ezért a politikájáért, sőt személtében is megtámadja, de annak a fenyegetésnek, hogy a békeértekezlet székelyét esetleg semleges országba helyezik, kétségtelenül meg lesz a hatása. A párisi sajtó hangulatának megváltozása máris észlelhető.

A német fegyverszünet meghosszabbítása.

Weimar febr. 12. A német fegyverszüneti bizottságnak ma reggel kellett volna elutaznia Trierbe, hogy ott az antant-hatalmak megbízottjaival a fegyverszünet meghosszabbításáról tárgyaljon. Az antant azonban tegnap táviratban tudatta, hogy még nincs megállapítva az időpont a tárgyalások megkezdésére.

Rotterdam, febr. 12. Az antant legfőbb haditanácsa az új fegyverszüneti feltételek tárgyában szerdán tart ülést, amelyen véglegesen megszövegezik a fegyverszüneti feltételeket.

Wilson tiltakozik.

Zürich, febr. 12. A Stampa jelentése szerint Wilson tiltakozott az ellen, hogy a német fegyverszüneti feltételeit a franciák kívánsága szerint súlyosbítsák.

Scheidemann nyilatkozata.

Weimar, febr. 12. Scheidemann újságró előtt a következő kijelentést tette:

— Németország külpolitikai helyzete éppoly súlyos, mint a belpolitikai helyzete. Minél megtörőbb feltételeket akarnak rákényszeríteni Németországra, annál jobban terjed a bolszövizmus. Inkább jöjjön a világfelfordulás, mint a lassu, kínos halál. Kivájon az antant olyan békét, amely érdekeinek megfelelő, de nálunk is megvan a határ, amely, nem léphetünk túl. Elérkezett a pillanat amikor kénytelenek leszünk felkelni a tanácskozási asztaltól, nem azért, hogy újra fegyverhez nyuljunk, mert ez lehetetlen, hanem azért, hogy áthárítsuk a felelősséget az antant súlyos követeléseivel szemben azokra, akik azt hiszik, hogy a világtörténelem előtt viselhetik azokat.

Ellentétek a békekonferencián.

Bécs, febr. 12. A Presse jelenti Párisból: A francia sajtó hangja az amerikai és angol delegátusokat heves tiltakozásra készítette. Mindazok, akik mérsékelni igyekeznek a franciák követeléseit, utimálumban állapodtak meg, amelyet Franciaországhoz ínéznek, kérve őket

elnyek merseklésére, mert ellenkező esetben elhagyják a békekonferenciát és másutt, semleges területen folytatják a tárgyalásokat.

Páris, febr. 12. (Szikratávira) Az amerikai béke delegátusok körében kínos hatást kellett, hogy a francia sajtó állandóan eltorzítja Wilson szereplését és ebben támogatják a lapokat hivatalos francia körökben elhangzó nyilatkozatok. Wilson ingerdultságának közve len oka Clemenceaunak és Foch tábornagnak azon követelése, hogy Essent megszálják és a francia politikusok azon vádja, hogy a németek még mindig talpra tudnak állítani egy 3 millió haderőre. Wilson el van határozva, hogy a fegyverszüneti bizottság jórészt polgári személyekre ruházza át. Megállapítható, hogy a Németországgal szemben követendő politikában Amerika és Franciaország közt szakadás állott be.

Összeült az angol parlament.

Lloyd George beszámolója.

London, február 12. (Szikratávira) Az alsóház tegnap esti ülésén Lloyd George nagy beszédet mondott, amelyben rámutatott, hogy a békekonferencia munkálatai a legnagyobb várakozást is messze felülmúlják. Sikerült a legfőbb kérdésekben, így a német császár felelősségre vonása tárgyában és a németek által fizetendő kártérítés kérdésében megegyezést létrehozni. Ezen kívül nagyobb bizottságokat küldöttek ki, amelyek a német császáron kívül igen sok vezető személyiség felelősségre vonását fogják megállapítani. A népszövetség kérdésében kielégítő megoldásra jutottak. Az angol iparban mutatkozó nyugtalanságra vonatkozóan kijelentette, hogy a kormány kötelességének fogja tartani, hogy a nyugtalanság okait a legalapabbban megvizsgálja. Bizalommal lehetünk — mondotta — hogy az angol ipar kerekait ismét mozgásba hozhatjuk: a kormány rendkívül nagy nyersanyagmennyiségeket szerzett be az angol ipar részére.

Utcai harcok Bukarestben.

Zürich, febr. 12. A Morgenpost jelentése szerint Bukarestben kihirdették a szigorított ostromállapotot. A román főváros utcáin újabb véres összecsapások voltak a szocialistákkal. Az ipari és katonai munkások sztrájkba léptek és a király és a kormány ellen tüntettek. Ferdinánd király kastélya előtt többször véres összecsapásokra került a sor.

Megfeddik Dietz kapitányt.

Budapest, febr. 12. Berinkey miniszterelnök az esti minisztertanácson jelentést tett arról, hogy Dietz rendőrfőkapitány tényleg nem tett jelentést a belügyminiszternek a házkutatásokról. A minisztertanács úgy határozott, hogy a miniszterelnök szigorú feddésben részesítse a rendőrség vezetőjét.

A leszerelt katonák tüntetése.

5400 korona végkielégítést kívánunk. — Pethő államtitkár válasza.

Budapest, febr. 12. A leszerelt katonák és allisztek ma délelőtt nagygyűlést tartottak a régi képviselőházban. A gyűlés rendkívül viharos lefolyású volt. Kiss Nándor alelnök volt az első szónok. Mikor arról kezdett beszélni, hogy a születési és pénzarizisztokrácia letkiismerete meg sem indul, a leszerelt katonák nyomorával szemben, óriási lármát keletkezett.

— Lámpavasra velük! Éljen a proletár diktatura! — kiáltottak.

Az összegyűlték hasonló viharos közbeszólásai mellett ismertette Kiss Nándor a határozati javaslatot, amelyben a leszerelt katonák ötezernégyszáz korona végkielégítést, polgári ruhát, az ipari munkásoknak munkalehetőségeit, a vidékieknek állami, megyei és községi megbízásokat, a nem földműveseknek házáikat és a kormánytól háromszor 24 óra alatt választ kérik. A gyűlés vezetőivel a tömeg kivonult az utcára és felvonult a várba a hadügyminiszterium elé. Ott husz tagú küldöttség vitte a memorandumot a hadügyi miniszter elé. A küldöttséget Pethő Márton államtitkár fogadta, aki előtt hangsúlyozták, hogy a katonák annyira el vannak keseredve, hogy velük már nem lehet bírn: ha nem elégitük ki őket, erőszakhoz folyamodnak. Pethő a következőkben válaszolt:

— A kormányban megvan a legnagyobb jóakarat és ha a vagyonadó elmegy a 20.000 koronás minimumig, akkor már valóban nem hagyunk meg olyan vagyónokat, amelyek feleslegeseknek látszanak. Nem szabadithaljuk rá a tömegeket a vagyonra, amelyet erőszakal nem vehetünk el, csak adókövetényekkel mert ha a rend felborul és erőszakhoz kell folyamodnunk, akkor az állam is felborul.

A küldöttség egyik tagja közbeszólt:

— A kormány nem akar semmit sem csinálni és ha én bemegyek a Sassy-utca-ba, akkor onnan egy nap alatt kihozom azt a nyolc millárdot, amely a leszerelt katonák kielégítésére szükséges.

Pethő így válaszolt:

— Ha ezt meg tudja csinálni, szívesen átengedem a helyemet, üljön le íróasztalomhoz és intézze az ügyeket.

— En nem akarok államtitkár lenni — mondta a katona — de a leszerelt katonák nem nyomoroghatnak tovább, követeljük, hogy az állam azonnal elégszen ki bennünket.

Ezután még egy óra hosszat tartott a tanácskozás, amelynek vezetőivel a küldöttség megnyugtatta távozott és a még mindig lent váró tömeget is megnyugtatta. A tüntető leszerelt katonák rendben elvonultak.

A csehek fegyveresen elnyomják a felvidéki sztrájkot.

Bécs, febr. 12. A Neues Wiener Journal jelenti: A cseh kormány elhatározta, hogy a felvidéki sztrájkokat a munkások és hivatalnokok elleni legszigorubb rendszabályokkal fogja elfojtani. Ha másképp nem lehet, fegyveres erőszakkal fogják letörni a sztrájkot. A csehok Legényminisztériumtól délnyugatra álléplék a demarkációs vonalat és betörték az azon innen fekvő Bilkeházára, Vátházára és más községekbe, ahol a fegyvereket elrejtőit állták. Ezután lent visszavonultak a demarkációs vonatra.

HÍREK

1919	NAPTAJ
február	13
Csütörtök	

Ma az önkéntes polgárőrség III. csoportja tart szolgálatot.

Mosolygó

napsugár táncolt má délután a Főterem és bizakodó embercsoportok áldogáltak a Centrál előtt. Egy kanál tavaszt kapott ma Kanizsa a nagy tavaszból, amiben mindnyájan hiszünk és biztosan el fog jönni. Ó, mily bizakodók egy pillanatra ezek a fáradt, kiégett, szomorú arcok, a gyűrött testű ifjú-aggok és még statisztáló arnyékszerű öregek. Kihozták ide a napra az arcizmaik redőnyeiben a legrejtettebb magánéletüket, a sötét veszekedéseket a cseleddel, az ideges, kapkodó válaszaikat, a ki nem fizetett adós ágaikat, az elhervadt emlékeiket, a mindennapi nyűgüket és alkudozásukat az élettel, amihez már úgy látszik semmi közük és a nevelést, amely csak teher és a gyerekeiket, akiket úgy néznek, mint iskoláslú korukban a színes golyót, mely rejtelmes,

sokáitgérő, messze gurul és csak látekszer. En nagyon hiszek abban, hogy mi mind Oblomovok vagyunk és nagyon szeretünk érzologni és meggyőződtem, hogy mi csak divánon f-kve alkotunk és csináljuk az élet körhintájában a mi epizódyszerű jelenéseinket. Mi fáradtak vagyunk és oly szépen gondoljuk el magunkban a fetteinket — amiből pedig sohasem lesz valóság. Sok Oblomov, sápadtak és sárgák a nyomortól — ma kisütött a nap, a hátan egy kicsit végig szaladt az alkotó tűz, egy kicsit emlékeztetek, egy mosolygó grimace ült bele egy pillanatra az ajkesücsökök keserű ráncába és sokan szagolták a levegőt, a föld szagot keresték és vártak és hittek egy pillanatra a márciusban, mely el fog jönni, biztosan eljön és megrázza ezt a keserű világot. Csak úgy egy pillanatra elfutott előttetek, sok Oblomov, egy színes, romantikus kép, verandán terített asztal, pároigó sült rizsszel, forgácsfánk bor-chateau-val, palackolt bor, naráncs, két média szivar és a házban bent rokokochausont kerés a billentyükön két apolt fehér kéz, mely egy karcsu jó pajtásnak csak egyszerű végtagja... Lesz vok egy sóhajt a tudomte és kieresztem az orromon át. (L. I.)

— A nép tanács ma tartja meg első ülését. Nagykanizsa város nép tanácsa ma délután 4 órakor a kis tanácssteremben ülést tart, amelynek tárgysorozata a következő: 1. Sneff kormánybiztos kinevezésének bemutatása; 2. bizottságok alakítása; 3. a hadikórház átvétele. A nép tanács ülése az 1919. évi nyolcadik néppörvöny értelmében nyilvános lesz.

— Uj köztársasági bélyegek. Még most is olyan kevésbélyegek vannak forgalomban, amelyeken a volt király és királyné kép-másai vannak. Ezeket még a forradalom előtt nyomták s a kormány nem akarja, hogy a forgalomból való kivonással kárba vesszenek. De hogy az államforma átalakulásának mégis nyoma legyen rajtuk, rányomtatják a „Köztársaság” feliratát. Ez a jelzés is háromféle az 50, 75 és 80 fillér és 2, 3 és 5 koronás bélye-

gekről, amelyek a parlamentet ábrázolják és még mindig „Magyar királyi posta” felírással vannak. Ezek a bélyegek, amelyeknek külseje nem felel meg a köztársasági érületnek, már kifogyóban vannak s márciusban sor kerül az új köztársasági bélyegek forgalombahozatalára. Ezeken már mindegyiken rajta lesz a „Köztársaság” és a „Magyar posta” jelzés. Az államnyomdában már készítik az új magyar bélyegeket.

— A hadsegélyző bucsuja. A nagykanizsai hadsegélyző hivatal vezetősége nevében — miután a hadsegélyző működése messze meghalás köszönetemet fejezem ki mindenek elől a sajtónak, amely lelkes, szíves támogatásával négy és fél év alatt teljesen díjtalanul mellettünk állt és pártfogolta ügyünket. Fogadj meg leg hálánkat a pártalanul álló s kifogyhatatlan jószágú kedves kanizsai közönség, mely kitartó kegyes támogatásával lehetővé tette, hogy a hosszú idő alatt a hadsegélyző megfelelően hivatásának. Ezer köszönet gavallér házigazdájának, Lendvai Vilmos titkár urnak, a közel évi tartó szíves vendéglátásért. Hálánkat köszönjük Pongor Henrik igazgató urnak jószágát, ki az egész idő alatt a világitást teljesen díjtalanul engédélyezte. Végül fogadják köszönetem az összes kedves munkatársaim, különösen Ajkai Malvin, Gál Gyuláné, Schwarz Ilonka és Mair Gréte urhölgyek, kik az utolsó percig segítségemre voltak hivatalos működésemben. E. E. E.

— Államosítják a rendőrséget. A belügyminisztériumban olyan törvénytervezetet dolgoznak, mely a csendőrség létszámának emelését, a csendőrség szolgálati pragmatikájának lényeges megváltoztatását és a vidéki rendőrség államosítását célozza. A csendőrség átszervezése nem megy egészen simán. Több indokolt panaszt merült fel a csendőrség részéről, melyek különösen abban merülnek ki, hogy az összes karhatalmi alakulatok közül a csendőrség van a legrosszabbul fizetve. Ezért a törvénytervezet nagy gonddal kezeli a csendőrség ügyét. Pénteken kedvező előmenetelt fognak a csendőröknek biztosítani: legénység, személyek tisztékké is előléptethetők s mind ilyenek egészen a hetedik fizetési osztályig haladhatnak. Egyben megengedik a csendőröknek a nőstülést is, és családos embereket is fel fognak venni a csendőrséghez. A kormánynak az a célja, hogy az összes karhatalmi szervezeteket egy csoportba vonja s csak ezután fogják rendezni a lakbéréket, valamint a különböző szolgálatok fizetését is.

— A Hadviselt Szellemi Munkások Zalaegerszegi Egyesülete Nagykanizsán folyó év február hó 10-án délután 4 órakor a városi ház dísztermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Jelentés az egyesület eddigi működéséről. 2. Alapszabály módosítás. 3. Tisztviskar és választmány választása. 4. Indítványok. Indítványok a közgyűlés kezdetéig az elnöknel szóval bejelentendők.

Az elnököt:

— Meghívás. A nagykanizsai önkéntes tüzölő testület-felosztása céljából f. hó 9-án egybehívott közgyűlése határozatképes nem lévén, ugyanazon célból f. hó 20-án d. u. 3 órakor saját helyiségében újabb közgyűlést tart, melyet tekintet nélkül a megjelentek számára, érvényesen fog az alább felsorolt és az első közgyűléstől hűtőzt tárgysorozat felett határozni és pedig: a) az önkéntes tüzölőtestület felosztása iránti választmányi javaslat s erre vonatkozó határozathozatal; b) a vagyonmérleg benyújtása; c) felosztás esetén a vagyon hoz-

terjedése iránti intézkedés. — Amennyiben ezen ügyben közgyűlés a festület továbbra való fenntartását határozná el, az esetben az ez évi rendes közgyűlés következő tárgysorozata felett fog határozatot hozni: 1. az 1918. évre vonatkozó adóki és főparancsnoki jelentések. 2. 1918. évi számszámadás és vagyonmérleg beletjesztése. 3. 1919. évi költségvetés megállapítása. 4. elnökség, választmány és parancsnoksági tagok, valamint a számvizsgáló bizottsági tagoknak 3. évre való megválasztása. 5. Netáni indítványok.

— A város fedeztetési állomást állít fel. Palinból még abban az időben, amikor Kanizsa szerb megszállása aktuális volt, Székesfehérvárra költözött a mentelep-osztály. Mint hogy a Nagykanizsán maradt keretmentelep-osztálynál még tartására nincs hely, városunkban és annak közeli környékén pedig meglehetősen kevés méhek nincsenek, szükségessé vált Nagykanizsán egy fedeztetési állomás felállítására. Fürst Sándor városi állatorvos a napokban megkeresette a város polgármesterét, hogy Nagykanizsa város területén a város költségén védőállomást állítson fel. Ezzel kapcsolatban csak néhány nap előtt megjelent cikkünkre utalunk, amelyben ki volt mutatva, hogy Magyarország idállománya a háború alatt egy diódere apadt.

— Lefűtött cigány tolvajszövetkezet. Aki nekik jó az emlékeztetük, még nem felelték el a régi jó békeidők nagy szenzációit, amikor városunkban néhány stájer cigány csaknem valamennyi kereskedőt megkárosította: sorra járták az üzleteket és egyikben enyves kezükkel ragadt valamit, a másikban a pénzváltással támadtak differenciák — mindig a cigányok javára. A stájer cigányok, úgy látszik, vissza akarnak térni régi békeszokásaikra. Az utcán járóknak valószínűleg feltűnt tegnap az a néhány hiányos ruházatu, mosdatlan és kócos cigány, az elmaradhatatlan rájkók kíséretében, akik sorra járták az üzleteket, bizonyára, hogy valamilyen „üzletet” csámlijanak. Egy é. két é. között Milhofer Ödön ékszerészt tisztelték meg látogatásukkal a földieke kormos vándorai. Egy idősebb cigányasszonnyal két 12-13 év körüli cigánygyerek állított be az ékszerboltba, ahol fülbevalót kértek. Milhofer gyanusnak találta az esetet és nem akart fülbevalót mutatni. Mikor azonban a cigányasszony elővette pénzét és kijelentette, hogy igen neki van min vennie, elosztott gyanuja. Az ékszerész garmadával rakta elé a sok szép fülbevalót, köztük néhány briliánst is. Rávid ráfogás után az asszony meg is állapodott egy fülbevalóban, amelyet 60 koronáért vett meg. Ezután még brostút is akartak venni, de hosszasan válogatás után nem találtak megfelelőt. Mikor az üzlet bezárása előtt elrendezték az ékszereseket, meglepetve látta Milhofer, hogy két pár briliáns fülbevaló és két briliáns brostú van. A cigányoknak fejlett izlésére vall, hogy éppen a legdrágább ékszereseket vitték magukkal: az ellopott briliánsok értéke megközelítette a 3000 koronát. A rendőrség, amelyet Milhofer rögtön értesített, azonnal megindította a nyomozást, amely sikerrel is járt. A vasúti állomáson sikerült elfogni a cigányasszonyt, akinél az egyik pár fülbevalót meg is találták. A nyomozás tovább folyik.

— A Világ nagyszobában csütörtökön 6. pénteken, 13. és 14-én a Rang és mód körli bemutatásra. Főszereplők: Kürthy György, Haraszthy Miel, Bojda Juci, Szerényi Zoltán, Matyasovszky Ilona és Dr. Torday Öltő.

— Rajzeszközök legjobb külföldi gyártmány nagyobb választékban kaphatók Fische Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

— Kergetés az érdeklődő munkások részére. A földbirtokreformmal kapcsolatosan a nagyobb városok mellett kergetészeket akarnak létesíteni. A földművelésügyi miniszterium e célból ama állásokat veszített tisztviselők, katonatisztok és más foglalkozáru egyének számára, akik legalább középiskolát végeztek és akik régi foglalkozásuk mellett élet hivatásukul a kergetészetet választották és erre a célra legalább 5 holdnyi földet igényelnek. február hó 12-től március hó 11-ig négyhetes tanfolyamot rendez. A tanfolyam helye a régi Műegyelem (Museum-körút, II. emelet, 12).

Riport a megszállott Kassáról

Magyarul tárgyal a törvényszéken a cseh ügyvéd-zsupán. — Teljes az elnyomtatás. — Negyven korona egy magyar újság.

A csehek által megszállott északmagyarországi lakosság szomorú sorsáról érdekes dolgokat mondott el egy ügyvéd, aki egy nagyobb szabású ügy törvényszéki tárgyalása miatt tíz napig tartózkodott Kassán:

— A tényleges magyar államhatár, ha az ember Északmagyarországra utazik, Hidasnémeti község Odaig ad ki jegyeket a magyar államvasut. Onnan kezdve már cseh jeggyel utazik, — akinek külföldi utlevele van. Mert például Kassára e hó 5-ike óta már csak utlevéllel lehet utazni.

A vasúti szolgálatot magyar vasutasok látják el, de magyar felirást már csak elvétve lehet találni. — Ahogy az ember megérkezik Kassára, először is egy hatalmas tábla tűnik a szemébe, rajta vastag betűkkel: *Kosice*, alatta apró betűkből zárjelben, mintegy magarázatul (Kassa.) A pályaudvaron alig van forgalom, mindössze olasz egyenruhás cseh gárdisták ácsorognak. A peronon szolgálatot teljesítő rendőr ruhája a régi, csak a kalapja körül van fehér vászon szalag ezzel a felírással: *Straznik*, alatta apró betűvel: *Rendőr*.

— Az utcai élet nem sokat változott. Csak kevesebb magyar szót lehet hallani. A közintézményekből azonban teljességgel kizűlöztek a magyar nyelvvel. Már ahol lehetett. A postán csak három nyelven lehet a tisztviselőkkel érintkezni: csehül, róul és németül. Aki magyarul beszél, azt meghallgatás nélkül elutasítják.

— A törvényszéken azonban nem sikerült kiküszöbölni a magyar nyelvet. Ol ma is magyarul tárgyalnak, a magyar törvények alapján hozzák az ítéleteket és a magyar népköztársaság nevében hirdetik ki. Sőt magyarul tárgyal a törvényszéken a kassai zsupán is. És pedig nem mint fél, hanem mint ügyvéd: Muttyánszky Vladimir polgármester zsupán fiatal fiskális volt Kassán s ugylátszik nem akarja elhanyagolni a prakszist, mert zsupán léteire is tovább képviseli kienseit a kassai bíróságon.

— Azon a napon — meséli az ügyvéd — amikor az én felem ügyét tárgyaljuk, szenzációként mesélték a hihetetlennek látszó hírt, hogy a cseh-szlovák állam zsupánja mint ügyvéd magyarul tárgyal a magyar bíróság előtt, amely a magyar népköztársaság nevében hozza ítéletet. Pedig úgy volt. Aznap egy válópörben tárgyal, amely olyan pikáns volt, hogy a hallgatóságát kizárták. H. gy meddig tárgyalnak még a kassai törvényszéken, az attól függ, hogy mikor akarják a csehek a magyar bírakat az eskü letétéire kényeztetni.

A kassai bírák ugyanis el vannak balázva, hogy épp úgy megtagadják az eskü letétét, mint a többi felvidéki város bírái. El vannak készülve arra is, hogy őket is épp úgy el fogják távolítani hivatalukból, mint a többi megszállott városok bíráit. Nem történnek vele. A tábla egyébként úgy sem működik már. A kassai zsupán elrendelte, hogy a tábla építetel 43 óra alatt ürítsék ki. Alighanem kassáruyát csinálnak belőle. Ez legalább stilszerű lesz. Azóta a kassa-táblabírák otthon a lakásukon dolgoznak és remélik, hogy talán majd a törvényszéken kapnak helyet, addig, ameddig.

— A magyar lakosság Kassán teljes apáthiában él. Teljesen informálatlan az eseményekről, mert a budapesti lapokat kitiltották a városból. Titokban, a beavatolt mégis kaphat budapesti újságot két koronáért darabját. De ez nem is drága ahhoz képest, hogy a fővárosi lapok azon példányai, amelyekben az entente elítélő nyilatkozata volt a csehek erőszakos hódításairól, negyven koronáért kerültek el.

— De ha a magyarok szomorúak és levertek, annál vigabban élnek a csehek. Minden elrekyírának amire szükségük van. Hiteve minjant vásárolnak — olcsó pénzen. Sertéshusért 3, marhahusért 5 koronát fizetnek különként. Más élelmiszerekért, amiket bőségesen visznek ki Csehországba, hasonló árakat. A felvidék tót és magyar lakossága egyaránt rettegve gondol arra, mi lesz a tavasszal, ha a csehek mindenüket elviszik. Most még aránylag olcsóbb az élet Kassán, mint például Kanizsán, de áprilisa, májusra a legborzalmasabb éhínségre van kilátás.

— Kassán egyébként úgy rendezkednek be a csehek, mintha sohasem akarnának onnan kimenni. Február 2-án Muttyánszky zsupán egy rendeletet adott ki, hogy három nap alatt mindenki hagyja el a megszállott területeket, aki nem ottani illetőségű. Február 5-éken éjjel 12 órától csak utlevéllel lehet a megszállott területen utazni. Külföldi utlevelet pedig csak Zsolnán, Pozsonyban és Prágában állítanak ki. Persze hetekig tart, amíg egy utlevelet meg lehet kapni. Ugyancsak utlevelet kell kérnie annak is, aki a magyar területekről a csehek által megszállott területre akarnak utazni. — Ezeknek Hodzsa Milán állit ki utlevelet.

Azóta megszűnt a felvidéken minden személyi forgalom.

Szerdai tőzsde.

Budapest. február 12.

Magyar Hitel 992. — Osztrák Hi el. 689. — Osztrák-magyar államvasút 994. — Leszámitoló: Bank 625. — Hazai Bank 500. — Magyar Bank 728. — Rimamurányi 948. — Salgótarjáni 1005. — Közuti vasút 625. — Városi vasút —. — Urikány 890. — Fabank 810. — Jelzalog 500. — Ker. Bank 4465. — Schlick 400. — Guttman 915. — Szlavónia 832.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

A NÉP ORVOSA

hasznos ismerettár az egészség előmozdítására és megvédésére, a háború alatt egészségnek helyreállítására. — Nélkülözhetetlen könyv minden családnál. — Ára kötve 10 kor.

Népszerű oktatás a balesetek alkalmával szükségessé váló segélynyújtásban. — Ára 1 korona.

Kapható FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében, NAGYKANIZSÁN.

APRÓ HIRDETÉSEK

Beteg ápolására hosszabb időre egy lehetőleg gyermektelen nő kerestetik. Jelentkezni lehet Kinizsy-utca 83. sz. alatt. 764

Egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik Grünberger Sándornál, ezelőtt Kréiner Gyula divatruházában. 767

Teljesen új zsaket mellényvel és egy kemény kalap, továbbá építésmérnöknek képes folyóirat legmodernebb tervrajzokkal. (Der Profanbau-Zeitschrift für Architektur und Bauwesen, Leipzig 1912) eladó. Téli-ut 11.

Elárulit leány azonnali belepésre kerestetik Fleischaker József fia céghez. 764

Intelligens, szorgalmas leány vagy asszony, ki a háztartási teendőkben is jártas, magányos urhoz kerestetik. — Cim a kiadóhivatalban. 755

Veszek bort 8—9 maligandošat seprőn korlátlan mennyiséget, valamint borseprőt bármily nagy tetet. Ajánlatokat „Szeszgyár” jellegre a kiadóhivatal továbbit. 753

Intelligens házaspár keres február hó 13-re esetleg március 1-ére kétszobás csinosan bútorozott lakást konyhával és mellékhelyiségekkel. Cim a kiadóhivatalban.

Superior csomagoló papír kisebb és nagyobb tételekben kapható Fischel Fülöp Fia papírnagykereskedésében, Nagykanizsán.

1543/1919.

761

Hirdetmény.

Felhívom a gazdákat és gazdasági munkásokat, hogy amennyiben az ország más részeiben sok helyen még betoretlen tengeri termés betakarítására a termés egy részének átengedése ellenében vállalkoznak, ezen szándékukat legkésőbb 5 nap alatt a v. l. oszt. aljegyző hivatalában (Városház I. emelet 20. ajtó) a hivatalos órák alatt bejelentésük. Nagykanizsa, 1919. február hó 7-én.

Dr. Sabján Gyula s. k.
polgármester.

AJÁNLOK

viszontelárusítók részére a legjutányosabb gyári áron

levélpapirokat

mappákban és dobozokban

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Művészlapok

óriási választékban!

cigarettafüvelyeket és cigaretta papírost

a legjobb gyártmányokat.

Fischel Fülöp Fia

nagykereskedése, Nagykanizsán.

VILÁG nagy mozgó-színház

Szervas Szálló. Telefon 74

Csütörtök, péntek. Febr. 13. és 14. én

Rang és mód

Film-dráma 4 felvonásban. Írta: Szigeti J. Filmre alkalmazta és rendezte Balogh Béla.

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor.
Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órakor.

Viszonteladók és nagykereskedők

szükségletüket már most fedezték

„Cordelin” szőlőkötöző papírzsinegben

Utazóknak, ügynököknek nagy mellékkereset!

Cordelin-ve. Ges. Hirschall m. H. eladási Irodája

BUDAPEST, V., Zoltán-utca 10.

Telefon 119-18. Sürgőnycim: Cordelin Budapest, Zoltán-u 10

A bánokszentgyörgyi bergzdaságba

:: két cséplőgép garnitúra mellé ::

egy gépész felfogadfatik

Ezen állásra pályázók jelentkezzenek a bánokszentgyörgyi gazdaságnál.

Gyermekkönyvek

Lupi bácsi. Apró szavalmányok, apró gyermekek részére (5—7 éves) K 2

Molnár Mária. A kikelet virágai. Versek 5—6 éves gyermekek részére K 2

Gyermekdalok és szavalmányok 6—8 éves gyermekek és iskolai használatra összeállította Hajgató S. K 2

Ovodai gyermekversek. Összeállította: Tarnói Miletz Mária díszkötésb. K 2

Egyéb gyermekkönyvek és ifjúsági iratok nagy választékban.

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedésében, NAGYKANIZSÁN.

URANIA mozgóképalota

Bongonyi-u. 4. Telefon 209

Szerdán, csütörtökön és pénteken, február 12, 13 és 14-én

A magyar filmművészet ragyogó csillaga!

Góth Annie

Hollay Camilla

Peterdi Klára

feljéptével kerül bemutatásra:

APHRODITE

művész-dráma 6 felvonásban!

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor.
Vasár- és ünnepén: 3, 4¹/₂, 6 és 7¹/₂ órakor.

Lapkihordókat

jó fizetéssel

felvesz a „ZALA” kiadóhivatala.

Hirdetések

felvétetnek

a Zala kiadóhivatalában

A „ZALA”

A KORÁR REGGELI

ÓRÁKBAN JELENIK

MEG, EREDETI TELE-

FON ÉS TÁVIRAT

JELENTÉSEKKEL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Nagykanizsán kora reggel házhoz hordva,

:: vidékre postán küldve ::

Egy óra 7.50 korona

Negyed évre 22.50

Fél 45.—

Egész 90.—

Rendelje meg a Zalát!

Özv. Berger Fülöpné szül. Weiler Mária, ugy a saját, mint gyermekei, unokái es nagyszámú rokonsága hevében fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy hön szeretett férje, illetve a legjobb atya, nagyatyja és rokon

Berger Fülöp

életének 79-ik es legboldogabb házasságának 50-ik évében f. hó 11-én este 12 órakor hosszú szenvedés után jobblétre szenderült.

Drága halottunk hült tetemét f. hó 13-án, csütörtökön délután fél 4 órakor kísérik a Huszty György-ter. sz. alatti gyászházból a helybeli izraelita sírkertben leendő örök nyughelyére.

Áldás es béke lebegjen szeretett es felejthetetlen drága hamvaira!

Nagykanizsa és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálalat

Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korán reggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállva,
vagy posta számlaközléssel:

Égész évre K 90—

Félévre . . . 45—

Negyedévre . . . 22-50

Egy óra . . . 7-00

Egyes szám ára 30 f.

Nagykanizsai és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilatkozatokat és magán-
közleményeket díjazás szerint vesszünk
fel a kiadóhivatal.

Eisimultak az ellentétek a békekonferencián.

Megállapították a német fegyverszünet feltételeit.

Páris, febr. 13. (Hivatalos szikratávirat) A szövetségesek haditanácsa szerdán délután 11 órától 1 óráig ülést tartott, majd délután 3 órától fél 5-ig folytatta a tanácskozását. Az üléseken megállapították Németországgal kötött fegyverszünet megújításának feltételeit. A haditanács csütörtökön délután 3-órakor újabb ülést tart.

Berlin, febr. 13. A német béke delegátusokhoz ma reggel érkezett értesítés szerint a fegyverszünet meghosszabbítása ügyében Trierben február 14-én lesz a konferencia. A német kiküldöttek ma délután elutaztak Trierbe.

Az új fegyverszünet a béke alapjait szolgálja.

Newyork, febr. 13. (Szikratávirat) A Newyork Tribune jelenti Párisból: A szövetségesek legfőbb haditanácsának ülésén, amelyen a szövetségek több katonai parancsnoka és katonai szakértője vett részt, az Egyesült Államok képviselői ama feleletet hangoztatták, hogy az eredeti fegyverszünetet jogosan új feltételek befoglalásával módosítani nem lehet. Az angol békemegbízottak ezen álláspontot azzal a javaslattal igyekeztek a francia ellenkező állásponttal összehangzásba hozni, hogy az új fegyverszünet már a béke alapjait szolgálja és a békefeltételek egy részét is magában foglalja. Emellett azonban minden nemzet külön-külön teljes szabadságát megtartja a végleges békefeltételek ellogadása tekintetében. Az amerikaiak ezen javaslatot elfogadták és ezen az alapon sikerült az ellentétes nézeteket áthidalni. Az új fegyverszüneti feltételek egyik legfontosabbika az, hogy a német demobilizációnak a lehető legnagyobb gyorsasággal kell megtörténnie.

Eisimultak a mélyreható nézeteltérések.

Newyork, febr. 13. (Szikratávirat) A Newyork Times jelenti Párisból: A mai napon sikerült a helyzetet némileg tisztázni a békekonferencián. Nagy haladást jelent, hogy békekonferenciának a nemzetközi hadsereg felállítására irányuló követelését előreláthatólag sikerülni fog a többi szövetséges nemzet feleletével összehangba hozni. Az Egyesült Államok megbízottai kifejtették, hogy az amerikai alkotmány tilos rendelkezése folytán nem kötelezhetik magukat előre arra, hogy valamely jövő háborúban résztvegyenek. Ellenben a népszövetség tervezetében azon rendelkezéseket, amelyek a jövő háború megakadályozására szolgál-

nak, még határozottabbá lehet majd tenni. Bele lehetne ugyanis foglalni a tervezetbe, hogy ha valamelyik nemzet könnyelműen háborút üzen, akkor a népszövetség valamennyi tagja köteles volna a kellő intézkedésre. Ez az Egyesült Államok esetében azt jelentené, hogy az Egyesült Államok elnöke köteles lesz a kongresszust azonnal összehívni és a kongresszus elhatározza majd, hogy az amerikai hadsereg és hadiflotta minő mértékben használható fel a támadó nemzet ellen. A német fegyverszüneti feltételek kérdésében létrejött megegyezés egyike a nap legfontosabb eseményeinek. A megegyezés azt mutatja, hogy sikerült az élesen elterülő francia és amerikai ellentéteket áthidalni. Általában a helyzet jobbnak mutatkozik. Valószínű, hogy Wilson úgy hagyhatja el Párisot, hogy addig a népszövetségi tervezet elkészül és a mélyreható nézeteltérések eisimulnak.

Wilson hazautazott?

Genf, febr. 13. Wilson Amerikába való elutazása előtt bejelentette erőlyes tiltakozását a német fegyverszüneti feltételek szigorítása ellen. Azután Brestbe utazott, ahol az „Ailette” hajóra szállt, amely Amerikába viszi az elnököt.

London, febr. 13. Wilson tegnap Brestben az „Ailette” nevű hajóra szállt, hogy visszatérjen Amerikába.

Páris, febr. 13. (Havas) Amerikai körökben hírlírik, hogy Wilson 16-án elutazik Párisból és egy hélig marad Washingtonban. Távolléte alatt a konferencia tovább folytatja munkáját. Wilson helyettese House ezredes lesz.

Megalakult a német kormány

Scheidemann miniszterelnök programbeszéde.

Weimar, febr. 13. A Scheidemann elnökléte alatt megalakult új kormány ma délután mutaikozott be a nemzetgyűlésnek. Scheidemann programbeszédében többek közt ezeket mondotta:

— Mindenkiel békét akarunk Wilson elvei alapján és elutasítjuk azt a békét, amelyet erőszakkal akarnak ránk diktálni. Követeljük a német gyarmatok visszavadását, hadifoglyaink szabadonbocsátását. Egyidejű kölcsönös leszerelés után egyenjogú tagjai akarunk lenni a népek szövetségének. Jövő háborúk elkerülése végett követeljük a döntőbírság felállítását és a titkos diplomácia elűrlését.

Cseh előnyomulás.

Balassagyarmat, febr. 13. A csehek hírdát verlek az Ipolyon, amelyen át előnyomultak. Délután 250 főnyi cseh csapat benyomult Panyi-Darócra.

A főpapság üzelmei.

Vagyoni zárlatot rendelnek el a szombathelyi püspök ellen.

Budapest, febr. 13. Persián Adám kormánybiztos tegnap sürgős jelentést terjesztett a kormány elé, amelyben előadta, hogy a püspöki kar 50 millió alapítványt kíván létesíteni az alsópapság szervezkedésének megállítására. A kormánybiztos jelentése kínos feltűnést keltett. Ez ügyet foglalkozott a tegnapi minisztertanács is, amely elhatározta, hogy a főpapság esetleges ellenforradalmi üzelmeit kíméletlenül le fogja törni. Miksa János szombathelyi püspök nyíltan megüzente Persián kormánybiztosnak, hogy a mai kormány politikájával nem ért egyet és ez ellen minden eszközzel küzdeni fog.

Budapest, febr. 13. Azon hírrel kapcsolatban, mintha a szombathelyi püspök ellen vagyoni zárlatot rendelné volna el a vallásügyi miniszter, Vass János a következőket jelentette ki:

— Illetékes helyről közölték velem, hogy a szombathelyi püspök politikai agitációs célokra nagy összegeket áldoz és ezáltal az egyház javadalmait és jövedelmeit elvonja a törvényes céljaitól. Azt is tudomra adták, hogy a püspök bizonyos nem kívánatos terveket segít elő. Ennek következtében a minisztertanács felhatalmazása alapján megindítottam a hivatalos vizsgálatot, amelynek kezdő stádiumában olyan tények derültek ki, amelyek szükségessé tették, hogy az egyházi javadalmak érdekeit biztosítsam. Felhatalmazást kaptam a legszigorúbb intézkedések megtételére is. — Mihelyt az időt elérkezettnek látom, e felhatalmazással élni is fogok.

Fegyverszünet a csehekkel.

Balassagyarmat, febr. 13. Losoncon a magyar és cseh katonai parancsnokok fegyverszüneti egyezséget kötöttek, amelyben kötelezik magukat, hogy a demarkációs vonal mentén beszüntetik az ellenségeskedést. Ha bármely részről egyes katonák mégis átlennek a demarkációs vonalat, saját parancsnokaik tartoznak megbüntetni. Ha egész csapatok lennének át a vonalat, akkor az ellenfeleink nincs joga a megtorlásra, csak a védekezésre.

Szeged tanyáit megszállják.

Szeged, febr. 13. A szegedi alsóvárosi tanyáknak a szerbek által való megszállása ügyében ma magyar parlamentér tárgyalt a szerb parancsnokkal, kérve, hogy álljanak el a megszállástól, mert a megszállás következtében Szeged lakossága és az ott levő francia csapatok élelmiszerét válság fenyegetné. A szerb parancsnok arra hivatkozva, hogy felsőbb parancsra cselekszik, kijelentette, hogy nem tehet eleget a kérelemnek.

Nagykanizsa néptanácsának első ülése.

A néptanács elhatározta a hadikórház átvételét. — Az átvételi összeg méltányos megállapítását kéri a hadügyminisztertől.

— Saját tudósítónktól.

Nagykanizsa város néptanácsa tegnap délután 4 órakor tartotta meg első ülését. Az első ülésnek az egyszerűség adta meg az ünnepélyes keretet és ebből lehetett kiérezni, hogy itt új idők, új eszmék, egy egész új világrend vonult be Nagykanizsa falai közé. Örömmel állapítjuk meg, hogy az első ülés megmutatta, hogy a néptanács összeállítása szerves és egészséges egész, amelyben a lakosság minden rétege képviselve van. Az elhangzott beszédekből megállapítható, hogy a felmerülő kérdések minden oldalról meg voltak és meg is lesznek vizsgálva és hogy városunk egy szebb kor útjára lépett: a gazdasági, kulturális és szociálpolitikai fejlődés útjára.

Az ülést dr. Sabján Gyula polgármester nyitotta meg, aki felolvasta a belügyminiszternek a városhoz intézett táviratát, amelyben tudatja, hogy Sneff Józsefet Nagykanizsa kormánybiztosává nevezte ki. A polgármester üdvözlő szavai után az elnöki széklet Sneff kormánybiztos vette át és többek közt ezeket mondta:

Hivatalomat abban a tudatban vettem át, hogy kötelességem a várost egy közgazdaságilag, mint kulturában egy boldogabb jövő felé vezetni. Kinevezésemet az lenne szükségesvé, mert az ország megszállása miatt a kormány nem tarthatta meg a választásokat. A kormány azonban törekedni fog a választások mielőbbi kiírására. E rövid átmeneti időben nagy nehézségeket kell Magyarországnak és városunknak is átélnie, de lehetőleg már most is oda kell törekednünk, hogy az ipar és kultúra fejlesztésével már most megalapozzuk a szebb jövőt. A néptanácsnak, amely mögött a város lakossága áll, az a célja, hogy a kormányt e törekvésében minden erejével támogatja.

Utánna dr. Havas Hugó üdvözölte a kormánybiztosot, mint azt a férfit, aki a város jövő fejlődésének lehetőségét akaraterejével meg is fogja valósítani, mert a kormánybiztos programjában szerepel az, ami nélkül nincs fejlődés: a város törvényhatósági joggal való felruházása, Városunk népességénél, ipari kereskedelmi és kulturális fejlettségénél fogva megérett arra, hogy ügyeit teljesen önállóan, csak a kormánytól függően intézze. Azt a kérést intézi a kormánybiztoshoz, hogy a kormánnyal való érintkezés útján minél előbb valósítsa is meg programját. A népoktatás és a rendőrség államotitása után, amelyek eddig nagy terhet róttak a városra, semmi sem fogja a várost fejlődésében megakadályozni.

Sneff kormánybiztos megnyugtató válasza után a néptanács áttért az ülés tárgyosorára első pontjának megvitatására. Király Sándor műszaki tanácsos hosszabb szakeb- adásban ismertette a hadikórház átvételének ügyét. Részletesen foglalkozott a hadikórház átállítási nehézségeivel: a telepet a 3 és fél kilométernyi uton közúti vasúttal kell megközelíthetővé tenni; az épületek nagyrészt fából készültek és ezért 25 évnél tovább nem lakhatók; a telep harmad része az átállítás után is használatatlan marad; 300 lakást évi 600 korona bérrel számítva évi 180.000 korona bevételre lehet számítani, amivel azonban a kiadások évi 400.000 koronára rúgnak. Ezután benyújtotta a városi tanács határozati javaslatát, amely szerint a néptanácsa mondja ki,

hogy a menekültek és munkások részére építendő kislakások céljaira a hadikórházat átvesszi. Mivel azonban a hadikórház békésen való átvétele is lehetetlenül teszi az amortizálást, felkéri a hadügyminisztert, hogy az átvétel árát olyan összegben állapítsa meg, amely az amortizálást lehetővé teszi. Mondja ki a néptanács, ha az átvétel így módon nem sikerülne, a hadikórház vízvezetékének átvételét akkor is kéri, a határozat végrehajtásával pedig a városi tanácsot megbizva, illetőleg arra a kormánybiztosot felkéri.

A határozati javaslat felett vita indult meg. Ujváry Géza hosszabb beszédben fejtegette ki aggodalmait a kórház átvételével szemben. Szerinte a város mostani túlszűfolttsága nem lesz állandó, úgy, hogy a város még 600 koronát sem fog tudni a lakásokért kapni: a mostani idő nem alkalmas az építkezésre, mivel nyersanyag nincs és ami van, méreg drága. A lakásinség enyhítésére javasolja a régi gimnáziumnak szükséglakásokká való átalakítását és azt, hogy a kellemetlen idegeneket utasítsák ki a városból. Indítványozza, hogy a hadügyminiszter ingyen adja át a városnak a hadikórházat.

Brónyai Lajos után, aki azt indítványozta, hogy a mai anyagértékben vegyék át a hadikórházat, dr. Havas Hugó szólott a határozati javaslat mellett és hangsúlyozta, hogy az átvétel higiénikus, gazdasági és kulturális szempontból életszükséglete a városnak; megállapította, hogy Nagykanizsa nem fog elnéptelenedni, hanem igenis azok az egészségtelen lakások amelyekről eddig nem merték megállapítani, hogy egészségtelek, fel fognak váltódni egészséges lakásokkal.

Dr. Sabján Gyula polgármester beszélt ezután Nagykanizsa gyárparának fejlesztéséről és a munkáslakások szükségességéről. A hadikórház környékén már most is több gyár-vállalat van és a munkáslakások még csak fokozni fogják a vállalkozói szellemet. A hadikórházat nem várhatjuk ingyen a hadügyminiszteriumtól, mert ez lehetetlen precedens volna. A városnak is kell áldozatot hoznia: 500-750.000 korona megszavazását méltányosnak tartja.

Ezután még Király Sándor, Heltai József és Tálosi szóltak hozzá a kérdéshez, mire Sneff kormánybiztos azzal zárta be a vitát, hogy a városnak fejlődnie kell, a lakáskérdés meg kell oldani és ezért a hadikórház, de különösen a vízvezeték átvételét megmegerősítés árán is keresztiül kell vinni. A kormánybiztos elrendelte a szavazást, amelynek eredményeképpen a néptanács két szavazat ellenében magáévá tette a városi tanács határozatát.

Ezután rövid szünet következett, amely után a néptanács megválasztotta a bizottságokat.

Csütörtöki tőzsde.

Budapest, február 13

Magyar Hitel 969, — Osztrák H. el. 654 — Osztrák-magyar államvasút 990, — Leszámitoló Bank 698, — Hazai Bank 482, — Magyar Bank 717, — Rimamurányi 941, — Salgótarjáni 985, — Közúti vasút 608, — Városi vasút —, — Urkány 889, — Fabank 779, — Jelzálog 490 — Ker. Bank 4465, — Schick 394, — Guttman 905, Szlovénia 810

HIREK.

1919.
február
14
Péntek

N A P T Á R.

Róm. kath. hitelt. vi. Prot. hitelt. Gör. kat. (február 1.) Trifon. Izr. Ad. 14. P. K. A nap kétfelét 7 óra 12 perccel, nyolcszáz ötvenötötől 5 óra 18 perccel kezdődik. A délután 5 óra 14 perccel kezdődik. A reggel 6 óra 20 perccel.

Ma az önkéntes polgárőrség IV. csoportja tart szolgálatot.

— A város főszámvévő nélkül. Hemmert

Károly, városi főszámvévő a múlt hét elején hivatalos ügyben Budapestre utazott s ugyanekkor néhány napi szabadságot is kért, hogy Zombolyán (Torontál m.) lskó szüleit meglátogathassa. Azóta több, mint egy hét telt el s a főszámvévő nem jött, sem írt, sem írt meg magáról. Ugyanis abban az időben, amikor ő Torontálba utazott, a szigorú zárlat még nem lépett életbe. Ott tartózkodása alatt a megszálló csapatok megszigorították az utazási titkot, úgy, hogy a főszámvévő már nem tudott vissza jönni Nagykanizsára. Mivel pedig a megszállott megyével sem posta, sem távirat- és telefonösszeköttetés nincs, így életelt nem adhatott magáról. A városi számvévőség a főszámvévő távollétét erősen nélkülözi, mert igen nagy csomó ügy vár elintézésre. Remélik, hogy az érdemes, tehetséges és agilis városi tisztviselő hamarosan visszatérhet és átveheti hivatalát.

— Visszajön a Fabick-Tollár csoport egy része. A Fabick-Tollár csoport, amely olyan kiváló szolgálatot teljesített a város rendjének fenntartásában Budapestben, a múlt maradt kanizsai működéséhez. A Fabick-Tollár csoportot a kormány részben a bolsevizmus letörésére, részben az ellenforradalom elfojtására Budapestre rendelte fel. A csoport kitűnő szolgálatai révén Budapestben is hamarosan olyan népszerű lett, hogy a főváros népe rajong érte, sőt a hadügyminiszternek és Pogány Józsefnek a katonatanácsok kormánybiztosának is a szűkebb környezetét ők képezték. Amennyire sajnálattal jelentettük annak idején, hogy a csoport székhelyét Budapestre tette át, éppannyira örömmel közöljük, hogy a csoport két felé váltik s annak ötven tagja Tollár Lajos vezetésével ezen a héten Nagykanizsára érkezik s itt száz főre fogja magát kiegészíteni. A Tollár-csoport Nagykanizsán a forradalom vívmányainak hűséges védelmezője és a köztársaság önfeláldozó gárdája lesz. A kitűnő Tollár csoport volt az, amely a somogyi katonalázadás idején a szomszédos vármegyére nyugalmas oly csodás eréllyel és tapintattal állította helyre.

— Gyorsvonat Bécs és Budapest között Nagykanizsán át. A jelenlegi lehetetlen utazási viszonyokban úgy látszik hamarosan javulás áll be. A Nagykanizsán átmenő két fővonal a bécsi és a budapesti hihetetlenül meg van terhelve. Ma, amikor az utasokat fűtellen, ablak nélküli kocsikban kell az éjszakai átdideregtnők, kétségtelen, hogy senki sem utazik passziból, viszont az a körülmény, hogy naponta csak egy vonat indul minden irányban természetessé teszi, hogy a vonatok ne legyenek zsúfolva, ember ember hátán szorosan, mint egy héringes hordóban a halak. Ezek az állapotok úgy látszik hamarosan javulni fognak. Budapestről Királyhidán át azeréki irányba kezdve már két vonat indul. Az is remélhető, hogy Budapest Nagykanizsa között is hamarosan beállítják a második vonalpárt, sőt hely-

ként egyszer már gyorsvonalat is közlekedik Nagykanizsán át. A gyorsvonal Budapestről indul és Nagykanizsán át érkezik Bécsbe, ugyanezen a vonalon át megy hetenként egyszer Budapestre. A vonat három Pullmann-kocsiból áll és az üzletigazgatóság tagjait viszi a heti konferenciákra Bécsbe. Az igazgatóság tagjain kívül felvesz más utasokat is, de csak annyit, ahány ülőhely van. Az utasoknak teljes első osztályú gyorsvonalatit jegyet kell váltaniuk. Az utazáshoz az engedélyt az üzletigazgatóság, illetve a nagykanizsai állomásfőnökség adja meg.

— **Deák Péter nyugalomban.** Deák Péter rendőrfőkapitány benyújtotta a kormánybiztoshoz nyugdíjaztatási kérvényét. Sneff József kormánybiztos a nyugdíjazás iránti kérelmet elfogadta és azt hamarosan formaszemlént is letárgyalja. Értesülésünk szerint a kormánybiztos a jövő héten már a főkapitány utódját is ki fogja nevezni, még pedig Kiss Lajos személyében, aki a főkapitányi teendőket már a forradalom óta intézi. Kiss Lajos forma szerinti kinevezésével megtrésedik az egyik alkaptányi állás is, amelyet a néptanács választás után fog betölteni.

— **Beregi szavaló estélye.** A vasárnap esti Beregi előadás iránt Nagykanizsán és környékén a leglázasabb érdeklődés nyilvánul meg. Aki színház után érdeklődik, — már pedig ma ki nem érdeklődik? — az hallani akarja Beregit, hisz Beregi Oszkár a modern költészet egyik leghivatottabb interpretálójá. Egy szavaló estélye nemcsak azt a művészi élvezetet nyújtja, hogy az ő mesteri előadásában gyönyörködhetünk, de nagyjelentőségű irodalmi esemény is, hogy legjobb költőink verseit az ő felfogásában és előadásában kapjuk. Az estély műórán Dante, Petőfi, Arany, Ady Endre, Kiss József, Babits Mihály, Karinthy, Kosztolányi, Gyóni, Szép Ernő, Csizmadia Sándor és Várnai Zseni legjava művei szerepelnek. Jegyek még előre válthatók Brónyai L. nőikalap-üzletében, Kazinczy-utca 6.

— **Nem oszlik fel a polgárórség.** Azon elterjedt hírekkel szemben, hogy a nagykanizsai polgárórségi intézményt fel fogják oszlatni, illetékes helyről közlik, hogy a polgárórség továbbra is változatlan fenn fog maradni. — Azon tényezők ugyanis, amelyek a polgárórség léte vagy nemléte fölött dönteni hivatva vannak, maguk is át vannak hatva azon meggyőződéstől, hogy a polgárórség a város közbiztonságának egyik legfőbb garanciája. A polgárórség parancsnoksága viszont a tagoktól joggal elvárja, hogy az újjáéledő polgárórségi intézmény életképességéről fokozott ambícióval és kötelességtudással fognak bizonyosságot adni.

— **Drágul a hus.** A marha és sertéshus ára a forradalmat követő hetekben örvendően hanyatlani kezdett. Mindannyian megörülünk ennek a híreknek, mert azt hittük, hogy a husárak csökkenése csak előjele a minden vonalon bekövetkezendő hatalmas áresésnek. — Sajnos ez a reményünk csak ábránd volt, amely most teljesen szertefoszlott. Ezelőtt egy hónappal marha élősúlybani ára 4—5 korona volt különként s ma már ismét 8—10 koronára szökött fel. A sertés hus ára is fokozatosan föfelé tartó irányzatot mutat. Ennek a hatalmas áremelkedésnek az az oka, hogy a kormány megengedte a vágómarhának Ausztriába való kivitelét, amelynek ellenében mi Ausztriától textilárut és ipari cikkeket kapunk. Másrészt Zala megyében döbbenetes mértékben pusztít a sertésvész, úgyhogy sok helyen a falvak a saját szükségleteiket sem tudják fe-

dezni. Olyan gazdáknak, akik azelőtt 10—12 sertést hizlaltak, most alig van annyi sertésük, amelyet a saját és családjuk szükségleteit fedezni tudnak. A hus és zsirinség szomorú következményekkel fenyegeti a város lakosságát, amiért is a kormánybiztos és a tanács azon fáradoznak, hogy a hushiányt megszüntessék, de legfőképp, hogy a város lakosságának tavaszi és nyári zsirszükségletének fedezéséhez szükséges leválatot biztosítsák. A városnak Nagykanizsa környékén hizik mintegy 350 darab sertése, amelyeknek leválatására körülbelül egy, vagy másfél hónap múlva kerül a sor. Azonkívül a város 700 sertést hizlaltat Biharmegyében, amelyeknek a sorsa bizonytalanná vált Biharmegye megszállásának közeli lehetőségével. Mindamelllett a város hatósága bizakodik a 700 sertés megmentésében és reméli, hogy ugyanúgy, mint Bircsról, még a megszállás esetén is elhozhatja a disznókat. Evvel a több, mint ezer sertéssel a legégetőbb szükségleteket — természetesen a legnagyobb mérvű takarékoság mellett — fedezni lehet.

— **Bankjegyfelülbélyegzés mindenfelé.** A cseheknek az az elhatározása, hogy a Csehszlovákia területén levő bankjegyeket felülbélyegzik, mozgásba hozta a jegybank kötelekbe tartozó többi államokat is. Ez ma bécsi jelentés közli, hogy a német osztrák államtanács indítványt fogadott el, a mely föl szólítja, hogy a német-osztrák bankjegyeket mennél gyorsabban lássák el ismertető jellel, hogy a cseh szlovák kormány részéről történő további elértéktelenítés ellen megóvhassák. De náluk is fölmerült az eszme, hogy a jugoszláv és cseh példát követni kell. Magyarország tétlenül nézi a többi államok cselekvését, ebből súlyos hátrányok származhatnak az ország pénzügyeire. Ezek az intézkedések azért hátrányosak minden államra, mert még mielőtt a likvidálást előkészítették volna, pénzügyi elküldülések történnek, a melyek még bonyolultabbá teszik majd a kibontakozást. Hogy a felülbélyegzések mire vezetnek, azt már eddig is tapasztalhattuk a semleges piacokon, a hol azóta napról-napra hanyatlak a korona árfolyama.

— **A nagykanizsai magántisztviselők egyesülete** meghívja tagjait a folyó hó 23-án délelőtt 11 órakor a Haladás kulturális egyesület helyiségében tartandó rendkívüli közgyűlésre. A közgyűlés tárgya az egyesület feloszlása.

— **Is'entisztelet (Beküldött közlemény)** Az izraelita templomban a péntek esti istentisztelet február 14-ől kezdve további intézkedésig délután fél 6 órakor fog kezdődni.

Legujabb.

Kunfi nyilatkozata Bernben.

Bern, febr. 13. A *Nouvelle Hongroise* meginterjúvolta Kunfi Zsigmondot, aki többek közt ezeket mondta:

— Nagy dolog az, hogy a hadviselő országok szociáldemokratái újra megtalálták egymást. Ennek álgásait a magyarok is élvezni fogják. A kongresszus egy küldöttsége e hét végén megjelenik a párisi konferencia előtt, ahol először és igazságosan fogja képviselni a magyar ügyet. Ez azonban csak akkor lehetséges, ha Magyarország tovább halad a forradalom útján, mert az ellenforradalmi törekvések károsan befolyásolják Magyarországot. A magyar kérdés a kongresszus révén európai kérdéssé

vált. Ez az első lépés ahhoz, hogy megvédjük azt, ami a feudális osztályok évszázados rablógazdálkodása és a négy évi háború után még megmenthető.

Nyílt-tér.

A „Zalai Közlöny” legutóbbi számában a kigazdapárt-intéző bizottsága valósággal jegyzéket, sőt ultimátumot intézett Nagykanizsához, amelyben panaszkodik, hogy egy párt (értve a szociáldemokrata párt) „erőszakoskodása” folytán majd mindennap újabb ökölcspás éri őket, pedig ők pusztán „hazafiasságból nem fosztogattak”, s öneik köszönhető a rendföntartása. Az építkezéseket nekik kell fizetniük, holott abból Kiskanizsának semmi haszna. A néptanács 12 tagja közül csak kettő nem szociáldemokrata. Kijelentik ezután, hogy ők megtalálták a K. lumbus tojását, azaz a Wilson tojását, az önrendelkezési jogot, amelynek alapján elválnak az akaratlanul is szívükhöz nőtt Nagykanizsától, aki rossz zsarnokoskodó férj és Kiskanizsa egész hozományát önmagára költi. Elválnak — jelentették ki tragikusan és egyszerismind valókereset megindításával Hegedüs ügyvéd urat, a házitkárukat bizták meg, aki most Pesten a miniszteriumtól a legmagasabb sóhivatalokig kilincsel a kigazdapárt-intéző bizottsága nevében.

Hát a kigazdapárt-intéző bizottsága elválhat Nagykanizsától, de Kiskanizsa vele marad és Nagykanizsa sorsához és fejlődéséhez köti továbbra is a maga sorsát. Mert a fenti intéző bizottság még nem jelenti Kiskanizsát, de még azt hisszük az egész kigazdapártot sem. Itt egyszerűen egy Kiskanizsa vállaira spekuláló pártnak a Hegedüs—Karloviics duettnek a bizottságra való befolyásáról van szó. Hegedüs és a mandátumba bolond Karloviics személyi ambíciói intrikálnak. De az egész kigazdapárt sem jelentené még Kiskanizsát, hanem azt inkább mi szociáldemokrata földmunkások és kigazdák képviseljük, mint Kiskanizsa lakosságának többsége. Mi pedig nem akarunk elszakadni Nagykanizsától. Mi tudjuk, hogyha Nagykanizsán vízvezetékfő fognak mosakodni, akkor mi kiskanizsaiak is csap alól ihatjuk a vizet. Ami pedig az önrendelkezési jogot illeti, hát gratulálunk Öröknek és Dr. Hegedüs hős ügyvéd urnak, aki ezt oly fennemód jól megmagyarázta Öröknek, hogy mitől jó az. Lehet, hogy ez a reakciós demagóg ur. magát Kiskanizsa közvéleményének toltta föl, elvégezte a jogot, de az önrendelkezési jogból egészen bizonyosan elhasalna.

Nem! Kiskanizsát nem ezek az urak képviselik, hanem a nagykanizsai szociáldemokratákkal testvériesen együtt működni akaró szervezett földmunkások és kigazdák. Mi pedig meg vagyunk róla győződve, hogy az egyesült Nagykanizsa és Kiskanizsa sorsa a legjobb kézbe van letéve. Nem, mi nem válunk el Nagykanizsától. Minket a Principális csatorna sem választ el egymástól.

A kiskanizsai szociálista földmunkások.

DR. BOGNÁR JÁNOS

ORVOS

József főherceg-u. 22. sz. alatt
rendel délután 1—4-ig.

Eladó egy kézzel himzett batiszt ésülököpeny, egy keveset használt télikabát, egy tavaszi felöltő és bluzok. Cim a kiadó-eivatalban.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy nagyobb leány takarításra felvétetik Fites Gyula fényképészeti műtermében Kazinczy-u. 3. szám. 775

Eladó egy ebédlőasztal 12 személyre hezzávaló 4 szék. Neuschlosz butorgyár készítménye. Rákóci-u. 89/a. 772

Leszerelt katona uradalomban bognári állást keres. Pocsek Károly, Nagyrécsé. 775

Egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik Grünberger Sándornál, ezelőtt Kreiner Gyula divatruházában. 767

Beteg ápolására hosszabb időre egy lehetőleg gyermektelen nő kerestetik. Jelentkezni lehet Kinizsy-utca 83. sz. alatt. 764

Intelligens házaspár keres február hó 15-re esetleg március 1-ére kétszobás osnosan butorozott lakást konyhával és mellék-helyiségekkel. Cim a kiadóhivatalban.

Superior csomagoló papír kisebb és nagyobb tételekben kapható Fischel Fülöp Fia papírnagykereskedésében, Nagykánizsán.

Nagykánizsa város helyi árvizsgáló bizottságtól.

39/919. szám.

Határozat.

Nagykánizsa r. t. város helyi árvizsgáló bizottsága f. évi február hó 13-tól kezdődő hatállyal a nyilvános étkezőhelyiségekben és vendéglőkben kiszolgáltattott ételekre vonatkozólag a következő ételárszabást és terítékárszabást hagyta jóvá:

Az étel neve:	I. rendű vendéglőknél	II. r. vend.
Leves (hus)	K — 80	K — 60
Barnalevesek	" 1—	" — 80
Főzelék hussal	" 6—	" 5-50
Marhahus mártással	" 6—	" 5—
Borjusült	" 8-50	" 7-50
Marhasült	" 7—	" 6—
Vagdalt hus	" 7—	" 6—
Sertéssült	" 8-50	" 7-50
Rostbeauf	" 8-50	" 7-50
Rostélyos	" 8-50	" 7-50
Vesepcsenyé	" 8-50	" 7-50
Gulyás	" 5—	" 4-50
Marhapörkölt	" 5—	" 4-50
Borjupörkölt	" 6-50	" 6—
Savanyutüdő	" 4-50	" 4—
Piritott borjumáj	" 6—	" 5-50
Pacal	" 3-50	" 3—
Főtt tészták	" 1-80	" 1-40
Sült tészta	" 2—	" 1-80
Főzelék körítések	" 1-50	" 1-30
Saláta	" 1-20	" 1—
Leves		
Teríték: Főzelék feltéttel	8—	" 7—
Tészta v. sajt		

Ezen árjegyzék f. évi február hó 13-án lép életbe. Az egyes adagok nagyságára nézve a kereskedelemügyi miniszternek 67790. 918. K. M. sz. rendelete irányadó.

A kereskedelemügyi miniszternek 67.790 918. K. M. számú rendelete szerint minden nyilvános étkező helyiség déli 12 órától dél után 3 óráig, este pedig 7 órától 10 óráig a nyári időszámítás tartama alatt 7 órától 11 óráig köteles terítéket kiszolgáltatni.

Az idézett rendelet a kiszolgáltattott teríték nagyságára vonatkozólag a következőket rendel:

Leves 2 deciliter, húsétel 10 dekagramm, főzelék körít. 2 deciliter, főtt tészta 15 dekagramm, sült tészta vagy felfúj 12 dekagramm.

Nagykánizsa, 1919. február 11.

Dr. Krátky István s. k.

v. főjegyző
a h. arv. biz. elnöke.

URANIA mozgóképalota

Rongonyi-u. 4. Telefon 259

Szerdán, csütörtökön és pénteken, február 12, 13 és 14-én:

A magyar filmművészet nagyogó csillagai

Góth Annie

Hollay Camilla

Peterdi Klára

felléptével kerül bemutatóra:

APHRODITE

művész-dráma 6 felvonásban!

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 óraker.
Vasár- és ünnepeken: 3, 4^{1/2}, 6 és 7^{1/2} óraker.

Havi étkezőket kitűnő házikoszttra elfogad

előfizetéssel. — Tejet vennék uradalomtól naponta 100—120 litert.

Miltényi-étkező, Kazinczy-u. 53.

Ügynökök és utazók

szőlőbirtokosoknál és kereskedőknél, kik eddig raffiát használtak, jól be vannak vezetve,

szép mellékéresetre lehetnek szert

„CORDELIN” szőlőkötöző
papírzsineg eladásával

Cordelin Gesellschaft m. b. H.

magyarországi kizárólagos irodája:

BUDAPEST, V. Zoltán-utca 10

Telefon 119-18. Sürgőnycim: Cordelin Budapest, Zoltán-u 10

Kereskedő agilis, vagyonos, venne gőzmalmot,

átvenne régebben alapított üzletet a belvárosban, társulna ilyenhez, esetleg szolid új alapítás, vagy vállalkozáshoz is Cim „Munka” jelige alatt a kiadóban.

AJÁNLOK

vizontelárusítók részére a legjutányosabb gyári áron

levélpapirokat

mappákban és dobozokban

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Művészlapok

óriási választékban!

cigarettafüvelyeket

és cigarettaapapirost

a legjobb gyártmányokat.

Fischel Fülöp Fia

nagykereskedése. Nagykánizsán.

VILÁG nagy mozgó-színház

Szarvas Szállóba. Telefon 74

Csütörtök, péntek. Febr. 13. és 14. én

Rang és mód

Filmdráma 4 felvonásban. Irtá: Szigeti J. Filmre alkalmazta és rendezte Balogh Béla.

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 óraker.
Vasár- és ünnepeken: 3, 5 és 7 óraker.

Alakulóban levő biztosító szövetkezet keres a megye székhelyén elsőrendű összekötő-tételekkel rendelkező

TITKÁRT

ki az alapításban személyesen és összekötő-tételeivel venni részt. Magas fizetés, jó mellékjövedelem és nyugdíjogosultság biztosított. — Ajánlatok Leopold Cornél hirdető irodájába, Budapest, Teréz-körút 3. „Eletpálya” jelige alatt küldendők.

A bánokszentgyörgyi bér gazdaságba
:: két cséplőgép garnitúra mellé ::

egy gépész felfogadtatik

Ezen állásra pályázók jelentkezzenek a bánokszentgyörgyi gazdaságnál.

A NÉP ORVOSA

hasznos ismerettár az egészség előmozdítására és megvédésére, a háborgatott egészségnek helyreállítására. — Nélkülözhetetlen könyv minden családnál. — Ára kötve 10 kor.

Népszerű oktatás a balesetek alkalmával szükségessé váló segélynyújtásban. — Ára 1 korona.

Kapható FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében, NAGYKANIZSÁN.

Hirdetések

felvétetnek a Zala irodájában

A „ZALA”

A KORA REGGELI
ÓRÁKBAN JELENIK
MEG, EREDETI TELEFONÉS TÁVIRAT
JELENTÉSEKKEK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Nagykánizsán kora reggel házhoz hordva,
: vidékre postán küldve: :

Egy óra 7-50 korona

Negyed óvre 22-50

Fél 45—

Egész 90—

Rendelje meg a Zalát!

Utasítások és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,
Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat
Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap kora reggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva,
vagy posta szétküldésével:

Egész évre K 90.—

Félévre „ 45.—

Negyedévre „ 22.50

Egy óra „ 7.50

Egyes szám ára 30 L.

Telefonhívás és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-térlet és magán-
közleményeket díjszabás szerint vesz
fel a kiadóhivatal.

Tiltakozunk a cseh szuverenitás ellen

Az antant elismeri a csehek szuverenitását a megszállott területeken? — A megszállók erőszakosságai.

Jegyzék Vyx alezredeshez.

Budapest, febr. 14. Barinkey miniszter-
elnök Vyx alezredeshez a következő átiratot
küldte:

Az alezredes ur volt szives közölni velem
a szövetséges hadvezér parancsnok tábor-
nokának következő táviratát: „Az általunk
aláírt fegyverszüneti szerződés kizárólag a
keleti hadsereg vonatkozott és semmiképpen
sem vonható át a határfelülésekre. Ennek
következésképpen a cseh-szlovák állam-
nak, amelyet a szövetségesek elismertek,
teljes szuverenitási joga van azon terüle-
tekre nézve, amelyeket ismét visszafoglaltak
a nekik kijelölt ideiglenes határon belül”.

A magyar kormány nem szándékozik annak a
kérdésnek a fejtegetésébe bocsátkozni, vajjon
a szövetséges hadseregek parancsnoki tábor-
nokát megillet-e a jog, hogy a cseh-szlovák
állam elismerése tekintetében olyan követ-
kezményeket vonjon le, amelyek egyenes ellen-
tétben állanak a magyar állam szuverenitási-
jogával. A magyar kormány kénytelen rámutatni,
hogy az említett távirat szövege két ellen-
mondást tartalmaz, amidőn az abszolút
szuverenitási jogot megállapítja, a cseh-
szlovák állam részére olyan területekre és
olyan határok közt, amelyet a távirat maga
is ideiglenesnek ismer el. Kramarz cseh-
szlovák miniszterelnök Károlyi Mihályhoz
küldött táviratában maga is elismerte, hogy
a cseh-szlovák köztársaság végleges meg-
állapítása a békekongresszus elé tartozik.
A magyar kormány a csehek igényei ellen
mindig állást foglalt és semmi kétség nem
léhet ahhoz, hogy a magyar kormány a
cseh indokok egyikét se ismerte el olyan-
nak, amelyek alapján a cseh-szlovák állam
jogosítva lenne évezredek óta magyar ál-
lamhoz tartozó területek megszállására. E
tiltakozást a magyar kormány most is megis-
mételi. A magyar népkormány ismételtén ki-
jeleni, hogy a magyar állam egyes terü-
leteinek cseh fegyveres csapatok által való
megszállását jogtalan és erőszakos tény-
nek tekint, amelyet, minthogy a fegyvert le-
te, törni kénytelen, de ellene újra tiltakozik.
Kijelentem továbbá, hogy a cseh-szlovák
államnak az általa megszállott területeken igé-
nyelt szuverenitását soha, sem hallgatólagosan,
sem kifejezetten el nem ismerjük, hanem a
kérdésnek igények eldöntését meghallgatá-
sunk után a békekongresszusra bízjuk. Vé-
gül kénytelen a magyar kormány arra is rá-
mutatni, hogy a cseh-szlovák állam politiká-

ja egyáltalán nem jelenti a cseh-szlovák
államnak az általa igényelt határok közt való
elismerését. Berinkey.

Tovább tart a pozsonyi sztrájk.

Bécs, febr. 14. Ma délután Bécsben az
a hír terjedt el, hogy Barecca olasz ezredes,
akit a pozsonyi utcai harcban nemcsak puska-
tussal ütöttek fejbe, hanem szurronnyal is meg-
szúrtak, — meghalt. A pozsonyi utcai harc-
nak 16 halottja és 44 sebesültje van. Nem
felel meg a pozsonyi cseh törvénnyel határozata,
hogy a sztrájk megszűnt: csak azok a munká-
sok dolgoznak, akiket arra a cseh kato-
nák fegyverrel kényszerítettek.

Prága, febr. 14. (Hivatalos.) Az a dél-
után Bécsben elterjedt hír, hogy Barecca olasz
ezredes meghalt, valótlán. Az ezredes sérülése
enyhén fejtégt és jobban van. A cseh kormány
sajnálattal fejezte ki afelett, hogy Pozsony ut-
cáin ártatlan vér folyt és kijelenti, hogy az
áldozatok özvegyeinek és árváinak eltartását
magára vállalja.

Komárom, febr. 14. Barecca olasz ezre-
des kijelentette, hogy a pozsonyi események-
ről informálni fogja az antantot. A csehek el-
hílették vele, hogy Pozsony szintiszta tót vá-
ros, amivel szemben személyesen győződött
meg arról, hogy Pozsony lakossága magyar és
német.

A románok kegyetlenkedései a Zsilvölgyében.

Budapest, febr. 14. A hadügyminiszter-
iumban ma megjelent a zsilvölgyi bányák 5
tagú küldöttsége, amelyet Pethe Márton állam-
titkár fogadott. A küldöttség előadta, hogy a
zsilvölgyi bányászok összessége nevében jöttek
azzal a kéréssel, küldjön a hadügymini-
szter fegyveres erőt a Zsilvölgy felsza-
badítására, mert a bányászok a románok
erőszakoskodásait képtelenek tovább tűrni.
Csaknem mindennapos dolog, hogy a Zsil-
folyó hideg vizébe hajítják a bányászokat. Az
asszonyokat és gyermekeket ütlegelik és vékony
rézdróttal összekötve viszik őket a bányákba
munkára.

Minisztertanács.

Budapest, febr. 14. Ma délután 4 órá-
tól este fél 10 óráig minisztertanács volt, ame-
lyen egy ideig Károlyi elnök is résztvevett. —
Foglalkoztak a Magyarországon élő szlovák és
román nemzetek önrendelkezési jogával és
megbízták a miniszterelnököt, hogy e nemze-
tek önrendelkezési jogáról a Wilson elvek figye-
lembe vételével terjesszen törvényjavaslatot a mi-
nisztertanács el. Elhatározta a minisztertanács

a hadügyminiszter előterjesztésére, hogy a fiz-
tek létszámát erősen apasztani fogják és a
tényleges fizetek közül azokat is nyugodalomba
helyezik, akik a négy és feléves háborúban nem
teljesítették frontszolgálatot. Károlyi elnök ki-
vívására a vasárnapra tervezett nagy tüntető
felvonulást a nemzeti palota elé oda módosí-
tották, hogy a Károlyi-párt és radikális-párt
együtt a szociáldemokrata párttal a pályá-
udvarra vonulnak, ahol a Bernből visszatérő
szociáldemokrata kiküldötteket fogják ováció-
nálni.

Az ellenforradalom ellen.

Letartóztatott soproni tanár.

Budapest, febr. 14. A Mikes János
szombathelyi püspök ellen megindított vizsgálói
ügyében kiküldött bizottság megvizsgálta a
javadalmak könyvet és helyszíni szemlét
tartott a püspöki birtokon, ahol többrendbeli
szabálytalanságot állapított meg. Mialatt a
bizottság munkáját végezte, a püspök a követ-
kező kijelentést tette:

— Bizalmatlan vagyok az új renddel
szemben és nem alkalmazkodik az új rend-
szerhez, amelyet nem is támogatok.

A kiküldött bizottság szombaton az egész
vagyont letartóztatni fogja.

Budapest, febr. 14. Tegnap reggel
Kaposvárról Budapestre szállították Toby
József soproni tanárt, akit ellenforradalmi
propagandával vádolnak. Iratai közt több röp-
íratot és ennek kéziratát találtak, amelyen a
„Dunántúli Polgárszövetség” szerepelt. A tanárt
lázáras és izgatás-vétség miatt tartó-
ztatták le és holnap átkísérik az ügyészségre.
Toby Szombathelyen és Sopronban össze-
kötöttségben állott egyes személyekkel, ezenki-
vül leveleket találtak nála, amelyből megállá-
pították, hogy Juhász Nagy Sándorral, Lovászy
Mártonnal és Abraham Dezsővel levelezésben
állott.

Békekongresszus.

Teljes a megegyezés. — Ki vagyunk zárva a népek szövetségéből.

Páris, febr. 14. A legfőbb haditanács
mai ülésén teljes megegyezésre jutottak.
Az eseményről azonnal értesítették Wilson,
aki a békeértekezlet teljes ülésének összehí-
vását kérte. Hír szerint a legfőbb haditanács
elhatározta, hogy Németország megszállására
200.000 főnyi szövetséges haderőt ad.

Páris, febr. 14. (Havas.) Foch tábornagy
elutazott Trierbe, hogy a német fegyverszüne-
tet meghosszabbítsa. A békeértekezlet hol-
nap tartja harmadik teljes ülését, amelyen
a népszövetség tervezetét publikálják. E
pillanatban csak a szövetséges nemzetek le-
hetnek tagjai, a semlegesek később csatlá-
kozhatnak, az ellenséges országok ellenben
ki vannak zárva a népszövetségből: később
és csak akkor vehetők fel, ha a kiküldött felté-
teleket teljesítik. Wilson vasárnap száll hajóra.
Távolfölte alatti a konferencia folytatja a dél-
szláv területi kérdések tárgyalását és megállá-
pítja a német határokat.

Fuhát kapunk Ausztriától.

Felszólították a várost a csereakció megindítására — Egy waggon lisztért egyezer gyermeknek ruha és cipő. — Zalaegerszeg tíz waggon lisztet cserél be. — Kánizsán is megindul a mozgalom

(Saját tudósítónktól.)

Az az évszázados ellentét, amely közöttünk és a gyűlölt Ausztria között állandóan a legvehemens mértékben dühöngött, a forradalom óta szelíd, közelidessé változott át. A régi rendszer alatt, annak székhelyéről, Bécsből kapunk minden rosszat. Bécs képviselte a régi rendszert s így az elnyomás hosszú évein keresztül hihetetlen antipátia fejlődött ki az osztrák nép ellen. Nem a rendszert gyűlöltük, hanem gyűlöletünket átvittük az osztrák népre, amely pedig nem tehetett arról, hogy félrevezették s az ő nevében nyomták el a szabad levegőre kívánczó magyar nép energiáját. A forradalom aztán elsöpört sok mindent s vele együtt az osztrák nép iránti gyűlöletünket is. Beláttuk, hogy ők is emberek, akik ugyanúgy nem akarnak egyebet, mint a saját boldogulásukat, a maguk kicsiny existenciájához szükséges lételemeket, mint mi; hogy ők is ugyanúgy szenvedtek az elnyomást, mint mi s ugyanazok a lelkiismeretlen vezetők fojtották beléjük a szabad akaratot, a véleményt s a megértő szót, akik a mi nyakunkon üttek.

A közlekedésnek és a megértésnek már meg is van az első gyümölcse. A két szomszédállam kezét nyújt egymásnak, hogy a szűkös hónapok keservein megértő szívet segítsék egymást. A szűkös élestartu magyar lemond a jólétéről és gabonát ad az éhező osztrákoknak, az osztrákok pedig ipari cikkeket enyhítik a szomorú magyar viszonyokat.

Ma az osztrák áruforgalmi hivatal a városhoz felhívást intézett, hogy adjon gabonát az éhező osztrák gyermekeknek, nem ingyen, hanem cserébe; ők ruhát, cipőt, fehérműt adnak a hideg tében végcsova fagyoskodó magyar gyermekeknek, gazdasági felszerelést a hiányt szenvedő magyar gazdáknak. Emberi érzés és könyörület, a jószág parancsa kötelez, hogy a kérés emberitársakon segítsünk, hogy ne engedjük elpusztulni a szomorú osztrák anyák ártatlan gyermekeit, akik igazán nem tehetnek arról, hogy apáik hosszú évszázadokon át elűzték, hogy az ő nevében, az ő képzelte érdekeiket loboqlatva hamisan a szemük előtt minket megnyomorítsanak. Az apák büneiert ne büntessük a gyermekeket.

Ugyanez áll a magyar gyermekekre. Ők sem chének luxussal lakomákat, de azért csak akad annyi, ami feltétlenül szükséges. De a magyar gyerekek, ha nem is éheznek, ennél jobban sínylik a ruha hiányát, a meleg cipőt, a fehérműt, ami mind nincs, vagy ha van is, megfizethetetlen. A gyerekek nem tudnak iskolába menni, mert nincs ruhájuk. Rongyokba bugyolált lábakkal, csafalokban függő ruhákban élő és járó mementóként dideregnek a fagyos utcákon s szedik magukba a jó életről tragikus betegségének csíráit.

De van a dolognak más oldala is. Nemcsak emberi jóézésből folyó kötelesség, de gazdasági szükség is, hogy a csereüzleteket kőző városok sorába Nagykanizsa is belépjön. Az ipari cikkeket s különösen a gazdasági felszereléshez tartozó árukban hihetetlen hiány mutatkozik. Az állam földet ad majd minden földművelőnek, de nem lesz kapa, amivel felkapálja, nem lesz oke, amivel felszántsa és

nem lesz kasza, amivel learassa annak termését. Az osztrákok pedig ezt is ígérnek nekünk.

Az osztrák áruforgalmi iroda ma a város hatóságához intézett levelében felhívta Nagykanizsa város közönségét, hogy Eggenberg steierországi várossal kössön rekompenzációs üzletet. A helyes fe fogtsu és nemes intencióval megírt felhívást teljes egészében közöljük:

Mélyen tisztelt polgármesteri hivatalnak
Nagykanizsa

Az osztrák áruforgalmi hivatal az osztrák minisztérium az államok közötti áruforgalom lebonyolításával bízta meg Ezen feladat teljesítése során elért eredményeink arra indítanak bennünket, hogy a közjót szolgáló működésünket tovább folytassuk.

Bécs és Budapest emberien gondolkodó asszonyai nemes lelkességéből kölcsönös segítségkötés jött létre. Ebben a két nagyvárosban pusztult a háborús nyomor, az inség és a szegénység. Mialatt a szegény bécsi gyerekek éheznek, ezalatt Budapest szükségét szenvedő gyermekei szakadt ruhákban és rongyos cipőkben fagyoskodnak. Ennek felismerése hozta létre a csereakció eszméjét. Budapest lakói gyűjtés útján 10 waggon lisztet bocsátottak az éhező bécsi gyermekek rendelkezésére s ezért Bécs lakói 20.000 pesti gyermeket láttak el cipővel, ruhával és fehérművel. Zalaegerszeg polgármestere, Czobor Mátyás arról értesít bennünket, hogy ugyanilyen módon tíz waggon lisztet gyűjtött és Graz városával akar csereüzletet kötni. Czobor polgármester jelenleg Grácban időzik, hogy a gráci kereskedőknél összegyűjtött ipari cikkeket megtekintse.

Bécs és Grácban kívül Német-Ausztriában még egy szomorú város van, amelyben számtalan gyermek fengeli nyomorult életét, így például: Eggenberg, steierországi város is.

Mi az Ön városához fordulunk és kérjük Önt Polgármester Ur, hogy hajlandó volna-e Budapest—Bécs mintájára Eggenberggel csereösszekötésbe lépni. Egy waggon lisztért hajlandók volnánk ezer gyermek részére ruhát, cipőt és fehérműt adni.

Mi kölcsönösen megfizetjük az árukat: a lisztet az eggenbergi maximális áron, a ruhát a magyar Népruházati Bizottság által megállapított értékben.

Remélve, hogy a mi lelkesezésünk helyes megértésre talál, mielőbbi válaszokat várjuk tisztelettel:

Az Osztrák Áruforgalmi Iroda.

Eddig tart a felhívás. Késég nem lehet, hogy itt nem csupán emberi jóézés, de gazdasági szükséglet is azt parancsolja, hogy mielőbb érintkezésbe lépünk Eggenberg városával.

Megkérdeztük Sneff József kormánybiztos a csereüzlet ügyében elfoglalt álláspontjáról, aki a következőket mondotta nekünk:

— A csereakció ügyéről hivatalosan még nem vagyok értesülve. Annnyit tudok, hogy a közlekedési minisztérium ezt az akciót nem támogatja. Tekintettel azonban arra, hogy a csereakcióval valóban segíteni lehetne a nagy ruha- és cipőhiányon, meg fogjuk vizsgálni az ajánlatot és ha módot találunk rá, meg is fogjuk csinálni.

Dr. Kórhay István, az életmezési ügyek intézője a csereakcióval szemben elfoglalt álláspontját a következőkben ismerte fel tudósítónk előtt:

— A csereakció gondolata már nagyon régi. Mi Burgonyával akartunk ilyen üzletet kötni, mert burgonyában feleslegünk van. Akciónk azonban a közlekedési miniszter ellenkezésén megakadt, mert kérdésünkre azt a

választ adta, hogy semmiképp életmezési kivétel nem engedni meg. Ami a felhívást illeti, természetesen örömmel fogadjuk az ajánlatot, mert ipari cikkeket hihetetlen a hiány. Ami a liszt összegyűjtését illeti, remélem, hogy erre is megtaláljuk majd a megfelelő megoldást.

Ami a hivatott tényező véleményét illeti, arra az a megjegyzés k, hogy a csereakció kivétel nélkül kereztől kell vinni. A közlekedési minisztérium sem fog nehézségeket okozni, mert a felhívást kibocsátó hivatal, hivatalos szerez, amely előzőleg bizonyára megszerezte a magyar minisztérium jóváhagyását. Ami a hivatott tényező véleményét illeti, lelehetetlennek tartjuk, hogy a kis Zalaegerszegnek tíz waggon álljon rendelkezésére és mi ne tudjuk annak legálább is a felét megszerezni. Most van alkalmunk iparcikkek beszerzésére és ha ez az alkalmat elszalasztjuk, nagyon szomorú következményeknek nézhetünk elébe a tavaszi és nyári munkák során.

NAPYAR.

1919. február 15. Szombat

Prot. Jovita G. K. (február 2.) K. K. L. Adar 15. S. Th.

Munkaórát reggel 7 óra 10 perccor, ügyosztály délután 5 óra 20 perccor, bolt délután 6 óra 15 perccor, fogorvos délután 6 óra 30 perccor.

Ma az önkéntes polgármesteri csoportja tart szolgálatot.

— Bosnyák Zoltán — népjóléti államtitkár. A magyar kormány dr. Bosnyák Zoltán belügyi államtitkár a munkügyi és népjóléti miniszter előérjesztésére a népjóléti miniszterumba államtitkárrá nevezte ki.

— A hadikórházat nem a város veszi át? Nagykanizsa néptanácsa csütörtökön délután tudvalevőleg úgy határozott, hogy a hadikórházat munkáslakások céljaira méltányos áron átveszi a hadügyminisztériumtól. Az ügy ma olyan stádiumba jutott, amely valószínűvé teszi azt, hogy a városnak nem kell az előreláthatólag nagyon költséges átvételbe belemennie, a hadikórházat azonban mégis átalakítják munkáslakásokká. A kormánybiztos hivatalhoz ugyanúgy egy gyárosokból álló konzorcium azzal az ajánlattal fordult, hogy hajlandó a hadikórházat szövetkezeti alapon munkáslakások céljára átvenni. Az átvételt a gyárosok finanszíroznák, úgy, hogy a lakások a gyárakban dolgozó munkások tulajdonába mennének a forrásztés után. A szociális gondolkozásos vállalkozás most van elbírálás alatt a kormánybiztoságon és annak elfogadása annál valószínűbb, mivel így a város nagy kárából menekülne meg, ami azonban nem mentesíté a várost attól, ha ugyanazon összeg más hasonlóan égetően szükséges építkezésekre ne fektesse.

— A törvényhatóság felé. A törvényhatósági jog megadása még késik, de a város vezetősége már jóval látta, hogy amíg annak rendje és módja szerint törvénybe iktatja Nagykanizsa törvényhatóságát, megtegye az átmeneti lépéseket. A néptanácsok felállításáról rendelkező törvény értelmében a törvényhatósági városok városi tanácsába a néptanács négy tagot de e. á. akiknek tanácsközhatalmi ellenőrzési joguk van. A néptanács előttele a négy tagot már delegálta is a város tanácsba. A tegnapi tanácsülés már az új tagok jelenlétében folyt le.

Szövőgyárat alapítanak Nagykanizsán Alig került a város ügyeinek irányítása olyan kezekbe, amelyek garanciát nyújtanak arra, hogy az eddig elhanyagolt szociálpolitika kultiválása el nem maradhat, máris jelei mutatkoznak annak, hogy városunk iparilag rövid idő alatt óriásit fog haladni. Alig liangzott el a néptanács ülésén illetékes helyről a gondolat, hogy a munkáslakások építése erősíteni fogja a vállalkozói szellemet is, máris gyáralapítási tervvel foglalkozik a töké. Ugy értesülünk, hogy Nagykanizsán szövőgyárat akarnak alapítani, amely 200 női munkást foglalkoztatna. A szövőgyár megalapításának tervei olyan előhaladott stádiumban vannak, hogy már csak két feltétel teljesítése hányzik ahhoz, hogy a terv meg is valósulhasson: az egyik, hogy város adion telket a gyár céljaira, a másik, hogy a kormány is támogassa a gyáralapítókát. Mikor az egyedüli zsolnai szövőgyárunk sebh kézre került, nem hihettük, hogy a kormány és a város elzárkózzanak e terv támogatásától, amely terv városunk fejlődésének új perspektíváját nyitja meg.

Működik a határrendőrség. A Nagykanizsára áthelyezett csáktornyai határrendőrség már meg is kezdte működését. A határrendőrség vezetőjének az a terve, hogy a szolgálatot állandóan fokozza úgy, hogy a vasúthomáson csakis a határrendőrség fog szolgálatot teljesíteni. Ezenlőre azonban csakis a podgyászvizsgálatot vették át. — A kanizsai állomás súlyos szolgálatának ellátására azonban a csekély számú határrendőrség nem elegendő. Hisz — amint jelentették — ezenlőre a pályaudvaron elkövetett minden bűntudó cselekmény a határrendőrség hatáskörébe tartozik. Ezért a határrendőrség vezetője javaslatot terjesztett a belügyminiszter elé a legénységi és fogalmazói létszám szaporításáról. Az eddigi tizenhat határrendőr helyett hatvan határrendőr, három fogalmazói és egy felügyelői állás felállítását javasolja. Mihelyt a jóváhagyás megérkezik, a határrendőrség teljesen átveszi a vasúti szolgálatot s ezzel a városi rendőrség súlyos szolgálat alól szabadul föl.

Csapatunk megszállták a mura-kereszturi hid északi részét. Murakereszturi tudósítónk jelenti: A murakereszturi hid északi részét már hosszabb idő óta a Muraközt megszállva tartó szerb csapatok tartották megszállva. Kedd óta azonban már a mi csapatunk állanak őrt a hid északi részén. Nyolcadikán délután négy órakor ugyanis *Gabsovics* őrnagy vezetésével parlamentér. bizottság indult a muraközi megszálló csapatok parancsnokához, *Perkó* alezredeshez, hogy megkérdezzék, hajlandók-e a Mura hidjának északi részét átadni, vagy sem. A kérdésben lefolytatott tárgyalásokról jegyzőkönyvet vettek fel, amelyben a szerbek kijelentik, hogy hajlandók a hid északi részét a magyar csapatoknak átengedni. A tárgyalások szerb nyelven folytak és délután 5 órától este fél 7 óráig tartottak. Azok befejezése után mindkét részből aláírták a jegyzőkönyvet. A tárgyalások befejeztével szívélyes eszmecsere folyt le a magyar és szerb kiküldöttek közt, majd *Perkó* alezredes rendelkezésre bocsátotta parlamentér bizottságunknak különvonatját, amelyen azok a legjobb hangulatban tértek vissza állomáshelyükre. A murakereszturi hid északi részének a magyar csapatok által való hivatalos megszállása 11-én, kedden délelőtt 9 órakor történt meg. (P. és B.)

Jótekonyság. Az ízr. elemi iskola me. állásba tanulóinak adakozói k: Márkus Dózsa 4. o. t. 1 kabátot László József 4. o. t. 1 pár cipőt.

Megkezdik a földosztást. A mai hivatalos lap fogja életbeléptetni a földbirtok-reformot és Nagykanizsa utcán ma ragasztják ki a plakátokat, amelyek bejelentik, hogy a földvásárlásra igényt tartó katonák összeírását Nagykanizsán is megkezdik. Az I—IV. kerületekben lakó földműveskatonákat összeíró bizottság 18 án és 20 án délelőtt 9—12 óráig és délután 2—4 óráig fog működni, míg a VI. és VII. kerületben 21-én és 22-én a k. kanizsai városházán fogják az összeírást megtartani. Földvásárlásra azon hadiszolgálatban állott vagy még mindig ilyen szolgálatban álló földműveseknek van igényük, akik már a háború kitörése előtt is állandóan földmivel foglalkoztak és akiktől, mint törekvő emberektől a föld okszerű művelés: biztosan várható s ennél fogva érdemesek arra, hogy földszerezésre irányuló jogos kívánságukat a kormány az arra ma'd alkalmasnak lászó időben és módokon a lehetőséghez képest elősegíteni igyekezzék. Nem részesíthetők földosztásban olyanok, akik a forradalom után a közrend megbontásában vagy vagyronrongálásban vétkeseknek találhatnak, sem pedig olyanok, akik a kínálkozó munkaalkalmakat maguk és családjuk eltartásának biztosítására fel nem használják s habár esetleg gazdasági csődésként munkába állani vonakodnak, sem azok, akik nem tudják igazolni, hogy szabályszerűen bocsátották el őket a katonaságtól. Igénye van földvásárlásra a fentebb említett általános követelményeknek különben megfelelő minden földművesnek, aki család alapítására képes, feltéve, hogy magának nincs földbirtoka, vagy ha van is, de az az őt kataszteri holdat el nem éri s reá örökség útján sem fog ő kataszteri holdnál nagyobb: vagy akkora földbirtok szállani, amely a már meglévő földbirtokát őt katasztert holdra kiegészíti. Olyan földművesnek azonban, akivel együttlő feleségének van őt kataszteri holdat elérő földbirtoka, csak akkor, ha legalább két fiúgyermek van. A földvásárlásra igényt tartóknak az összeíró bizottságnál jelentkezniök kell. A jelentkezésnél a következő okmányokat kell bemutatni: 1. Leszerelési igazolványt, 2. Szolgálati cselédkönyv vagy munkás gazolványt, 3. Rokkantság esetén a rokkantság minőségét igazoló okiratot, 4. A már meglévő földbirtokra vonatkozó kataszteri kivonatot.

Utazási engedély a szerb megszállott területekre. Szabadkáról jelentik: A *Narodna Uprava* belügyi osztálya ma' rendeletet küldött a megszálló csapatok parancsnokaihoz, amelyben megszigorítja a demarkációnális vonalon túlr szülő utazási lehetőséget. A rendelet főbb intézkedései a következők: A demarkációnális vonalon túli utazásra további intézkedésig engedélyeket csak a kir. szerb I. hadsereg parancsnokság. Ujvidék adja ki, csak kivételes és sürgős esetekben a *Narodna Uprava* belügyi osztályának ajánlatára. Ily tárgyú kérelmek ezen osztályhoz írásban nyújthatók be. A kérvényhez csatolandó a városi rendőrség elsőfoku hatósági vagy járási főszolgabíró által kiállított véleményezés. Igazolni kell az utazás célját és csatolni kell egy fényképpel ellátott személyleírást. A kérvényező a rendőri hatóságnál köteles két koronát készpénzben lefizetni. A demarkációnális vonal át lépése meg van engedve Lippánál, Aradnál, Pécskánál, Szerb-Csanádnál, Kis-Zombornál, Bajánál, Báltaszéknél, Pécsnél, Szent Lőrincnél, Sirosnál, Szigetvárnál és Barcsnál. Az utazási igazolványok igen szigorúan kezelendők és csak kivételes esetben adható ki. Aki a demarkációnális vonalon túlról ide akar

utazni, annak utazási engedélyét a szerb kir. parancsnokság budapesti képviselője által látványoztatnia kell.

A Hadviselt Szellemi Munkások egyesületének elnöksége felkéri tagjait, hogy szombaton, f. hó 15-én este 6 kor a Casinó külön szobájában tartandó értekezleten minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

Az Uránia ma és holnap mutatja be a csodaszépségű lengyel származású művész *Lya Mara* felléptével a *Hűségeskő* című remek film-dramát.

A kereskedelmi alkalmazottak helyi csoportja 1919. február hó 16 án délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart, felkérjük az összes kártársakat, hogy feltétlenül megjelenni sziveskedjenek. Tárgysorozat: 1. A választmány kiegészítése. 2. Pénztári jelentés. 3. Netáni indítványok. *Az elnökség.*

A Világ nagymozgóban szombaton és vasárnap *Egy élet álma* című 4 felvonásos dráma kerül bemutatásra, melynek főszerepét Alexander Moissi, a hírneves mozziszínesz játssza. Szenzációs felvételek.

Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak f. hó 15-én, szombat este 6 órai kezdettel a Casinó dísztermében táncmulatságot rendeznek.

Nagykanizsa és vidéke kereskedőinek egyesülete f. hó 24. szám alatti házban a Badaacsony vendéglő feletti emeleti helyiséget (korábban Magántisztviselők Egyesülete helyisége) kibérelte, ahol már f. hó 16-ik napján délelőtt 9 órától 12-ig tagjai összejönnek és beirási- és tagdíjait befizetik.

A székesfehérvári kormánybiztos programbeszéde.

Székesfehérvár, febr. 14. Horváth János kormánybiztos ma megérkezett Székesfehérvárra, ahol a nemzeti, munkás és katonatanács vezetősége a vármegyeháza nagyteremben fogadták. A kormánybiztos programbeszédében élesen kikelt a feudálisok uralma és az ezerholdasok ellen, majd így folytatja:

Nem vagyunk hajlandók eltűrni, hogy a főpapok és főurak veszélyeztessék a forradalom vívmányait. A magyar forradalom proletariátusa a forradalom vívmányainak szolgálatára felelős. Szükség esetén nem fogunk habozni, hogy a nyaklőhöz nyuljunk. Nem kötötünk fel eddig egyetlen gróft sem, mert a belső zavart el akartuk kerülni. A békés átalakulást akarjuk, de ha nem megy, lesújt a pöröly.

Pénteki tőzsde.

Budapest, február 14

Magyar Hírel 977. — Osztrák Hírel 661. — Osztrák-magyar államvasút 996. — Leszámloló Bank 622. — Hazai Bank 485. — Magyar Bank 722. — Rimamurányi 945. — Salgótarjáni 990. — Közuti vasút 616. — Városi vasút —. — Urikány 872. — Fabank 807. — Jelzőlog 502. — Ker. Bank 4450. — Schlick 396. — Gutmann 922. — Szlavónia 830. —

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

Nyílt-tér.

DR. BOGNÁR JÁNOS

ORVOS

József főherceg-u. 22. sz. alatt

rendel délután 1—4-ig.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy 14-15 éves ifjú leány irodába felvétetik. Cim a Zala kiadóhivatalában.

Üzlet megnyitása. Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy cipész üzletemet Csányi László-u. 13. szám alatt újból megnyitottam. A n. érd. közönség szíves partfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel **Furmen Imre.** 776

Leszerelt katona, nős családias, kovács, községben vagy uradalomban állást keres. Cim: Papp Sándor, Ötvös-tér 10. 780

Veszek jókarban levő két agybeli agy-neműt, vagy fosztott tollat. — Cim a kiadóhivatalban. 778

Mezei munkára fölveendő özvegyek, árva, rokkantak, akik birnak mezei munkát végezni, 13. éven felüliek jelentkezhetnek a havi munkára Rákóczi u. 57. sz. alatt **Vadász János** felügyelőnél naponként. 781

Beteg ápolására hosszabb időre egy lehetőleg gyermektelen nő keresetetik. Jelentkezni lehet Kínizsy-utca 83. sz. alatt. 784

Intelligens német kisasszonyt keresek március 1-iki belépésre egy 11. éves kisleány és egy 5 éves fiúcska mellé. Cim a kiadóhivatalban.

Intelligens házaspár keres március hó 1-ére esetleg 15-re kétszobás csinosan bútorozott lakást konyhával és mellékhelyiségekkel. Cim a kiadóhivatalban.

Prima papírspárga minden vastagságban kapható **Fischel Fülöp-Fia** cégnél. Nagykanizsán.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik boldogult férjem, illetve édesapánk elhunytával alkalmával fájalmunkát jóleső részvétükkel és a gyászszertartáson való megjelenésükkel enyhíteni igyekeztek, azuton mondunk hálás köszönetet.

Özv. Okos Gerzsonné és családja.

AJÁNLOK

viszontelárusítók részére a legjutányosabb gyári áron

levélpapirokat

mappákban és dobozokban

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Művészlapok

óriási választékban

cigarettafüvelveket és cigarettapapírost

a legjobb gyártmányokat.

Fischel Fülöp Fia

nagykereskedése, Nagykanizsán.

URANIA mozgóképalota

Reszegnyí-u. 4. Telefon 259

Szombaton, vasárnap, Febr. 15. és 16.

kerül bemutatásra a csodaszépségű
LYA MARA felléptével
Hűségeskü

Filmdráma 4 felvonásban.

És a remek kísérő műsor.

Előadások heteköznapokon: 5 és 7 órákor.
Vasár- és ünnepnapon: 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órákor.

Kereskedő agilis, vagyonos, venne gőzmalmot,

átvenne régebben alapított üzletet a belvárosban, társulna ilyenhez, esetleg szolid új alapítás, vagy vállalkozáshoz is Cim „Munka” jelige alatt a kiadóban.

== Havi étkezőket ==

kitűnő házikosztra elfogad

előfizetéssel. — Tejet vennék uradalomtól naponta 100—120 litert.

Miltényi-étkező, Kazinczy-u. 53.

Betűszedőtanonc

felvétetik a Zala-nyomdában!

VILÁG nagy mozgó-színház

Kurva Szálló. Telefon 14

Szombat, Vasárnap, Febr. 15. és 16.

Egy élet álma

Dráma 4 felvonásban, A főszerepben Alexander Moisse I. arany sorozata

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órákor.
Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órákor.

Konyha- és virágkertészetembe szakképzett

kertészt keresek

Értekezni lehet a Gőzfürdőben reggel 8—9 órákor. Csillag Jenő.

A NÉP ORVOSA

hasznos ismerettár az egészség előmozdítására és megvédésére, a háborúságot okozó betegségek helyreállítására. — Nálkiesésesültségűeknek minden családnál. — **Ára kötve 10 kor.**

Népszerű oktatás a balesetek alkalmával szükségesé váló segélynyújtásban. —

Ára 1 korona.

Kapható **FISCHEL FÜLÖP FIA** könyvkereskedésében, **NAGYKANIZSÁN**

Zala nyomdavállalat

Nagykanizsa

TELEFON: 78.

Üzleti könyvgyár, könyvkötészet, papírárukészítés. Mindennemű nyomtatványt a legizlésebb kivitelen készít és legpontosabban szállit.

szociológus és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut 6. sz.

megjelenik hétfő kivételével minden nap korán reggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva, vagy posta szétküldéssel:

Egész évre K 90.-

Félévre „ 45.-

Negyedévre „ 22.50

Egy óra „ 7.50

Egyes szám ára 30 l.

szociológus és kiadóhivatali telefon 78.

Főszerkesztő:

Főmunkatárs és lapfelnéző:

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-közleményeket díjszabás szerint veszi fel a kiadóhivatal.

Nyomdai telefon 117.

TÓTH ZOLTÁN

CSILLAG JENŐ

Forradalom készül Angliában.

Az angol városokban megalakulnak a munkás- és katonatanácsok.

Rotterdam, febr. 15. Angliából riasztó hírek érkeznek, amelyek szerint az angol forradalom kitörése már csak napok, ha nem órák kérdése. Londonban munkás- és katonatanács alakult, amely rendszeresen tart üléseket és nagy tömeges fegyverraktár felett rendelkezik. A kormány a különböző kikötőkbe csapatokat küldött a lázadók ellen, de a katonák csatlakoztak a forradalmárokhoz és elkergették tisztjeiket. Különböző kikötővárosokban voltak is már veres összecsapások és utcai harcok. A forradalmárok megszállják a középületeket és mindenfelé megalakulnak a munkás- és katonatanácsok.

Németországban új puccsra készülnek a spartakusok.

Berlin, febr. 15. A spartakus-szövetség vasárnap nagy tüntetéseket tervez. Meg akarják támadni a Moabit fogházat, hogy Radeket kiszabadítsák. Le akarják fegyverezni a kormánycsapatokat; hogy ismét ők legyenek a helyzet urai. A kormány széleskörű intézkedéseket tett, hogy az ellenforradalmat elfojtsa. A kormánycsapatok minden középület megszállották, mindenféle gépfegyvereket állítottak fel,

amelyek tüzelni fognak minden támadó kísérlet esetén. A spartakus-szövetség az egész birodalomban magához akarja ragadni a hatalmat, sőt még az antantcsapatok által megszállva tartott területeken is puccskíséretre készül. A Radeknél lefoglalt iratok nagyon terhelő adatokat szolgáltatnak Radek ellen. Az iratokból kiderült, hogy Radek a spartakus csapatok vezetőivel a legközelebbi időre új csapatot készített el. A helyzet Berlinben ma nagyon feszült.

A magyarság ügye a békekonferencián

A tótok a csehekkel való egyesítés ellen.

Páris, febr. 15. A Schweizerische Telegraphen Information nak a párisi békekonferenciára kiküldött tudósítója beszélgetést folytatott a magyar kérdéssel a konferencia egyik tagjával, aki a következőket mondotta:

— A magyar kérdésben az albizottság előkészítő szerepe a végleges döntést nem hozza meg. Kétségtelenül foglalkozni fog a magyar kérdéssel a béke tárgyalás teljesítése, de csak Wilson Amerikából való visszatérése után. Magyarország teljes joggal számíthat Wilson igazságérzetére és Anglia és Amerika rokonszenvére. Magyarország ellen nagy és veszedelmes agitáció folyik Párisban, amely a franciáknál ér el sikereket. Legelőbb a románok azt hozták hírül, hogy a magyarok Arad, Bihar és Stágya megyében nagyon rosszul bannak a románokkal és követelik, hogy e megyéket is Nagyromániához csatolják. Kevésbé agresszívok a szerbek, akik a horvátokkal együtt inkább az olaszokat, mint a magyarokat támadják. A csehek ügye azonban rosszabbul áll ma, mint hetekkel ezelőtt. A pozsonyi események híre a párisi konferencián nagy megdöbbentést keltett. A szlovákok nyíltan kijelentik, hogy a csehekkel csupán alkalmilag kívánnak egyesülni és szeretnék, ha az ő ügyük rendezése a cseh-kérdéstől függetlenül történne. Lehetséges, hogy a közeli hetekben bizottság megy Magyarországra a megszállott területek viszonyainak tanulmányozására.

Feszült helyzet Szatmárnémetinél

Budapest, febr. 15. A Szatmárnémeti elzárt völgy előtt levő magyar parancsnoknál ma román parlamentér jelent meg és felszólította a magyar parancsnokságot, hogy ürítse ki a várost, különben kénytelenek lesznek lövetni. Kratochwil ezredes a következő választ adta:

— Tessék, kezdjék meg, mi a lövésekre azonnal felelni fognak.

Cseh erőszakosságok Losoncban.

Losonc, febr. 15. Gambi ezredest, Losonc olasz városparancsnokát a csehek felszólították, hogy hagyja el a várost. A felszólítás oka az, hogy Gambi utatkozott a csehek erőszakosságai és az ellen, hogy Losonconról magyar fuszokat lurooltak el.

Wilson a népek szövetségéről.

Páris, febr. 15. (Szikratávirat.) Wilson a párisi békekonferencia tegnapi ülésén felolvasta a népszövetség tervezetét, amelyet 14 nemzet egyhangúlag magáévá tett, majd ezeket mondotta:

— A tárgyalásokon kitűzött célunk, vagy indokaink tekintetében differenciák nem merültek fel. Ezen viták alkalmat adtak arra, hogy érzelmeink egységét és lelkesedésünket kifejezhessük. Állandóan emelkedett hangulat uralkodott a bizottsági üléseken, mert éreztük, hogy a békeértekezlet ránk bízta a legmagasabb és legfontosabb céljaink kifejezését, hogy a világ egységtől a jövőben az igazság alapján biztosítsuk. Targyalásaink során mindnyájan a nagy célunk elérésére

szolgáló legalkalmasabb eszközök megtalálására törekedtünk. Rendkívül nagy jelentősége van tehát annak, hogy az eredményt egyhangúlag értük el, ami a közös célra irányuló akarat egységét mutatja, amelynek ellenállani nem lehet és merem állítani, nem is lesz nemzet, amely az ellenállást megkísérelni merszelné. A tervezet egyszerű, de semmiiben sem oly egyszerű, mint éppen a népszövetség szervezésének felállításában. A világ nem elégedhetik meg tisztán a hivatalos kormányférfiak vezetésével, mert ha a népszövetség képviselői tütele a különböző kormányok hivatalos képviselőinek szerve lesz, akkor a világ népeit nem nyugtathatjuk meg afelől, hogy azon hibák, amelyeket az ilyen kormányférfiak a múltban elkövettek, nem ismétlődnek meg a jövőben is. — A tervezet alapja az, hogy a világ békéjét egy nagyhatalom: a világ közvéleményének erkölcsi kényszerítő hatása biztosítja és ha ez nem lesz elég, akkor a világ fegyveres ereje is rendelkezésére áll. Mostantól kezdve a népszövetség egyetlen tagja sem követhet nem jelent be a népszövetség titkárságának; az ilyen okmányokat pedig a leggyorsabban közzéteszük.

Páris, febr. 15. (Radio.) Wilson elnök pénteken este 10 órakor elutazott Párisból.

Ünneplik a Bernből visszatérő szociáldemokrata kiküldötteket.

Budapest, febr. 15. A magyarországi szociáldemokrata pártnak a berni szocialista kongresszusról visszatérő tagjai holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor érkeznek meg Budapestre a nyugati pályaudvaron. A kiküldötteket a Berlini téren nagyszabású fogadtatásban részesítik, Károlyi elnök és a kormány nevében pedig Berinkey miniszterelnök fogja üdvözölni.

A szombathelyi püspökség vagyonát zár alá helyezték.

Budapest, febr. 15. Félhivatalosn jelentik: A gróf Mikes János szombathelyi kath. püspök ellen több mint egy hete folyamatosan levő vizsgálat úgy a vagyonkezelés szabálytalanságai, valamint a vagyongondozás és vagyoni kötelezettségek teljesítésének elmulasztása tekintetében annyira terhelő adatot állapított meg, hogy Vass János vallásügyi miniszter indokoltnak látta előterjesztést tenni a köztársaság elnökének aziránt, hogy a szombathelyi püspökség vagyonának megővésére mint főkegyur, zárlatot rendeljen el és zárgondnok kiküldetésére adjon felhatalmazást. A köztársasági elnök az előterjesztést teljes egészében elfogadta és zárgondnokul ideiglenes minőségben Peraián Adám kormánybizrost nevezte ki.

A Károlyi-párt zászlóbontása

A Károlyi-párt szózata az országhoz.

Ébresztő és hívő szózáttal fordulunk Magyarországnak néphöz és hívjuk a zászló alá, amelyet Károlyi Mihály bontott ki és amelyet dicsőséges forradalmunk vitt lényes diadalra. Meg akarjuk menteni Magyarországot épségét, rendjét és jövőjét. Ugy éreztük, hogy csak ez alatt a zászló alatt menthetjük azt meg. Ez a zászló babéros, küzdött és győzött! Amiről hőseink és vértanúink még álmadozni se mernek, alatta vívtuk ki: Magyarország teljes önállóságát és eszményi függetlenségét. A feltört régi sebek végre behegedhetnek! Rákóczi és Kossuth nemzete ma független és szabad, sorsával saját maga rendelkezik. Amit önkény és erőszak gyengeségeinkben elrabolt tőlünk, azt vállalva egységesen a nemzetnek visszazertettük, nem nyöszörgésekkel és meddő szemérmű panaszokkal, hanem a forradalom szent jogával.

A forradalom vívmányai.

Mit hozott nekünk a forradalom? A zsarnokság helyébe népuralom lépett, felszabadította az elnyomottakat, összetörte a trónt és a királyságot, osztályok előjogait. Ez a nemzet nem fogja többé a népmilliók jólétét és szabadságát családai tanácsokra és közpénzen kifizetett udvaroncokra bízni. Nem is lesz többé idegen államok ocséldje! Néptörvényben mondtuk ki a magyar köztársaságot! Győzeleink és sikereink ezek, amelyeket a néperő követségek össze a Károlyi párt a szociáldemokrácia és a radikálisok szövetségében. Ezt az egységet bűn volna megbontani! A Károlyi-párt a köztársasági államformát a magyar nemzet végleges államformájának tekinti, népköztársaságunkat minden erőnkkel fentartani, népünk javára megőrizni és kifejleszteni kívánja. A régi világ romjai között viperák fészkelnek; máris látjuk mind a poliszterességgel kezdik lekicsinyelni az ország politikai újjászülését. Akik tegnap még meglapulva nyöszörgtek, ma már fejüket emelik. A forradalomban nem a szabadság újjászülését látják meg többé, csak a rend bontását és a fejlettséget. Gúnyosan mulgatnak reá: hol a rend? a munka? a jogbiztonság? Ti ölétek meg a ti öléves hábo ulokkal, rabolni, gyilkolni küldöttek milliókat, határainkat elzártátok, termelésünket lefokoztátok és idegen hadiápterületeken beraktároztátok. Ha győztek, elpocsékoljátok, ha futottatok folyujtottátok értékeinket. Anyagkészleteinket tönkretettétek és ezzel szegénységbe, nyomorba döntöttétek az egész országot. Százrezeket legyilkoltak, akik ott fekszenek jelen sírokban a litván mocsarakban, doberdói sziklaüregekben, a szerb agyagban és az alban hegyek között. Tömegsírokba döntötték őket, mint kifutott tojáshejakat a személdombra. — Az ifjú élet, amely valakinek otthon „mindene” volt, nektek csak elhisszánált emberanyag, mihelyt hullt, nem érték többé. Mjt tördöttek vele, mennyi lesz közülük munkaképtelenné, koldussá és nyomorékká. Egy negyedmillió rokkant, négyszázezer özvegy, hét, nyolcszázézer árva sirtaja őszelörti életét. Nemzetünk virágát és legértékesebb munkaejét pusztítottátok el kegyellenül.

A pártok szövetsége.

A népjogokban újjászültelet Magyarországot meg fogjuk védeni minden erővel: szemben az erőszakkal, amely illokban szervezkedik és fenyeget, szemben a csábítással, amely

veszélyeztetni kész. Ezert akarjuk fentartani a forradalom tüzeben összekovacsolt néperőt: a pártok szövetségét. Megbízható szakemberek álljanak a vezetés élére. Hadd érvényesüljön szabadon a tehetségek versenyében a demokrácia. Nem programok — emberek kellene! A pártváltásnak is az volt az oka, hogy nem tűrhettük, hogy a Károlyi párt legyen a vizözönben földoklő régi világnak mentő bárkája, nem tűrhettük, hogy „konjunkturális politikusok” lejárassák a Károlyi párt tekintélyét. Egységes alakulásra törekedünk, amelyben nem lesznek többé úgynevezett „árnyalatok”. Nem igaz, hogy a régi függetlenségi pártot kívántuk szétrobbantani, csak a Mirai Valéria-árcái pártokról választmányát, a bukott rendszer hajótöröttjeinek és a növendékpolitikusoknak társalgóját, amelyben felelősség nélküli költögetek többsége szavazta le a régi Károlyi pártot. A kiválás folytán tehát nem a Károlyi-párt szakadt ketté. Ma is együtt vannak a progresszívisták és radikálisok mindnyájan csak a grófjait veszítette el, de a demokráciát nem.

Polgár és munkás.

A polgár és munkás között ne építsünk újabb válaszfalakat: a polgári társadalomnak jobban kell szocializálódni, a munkásosztálynak pedig polgáriásodni. Ápolni és művelni kívánja a Károlyi-párt a nemzeti jellegét. A közoktatás terén jelszava: ne az iskolának, hanem az életnek tanítsunk, ne a vérmezőnek dicsőségével lelkesítsük őket, hanem az értelmi és erkölcsi haladás fenséges diadalaival.

Békés megegyezés a munkásokkal.

A Károlyi-párt becsületes orszálos egyezést akar kötni a munkástervezéssel. Ővanti tehát minden polgári pártot, hogy a békés megegyezés helyett ne provokáljon harcot és erőszakot, ne üljön föl a reakciós nagy uraknak és a pénzéért reszkető plutokráciának, akik paktálnak a királyság zsoldosaival és már elárulták a köztársaságot. A régi magyar társadalom két osztályra bomlott: dolgozókra és ingyenélőkre. Utott bőség egyfelől, a másiknak még betegségekben is alig jutott egy kis meleg leves.

A magántulajdon.

A magántulajdonnak híve a Károlyi-párt de nem tartja szentségnek, amelyhez nyulni átok és szentségtörés. A magántulajdonnak is vannak korlátai: a közérdek, amelynél fogva a tömegnek kell egyesekhez alkalmazkodnia. Hol volt a tulajdon szentsége, mikor lovát, kocsiját, terményeit elrekriválták a néptől és a harc-terén küzdő katonák családjainak szájából kivették a falatot? Hát csak akkor szabad préda a magántulajdon, mikor vele embermilliókat elpusztítottunk? És rögtön szentséggé lesz, mi helyt a magántulajdon érintésével népmilliókat akarunk boldogítani? Nem bántjuk a tulajdon elvét, amely a vagyonszerzésnek és a termelő munkának sarkantyuja, — de igazságosabbá, arányosabbá akarjuk tenni a vagyon és jövedelem elosztását. A nagy vagyoni ellentétek és jövedelmek kiegyenlítését éppen a magánvagyon elvének érdekében tartjuk szükségesnek. Ugy hisszük, hogy minél több embernek lesz saját magánvagyon, annál szilárdabb alapon fog nyugodni a magánvagyon rendszerünk is. — Lehétlenné akarjuk tenni, hogy munkabíró emberek munkanélkül ezután is jólében élhessenek. Éppen ezért a vagyonadónál és általában az egész adórendszerünkkel a lehető legkevésbé akarjuk a rendes polgári vagyon és jövedelmet. Fen-

tartjuk és ha kell, emeljük a létminimumot, de a fokozatos kulcsot kívánjuk érvényesíteni a nagybirtok és a nagybirtok megterhelésénél. A vagyonadóban és főleg a hadinyereségadóban megvalósítjuk a valódi progresszivitás adóformáját. Kívánjuk az örökségi adók fokozatos megteremtését és a legszegényebb osztályra néződed igazságtalan fogyasztási adók megszüntetését. — A falu és a város népe érte egymást: ne engedjék magukat királyságnak nyoltni, hanem minden dolgozó népe az országban együtt munkálkodjék az új népköztársaság megszilárdításán. Ezért a kisgazdák és a szegények érdekeinek képviseletére külön minisztériumot állítottak föl a földművelésügyi társkörében. Eltérő helyzetek Szabó István, az egyszerű robotos munkást, aki nehéz munkájával néhány hold földet szerzett magának, és ma Magyarországnak egyik minisztere. A ipari munkások és kereskedők érdekeit képviseli Garami Ernő képviseli, aki vértünkben való vészesen csontjuktól való csont. Bohm Vilmos az egyszerű villanyyszerelő munkás ma Magyarország hadügyminisztere, Peidi Gyula béna nyomorokantakat sorakoztat, mint népjogi miniszter, hogy letörölje szemünkől a harcok nyomorúságának könnyeit. Mi ez? A köztársaság. Ez a munka megbecsülésének szelleme.

Károlyi Mihály.

Károlyi Mihály láta be legelőször a szociális kapcsolódás szükségességét, a dolgozó Magyarország egyesítését. Ezeren akarja megvalósítani mindenki elbűtne neki, hogy őszintén akarja. Miért? Mert birtokreformunk tervezete gazdasági rendszerünket gyökerében fogja megváltoztatni. Elsősorban az a nagybirtokosok kötetel áldozatokat és Károlyi, aki negyven ezer hold ura Hevesben, — a magyaralföld kánaánjában, — ezt szívesen felajánlotta. Nevét beírta ezzel a történelembe. Ő az első magyar főúr, aki nemcsak nagybirtokos, hanem igazi szociálpolitikus volt. A kisbirtokosok felléptetésével legelőször is a maga zsebébe nyúlt. Párdi uradalmában kezdte meg a birtokosztást. Ő csak adott és nem kapott lemondásokat és áldozatok árán küzdött önmenetlenné eszméinek győzeleméért.

A szociálisták.

Ezt méltányolták a szociálisták is. Nem küzdöttek-e velünk együtt Erdélyben az államos munkásélet nyomásával a román kegyelenségekkel szemben? Ugyanezt teszik ma a cseh uralommal. Szervezik ott fenn a gazdasági ellenállást s míg a hatalmas főurak püspökök a cseh — szlovák zászló előtt hisztároganak és behódolnak hűségükkel, addig munkásosztály, akiket ők hazátlan biángok neveztek, összeszorított ajakkal és ökölbe szorított kézzel sztrájkol. A diadalittás nagybirtokosok a legyőzött Magyarországnak még pártjait sem hallgatták meg. Hazánk integritásáért egyedül a szociálista világszövetség védelemzi. A belga Huyznans, a holland Troelstra, a francia Longuet együtt tiltakoznak a magyar Buchingerrel és Biróval a legyőzöttek ellen. Mása és országunk területi megcsönkölésével szemben. A magyar kormány nevében próbál szociálista Kunfi harcolt éretlünk. A szociálisták mus lett a néma magyar gyásznak és világharsonájá. A Károlyi párt nyíltan bejelenti, hogy hazánk épsége és történelmi határainak biztosítása nem tőlünk függ egyenesen Sorsunk a győző hatalmak kezében van. Ez ország területi épséget kétféleképp megmenthet: vagy a saját erejével vagy nemzetközi megegyezéssel. A Károlyi-párt az utóbbit választotta, mert az előbbihez nincs elég erőnk.

A hadsereg szétemlése.

Támadják a kormányt, miért engedte szétdolgozni a hadsereget, miért nem verte ki fegyveres erővel a zsebrákokat? Mikor a győző hatalmak a fegyvert kicsikarták kezünkből, a felbomlott hadsereg visszaözlött a harcstérről. Ma már hitelesen megállapították, hogy ez a bomlás az olasz fronton egyhéttel megelőzte a forradalmat. Hiszen már a harc közben megtagadták az engedelmisséget, mikor még csapatfeszítéssel összeszorítva gépfegyverekkel lökték rájuk őket hátulról. Ezeket a kárhozott, elcsigázott testben és lélekben összetört emberroncokat akarták ők ismét tűzbe vinni. De tegyük fel, hogy egy díszszónoklással ismét megvadíthatták volna őket. Lángborult volna az egész ország, de ez már nem háború, a fajok gyilkossága lett volna, ahol nincs vöröskereszt, mert foglyok nem kellene. Örményország lett volna Magyarországból.

Földosztás és vállásszabadság.

A kormány nagy problémát oldott meg a földosztással. Ha idejében levezető csatornákat nem ásnak az áradat lecsapolására, jön a vízözön. Ha sikerült volna a katonaságot négyhétig a fővárosban erő zakkal visszatartani, a kifosztott Budapest ma a halottak városa volna, ahol kö kövön nem marad Hazamentek reménységével, kisebb kihágásoktól és fosztogatásoktól eltekintve, lassankint lecsillapodtak. A földosztást várják. Aki e reménységüket fölük elborolná, az lelkiüket ölné meg és lángborítaná az egész országot nyugalmát. A Károlyi-párt minden szabadságnak, tehát a vallási és lelkiismereti szabadságnak is híve. Szabad egyházat akar a szabad államban. Az állam csak ellenőriz, vallási ügyekben azonban nem avatkozik. A gyermekek vallásérköcsi nevelését a szülők természetes jogának tekinti. Viszont a családalapítás szintén természetes emberijog. Tegye az állam lehetővé, hogy minden polgára, akár világi, akár egyházi állást foglaljon is el, államilag érvényes házasságot köthessen és ne legyen kénytelen ezért vallását megtagadni.

Az országos Károlyi párt végrehajtó bizottsága.

HIREK.**N A P T A R.**

Róm. kath. Hetv. vas. Prot. Julian. Gör. kel. (február 3) Hetven. vas. Izr. Adár 16.

A nap két reggel 7 óra 8 perckor, nyugozás délután 5 óra 22 perckor. A hold két este 7 óra 24 perckor, nyugozás reggel 7 óra 14 perckor.

1919.
február
16
Vasárnap

Ma az önkéntes polgárőrség II. csoportja tart szolgálatot.

— **Kiss Lajos** — Nagykanizsa rendőrkapitánya. Jelentettük már, hogy **Deák Péter** benyújtotta a főkapitányi állásról való lemondását. A kormánybiztos helyébe **Kiss Lajos** eddigi rendőrcapitányt nevezte ki az alábbi okirattal:

*Kiss Lajos rendőrcapitány urnak
Nagykanizsa.*

4/1919. eln. sz.

Kinevezem Önt Nagykanizsa rendezett tanácsú város rendőrcapitányává a törvényszerű illetményekkel s felhívom, hogy a hivatali eskü letétele végett három nap alatt jelentkezzon.

Nagykanizsa, 1919. február 14.

Sneff József

főispáni teendőkkel megbízott
kormánybiztos.

— **Kinevezés.** A magyar népkormány **Ótvös Emilt** a nagykanizsai állami adóhivatal főnökét a VI. fizetési osztályba való sorolással „állampénztári igazgató”-vá nevezte ki.

— **A lakáshivatalból** Hetek óta egyebet sem teszünk, mint a lakáshányról írunk és olvasunk. Minden mentőjó, minden terv ugyanabban a hátrányban szenved: a keresztülviteléhez bizonyos időre van szükség. A lakásinség pedig akut baj, amelyen azonnal, erélyes kézzel kell, sőt *muszáj* segíteni. Addig is, amíg építkezésre kerül a sor, kell, hogy mindenkinek meglegyen a négy fala, ahova behúzódhatik. Rettenetes állapotok vannak a lakásvizonyok terén. A lakáshivatalban több, mint száz kérvény fekszik elintézetlenül. A lakáshivatal vezetője már régebben kérte az Országos Lakásügyi Tanácsot, hogy a 5434/908. sz. miniszteri rendeletet, amely egyedüli és gyors megoldásra ad módot, Nagykanizsára is kiterjesszék. A rendelet kiterjesztése annyit jelent, hogy a nagylakások tulajdonosaitól a szükségletet meghaladó lakrészeket el lehet rekvirálni, azokat a tulajdonos akarata ellenére át lehet alakítani, üresen álló lakrészeket, üzemhelyiségeket a lakáshivatal engedélye alapján el lehet foglalni stb. Az Országos Lakásügyi Tanács avval az utasítással küldte vissza a lakáshivatal kérelmét, hogy a lakáshivatal mellett működő bizottságot a szakszervezetek vezetőivel bívítsék ki. Ez már meg is történt. Ma **Dr. Frack István**, a lakáshivatal vezetője táviratilag kérte az Országos Lakásügyi Tanács elnökét, hogy a Nagykanizsán uralkodó és már a *tarthatatlanságig fejlődött* lakásinségre való tekintettel, sürgősen táviratban terjessze kérvényét Nagykanizsára az idézett miniszteri rendeletet: adja meg a lakáshivatalnak a lakrészek rekvirálásához való jogot. Reméljük ennek lesz is eredménye, de ha nem lenne, akkor a város vezetőinek immár lelkiismereti kötelessége, hogy *minden eszközzel* rávegyék a kormányt az engedély megadására, mert a fokozódó lakáshány könnyen tragikus eredményekhez vezethet.

— **A Beregi estély** Beregi Oszkár ma esti szavalóestélye elő élénk várakozással tekint az egész város, sőt a megyéből is sokan érkeztek, hogy a ritka művészi eredmények tanulmányozhassanak. A sivar életű Nagykanizsán örül a lelkiünk, hogy végre — annyi kontárkodás után — igazi művészt hallhatunk, igazi művészetet élvezhetünk. Beregi Oszkár a szavalás művészetének legnagyobb mestere, aki mint a Beszédművészeti Iskola tanára, a zengő magyar nyelvre tanítja az új Magyarország ifjú generációját. A ma esti előadásra már minden hely elkelt s bizonyos, hogy estére egyetlen szék sem marad üresen a Polgári EGYLET nagytermében. Az este fél 7 órakor kezdődő előadásra nagyon csekély számú jegy áll már csak rendelkezésre, amelyeket este a pénztárnál adnak el.

— **A hadviselt szellemi munkások** zalamegyei csoportja ma délután 4 órakor közgyűlést tart a városháza nagytermében, amelyre a tárgy fontosságára való tekintettel, minden tag megjelenését kéri a *vezetőség*. A Beregi-estély után a Központ előtermében társasvacsora lesz, ahol mindenkit szívesen látnak.

— **A fiatalok ügye.** A fiatalok gyámoltásával foglalkozó három nagykanizsai egyesület — amint annak idején jelentettük — együttes működésre szövetkezett. A fiatalok gyámoltására valóban nagy szükség van, hisz a múlt évben körülbelül háromszáz fiatal került a nagykanizsai törvényszéken a fiatalok bírójára: **Dr. Mutschbacher Edvin** elé. A tárgyalási ügyek közül majdnem harminc esetben fogházbüntetést szabtak ki, ami azt jelenti, hogy nemcsak a züllésnek indult, de a cün-

e követő gyermekeknek is tekintélyes a száma. Arról értesülünk, hogy a három egyesület a fiatalok védelmére szolgáló intézmények felállítását tervezi.

A Haladás kulturális egyesület vasárnap d. e. 3/11 órakor előadást rendez a városháza közgyűlési termében. Az előadás tárgya: *A nők politikai elhelyezkedése.* Előadó: **Karcszag Rudolf.** Egyben közli az egyesület, hogy a Fő u. 24. sz. alatti helyisége minden vasárnap délután 2 órától folyóiratokkal a tagok rendelkezésére áll.

— **Megérkezett a városi tisztviselők és rendőrök drágasági pótléka.** A népkormány a közalkalmazottak helyzetén javítandó röviddel a forradalom kitörése után elrendelte, hogy minden egyes városi és állami alkalmazott december végéig havi háromszáz korona drágasági pótlékot kapjon. A kormány látva azt, hogy a viszonyok csak nem akarnak javulni, a drágaság pedig erősen tartja magát, december hónap végén elrendelte a havi 300 koronás drágasági pótlékok további folyósítását. Az állami alkalmazottak rendszeresen meg is kapták a segítyt, de a városi alkalmazottak sem január, sem február elején nem kapták meg a nekik járó 300 koronát. Ennek oka az volt, ami minden késlekedésé, a szolgálati ut, amelyet minden aktának be kellett tartania s így nem csoda, hogy a tisztviselők csak febr. 20-án kapták meg január elsejei járandóságukat. Végre tegnapelőtt megérkezett a folyósítást elrendelő miniszteri rendelet s a tegnapi tanácsülés már le is tárgyalta s a kifizetés a napokban meg is történik. A városi tisztviselők 300 koronás drágasági pótlékát a miniszteri tanács a városi rendőrségre is kiterjesztette még pedig úgy, hogy a rendőrségnek minden tagja annyi fizetést kap, mint a fővárosi rendőrség vele egy rangban levő tagja. Ez az intézkedés is azt mutatja, hogy a rendőrség államosításának régóta vajdó, annyi tömegtelen panaszra okot adó kérdését hamarosan rendezni fogják. A kormány az az intenciója, hogy addig is, amíg az államosítás technikai nehézségeit leküzdik, a vidéki rendőrség ne szenvedjen hátrányt az államrendőrséggel szemben.

— **Értesítés.** A cipész és csizmadia szakosztály tagjai hétfőn, *17-én délután 3 órakor* cerna- és fonálilletményeiket az Ipartestületben átvehetik. *Az elnökség.*

— **Betörés a Sugár-úton.** Tegnap reggel 9 és 10 óra között **Révész Lajos** munkásbiztosítópénztári igazgató lakásán betörők jártak. A betörők megleslék, mikor őrizetlen a lakás, állatuccsal kinyitották a lakás ajtaját, a lakásban mindent felforgattak és egy pár brilliáns fülbevalót és fehérneműt vittek magukkal. A betörőket ugylátszik, valaki mezzavarta munkájukban, mert több ruhaneműt is összeraktak már, de azokat nem vitték magukkal. **Révészék** kára így is közel 6000 korona. A nyomozás folyik.

— **Az Urániának** ismét sikerült egy olyan filmet megszereznie, mely páratlan a maga nemében, t. i. hétfőn és kedden mutatja be **Mia May** a csodaszépségű film-művésznő felléptével „**Tatjana**” (Egy hercegnő élettörténete) című remek drámát.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

Nyilt-tér.

DR. BOGNÁR JÁNOS

ORVOS

József főherceg-u. 22. sz. alatt

rendel délután 1—4-ig.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy megbízható értelmes szolga azonnalra felvétetik Eppinger Izsó faterapén. 788

Egy gyermektelen házaspár keres azonnalra vagy május 1-ére 2-3 szobás lakást. Cím a kiadóhivatalban. 786

Egy jó családból való fiú asztalos tanoncnak felvétetik. Teleki-u. 69. sz. 785

Veszek jókarban levő két ágybéli ágyneműt, vagy fosztott tojást. — Cím a kiadóhivatalban. 778

2 szoba butor egyben vagy darabonként eladó Magyar-utca 12. szám alatt. Megtekinthető délután 2-4 óra közt. 792

Üzlet megnyitás. Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy cipész üzletemet Csányi László-u. 13. szám alatt újból megnyitottam. A n. érd. közönség szíves pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel Furmen Imre. 776

Takarítás-hoz fiatal leány vagy asszony felvétetik. Ugyanott fajnyulak eladók és egy nagy kert bérbeadó. Deák-tér 2. 793

Intelligens házaspár keres március hó 1-ére esetleg 15-re kétszobás csinosan butorított lakást konyhával és mellékhelyiségekkel. Cím a kiadóhivatalban.

Magyar 20. h. gyalogezred parancsnoksága.

A József-főherceg és a Sugar-úti laktanyában időnként összegyűlémlő lótrágya a legtöbbet ígérőnek folyó hó 20-án délután 3 órakor József-főherceg laktanya épületkezelőségénél megtartandó nyilvános árlejtésen el fog adatni.

2290/1919. 790

Városházi üzlethelyiségek bérbeadása.

A Kazinczy-utcai volt Fischl-féle és hatósági üzlet helyiségeit a város bérbeadja s erre nyilvános, zárt írásbeli árverést hirdet.

Az ajánlatok 1919. február 22 én déli 12 óráig zártan és lepecsételve a városi iktatóba adandók be, s ugyanakkor nyilvános bizottságilag felbontatnak.

A bérletre vonatkozó feltételek a v. kiadónál tekinthetők meg.

A városi tanács.

Nagykanizsán, 1919 évi február hó 14.

Dr. Sabján Gyula s. k.
polgármester.

2178/1919. 789

Szálfaeladás.

Nagykanizsa város közhírré teszi, hogy a városi felsőerdőn 219 drb. fennálló száifa 1919. február hó 18-án délelőtt 9 órakor nyilvános szóbeli árverésen a helyszínen eladatik.

A városi tanács.

Nagykanizsa, 1919. évi február hó 14.

Dr. Sabján Gyula, s. k.
polgármester.

Havi étkezőket
kitűnő házikosztra elfogad

előfizetéssel. — Tejet vennék uradalomtól naponta 100—120 litert.

Miltényi-étkező, Kazinczy-u. 53.

URANIA mozgóképalota

Konnyu-u. 4. Telefon 239

Hétfőn, kedden. Február 17. és 18. én.
Szenzációs Nordisk attrakció!

MIA MAY a csodaszépségű filmművésznő csodás alakításával bemutatóra kerül

Tafjana

(Egy hercegnő élettörténete.)

Dráma 4 felvonásban.

Előadások hétköznapokon: 5. és 7 órakor.
Vasár- és ünnepen: 3, 4 $\frac{1}{2}$, 6 és 7 $\frac{1}{2}$ órakor.

Konyha- és virágkerteteszetembe
szakképzett

kertészt keresek

Értekezni lehet a Gőzfürdőben
reggel 8—9 órakor. Csillag Jenő.

Aki házat, szőlőt

vagy egyéb ingallant venni vagy eladni
akar, az forduljon bizalommal

ACZÉL IGNÁCZ

Főut 8. szám alatt

ingatlanforgalmi irodájához

ahol mindig van ilyen eladásra
és vételre előjegyezve. 234

A világitási rendelet

határozatai a fényhatás
csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM-félwattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40 GO watt fogyasztású
Tungsramlámpákat.

VILÁG nagy mozgó-színház

Karvas Szállóba. Telefon 14

Szombat, Vasárnap. Febr. 15. és 16.

Egy élet álma

Dráma 4 felvonásban. A főszerepben
Alexander Moisse 1. arany sorozata

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor.
Vasár- és ünnepnapon: 3, 6 és 7 órakor.

VISZKETEG,

rüh, sömör, ótvar, sebek és mindennemű
bőrbajokat gyorsan és biztosan gyógyít a

BORÓKA KENŐCS

Nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely
ára: 5 K, nagy tégely 7 K, családi
tégely ára 12 korona. Hozzávaló Boróka-
szappan 6 korona. — Készíti:

Gerő Sándor

gyógyszerész, Nagykőrös.
Nagykanizsán kapható az összes gyógy-
szertárakban és drogeriákban. 27

Hölgyek figyelmébe!

Megjelentek a téli szezonra a követ-
kező divattapok:

„Elite“
„Legujabb kabát és kostüm
Album“

„Bluz Album“
„Divat-Album“.

Kaphatók:

FISCHEL FÜLÖP FIA cégnél
Nagykanizsán.

Itt az idő!

Még nem késett el, ha hat darab használt
hanglemezzel rendelkezik, úgy még mindig
becserélni azokat a most megjelent
legujabb kacagató tréfás

„UJVÁRI TELEFONÁL“

című kétoldalas hanglemezzel. Nagyszerűen
sikerült mulatságos telefonjelenet! Kizá-
rólagos joggal

WÁGNER

„Hangszernagyruház“-nál

A „Favorit“ hanglemezzár főraktára.

Budapest, József-körút 15. Flók: IX, Ráday-utca 18.

Bevezetőgép 1500 koronáig. — Árjegyek ingyen!

Nagykanizsa és vidékeiért:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap kora reggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva,
vagy posta szétküldéssel:

Egész évre K 90—

Félévre . . . 45—

Negyedévre „ 22 50

Egy óra . . . 7 50

Egyes szám ára 30 L.

Hírek szerkesztője és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-
közleményeket díjazás szerinti veszi
fel a kiadóhivatal.

A megszállók erőszakosságai

Vérfürdő Nagyszebenben.

Budapest, febr. 17. Ideérkezett hírek szerint Nagyszeben vasárnap véres események színhelye volt. Egy szemtanú az esetről a következőket mondja el:

— Pénteken délután egy látó hangu hatalmas plákat gyűlése hívta össze Nagyszeben keresztyén lakosságát. A gyűlést vasárnap délután a „Teképtáya” dísztermében tartották meg, ahol körülbelül 400 főnyi tömeg gyűlt össze. A gyűlést Palági Károly elnök először tanító nyitotta meg heves felekezeti haraggal. Hirtelen revolvérrel dördült el és a tanító eszméletlenül esett össze. A tömegben pánik tört ki, mikor egy újabb dördülés rázta meg a terem falait: a második golyó dr. Zilahy kolozsvári ügyvédet találta Nagyriadalom támadt erre. Mindenki kifelé rohant a teremből, az utcán azonban egy román csapat sorfővel fogadta őket. A tömeg így újból visszaszorult a terembe, ahol ismeretlen okból új támadt. A helyzet egyre veszélyesebb lett. Mire a tüzölők megérkeztek, a terem előcsarnokában egész sereg gyermek és asszony feküdt összeperora: sebesülten és eszméletlenül. A teremből kitudulók abban a hiedelemben, hogy a katasztrófát a felfegyverzett román katonák okozták, megtámadták a románokat, akik egy altiszt vezényszavára sortűzzel válaszoltak. A felbőszült románok tovább folytatták a lövöldözést, majd behatoltak a házakba, és rabolni kezdtek. Pilis Péter nagyszebeni földbirtokos feleségét és leányát meztelenre vetkőztették és addig elütötték őket, amíg eszméletlenül össze nem estek. Az esemény híre megérkezett Kolozsvárra is, ahol azt az egyik lap közölte, mire a kolozsvári román parancsnokság 10 napra betiltotta a lapot.

Szerb erőszakosságok.

Szabadka, febr. 17. A szabadkai megszálló csapatok parancsnokának rendeletére legnap az összes bírakat letartóztatták, mert megtagadták a hűségeskü letételét. Velük együtt letartóztattak egy póstatiszttal is, mert azt hangoztatta, hogy hű marad hazájához!

Erdélyt vérfürdővel fenyegetik a románok.

Budapest, febr. 17. Az „Ellenzék” című kolozsvári lapot a románok a következő felhívás közzétételére kényszerítették:

— Ami előre látható volt, az bekövetkezett. A magyarok még most sem fének bőrükbe, lokozolt mértékben folytatják atrocitásukat és terrorizálják az egész világot. Most azonban már az egész román nemzet felkel, hogy megvédje ősi birtokait. Ki lehetett volna kerülni a vérontást, de ha a magyarok kívánták,

lesz részük benne bőségesen. Nincs emberi hatalom, amely megállíthat bennünket. Minden önmegragadás szálljon ki lelkünk ből! Fegyverre!

Tiltakozunk a román atrocitások ellen.

Budapest, febr. 17. Ugro Gábor a székesfehérvári tanács nevében tegnap megjelent Berinkey miniszterelnök előtt, hogy tiltakozzék a román atrocitások ellen. A miniszterelnök megígérte, hogy illetékes helyen erőlesen tiltakozni fog a románok erőszakosságai ellen.

Budapest, febr. 17. Az amerikai misszió budapesti vezetője, mister Storey erdélyi körútnak legközelebb Marosvásárhelyről Kolozsvárra, onnan pedig Aradra érkezik, ahol találkozik Zerkovitz Emil miniszteri tanáccsal és vele együtt meglátogatja Temesvárt és Szegedet.

Budapest, febr. 17. Vyx alezredesnek jan. 10-iki átiratára a kormány nevében Berinkey hosszabb 5-részből álló jegyzéket nyújtott át, amely annak a lezövegésével végződik, hogy a katonai megszállás csupán átmeneti intézkedésnek tekinthető és annak nem lehet olyan hatálya, amely az okkupációt valószínűsíti a jövőre.

Békekonferencia.

Juniusban ratifikálják a békeszerződéseket.

Páris, febr. 17. Wilson elnök elutazása előtt kijelentette, hogy a békeszerződéseket juniusban fogják a szövetségesek ratifikálás végett előterjeszteni. A szerződések aláírása után meg fogják engedni Németországnak, hogy kisebb állandó hadsereget és haditengerészetet tartson fenn.

Mi késlelteti a gyors békét?

Páris, febr. 17. (Szikratávira.) Pichon francia külügyminisztert ma felkeresték a külföldi lapok tudósítói és megkérdezték, hogy mi akadályozza még az azonnali békekötést. Pichon kijelentette, hogy ennek igen sok oka van: így tekintetbe kell venni, hogy mi történjen az osztrák—magyar birodalom lördékeivel és hogyan bánjanak Bulgáriával. A német kormány elismerésének nincs most már akadálya, minthogy szabályszerűen alakult meg, azonban a németeknek meg kell értenük, hogy vereséget szenvedtek. Mert a németek nagy tömege még mindig nincs ennek tudatában. Az új német határok kérdése már a legközelebbi napokban megfontolásra kerül. Végül kijelentette, hogy a békeérlekezlet munkáját azért nem lehet máról holnapra befejezni, mert a különböző nemzetek parlamenti jeleinek hozzájárulását kell a kormányoknak kérniük, mielőtt véglegesen kötelezhetnék magukat.

Forradalmi mozgalmak az antant-országokban.

Franciaország forradalom előtt.

Basel, febr. 17. Lapjelentések szerint a francia megszálló csapatok körében egyre jobban terjed a forrongás. A legutóbbi napokban folyton rosszabbodik a katonák hangulata. Sűrűn fordul elő, hogy a katonák bedobják fegyvereiket a Rajnába. A fegyelem folyton csökken. A francia katonák azt mondják, hogy Franciaországban legközelebb ki fog történni a forradalom.

Anglia megérett a bolsevizmusra.

Berlin, febr. 17. Londonból érkezett jelentések szerint az angol tengerészet körében a bomlási folyamat folyton terjed. A Franciaországban lévő angol csapatok lázadnak és vonakodnak teljesíteni feljebbvalók parancsát. Ugyanez áll a haditengerészetre is. Az angol kormány szigorú büntetésekkel fenyegetőzik, de eddig nem sikerült elnyomni a mozgalmat. Egy amerikai személyiség úgy nyilatkozott, hogy Anglia megérett a bolsevizmusra.

Lázadozik az olasz hadsereg.

Zürich, febr. 17. Olaszországból ideérkezett hírek szerint az olasz hadsereg körében lázadások törtek ki. Olaszországban küszöbön áll a forradalom.

Meghíusult spartakus-puccs.

Berlin, febr. 17. A lapok írják, hogy a vasárnapra tervezett zavargások gyors elfojtása csak a rendőrség gyors beavatkozásának, a kormánycsapatok erőes fellépésének és a tömeges letartóztatásoknak köszönhető. A spartakusok azt tervezték, hogy legelőször az újságnegyedet fogják megszállani és elzárják a hírforrásokat. Tervebe volt véve a központi távírda hivatal és más fontosabb épületek elfoglalása is: erős csapatok segítségével. Tervek dolgoztak ki egész háztömbök megszállására, hogy a háztömbökön folytassák a harcot a spartakusok ellen.

Laehne Hugó lemondott.

Budapest, febr. 17. A *Politikai Híradó* illetékes helyéről arról értesül, hogy Laehne Hugó földmiveltésügyi államtitkár a birtokpolitikai reform keresztülvételének tempójával kapcsolatos nézeteltérések miatt benyújtotta lemondását. Az államtitkár elhatározását megmúszhatatlannak tartja. Hír szerint Laehne Hugó az Altruista Bank élére került.

Hustalan napok.

Budapest, febr. 17. A kormány az egész ország területére két hustalan napot rendelt el. Keddén és pénteken nem lesz szabad husi fogyasztani sem a magánháztartásokban, sem a vendéglőkben. A rendelet 21-én lép életbe.

Tíz parció a lakáshivatalban.

Borzalmas mértéket öltött a lakáshiány. — Családok laknak úres vasuti kocsiokban. — Nyolc-tíz ember lakik egy szobában. — Utcára kerülnek az emberek. — Egy ház, amelyik minden percen össze-dőlhet.

Saját tudósítónktól.

Nem újság, mindenki tudja, hogy a városban nincs lakás. Ma fennjártam a Lakáshivatalban, hogy hogyan is áll a lakásrekvíráció ügye.

A Lakáshivatal a városháza első emeletén a legutolsó szoba, dr. Prack tanácsos irodájánál van. Ahogy benyitok hihetetlen tömegű akták állnak a szemembe. Egész hegyek állanak az íróasztalon fehér lapokból. Akták az asztalon, az ablakban, a székeken: csupa kérés és mind indokolt, jogos kérelem. Minden aktába egy csomó nyomor van belétemetve. Arról beszélnek a szürke egyformaságú jegyzőkönyvek, hogy Nagykanizsán gorkijji tanyákon ölelkezik a nyomor sorvadáshozó lúdvészrel.

Dr. Prack tanácsos elmondja, hogy alig győzi a kérvények átvételét. Elintézésről persze szó sem lehet. Lakás, az egyszerűen nincs. Családok laknak heteken keresztül úres vasuti kocsiokban még mindig. Nyolc-tíz ember egy szobában, egészen mindennapi eszt. És segíteni nem lehet. Nagylakásból részeket rekvirálták addig, amíg az 5434-et ki nem terjesztik, nem szabad. Ezt várják éppen. Az 5434-et. Ugy beszélnek erről a számról, erről a rendeletről, mintha az a megváltás lenne, ami ha meglesz, vége a nyomornak és nem kell tíz embernek egyetlen szobában egymást fertőznie.

Amíg beszélgetünk a szép, világos, napfényes szobában, jönnek sorra a felek. Egy közismert festőművészünk, aki nem bírja tovább az egészségtelen lakást. A hadikórházban kér kvártélyt. Megkapja, válassza ki magának, aztán kiutalják.

Kiskanizsai tanító. A barna civilruháján ényített katonaköppeny. Kiskanizsáról jár be ide tanítani. A két lábszárán feltűrt a nád-rágját, hogy az egyetlen — mert miből is telhetne egy tanítónak kettőre? — civilruháját megkímélje. Így is csupa sár mindene. — Cipőjét, ruháját megviszi a sok gyalogolás sárban, esőben, hóban Kiskanizsáról ide be. Nem is mer lakást kérni. Csak hogy jegyezzék elő, majd úgy 3-4. hónap múlva „ha lesz”. Keserűen mosolyog hozzá, mint aki ugyis tudja, hogy hiáb.

Öreg, ráncos képű asszony jön be. Hajónagyságu cipőjéből elől, hátul, oldalról kilóg a rongy. Szinte csoda, hogy még a lábán marad. Több a lyuk rajta, mint a bőr. Hát kérem, neki van lakása. Magyar-utca már nem emlékszem pontosan, 60 vagy 90 szám. Minden jó is volna, fizet rendszeren, csak a háziur utálja, mert zsidó. Mikor kimondja ezt, hogy „mert zsidó vagyok” lenéz a földre és a két összemart ványadt kezze szegényenösen indul a kék, duzzadtá töpödött öreg ajkai felé. A régi gimnáziumban kér lakást.

Nézegetem az aktákat. Öv. Bezdáné Istvánné. Egy szobája és egy konyhája van. — Bezdáné gyerekeivel együtt a konyhában lakik, a szobát hat embernek adta ki. Gondolom megnéztem Özvegy Bezdáné, kikérdeztem az 6 kis fiének a tragédiáját. Bezdáné a Csengeri utcában lakik.

A Csengeri-utca csupa szürke piszok, olvadó hó. A nap szépen, játékosan babrál a tócsák szürke tükre. Ebéd után van, jóllakott emberek járják, vidáman fürdőzve a jó his napütésben. Egy szép szőke lány, sárgacipős, jókabátos, úri, meg egy bekecses köztársasági f'hadnagy mennek be az elhagyott sétaterre. Ők nem tudják, fiatalok és öröms emberek pedig szemben egy özvegy asszony a gyerekeivel csöpög, nedves halálkamrában táplálja magában a biztos kórt.

Bezdáné nincsen otthon. A lakásán még kilincs sincsen, biztos az szolgái kulcs helyett. A házbelleket kérдем, hogyan is él az özvegy-asszony. Egy kis lúpskos mezitlábú gyerek mondja, hogy takarítani jár a „nagy házba”. Nem tudom, mit gondolt „nagyház” alatt a gyerek, nem is igen kérdeztem, hisz mindegy. Horvátok laknak, azoknak adta ki a szobát az asszony bérbe.

Jól megnéztem magamnak ezt a Bezdáné féle házat. Emeletes, sárga. — Kergilő folyosó vezet az emeletre. A falépcsőkön csupa víz, sár, alig tud elbukás nélkül feljutni az ember. A falakon letördelt vakolat alól nádszálat sárgulnak elő, víz csepeg az ember nyakába. Olyan ez az emelet, mint egy levegőbe emelt pince. Nyirkos, hideg, barátságatlan. Egy-egy szobában 4-5-6 ember heringeskedik. És alig merek rá gondolni, hogy statisztika is van, amely szerint száz olyan ember közül, aki negyed vagy ötödmagával lakik egy szobában, hatvan lúdvészben pusztul el.

Igen szomorúan mentem el a becsukott ajtó elől. A nap is eltűnt, az ég is beszürkült, a ragadós sáros uton úgy megutáltam ezt a csúnyán berendezett világot. És úgy meggyűlölttem a tisztá urilányt, meg a nemzetiszintű tisztet, akik mosolyogva néztek egymásra, ha a karjuk összeért, pedig a városban rongyos vackokon pusztul a nyomorult emberi élet.

Még a régi gimnáziumot akartam látni, hova kívánkozik az üdösöt vén zsidó-asszony. Itt örült a bizt, nyitott ajtókon hiheletlen, egészség-, erkölcs- és érzésrontó helyek ottlák a fertőző baktériumok ezreit. Itt tiszták a szobák, csak nagyok, hidegek és nincs konyha. Benyitok egy szobába. Nagytenőkbé bugyolálva szaporaszavú fizós anyóka meséli szomorú sorsát. Petőfi-utca 4 sz. alatt — ahol a favágó urával laktak — a rongy vityilló összedől. A plafon gerendái rázuhantak és most alig bírja vonszolni a testét.

— A Székely mérbök ur meg is parancsolta mind a négy lakónak — meséli szaporá szóval — hogy azonnal kiköltözni. De nem tünnek, még kettő most is ott van. Én meg megnyomorodtam. Nem tudok má én se munkába menni, pedig mikor én is segitettem. Vót egy kis ruha, pénz, élet megymás.

Még sokat beszél az öreg asszony a kétszáz szentképe között. Nem akartam már hallgatni tovább a zagyva beszédét az emberéről, a prágai lányáról, meg egyéből, csak nincs nyugalmain, mert a Petőfi-utca 4 szám alatt két család lakik, a feje fölött a dűledező házzal és nem tudja, hogy mikor dől rá a sok gerenda s temeti s nyomorítja őket halomra.

Mikor jön már az 5434 és mikor lesz vége az életveszélyes életnek. Garbai előnk nézzen a szívébe és sürgönyözze meg az 5434-et. (Sz. V)

— Adomány. Retldinger Gyula rendőrbizóság előtt történt egyezkedésből kifolyólag 10 koronát adott a szegény alapra.

A kormánybiztos

rendelettel a lakásinség megcsökkentésére és a vízvezeték építésének mielőbbi megkezdésére.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, febr. 18.

A tegnapi nap történelmi napja Nagykanizsának. Az évtizedes tespedés, az akarásnak mimelését tegnap, felváltotta a cselekvés. Sneyf József kormánybiztos tegnap kezdte meg lerakni egy szebb, boldogabb Nagykanizsá alapjait: a megvalósulás útjára lépett a „jobb időkre” sokszor elhalasztott vízvezeték-megépítése és jelentős intézkedés történt a lakásinség megszüntetésére is. A kormánybiztos tegnap két leiratot intézett dr. Sabján Gyula polgármesterhez, amelyből kiténik, hogy most már igazán komoly módon foglalkoznak a város szociális fejlesztésével.

Az egyik leiratban közli a kormánybiztos a polgármesterrel, hogy a munkanélküliség csökkentése céljából városi és állami érdekek tartja, hogy a régi főgimnázium lebontása a legelső tavaszi munkát képezze és a lebontásból kikerülő fa- és téglanyagokat az egész város gazdalközönségének, iskolák és melléképületek építésére maximális áron forgalomba hozzák — hogy ezáltal városunk területén az építkezési munkálatok mielőbb megkezdődhessenek.

A régi gimnázium már a békében kiszolgálta a várost: csak a háború kitörése az oka, hogy helyén még nem új palotában tanítják az ifjuságot. A kegyelemdőfést pedig megadta a gimnáziumnak a háború, de különösen a csehek. A gimnázium ma már valóban megérett arra, hogy eltűnjön az Eötvös-térről. Ezzel szemben tény az, hogy a régi gimnáziumot ma sokan lakják, más lakás hiányában. A mostani lakók természetesen nincsenek megelégedve lakásukkal, hiszen sehol nincsen konyha, a helyiségek alig fűthetők. A régi gimnázium lakói valóban megérdemlik, hogy az 5434—M. E. 1918. rendeletnek Nagykanizsára való kiterjesztésével emberekhez méltó lakásba helyezték el őket. A mai anyaghiány és munkanélküliség pedig szinte elkerülhetlenné teszi, hogy a régi gimnázium végre elnyerje megérdemelt sorsát.

Sneyf kormánybiztos másik leirata többek közt ezeket mondja: Felhívom a polgármester urat, hogy sürgősen közölje velem, hogy a mérnöki hivatal gondoskodott-e arról, hogy a villamosműveknél elégett generátor melyik gépgyárban van javítás végett. Mert annak gyors elkészítését a budapesti szakszervezetek útján megsürgelném, hogy így a hadikórház telepén levő vízvezető kutak vizadó képessége kipróbálható legyen, és az ugynevezett figyelőkut megfüréséhez szükséges előmunkálatok már most megkezdődhessenek. Tudni óhatom, hogy a város vízvezetési terveinek munkálatai elkészültek-e, hogy a tavasz folyamán a csatornázási munkálatok megkezdődhessenek.

A kormánybiztos leiratahoz nem kell kommentár. Mindaz, amiről belőlük tudomást szerzünk, garanciát nyújt arra, hogy most már megvalósulás felé közeledik mindazok álma, akik a város fejlődését és a lakosság jólétét tényleg szívükön viselik.

— Felhívás. Későbbön áll az 5434/1918. sz. kormányrendelet életbe lépése és a lakásrekvíráció. Ki volna hajlandó a város területén két külsőbejárati megfelelően burkolozott szobát néhány hónapra ingyen átengedni? Csak a kiadóban.

HIREK.

NAPTAR.

Róm. kath. Simeon Prot. Simeon
Gör. kat. (február 5) Agota Izs. Adar
18.
A nap két reggel 7 óra 8 per-
kor, nyugati délután 5 óra 22 perkor
hőlk. ke. este 7 óra 24 per-
kor, nyugati reggel 7 óra 14 perkor.

1919
február
18
Kedd

Ma az önkéntes polgárorség IV. csoportja tart szolgálatot.

— **A Hadirokkantak.** Hadiözvegyek és Hadiárvák Zalamegyei Szövetsége tegnap tartotta a Munkásokon nagyteremben beszámoló gyűlését a Szövetség eddigi működéséről. A tagok befogadására a helyiség kicsinek bizonyult, mert a vidéki helyi csoportok is igen szép számmal voltak képviselve. A gyűlés általában zajos lefolyásnak mondható. Kifogás tárgyává tételezték, hogy az egyes állások betöltésénél a munkaadók még mindig nem részesítik előnyben a rokkantakat, de különösen bróva vált a hangulat akkor, amikor a vezetőség a közgyűlésnek a zalamegyei és különösen a nagykanizsai publikum ama indolenciájáról számolt be, hogy dacára a sajtó élénk propogálásának, eddig egyetlen alapító vagy pártoló tag sem jelentkezett. Amidőn a magunk részéről is sajnálatot állapítjuk meg ezen körülményt, közöljük a közgyűlés ama egyhangú határozatát, miszerint a rokkantak szétszert tudni fogják a módját annak, hogy hogyan kell az indolens közönséget figyelmesre tenni a rokkantak támogatására. Figyelembe véve a vezetőség eddigi önzetlen munkálkodását, a pacsai kiküldöttek ajánlatára a közgyűlés a vezetőségnek köszönetét fejezte ki és bizalmáról biztosította. A Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvák Országos Szövetségének kiküldötte Wand Ignác a Népjóléti minisztériumhoz beosztott alelnök, ki nagy sajnálatára a gyűlést lekéste és a rokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák megnyugtatóra a következő nyilatkozatot adja ki:

— A napirend azon pontjára vonatkozóan, hogy nagykanizsai munkaadók vonatkozóan rokkant (munkások) alkalmazottakat foglalkoztatni, figyelemztetem az érdekelt munkaadó körököt, hogy a népjóléti minisztérium törvényi kését arról, hogy minden munkaadó köteles bizonyos számú rokkantakat is foglalkoztatni. A hadigondozás szociális reorganizálása folyamatban van. Minden rokkant tekintet nélkül katonai rendfokotára, polgári keresetéhez képest lesz felülvizsgálva. A felülvizsgálatokon az eddigi rendszerrel teljesen ellentétben, a most készülő nyugdíjellátási törvény alapján a bizalmas, az orvos, a szakértő munkásainak száva dönt a minden valószínűség szerint az állomány, mint munkaadót a népjóléti minisztérium fogja képviselni. A felülvizsgálatokon joga van az illető rokkant érdekeitnek választott bírósághoz ílebbezni. Sok mindenről szerettem volna a gyűlésen beszélni, rokkantokról, özvegyek és árvák ügyeiről, Böhm hadügyminiszter azon kijelentése után, hogy amíg ebben az országban hadimilliomos van, feltétlenül a rokkant kérdést kell, hogy megoldják. Ha a társadalom önmaga nem ébred fel ennek a kijelentésnek a fontosságára, akkor az államhatalom fogja kötelességét mielőbb teljesíteni.

— **Előadás a nők politikai elhelyezkedéséről.** A dicsőítéses novemberi forradalom megoldandó társadalmi problémáknak nagy tömegét vette fel azóta. Ezek között fontosság tekintetében is első helyen áll az a

probléma, amelyről Karczag Rezső tartott vasárnap délelőtti előadást a Haladás kulturális egyesület rendezésében. A politikai válsággal a férfiak és nők között mondhatni teljesen leomlott. Az eddigi jogfosztott férfakkal egyetemben a nők óriási tömege kapott helyet az alkotmány sáncai között. Ez a forradalmi átalakulás a nőket teljesen készületlenül találta, ők a politikában kevés kivétellel analfabéták. Ennek a ténynek kiszámíthatatlan káros következményei lehetnek. A közelgő nemzetgyűlési választások alkalmával a nők csak a meggyőződés nélküli szavazatok számát fogják bízhatatlan módon megnövelni. Épp ezért gyors, az összes társadalmi rétegeket egyaránt felölelő nevelő munkára van szükség. Megpendíti az előadó az eszmét, miszerint a Haladás kulturális egyesület vezetősége vegye fontolóra egy szabadiskola felállítását, ahol elsősorban politikai alapismereteken kívül egyéb (gazdasági, társadalmi és természettudományi) alapismereteket tanítanak városunk képzett polgárai. Az egybegyűlt közönség feszült figyelemmel hallgatta a mindvégig érdekes előadást. A logikus érvelés, a mindennapi élelel merített találó példák, a könnyed előadási módor az előadást minden tekintetben elsőrangúvá tették. Reméljük, hogy a felállítandó szabadiskola keretében a Haladás kulturális egyesület vezetőszerepet fog játszani Karczag Rezső tudásának.

— **A Hadviselt Szellemi Munkások** zalamegyei csoportja vasárnap délután tartotta alakuló gyűlését a városban a diszteremben. Dr. Bartha József ideiglenes elnök beszámolt az egyesület működéséről, kijelentette, hogy az egyesület a közlérség és forradalmi vívmányok mellett minden erejéből állást foglal, s azok védelmére kész bármikor sakra szállani. Dr. Rotchild Béla az alapszabályokat, Tripammer Jenő pedig a pénztári jelentést adta elő, majd több indítvány tárgyalására került a sor. Erután megválasztották a végleges tisztikart, amely a következőképpen alakult: elnök dr. Bartha József, alelnökök dr. Weiser János és dr. Kráky István, ügyvezető titkár dr. Rothschild Béla, ügyész dr. Domján Lajos, jegyzők dr. Gyulai Béla, Pártos Sándor, Völgyi Zoltán és Pap József, pénztáros Tripammer Jenő, ellenőrök Lányi Pál, Schwarz Lajos, Gyenes Dezső és Kondor István.

— **Eljegyzés.** Singer Pál eljegyezte Wellisch Ilonkát. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Vasuti szerencsétlenség.** A gelsei állomáson borzalmas baleset érte Nagy Ádám nagykanizsai vasuti kalauzt. Tojítás közben fel akart szállani a mozgó vonatra, de megcsuszott, úgy, hogy a kerekek alá került, amelyek a balját teljesen összeroncolták. A szerencsétlenül járt vasuti kalauzt a legelső vonattal behozták Kanizsára. Ugyanazon vonalon utazott dr. Ney Hagó orvos, aki Nagyof első segélyben részesítette. Az első segély Nagy kalauzt megmentette az életnek, lábat azonban amputálni kellett.

— **Vasutas estély.** Mindnyájan emlékszünk még a minden ízében jól sikerült, fényes vacuvas bálókra, amelyeket nemcsak a nagy számú vasutasok, hanem a város színe-java is legkedvesebb emlékei közé sorol. — Amint halljuk, a dalivasi mozdonyvezetők rendezésében fog lezajlani március 1-én az idei farsang legfényesebbnek ígérkező estélye. Az estély műsorán az hatalom, ének és zene terén Nagykanizsa legkiválóbbjai fognak szerepelni. Újvo zölnök kell a vasutaságot, hogy az eddig

csak a szűk családi körben szereplő művészeket a nagy nyilvánosság számára is hozzáférhetővé teszi. Az előre is a legnagyobb sikerrel kecsegtető estély iránt mindenütt a legnagyobb érdeklődés nyilvánul meg.

— **Koncert a Polgári Egyletben.** A jövő héten nagyjelentőségű művészi esemény színhelye lesz Nagykanizsa. E hó 26-án szerdán Kronland Jaques a berlini opera tenoristája rendezi egyetlen dalestélyét a Polgári-Egylet nagytermében. Kronland világhírű énekes, aki most magyarországi körúton van. A múlt héten Budapesten a Vigadóban rendezett hangversenyével a főváros zeneértő közönségének méltó tetszését nyerte meg Nagykanizsán *Blumenschein* Vilmosné urnő zongorakiséréte mellett Goldmark, Schubert, Brahms és Hildach műveiből összeállított programot fog leénekelni. Jegyek előre válthatók a nagytözsében és Szerb Ernő papírkereskedésében.

— **A Világ nagymozgósínházban** kedden, szerdán, f. hó 18. és 19-én bemutatásra kerül *Dr. Newpon*, egy orvos regénye 5 felvonásban. E remek filmalkotás főszerepét Bassermann Albert, a hírneves művész játssza.

— **Köszönetnyilvánítás.** A nagykanizsai volt Hadsegélyző Hivatal vezetője, *Farkas Vilma* urhölgy, a Hivatal felzárkólása után mutatkozott 1270.45 K. (Egyezkedtőszázhetven korona 46 fillér) pénztári maradványt a nagykanizsai hadigondozó népiroda segélyezési céljaira volt szives följárni és átadni. Ezért a hadiözvegyek, hadiárvák és hadirokkantak nevében ezen az uton is hálás köszönetét fejezi ki a hadigondozó népiroda igazgatója.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

Nyílt-tér.

Karlovcis ur, ön egy elvű ember. Csodáljuk, hogy nem önről mintázták meg az egyenesség emberének a szobrát. Ön csakugyan mindvégig hű maradt azon elveikhez, hogy nem az elv a fontos, hanem az, hogy hol adnak egy kis szereplési kört Önnek és hol lehetne egy kerület-találat, ha csak akkor is, mint a körme alatt hiis piszok, de a "nagyságos képviselő ur" i titulus illetékes legyen. Ön volt neppárti, balpárti, függetlenségi, mungópárti, majd a forradalom napjaiban bésonfordalt a szociáldemokrata pártba is. Pedig láthatta volna azokat a vasúti tekinteleket, amellyel pártunk tagjai bizonyára Ön iránti bizalmukat akarták kifejezni. A forradalom napjaiban, ha jól tudjuk, magnt voltunk Kiskanizsán Önnél kedves ex-civtárs a rendőrség helyiségében, ahonét a templomtérre mentünk megtartani a gyűlést. Ezen a gyűlésen ismerlettük a párt programját. Emlékezzen csak vissza elvű-ember, hogyan verte ott mellett féltéglával, hogy csatlakozik hozzánk, mert ennek az országnak a boldogulását csak a mi párt-programunkban lája. "Mi mindig szociálisták voltunk" — szavaltá ön kedves föllentéssel — "és emellett még élünk kitartunk". Hát ily előzmények után érkezett meg ön, drága ember a hatodik elvéhez, a kiegyezéspárti szerelméhez. Ugy tudja változtatni Ön "nagyságos képviselő-jelölt" frególi ur, a szinét, mint a san-zsan selvem békében. Azután mily édesen fölkötnivalóan tud ön hazudni!

Mert az már csak mégis aljas rágalom, hogy ön *Sneff* civtárs a lakásán felkereste. Azt sem tudja, és azt hisszük, nem is kíváncsi rá *Sneff* civtárs, hogy önnel hol a lakása. Nem is volt és nem is lesz az ön címére neki sosem szüksége, mert lám megtaláljuk mi önt akkor is, ha az újságba címezzük is önhöz szóló szerelmes írásunkat. Aljas rágalomnak és hazug fráternek bálvegezzük önt, amíg a "Zalai Közlöny" f. hó 17-iki számában megjelent hazug állítását be nem bizonyította. Így hát végzünk önnel, megbélyegzett elvű ember.

A nagykanizsai szociáldemokrata párt.

APRÓ HIRDETÉSEK

A vasúti vendéglőben egy kocsis fizetése és teljes ellátással azonnal felvétetik. Fizetés megegyezés szerint. 800

Varróleányok felvételnek özv. Vincze Jánosnál Hunyadi-u. 2. 798

Egy darab 1 1/2 éves pirostarka tenyész-bika svájci szimenthali faj eladó Gál Jánosnál Sormás 35. 797

Csányi László u. 25. sz. ház szabadkézből eladó. Ertekezni lehet ugyanott. 799

Két gyermekágy, másológép, salondobogó, fekete oszlop és egyéb butor darabok, használati tárgyak eladók. — Cim a kiadóhivatalban. 795

Veszek jókarban levő két ágybeli ágyneműt, vagy fosztott tollat. — Cim a kiadóhivatalban. 778

Intelligens házaspár keres március hó 1-ére esetleg 15-re kétszobás oszinosan butorozott lakást konyhával és mellékhelyiségekkel. Cim a kiadóhivatalban.

— Iskolai hegedők, vonók, hurok kaphatók Fischel Fülöp Fia hangszerraktárában, Nagykanizsán.

Konyha- és virágkertészetembe
szakképzett

kertészt keresek

Ertekezni lehet a Gőzfürdőben
reggel 8—9 órákor. Csillag Jenő.

Nagykanizsa r. t. város rendőrkapitányától.

1373 Kzg. 1919.

Tárgy: Elrejtett készletek bejelentése.

Hirdetmény.

A magyar belügyminiszter 1600/919. B. M. sz. rendelete alapján felhívom mindazokat, akik saját házi és gazdasági vagy üzemi szükségletüket aránytalanul meghaladó mennyiségű, a közfogyasztás elől eltitkolt vagy elrejtett, a közszükséglet kielégítésére szolgáló cikkek birtokában vannak, hogy készleteiket legkésőbb **folyó évi február hó 28-ig bezárólag** a hatóságnál jelenítsék be.

Aki ezen kitűzött határidőn belül eltitkolt vagy elrejtett készletét a hatóságnál bejelent, az árdragító visszaélések hatályosabb megtorlását célzó 1919. XII. néptörvény 9. §-ának első bekezdése alapján nem büntethető.

Nagykanizsa, 1919. február 17.

Kiss Lajos s. k.
rendőrkapitány

389/1919.

Adófizetés iránti hirdetmény.

Alulírott városi adóhivatal ezennel felszólítja mindazokat az adózókat, akik az adókönyvben előírt és az 1909. évi XI. t. c. 26. §-a értelmében esedékes adó tartozásukat e hó 15-éig be nem fizették, hogy azt járulékaival együtt a jelen hirdetmény közhírré tételétől számított **8 napon belül, vagyis e hó 24-éig** annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárás azonnal meg fog indittatni.

Városi Adóhivatal.

Nagykanizsa, 1919. február 17. napján.

Horváth,

adóügyi számvevő.

VILÁG nagy mozgó-színház
Szarvas Szálloda. Telefon 74

Február 17., 18. és 19-én. Hétfőn, kedden és szerdán

A. Bassermann arany sorozatának első képe

Dr. NEWPON

Egy orvos regénye 5 felvonásban

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órákor,
Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órákor.

Hirdetések

felvétetnek a Zala irodájában

URANIA mozgóképpalota
Rozgonyi-u. 4. Telefon 259

Hétfőn, kedden Február 17. és 18. án.

Szenzációs Nordisk attrakció!

MIA MAY a csodaszépségű filmművésznő
csodás alakításával bemutatóra kerül

Tatjana

(Egy hercegnő élettörténete.)

Dráma 4 felvonásban.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órákor.
Vasár- és ünnepnapon: 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órákor.

ZALA nyomdavállalat

NAGYKANIZSA

TELEFON 78.

Üzleti könyvgyár, könyvkötészet

papírárukészítés.

Mindennemű nyomtatványt a legizlésesebb

kivitelben készít és legpontosabban szállit

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennapkorareggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva,
vagy posta szétküldéssel:

Egész évre K 90—

Félévre . . „ 45—

Negyedévre „ 22.50

Egy óra . . „ 7.50

Egyes szám ára 30 f.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdal telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-térlet és magán-
közleményeket díjszabás szerint vesz
fel a kiadóhivatal.

Kunfi Magyarország helyzetéről

Magyarországnak két hónapra van élelmiszere. — A megszállók erőszakosságai.

Bern, február 18. Kunfi Zsigmond a párisi *Information* munkatársával folytatott beszélgetésben többek közt ezeket mondotta:

— Kívánatos volna, hogy a berni kongresszus határozatát területi kérdésekben Párisban is szíveleljék meg. A magyar kormány szándéka volt, hogy választásokat tart, ezeket azonban az ország megszállott állapotában nem viette keresztül. — Bolsevista veszedelemtől egyelőre nincsen szó Magyarországon. *A mai élelmiszerkészletekkel egy-két hónapig még kibírjuk. Ha azonban ezen idő eltelté után Magyarország és Csehország között nem állnak helyre a rendes viszonyok, a bolsevista veszedelem nagyon közeli lesz.* Legfőbb vágyunk, hogy *Károlyi Mihály* mielőbb képviselhesse Magyarország érdekeit Párisban. Magyarországon nagy az elkeseredés amiatt, hogy noha nálunk antant-barát kormány vette át az ügyek vezetését, nem bánnak velünk jobban, mint hogyha Tisza kormányozná az országot.

Ütközet Erdélyben a székelyek és románok között.

Budapest, febr. 18. Már napok óta hírek érkeznek arról, hogy a románok elő akarnak nyomulni Szatmár és Nagyvárad irányában illetékes helyről szerzett értesülés szerint az erdélyi fronton álló magyar csapatok már január 21-én azt a parancsot kapták, a hadügyminiszteriumból, hogy állásaikat esetleges támadás esetén végsőkig védelmezzék. A románok Haraklánál tegnap délután megtámadták a székely csapatokat, de azok a vett parancshoz híven kemény harcban visszaverték őket. A magyar kormány nem hajlandó arra, hogy a románoknak újbb területeket engedjen át. Minden támadási kísérletet fegyverrel fogunk visszautasítani.

Nagykároly, február 18. Haraklánál, Villachtól 9 kilométernyire északnyugatra tegnap délutántól kezdve egész az éjjelen át igen komoly harc folyik a székelyek és a románok között. A románok folyton erősítéseket kérnek.

Cseh erőszakosságok.

Budapest, febr. 18. A cseh katonai parancsnokságok a demarkációs vonal mentén mindenütt visszaélnék a helyzettel. Így az Ung folyó mentén úgy lépnek fel, mintha a folyó két partját jogukban volna megszállva tartani. A felmerült panaszok folytán a külügyminiszterium most tárgyalást kezdett a fegyverszüneti bizottság úján annak megállapítására, hogy a demarkációs vonal pontosan a határfolyó közepvonaláig terjedjen és a cseheknek ne legyen joguk hatáskörüket illetéktelenül kiterjeszteni.

Ungvár, február 18. Az itteni állomásra tegnap 12 súlyosan sebesült katona érkezett. Megállapították, hogy részben nyílt sebük van, részben ideg-ököskök, többnek pedig a lába van elfagyva. Valamennyien magukkal tehetetlen emberek, akiknek szállítása orvosi vélemény szerint életveszélyes. A csehek azonban kijelentették, hogy nem veszik fel őket kórházba, mert cseh kórházban magyar katona számára nincs hely.

Sztrájk Kassán.

Miskolc, febr. 18. A kassai munkásság tegnap sztrájkba lépett. A tisztviselők is csatlakoztak hozzájuk, csak a vízvezeték működik. A csehek engedélyt kértek Bossi olasz ezredestől, hogy a sztrájk vezéreit letartóztathassák. Az ezredes megtagadta a kérést, ellenben elragadtatással nyilatkozott a magyarság méltóságos és gyönyörű viselkedéséről. A vasúti állomásról a sztrájk kitörése óta a vonatok nem közlekednek.

A pozsonyi olasz tisztok kilépnek a cseh-olasz légióból.

Győr, febr. 18. A csehek 50 vagon tisztet akartak Pozsonyból Csehországba szállítani, a határon azonban a magyar vasutasok átigazították a vagonokat és az egész szállítmányt Ausztriába irányították. Azt mondták, inkább legyen a nyomorgó bécsieké a liszt, mint a cseheké. Tegnap Pozsonyban olasz tisztok mutattak, miközben hangosan tiltakoztak a cseh légió brutálításai ellen. Letépték a cseh-olasz légió paroliját, lábbal tiporták és kijelentették, hogy ilyen jelvényt nem hordanak.

A csehek véglegesnek tartják Felsőmagyarország elfoglalását.

Pozsony, febr. 18. A cseh-szlovák sajtóiroda jelenti: Ma délelőtti az egykori hadtestparancsnoki épületben gyűlés volt, amelyen Srobár cseh-szlovák miniszter is részvett. A gyűlésen dr. Markovics cseh nemzetgyűlési képviselő a cseh külügyminiszter következő üzenetét közölte:

— Csehország ügye jól, sőt nagyon jól áll. A jelenlegi határok megállapítását és a megszállott területek feletti abszolút szuverenitás elismerését nem szabad úgy értelmezni, mintha ezen a cseh nemzet rovására még módosítás történhetne. Legfeljebb arról lehet szó, hogy hány kilométerrel kell kiterjeszteni a határokat dél felé.

Pozsony felől nem is fogunk tárgyalni! Megvitatásra vár ezzel szemben a cseh-szlovák korridor, vagy a Pozsony—Fiume vasutvonal nemzetközivé tételének kérdése. A németek és a magyarok a békekonzferencián nem vesznek részt és így nem tudhatják, hogy ott miben történnek megállapodások.

Autonómiát kapnak a hazai románok és szlovákok.

Budapest, febr. 18. A mai minisztertanács rendkívül nagyfontosságú ügyet tárgyal. A kormány tagjait előre értesítették, hogy az ülés délutáni 5 órai kezdetén feltétlenül jelenjenek meg, mert a Károlyi Mihály elnökléte alatt tartandó ülésen súlyos közjogi és állami jogi kérdések kerülnek megvitatásra. Megbízható értesülés szerint a kormány a hazai tót és román nemzeteknek adandó autonómia kérdését fogja tárgyalni. A múlt hét végén tartott minisztertanács megvitatta Juhász Nagy Sándor igazságügyminisztert, dolgozzon ki az összes hazai nemzeteknek adandó autonómiáról egy néptörvénytervezetet. Az igazságügyminiszter már elkészült munkájával és így a kormány ma már abba a helyzetbe került, hogy a nagyfontosságú kérdésben határozatot hozhasson. A kormány elhatározását rendkívüli események színtették. A pozsonyi vérfürdő után kialakult néphangulat a felvidéken csehellenesre fordult, úgy, hogy a megszállott felvidéket ma egy izzó katlannak lehet tekinteni, amely minden pillanatban forradalmi lángba borulhat Erdélyben is döntésre érettek az események. A kormányra nagy hatást tett a piskii vasutasok panasza és elkeseredése. Mindez események megértették az elhatározást, hogy a tót és román autonómiáról szóló rendelkezéseket sürgősen törvénybe iktassák. Hírszerint az új néptörvények teljesen a Ruszka-Krajnáról és a német autonómiáról szóló néptörvények mintájára készültek és rövid időn belül fel fogják állítani a tót és román miniszteriumokat. Hírszerint ezen miniszteriumok vezetőinek személye felől is folytak már tárgyalások.

Budapest, febr. 18. A mai minisztertanács folyó ügyekkel foglalkozott.

Választások Németausztriában.

Győztek a szocialisták.

Berlin, febr. 18. A lapok megállapítják a német-osztrák választásokról szóló cikkeikben, hogy a szocialisták fölényes győzelemmel kerültek ki a választásokból. Nagy jelentőségű eseménynek tartják, hogy egyes tartományoknak az a gondolata, hogy Bécsből elszakadjanak, teljesen elvesztette a talaját és Németausztriának Németországgal való egyesülése teljes győzelmet ért el.

Sztrájkok Angliában.

London, febr. 18. A kormány tekintettel az ipari munkásság fenyegető magatartására elhatározta, hogy a tőke és a munka képviselőit országos gyűlésre hívja össze. Legújabbban a vasutasok magatartása is fenyegető. A szállítómunkások, a vasutasok és a bányászok egyidejű sztrájkját nem tartják kizártnak.

A svájci Lohengrin

Ne mondják, hogy a világ nem fordult ki ebből. Valamikor, nem is olyan régen, amikor a német sereg francia földre váita karrait, idehaza pedig a Götterhaltét énekeltek a Habsburgok minden ugynevezett diplomáciai sikerére, — hazatérőnek kiáltották ki *Károly Mihályt* és mindazokat, akik nem a pángermánizmus lakáji szolgálatában látták a magyarság szerepét. V-im császár-politikai szolgái, a hatalmi önzés modern Csák Mátéi, Tiszától Rákosi Jenőig „leszítsd meg”-et üvöltöttek minden magyarra, aki arccal az antant, igazságérzetével a nemzetiségek, lelkiismeretével pedig a nép felé fordulva kereste az új Magyarország boldogulását és testi épségének megőrzését.

Jól emlékszünk, a hatalmas fariseusok kórusában zengett akkor gróf *Andrássy Gyula* is. Az ő káltása ugyan nem volt olyan nyers, gőgös és hangos, mint a geszti tenoristáé, mert *Andrássy Gyula* mindig óvatos lírikusa volt a reakciónak. Ő akkor is csak szerényen a háttérben duruzsolta a laudandiumok megszentelt császárhimnuszát.

Csodálatos, hogy most mennyire megjött a hangja és még csodálatosabb, hogy ez a hang mennyire megváltozott: harsány, erős, bömbölő tónus lett az egykor szelíd udvari igric búlbúlszavából; szinte fület hasogató, ahogyan — Svájc biztos dércetről — idéhempolyóg a szegény, agyonsanyargatott, vérrrel öntözött magyar ugarrá. „A Németországgal való szövetség mára a háború folyamán megingott” — énekl a svájci vendéglalok. „A magyarok nem lesznek többé hajlandók arra, hogy a pángermánizmus világ hatalmi törekvéseinek eszközei lehessenek. Magyarország nem engedi az angol-szász felsőbbbséget. Anglia hatalmi túlsúlya a keleten legjobb biztosíték volt Magyarországra nézve.” — Ilyeneket kántál ez a hirtelen nekibátorodott grófi da'nok, de mind még egyebet is. Belesüvölti a világba, hadd hallják, hogy „Franciaország nemzeti politikájának sohasem áll és sohasem fog utólagban állani Magyarország; csupán régi szövetségi rendszerünk miatt jutottunk vele ellenséges viszonyba.” Megható, hogy milyen antant-barát lett egyszerre ez a gróf *Andrássy Gyula*. Ő, aki a német szövetség kérdésében mindig egy gyékényre ugrott gróf *Tisza István*nal, most védőbástyát akar építeni Magyarországot Németország ellen. Aki élete céljának tekintette, hogy a császári ház külügyminisztere lehessen, most a dualizmust okolja, a csehek magyar-ellenes aspirációjáért. Nemzeti autonómiát, jóakaratot kér a nemzetiségektől, aki egész politikai életében a régi rezsim szolgáti rendszerével uszította ellenünk a nemzetiségeket s aki mindig hűségese csatlósja volt a Habsburgok házi politikájának, amellyel egymásra ingerelték népeiket.

Érdekes lenne még néhány ilyen szemelvény a gróf *Andrássy Gyula* nyilatkozatából, ha mindezt *Károly Mihály* már akkor el nem mondta volna, amikor ez még hazatérés volt s amikor a svájci Lohengrin türkizes díszkardjára látva jelentette ki, hogy a békét Budapesten fogjuk oktatni! — Persze a német békét, az imperialista békét, a kapitalista békét. És hogyan megtapsolták ezért a kijelentésért — persze csak a megboldogult muokapárt-részéről. De hát b'aba! Nem jó politikus ez a gróf *Andrássy Gyula*. Nincsen szerencséje. Megjött csak elkésett. A plúriális választójogot is akkor követelte, amikor az országnak a régi, általánosabb választójog kérvény volt. A császári háznak

is akkor lett külügyminisztere, amikor a monarchia már cserepeire hullott. Későn lépett a svájci r'valda elé is és most már a reaktiválásnak ez a magas c-je sem használ. Késő, késő! Bizzunk az öntudatra ébredt magyarság zenci érzésében, mely sem a szívet, sem a fület nem fogja megnyitni ennek a későn és hamisan intonált marseilnesnek. Vége a komédiának! A függöny legördült és a svájci Lohengrin már csak az új világrend függönye mögött énekelhetette el a maga hatyudalát.

Relle Pál

HIREK.

NAPTAR.

1919
február
19
Szerda

Róm. kath. Konrad hv. Prot. Konrad. Gör. kal. (február 7.) Partia Izr. Adar 19.

Ma nap két reggel 7 óra 3 perckor, nyugvást délután 5 óra 26 perckor. Holnap két este 10 óra 35 perckor, nyugvást reggel 8 óra 21 perckor.

Ma az önkéntes polgárőrség I. csoportja tart szolgálatot.

Délután háromkor

nagyon, borzasztóan és rettenetesen unatkozom ebben az eseménytelen városban, mely ép oly szádré és betegesen csendes, mint Vac (pedig sehísem jártam ott). Sokszor, amikor kinéztem az utcára és megláttam a fehér földszintes házakat, az asszonyok ruháit, kis csülingelő csibő-vágatott el az ablak alatt és két fü gombozott túl, a tűzfal mögött, ilyenkor azt hittem, hogy Vac-on vagyok és mindaz, amit valóságként hiszek csak illúzió. Ugyanmiban élnézem az ablakból magam egyszer ezeket a hangulatokat és keresek magamnak valamit, egy ember-sorsót, vagy egy szép lábat, amivel öt percig érdemes foglalkozni és azután könnyelműen örökre el lehet feledni. Egy hadirokkant jön, azután egy pék és sorban jönnek egy híres néptanító, egy gracieuse kifestőjött öreg dáma, az uton málcocokalt hajtanak, zöld ruhás melles falu-i lány, sovány hivatalnok, hörgős kisgyerek, pap, elhízott kreizlerosné, tul pedig egy koldus kiabál artikulálatlan hangon, mintha megszálló francia katona volna, vagy okarintat volna az órra előtt. Figyelem a de-ekuk tartását, az igyekvésüket, hogy egymásra hassanak, a pléna-cukat (— amit akkor vettek hirtelen fel, amikor kileptek a kapuajtón. —) átszúrom a szememmel és keresem bennük a meztelen embert, amit mindenki takarni igyekszik és bár ezt tudjuk, mégis annak köszönünk nagyokat, aki a legüye-ssebben te tudja mások előtt hazudni, a saját énjét. Valami különös lehetőséget látunk ebben bizonyára és eltanultuk a nyugattól, hogy ezeket a lehetőségeket jobban kell tisztelni, mint a művészeket és tudósokat. Az emberek a mellényzebeükből rakják az arukra a nagy érzéseket: a gögőt, a vándulatot, a leereszkedést, a barátságot, a szenvedélyt, vagy a hitet. B'itű mind egyformák az emberek, mind igen közönségesek, öniók és aljasak és igen jó népszónokok, vagy vezető tisztviselők, akik szintén tudják mindazt, amit mi tudunk, csak nem merünk egy időben rájönni és nem merünk egymásnak a szemébe kacagni, mert az borzasztó volna, ökszetörne ez a szines íveg, amit a szemünk előtt hordunk, elpukkadna ez a hízlelő, kórkódó, intrikus, alázatos, reménykedő, nyárspolgári, büszke és hangulatias világ mint egy szappanbuborék vagy bűzke Zeppelin és olyan unalmas lenne minden, olyan unalmas. Ő minden csak az illuzóri történiék és minden csak illúzió — mert én is egészen mára gondoltam, másról akartam írni és én magam előtt leplestem az egészet amíg ezt elmondtam. A szobámban hideg van, nincs fűm és igen bosszankodtam, hogy fűt nem szokás kölcsönkérni. (1. 1.)

— *Tóth Zoltán* — a miniszterelnök sajtóosztály előadója *Tóth Zoltán*, fő szerkesztőnk a miniszterelnökség sajtóosztályához előadóvá nevezték ki s szolgálatára Nagykanizsa székhellyel Zala vármegyébe ren-

delték ki. Az ország egyéb részeibe még tízenkét sajtóelőadót köldtek ki, akiknek kerületeik minden politikai, közgazdasági, társadalmi eseményéről, közállapotairól naponként közvetlen jelentést kell tenniük a miniszterelnökség sajtóosztályának. A sajtókerületekben megjelenő összes lapok minden kérelmeiket az illetékes sajtóelőadó után terjeszthetik föl a miniszterelnökség sajtóosztályához. *Tóth Zoltán* a zala-megyei sajtókerület előadója. Jelenkorál viselt állását is megtartja.

— *Gaál százados* — a katonatanács elnöke. A katonatanács tegnap tartott ülésén *Gaál Imre* százados nagy felkesdésével a katonatanács elnökévé választotta meg. *Gaál százados* egyenlően élvezti a legénység és a tisztikar bizalmát, amit már a háború alatt tanúsított szociális gondolkodásával érdemelt ki.

— *Lemondott a városi ügyész*. Annak idején jelentették, hogy *Faicis Lajos* benyújtotta a városi ügyészi állásról való lemondását. A lemondás a kormánybiztoshoz került, aki a lemondást elfogadta. Az ügyészi állást az eddigi rendtől eltérőleg nem választás útján töltött be, mert a néptanácsokról szóló néptörvény értelmében az ügyészi állás az átmeneti idő alatt véglegesen be nem tölthető. A törvény értelmében a városi ügyészi teendőket előkészítésre helyettes nevezendő ki. Az ügyész-helyettes a néptanács meghaligatása után a kormánybiztos fogja kinevezni. *Faicis Lajos* az *Ügyvédi Rendtartás* értelmében hivatalt még a lemondást követő harminc napon át köteles ellátni, amely időn belül a városi ügyész-helyettes kinevezése is meg fog történni.

— *Cseh magyar bizottság Nagykanizsán*. Ma délután egy bizottság érkezett Nagykanizsára, hogy a cseh katonaság hátrahagyott adósságait liquidálja. A bizottság két magyar és egy cseh tiszttel bír. Áll és meg fogja állapítani azoknak a követeléseknek végösszeét, amelyeket egyének és intézmények az itt tartózkodott cseh katonasággal szemben támasztanak. Ugyanílyen bizottság fogja Csehországban a magyar csapatok által hátrahagyott adósságokat megállapítani, ami után azok kiegyenlítése illetve elszámolása is megtörténi.

— *A földosztás Nagykanizsán*. A kormány már régebben elrendelte a földre igénytartó földművesek összeírását. Az összeírás iránti felhívást mi is közzöltük. Most a város-házán arról értesítenek bennünket, hogy a jelentkezők száma hihetetlenül csekély. *Alig huszan* jelentették be azt a kívánságukat, hogy a földosztásban részesülni akarnak. A jelentkezés halárideje holnap lejár s az azután jelentkezéssel már nem veszik figyelembe. Figyelmeztetjük a város földműves-népességét, hogy a jelentkezést tovább ne halasszák, mert ebből jelentős kárak lennének. — Itt említjük meg azt a budapesti értesítésünket, hogy a kormány a földosztást elsősorban azoknak a vidékeken fogja keresztűl vitetni, ahol a földínség legjobban érezhető és a földművelő lakosság elsősorban kívánja.

— *A csereakció*. *Dr. Szájtán Gyula* polgármester ma hirdetményt köcsatott ki az Ausztriával kötendő csereakció tárgyában. A csereakció előnyeit és szükségességét annak idején bőven ismerlettük, ma csak ismétellen felhívjuk a közönség figyelmét, hogy hagyjon fel eddigi hihetetlen indolenciájával és a felhívásnak tegyen eleget. A város csak a közőnség érdekét akarja szolgálni, hisz a nélkülözhető tisztért nálunk mégredra és sokszor egyáltalán nem is kapható textilárut és ipari cikketek kap. A kis Zalaegerszeg lakossága fel tudta fogni az akció jelentőségét és előnyeit, reméljük, hogy nekünk sem kell majd szegyenkezve megállapítanunk, hogy a polgármester felhívása eredménytelen volt.

— *Csak engedéllyel lehet a kaszárnyákba lépni*. Bárha a d'ugyminiszter rendelkezett adott ki, amelyben megiltja, hogy bárki is engedély nélkül valamely kaszárnyába belépessen. Az intézkedés oka az, hogy a reakciós izgatás eleve is megakadályoztassék. Belépési engedélyt csakis minden tekintetben megbízható egyének kaphatnak. Az engedélyeket egyes lakanyák részére az illető lakanyha parancsnoka, az összes lakanyákba való belépésre pedig a katonai állomásparancsnokság ad ki.

— **Személyi hír.** Dr. Singer Emil, Sonnenberg nagykanizsai póstafőosztály vezetője Budapest II. Magit-körút 31-33 szám alatt ügyvédi irodát nyitott.

— **Élelmiszerért — szemet.** Vető Arnold budapesti szénkereskedő a jövő héten a miniszterium és a szénkormánybiztos jóváhagyásával Csehszlovákia utazik, hogy élelmiszer ellenében szénest eszközözzön ki. Vető felhívta a nagykanizsai kormánybiztosat, hogy közölje, vajjon a város reflektál-e a cseh szénre és ha igen, mennyi élelmiszert volna hajlandó a csere akció céljaira fordítani. Dr. Krátky István főjegyző, akitől a kormánybiztos véleményét kéri, ma azt jelentette a kormánybiztosnak, hogy a város erre a célra csupán egy waggon makói gázmát és 4-5 waggon burgonyát tud fordítani.

— **Haladás művészestélye.** F. hó 21-én pénteken este fél 8 órai kezdettel a Casino dísztermében a Haladás Kultura egyesület művészestélyt rendez. Közreműködnek: Jägerné Pelcz Ida, Bogenriederné Pelcz Lubi urasszonyok, Sterneck Zsigmond, Sauermann Béla, Sauermann Ferenc urak. A műsoron Behr Wen, Wagner, Rubinstein Weber stb. művei szerepelnek. Belpódiál 5 kor., tegnapnak 3 korona jegyek már válthatók a titkárságon délután fél 5-6 óráig az egyesület Fő-ut. 24 száma latti helyiségében és pénteken este a pénztárnál.

— **A kanizsai munkástanács ülése.** A nagykanizsai munkástanács ma, szerdán este 8 órakor a Munkásokthonban ülést tart, ahol a tagok, valamint a katonatanács megbízottai szíveskedjenek megjelenni.

— **Az országos vásárok.** Az alispán ma arról értesítette a polgármestert, hogy az országos vásárok megtartásának február 15-éig elrendelt tilalmát az alsólendvai, nagykanizsai és telenyei járások kivételével megszünteti. Az említett járásokra azonban, mivel azok a jogszabályok által megszabott terület közvetlen szomszédságában fekszenek, a közrend érdekében bizonytalan ideig fenntartják. Veszprémmegye alispánja arról értesítette Zala vármegye alispánját, hogy az országos vásárok megtartásának tilalmát Veszprémmegye területére felfüggesztette.

— **A Szociális Pargazdasági Párt** mint minden szerdán, úgy ma este is összejövetelt tart és kérjük, hogy a párttagok, mint szakszervezetek vezetőinek lehetőleg teljes számban való megjelenségét.

— **Tornaegyleti hírek.** A Nagykanizsai Tornaegylet F. hó 12-én tartotta választmányi ülését, amelyen az évi rendes közgyűlés megtartását március hó 5-re tűzte ki. Összettel közölte, hogy a már félszázad óta fennálló egyesület szép virágzásnak indul. Buzdításul szolgáljon mindenkinek, hogy a legutóbbi ülésen 36 sportot űzni vágyó lelkes fiatal embert vittek fel a tagok sorába. Azóta is már nagy a jelentkezők száma. Ma, 19-én, szerda este fél 8 órakor a tornateremben nagyon fontos taggyűlés lesz, amelyre a vezetőség a tagokat és a város összes sportbarátait meghívja. Taggyűlés után rendes tornagyakorlat.

— **A rendőrségről.** Február 7-én a délvasuti indóháznál egy csomagot találtak. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

— **Az Országos Hadigondozó Hivatal** pécsi hadirokkant munkaközvetítőjének a következő hadirokkantak keresnek alkalmazást: A u. beszerző (levelező) 1, bérsgazda 3, bizalmi állás 1, bar- és pinceszőlő 1, császár 4, erdőőr 7, fűtési alkalmazott 1, rakoló 1, felügyelő 44, főosztályos (rakoló, erdőkezelő) 1, gazda 4, gazdasági cseled 1, gazdasági irnok 1, gazdasági irnok 1, gépész 1, gépészkezelő 1, gépészkezelő 1, gyárirnok 1, házmester 1, hivatalnok 16, hentes 1, irnok 6, kőfaragó, vésnök 1, művész 4, könyvelő 1, levélhordó 1, motorkezelő 3, mezőőr 1, motorkezelő 1, őr (fűtő) 3, névbeszédő 1, portás 7, raktárnok 4, szolgálattevő 1, szolga 7, tejkezelő 1, telefonkapcsoló 1, tisztviselő 1, utmester 1, vincellér 1

— **Fern Andrást** sok szép hír előzi meg és csak nagyon kevesen tudják, hogy e név alatt magyar szőrfestők. Fern Andra nem más, mint a Polónyi ügyben sokat emlegetett Schönberg Róza bárónének szépsége miatt már azelőtt is megcsodált leánya, ki az Ur-

niában ma és holnap bemutatóra kerülő **Lelkek alkonya** című drámában játsza a főszerepet.

— **Árusítóbódék az utcákon.** Matolics József azzal az ajánlattal fordult a város tanácsához, hogy a forgalmasabb utcákonak mentén tíz felszélős gyümölcs- és cukorkaárusító bódé felállítását engedjék meg neki. Jóízésből, de meg egészségügyi szempontból is helyeselni tudjuk a fervelet. Legalább eltűnnek a régi nagy sárga esernyősátrak.

Békekonferencia.

Előzetes béke — márciusban.

Basel, febr. 18. Clemenceau a francia kamara külügyi bizottságában kijelentette, hogy az előzetes béke megkötésére irányuló tárgyalások március ötödikén lognak kezdődni.

A német fegyverszünet.

Newyork, febr. 18. A Newyork Times jelenti Párisból: A németekkel kötött új fegyverszüneti szerződés három napra feljében mondható, a franciák azt hiszik, hogy már e hó végével új szerződés lép életbe. Az új szerződés leglényegesebb módosítása az, hogy a német csapatokat Posenből vissza kell vonni. A franciák azt mondják, hogy ha a németek két héten belül nem adják tanujelét annak, hogy a fegyverszüneti szerződés rendelkezéseit a maguk egészében hajlandók teljesíteni, akkor sokkal szigorubb eszközökhöz fognak a szövetségesek nyulni. Megállapítható, hogy az amerikai álláspont ezzel homlokegyenest ellenkezik.

Wilson utban hazafelé.

Budapest, febr. 18. A nyílt tengeren haladó „George Washington” gőzösről a következő szikratávirat érkezett a Magyar Távirati Irodához: Mióta a hajó elhagyta Brest kikötőt, ma van első meleg nap. Az elnök és környezete a fedélzeten töltötte a mai napot. A tenger gyönyörűen nyugodt. A hajó az Azori-szigetek felé halad. Az elnök neje megkapja a tengeri betegségét.

Olasz katonai zendülések.

Laibach, febr. 18. Fiumei távirat jelenti, hogy az amerikai csapatok a napokban elhagyják a várost, Fiumében azt hiszik, hogy Olaszországba mennek, az ott sűrűn előforduló zendülések leverésére. Most a fiumei őrszolgák egy-egy francia és angol, valamint két olasz katonából állanak.

Keddi tőzsde.

Budapest, február 18

Magyar Hitel 984, — Osztrák Hitel 650, — Osztrák-magyar államvasút 1017, — Leszámitoló Bank 613, — Hazai Bank 496, — Magyar Bank 1012, — Rimamurányi 946, — Salfőtarjáni 1020, — Közuti vasút — Városi vasút —, — Urikány 905, — Fabank 816, — Jelzálog 507, — Ker. Bank 4466 — Schlick 390 — Guttmann 938. Szlavónia 865 —

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

Nyílt-tér.

Felhívás. Küszöbön áll az 5434/918. sz. kormányrendelet életbelépése és a lakrészek rekonstrukciója. Ki volna hajlandó a város belterületén két különbejárattal megfelelően burkolozott szobát néhány hónapra trola céljaira átengedni? Olm a kiadóban.

Mindenki érdeke megtekinteni!

Békebeli 150 cm. szélességű

Kosztüm-szövetek

világos színekben kaphatók míg a készlet tart. **Selyemkalap** ujdonságok megérkeztek!

Klein József és Testvére cégnél

2553/1919.

812

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a közfogyasztásra lekötött tehenészeteket szolgáló földterületeknek a kisajátítás alól való mentesítésére nézve az Országos Közélelmezési Hivatalt vezető magyar miniszter a következőket rendeli:

Mindazok a gazdaságok, amelyek tehenészetre már be vannak rendezve vagy 8 héten belül berendezkednek, a tehenészetre szolgáló földbirtok meghatározott területének kisajátítása alól mentesíthetők, ha termelt tejüket friss tejként közfogyasztásra hozzák forgalomba és e célra valamely várossal községgel, illetve az ezek ellátására hivatott magánegyenekkel, tagjait ellátó fogyasztási szövetkezetekkel, továbbá közintézményekkel, munkásait ellátó iparteleppel, tisztviselő beszerzési csoporttal szerződést kötnek és ezt vagy már meglévő szabályszerű szerződésüket a fogyasztási hely hatóságához benyújtják, amely ezt köteles oly értelmű záradékkal ellátni, hogy a lekötött tej mennyiség a hatóság ellenőrzése és felügyelete mellett bocsátott közfogyasztásra és annak mennyiségét a hatóság állandóan pontosan nyilvántartja és havonként hivatalomnak bejelenti.

Az elfogadott szerződések jóváhagyással fognak ellátni.

A szabályszerű szerződéshez melléklendő még egy oly kötelező nyilatkozat is amelyben a tehenészet tulajdonosa pontosan meghatározza azt a legkisebb tej mennyiséget, amelyet a szerződés értelmében **folyó évi április 1-től kezdve** évenként a közfogyasztásnak fog juttatni.

A szerződéssel egyértelmű a hatósági igénybevétel alapján eszközölt tejszállítás.

Azok a földtulajdonosok, akik a jelen rendelet értelmében tej szállításra magukat kötelezni hajlandók volna, de földbirtokuk bérbe van adva s bérbejük tejszállításra nem hajlandó, előzetes engedélyem alapján a bérletüket folyó évi március hó 1-én november 1-ére felmondhatják.

A kisajátítás alól minden évenként lekötött és beszállított 200 (kettőszáz) liter tej után egy katasztrális hold földterület fog mentesített.

A kisajátítás alól való mentesség tartama egyelőre 3 év.

Az a termelő, aki tejszállítási kötelezettségének bármily időben eleget nem tesz, vagy aki tejjamításért jogerősen elítéltetett, a kisajátítás alól való mentesség kedvezményét azonnal elveszti.

A kisajátítás alól való mentesség iránti kérvények a közfogyasztásra lekötött tehenészeteket szolgáló földbirtok pontos leírásával együtt legkésőbb folyó évi március hó 1-ig azon hely elsőfokú hatóságánál nyújtandók be, amelynek területén a tej közfogyasztásra bocsátatik (Budapesten a Központi tejhivatal IV. Bécsi-utca 1.) ezek a hatóságok pedig a beérkezett kérvényeket megfelelő záradékkal ellátva folyó évi március hó 10-éig tartóznak hozzáam feltejeszteni.

Nagykanizsán, 1919. évi február hó 18.

Dr. Sabján Gyula, s. k. polgármester.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy diplomás ápolónő beteg mellé ajánlkozik privát házhoz. Cim Hunyadi-utca 21. szám. 808

Fiatal bejárónét keresek délelőtti 7-től 9-ig. Jelentkezés Kazinczi-u. 1. I. emelet. 810

A vasuti vendéglőben egy kocsi fizetéssel és teljes ellátással azonnal felvétel. Fizetés megegyezés szerint. 800

Egy darab 1 1/2 éves pirostarka tenyészbika svájci szimmenthali faj eladó Gál Jánosnál Sormás 35. 797

Csányi László u. 25. sz. ház szabad kézből eladó. Ertekezni lehet ugyanott. 788

Eladó egy ebédiasztal 12 személyre hozzávaló 4 szék. Neuschloss bútorgyár készítménye. Rákóci-u. 89/a. 809

Intelligens házaspár keres március hó 1-ére esetleg 15-re kétszobás csinosan bútorozott lakást konyhával és mellékhelyiségekkel. Cim a kiadóhivatalban.

Elsőrendű minőségű sokszorosító lapok (Hektograph) újból kaphatók ivnagságban és duplaivnagságban Fischel Fülöp Fia cégnél, Nagykanizsán.

URANIA mozgóképalota

Hossznyi-u. 4. Telefon 259

Szerdán, csütörtökön Febr 19. és 20

A csodaszépségű Fern Andra felléptével

Lelkek alkonya

Dráma 4 felvonásban.

És a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órákor.
Vasár- és ünnepen: 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órákor.

Aki házat, szőlőt

vagy egyéb ingatlant venni vagy eladni akar, az forduljon bizalommal.

ACZÉL IGNÁCZ

Főut 8. szám alatti

ingatlanforgalmi irodájához

ahol mindig van ilyen eladásra és vételre előjegyezve. 234

VILÁG nagy mozgó-színház

Szarvas Szálló. Telefon 74

Február 17., 18. és 19-én. Hétfőn, kedden és szerdán
A. Bassermann aransórozatának első képe

Dr. NEWPON

Egy orvos regénye 5 felvonásban

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órákor.
Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órákor.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal!

100-120 drb gyapju pokróc
azonnal eladó!

Ugyanott parti fértgallérok és egyéb apró partiáruk kaphatók. — Cim a kiadóhivatalban

MEGHIVÁS.

A Nagykanizsai Segélyegylet Szövetkezet

1919. évi március hó 1-én délelőtti 11 órákor tartja saját helyiségében

57-İK ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a szövetkezeti tagok tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
2. Az 1918. évi zárszámadás előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal ennek alapján az 1913—1918 évtársulat felszámolása és a felmentvény megadása.
3. A szövetkezet hivatalos közlönyének kijelölése.
4. 8 igazgatósági tagnak 3 évre, 1 igazgatósági tagnak 1 évre, az ellenőrnek 2 évre és a felügyelő bizottságnak 1 évre leendő megválasztása.

Az igazgatóság.

Jegyzet: A zárszámadások, igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések 1919. évi február hó 22-től kezdve a szövetkezet helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Vagyon

MÉRLEG-SZÁMLA

Téher

	Korona	filler	Korona	filler	Korona	filler	Korona	filler
Készletek:								
Készpenzben	7972	42						
Postakárekpénztárban	429	53						
Pénztintézeteknél-elhelyezve	781244	—	789645	95				
Kölcsonok:								
Kötelezvények értéke	738671	—						
Adósok összesített személyi számlán	11801	39	750472	39				
Értékek:								
Hadikölcsönkötv. és pénztárjegy			380369	33				
Egyéb vagyon:								
Hátralékos kamatok			6459	95				
Hadikölcsön és pénztárjegy függő kamatai			6191	66				
Letét			6000	—				
			1939139	28				
Törzsbetétek:								
Az 1913—1918. évtársulatok heti befizetései	1462480	—						
A havi üzletrészek befizetései	313075	—	1775555	—				
Alapok:								
Tartalékalap*)	44600	24						
Tisztviselők alapja	7432	29	52032	53				
Egyéb téher:								
Óvadék					600	—		
Előre felvett kamatok					537	39		
Az 1913—1918 évtársulat előbbi haszoneredménye	56555	55						
Havi törzsbefizetések után fel nem vett haszon	491	66	57047	21				
Nyereség			47967	15				
			1939139	28				

*) Az Ak. Ider. Jelöléssel K. 41267/31

Nagykanizsán, 1918. december hó 31-én.

Dr. Szabó Zsigmond s. k.
igazgatósági elnök

Irmler József s. k.
alelnök

Rosenberg Oszkár s. k.
ügyvezető igazgató

Milhoffer Kálmán s. k.
pénztárnok

Berger Lipót s. k.
könyvelő

Fenti mérleg-számlát megvizsgáltuk, a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és azokkal teljesen megegyezőnek találtuk.

Nagykanizsán, 1919. február hó 12-én.

A felügyelő-bizottság:

Halphen Mór s. k.

Lendvai Samu s. k.

Spitzer Gyula s. k.

Nagykanizsa és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap korán reggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Hírdetési és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hírdetéseket, nyílt-teret és magán-
közleményeket díjszabás szerint vesz
fel a kiadóhivatal.

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva,
vagy posta szétküldéssel

Egész évre K 90—

Félévre „ 45—

Negyedévre „ 22-50

Egy hóra „ 7-50

Egyes szám ára 30 l.

A kommunisták véres tüntetése Budapesten.

Nagygyűlés a Vigadóban. — A munkanélküliek követelése. — Tüntetés a Népszava ellen. — Véres harc a Conti utcában. — 3 halott — 15 sebesült. — A rendet helyreállították.

Budapest, febr. 21. A kommunisták nagy gyűlése ma délután volt a Vigadó nagytermében, amely zsufolásig megtelt nagybárá katonai egyenekkel, akik közé sok nő is vegyült. A teremben rengeteg plakát és tábla volt ilyen feliratokkal:

— Elyen a nemzetközi proletár diktatúra!

A gyűlés Balika Frigyes nyitotta meg, aki után Palocsay azt hangoztatta, hogy le kell törni a burzsoáziát: nem kell félni a gyűlöltől, hanem mosolygva kell fegyvert ragadni. A szocialdemokrata párt azzal vadolják meg a kommunistákat — mondotta — hogy terrorral dolgoznak. Marx szerint azonban akkor kell megfogni a kapitalizmust, amikor utólik. Felhívta a jelenlévőket, hogy a gyűlés után vonuljanak a „Vörös Ujság” szerkesztősege elé. Utána Bernhardt élesen támadta a szocialdemokratákat, majd határozati javaslatot terjesztett be, amely szerinti a munkanélküliek követelik, hogy azok a polgári kapitalista osztályok, amelyek a háborút és a háborus nyomor előidézték, gondoskodjanak a munkanélküliek emberi megilletéséről addig is, míg végre munkához jutnak. Megfelelő elismeréssel cikkek kiutalását követelik és nem tűrik, hogy a kiutasított gazdagok drága szanatóriumokban lakjanak, mi a proletárok ezrei nyomorognak. Személyenként 500 korona gyorssegélyt követelnek és külön élelmiszerjegyek kiutalását, amellyel boltokban féláron vásárolhassanak. Követelik, hogy azoknak a házbéréi, akik nem jutnak munkához, vagy az állam fizesse, vagy engedjék el. Ezenkívül követelik a burzsoázia lefegyverzését, a proletáriátus lefegyverzését és egy állandó forradalmi hadsereg megszervezését. — A javaslatot egyhangúlag elfogadták. Még Somló kommunista vezér beszélt, majd az elnök javaslatára elhatározták, hogy holnap délelőtti 11 órakor az Országház-téren gyülekezzenek és felvonulnak a várba. A gyűlés után a tömeg a „Vörös Ujság” szerkesztősege elé vonult, ahol Kun Béla mondott beszédet. A tömeg egy része ezután szétoszlott, másik része pedig a Berlin-térre vonult, ahol ismét beszédeket mondtak. Innen mintegy ezer főnyi tömeg, akik között számos felfegyverzett katona is volt, a „Népszava” szerkesztősege elé vonult. Utaközben számos járőrelőt megmozdítottak, akiknek pénztárcáját és revolverét elvették.

A rendőrség idejekorán értesült a tüntetésről és 50 főnyi karhatalmi védőrt rendelt ki a Népszínház utca és a Conti utca sarkára. A tömeg élénken tüntetett a Népszava és a szocialdemokrata párt ellen, mire a védőrség oszlatni kezdte a tömeget. Egyszerre az egyik emeleti ablakból lövés dördült el, amit néhány percig tartó általános lövöldözés követte. A védőrök is használtak fegyverüket, a tömegből is lövöldöztek. Kézigránátokat is dobáltak, amelyből több ember megsérült. Erre a védőrök gépfegyvereket is működésbe hoztak, mert, mint állítják, a kommunistáknak is volt gépfegyverük, amellyel valamelyik ház tetején helyezték el. A lövöldözésnek 3 halottja és 15 sebesülte van, akik

közül 2 kivételével valamennyi rendőr és védőr. Ebből azt következtetik, hogy a kommunisták a környékbeli házakban előre elhelyezkedtek és kelepccsel állították a rendőrsőnek. A halottak a következők: Vigh Imre tűzmeszger, aki felgyújtotta a Népszínház-utcánál, aki lövöldözést kapott és Nagy Vince védőrtizedes. A sebesültek közül 4—5 sérülése életveszélyes: aligha érik meg a reggelt. Nem sokkal a lövöldözés után az állandóan permanciában levő katonaság érkezett a helyszínre, akiket aulon tengerész, nemzetőrök, a védőrség több százada és nagyszámu rendőrség követte. A karhatalom a Népszínház-utca és a környékbeli utcákat elzárta, mire nemsokára helyreállt a rend. Az elzárt utcákon csak igazolvánnyal engedték át a járőrelőket.

Budapest, febr. 20. Este rendkívüli minisztertanács ült össze, amely a délutáni kommunista tüntetéssel foglalkozik.

Budapest, febr. 20. Budapest szervezett munkássága a vas- és fém munkások szövetségének kezdeményezésére elhatározta, hogy holnap, pénteken egy napos általános munkabeszüntetéssel tüntet a kommunisták ellen. Ejjel az a hír terjedt el a fővárosban, hogy a rendőrség Kun Béla és Vágó Béla kommunista vezetőket letartóztatta és gyilkosságra való felbujtással vádolja őket.

Huszárezredek tüntetése az ellenforradalom ellen.

Budapest, febr. 20. Ma az 1-es és 7-es huszárezred 2—2 százada fegyveresen vonult a hadügyminisztérium elé, hogy az ellenforradalmár tisztek eltávolítását követelje. Böhm hadügyminiszter lezente nekik, hogy inkább eltávolozzák a minisztériumból, sem hogy ilyen arányú tüntető felvonulást fogadjon, mert az az elve, hogy a megérítés kisebb számu küldöttséggel is lehetséges és az antantnál az ehhez hasonló katonai felvonulások nem jó vért szűnnek. Az üzenet tudomárulvétele után a huszárok szép rendben elvonultak. Ezután egy kisebb küldöttség jelent meg a hadügyminiszter előtt és tiltakozott az ellenforradalmi tisztek agitációja ellen. Böhm hadügyminiszter kijelentette, hogy kérlelhetetlen szigorral fog eljárni azokkal szemben, akik az ország rendjét és egységét meg akarják bontani.

Csehország Magyarországot elismeri!

Budapest, febr. 20. Félhivatalosan jelentik: A ma esti minisztertanács Baloghy élelmiszerügyi miniszter előterjesztette, hogy a csehek közéleti bizottsága Budapesten a cseh közéleti bizottság miniszter részére Prágába 30 waggon zsirt és 5 wagon félserstet adott fel. A minisztertanács Wyx alezredesnél tiltakozott a szállítás ellen és hangsúlyozta, hogy a szállítás keresztülvitele olyan mozgalmakat és szüvendélyeket idézne fel, amelyek egyik fél érdekében sem volnának kívánatosak és amelyek okvetlenül bekövetkeznének tekintettel a magyar városokban uralkodó nagy hus- és zsirhiányra. A magyar kormány tiltakozásai azonban az antant hivatkozva arra, hogy a fegyverszünet értelmében a vasutakat korlátlanul használhatja — visszautasította és arra az esetre, ha ez meg nem történik, a legsúlyosabb represszáliákat helyezte kilátásba: azt, hogy ez esetben a szerb csapatok a demarkációs vonalat át fogják lépni és esetleg Budapestet is megszállják. A magyar kormány a kényszerhely-

zetben elhatározta, hogy a szállítás elő nem gördít akadályokat. Tette ezt a kormány azért, hogy ne vadolhassák őt a súlyos represszáliák bekövetkezéséért.

Március 15 — a népköztársaság nemzeti ünnepe.

Budapest, febr. 20. A legközelebbi napokban megörvényesítik meg, amely március 15-ét a köztársaság nemzeti ünnepevé avatja. Az idén március 15-én két demonstrációs ünnep lesz Budapesten a köztársaság mellett: az egyiket a kormányrendezi, a másikat a forradalomban résztvevő pártok. Maris nagy agitáció indult meg, hogy a nemzeti ünnepre az ország minden részéből, így a megszállott területekről is küldöttségek jöjjenek Budapestre. Ugy tervezik, hogy a nagyobb városokból 100 tagu, a kisebb városokból 5—10 tagu küldöttségek jelenjenek meg a nemzeti ünnepen. Így Budapesten március 15-én több 100 000 ember fog összegyűlni, hogy a köztársaság mellett tüntessen. Ezt az alkalmat fel fogják használni, hogy Károlyi Mihály elnök fontos politikai kijelentéseket tegyen.

Élelmiszert kapunk Jugoszláviától

Budapest, február 20. Vyx alezredes Belgrádból legközelebb visszaérkezik Budapestre. Legközelebb gazdasági tárgyalás indul meg a magyar és jugoszláv kormányok közt abban az irányban, hogy a jugoszláv kormány Bácsmegegyéből nagyobb mennyiségű sertést és marhát, továbbá zsirt engedjen át a magyar kormánynak.

Olaszország mellettünk van.

Wilson a népszavazás mellett.

Genf, febr. 20. Párisban levő antantjásírók előterjesztés szerint az olaszok a magyar kérdésben a magyar álláspont mellett vannak, de gyengék ahhoz, hogy a konferencián döntő szavuk legyen. Hangoztatják, hogy Magyarország feldarabolása a világ legnagyobb igazságtalansága. Wilsonról nyilvánvaló, hogy a legszélesebb alapon való népszavazás híve.

Bolsevista kegyetlenségek.

Amsterdam, febr. 20. A Times helsingforsi jelentése szerint egy hivatalos bolsevista közlés elmondja, hogy Oroszországban januárban 11 érseket öltek agyon, köztük Wladimir kiewi érseket.

Olaszország mozgósít.

Laibach, febr. 20. Fiumei híradás szerint Olaszország néhány idősebb évfolyamot mozgósított. A fiumei antantkorokban nagy az elkeseredés, mert Olaszország ezzel nyíltan dokumentálja, hogy imperialista törekvéseit Jugoszláviával szemben fegyveres erővel akarja érvényesíteni.

Forradalom Belgiumban.

Weimar, febr. 20. Ideérkezett meghítható jelentések szerint Belgiumban forradalom tört ki. A forradalom következtében a királyi pár állítólag elmenekült.

Mi történik a Muravonalon.

Darvas őrnagy nyilatkozata.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, február 20.

Tegnap pattant ki a nyilvánosságra a párisi békeértekezlet egyik kulisszatitka, amely a Dunántul és Nagykanizsa jövő sorsát kedvező színben mutatja. A hír szerint a cseheknek nem sikerült keresztülvinniük azt a követelésüket, hogy a cseh-szlovák köztársaságot a Dunántulon keresztül korridórral kössék össze Jugoszláviával. — A nagyfontosságú eredmény elérését elsősorban annak a ténynek köszönhetjük, hogy a cseheknek nem sikerült itt is befejezett tények elé állítani a békekonferenciát. Nem sikerült a cseheknek és jugoszlávoknak még a békekonferencia döntése előtt megszállani azt a földsvot, amely a délszláv birodalmat Csehországgal kötötte volna össze. Nem sikerült a cseheknek ez, mert Pozsonynál és a Mura vonalán kitűnően meg van szervezve a határvédelem.

Már majdnem két hónapja annak, hogy a szerbek a Muráig nyomultak elő. Néhány helyen irreguláris bandák át is lépték a Murát, de mindenütt visszaverjük őket. Azóta a megszállás veszélye nem foglalkoztatja a kanizsai közönséget, csönd van az egész Mura-vonalon. — Ez a csönd azonban a munkát jelenti, a határvédelmi parancsnokság munkáját, amelynek elsősorban köszönhetjük, hogy a jugoszlávok még ma is a Mura tulsó oldalán állanak.

A Mura-vonal ma teljesen meg van erősítve. A folyón innen drótakadályok mögött őrzik a 20-as ezred és más ezredek bakái a határt. A szemben álló csapatok viszonyára jellemző, hogy a tegnapi napig még a Csáktornya és Prágerhof felé való vasuti forgalom is szünetelt: a murakeresztúri vasuti hidon fel voltak szedve a sinek, a hid pedig alá volt aknázva. Az antant közbelépésére tegnap sikerült a vasuti forgalmat a Murahözön át ismét helyreállítani.

A Mura vonalának védelme természetesen nem kepezhető el kisebb jelentőségű villongások nélkül. Nagykanizsán napok óta híre jár, hogy Alsólendvánál „ütközet” volt a magyar és jugoszláv csapatok közt. Halottakról és sebesültekről beszéltek és a rémhírek között olyan is akad, amely a nagykanizsai állomásparancsnokságot tette felelőssé az „ütközet” áldozataiért. Hogy a valóságot megtudjuk és ezzel megnyugtassuk a közönséget, elmentünk a nagykanizsai állomásparancsnokságra, ahol Darvas Lajos őrnagy kérdéseinkre a következőket mondta:

— Az alsólendvai esethez semmi közöm. Amit tudok, csak magánértesülésből tudom, mert a Mura vonalán álló csapatok a zalaegerszegi határvédelmi parancsnokságnak vannak alárendelve. Azonnal telefonálok Zalaegerszegre, hogy a Zala útján a hír valóságára nézve tájékoztassam a közönséget.

Alig mulott el öt perc, Darvas őrnagy már megkezdte beszélgetését a zalaegerszegi határvédelmi parancsnoksággal, aminek befejeztével Darvas állomásparancsnok az alsólendvai „ütközetről” a következőket jelentette ki:

— A határvédelemmel kapcsolatos felderítés szükségessé tesz apró-cseprő járőrszolgálatokat. Magától értetődik, hogy a járőrök itt-ott ellenállásra találhatnak és kisebb összeütközések nem kerülhetők el. — Ilyen összeütközés volt február 6-án Murarévnél is. Aznap a Murarévvél szemben álló jugoszláv alparancsnok önként és saját felelősségére megtámadta őrségünket. A két figyelőőrsünket bekerítették és lefegyverezték. Így észrevétlenül megtudták közelíteni tábori őrsünket is, amelyből 10 embert elfogtak. Ez alkalommal a mi részünkről ketten könnyen megsebesültek, a jugoszlávok pedig egy halottat veszítettek. Három magyar bakának azonban sikerült megszöknie, akik azonnal értesítették a határvédelmi parancsnokságot az orvtámadásról. A határvédelmi parancsnokság azonnal ultimátumot

intézett Perko jugoszláv alezredeshez, amelyben közölte, hogy ilyen rablótámadásokat nem fogunk tűrni, ilyen esetek ismétlődése esetén hasonlóan fogunk eljárni és követelte, hogy az ügyben a legszigorúbb vizsgálatot indítsák meg, a bűnösöket büntessék meg, az elfogott tábori őrségünket pedig azonnal bocsássák szabadon. Perko alezredes válasza nem késett sokáig. A jugoszláv parancsnok válaszában kijelentette, hogy a támadás nem az ő intézkedésére, sőt határozott parancsa ellenére történt, az eset miatt sajnálkozásait fejezte ki és kijelentette, hogy a foglyokat azonnal szabadon bocsátja. Másnap reggelre a tábori őrs tíz embere sértetlenül vissza is érkezett rövid fogságából. Ez az alsólendvai „ütközet” története. A nyilvánosság számára még csak az a mondanivalóm van, hogy ne üljön fel a rémhíreknek. A határvédelem jó kezekbe van letéve. Ilyen kisebb összeütközések, vagyis inkább lövöldözések többször is előfordultak, amelyek mindig a mi sikerünkkel végződtek és amelyekből egyetlen sebesülés nem származott.

Eddig Darvas őrnagy, akinek nyilatkozatához nem kell bővebb kommentár. A határvédelemmel kapcsolatban azonban még egy szomorúan jellemző tényt akarunk leközölni: *Obál* kormánybiztos felhívása, hogy a közönség a határvédelmi alapra kamatnélküli kölcsönt adjon, sem Zala megyében, sem Nagykanizsán nem talált visszhangra. A határvédelem céljára sem Zala megye, sem Nagykanizsa közönsége egyetlen fillért nem adott. Mikor a határvédelem kiváló teljesítményének eredményét: a cseh-délszláv korridor tervének megállítását megállapítjuk, szomorúsággal mutatunk rá arra, hogy nekünk: Zala megyének és Nagykanizsának ebben alig van részünk.

Lukovich József.

Milyen a magyar köz-igazgatás?

A vármegyei aljegyző megakadályozta a leány felsőkereskedelmi iskola megnyitását. — Zalaegerszeg-Nagykanizsa: hat hónap.

— Saját tudósítónktól. —

Az előzmények.

Még a múlt évben történt, még akkor, amikor javában szágúdoztak a szomoru katonavonatok, hogy a város képviselőtestülete a tanács javaslatára egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy Nagykanizsán leány-felsőkereskedelmi iskolát létesít és azt még 1918 szeptemberében meg is nyitja.

A tervek elkészültek, a város képviselője és a vármegye főispánja határozott ígéretet kapott, hogy mihelyt az akta felérkezik a miniszteriumba, soron kívül elintézik és a leány-felsőkereskedelmi azonnal megkezdheti működését.

Nagykanizsán megtették minden előkészületet arra, hogy a jóváhagyás után az iskola meg is kezdhesse működését. Helyiséget is kerestek és találtak is neki: egyenlőre a városházán helyezték volna el.

Közbelép az aljegyző ur.

Amde a város képviselőtestülete — főispán — minisztertervez — a vármegyei aljegyző ur végez. Az akta annak rendje-módja szerint felment a vármegyéhez, hogy onnan a szabályszerű uton a kultuszminiszterhez kerüljön. — Ez a szolgálati út, ezt be kellett tartani. Abban az időben a város csak a vármegye útján érintkezhetett a miniszterrel.

A vármegyénél a közigazgatási bizottság tárgyalta az ügyet és határozatot hozott, hogy a város iskolaalapítási tervét jóváhagyja, ellenben a szervezési szabályrendelet jóváhagyását megtagadja, mert annak felülbíráltása nem a törvényhatóság, hanem a vallás- és közoktatásügyi miniszter hatáskörébe tartozik.

Ez volt az első késettető momentum. A vármegye ahelyett — ami egyedül ésszerű lett volna — hogy a szervezési szabályrendeletet a miniszterhez küldi, kijelenti, hogy ő nem illetékes és így az aktának vissza kellett volna kerülnie a városhoz. De nem került igaz ugyan, hogy ha le is jött volna, egyből

nem történhetett volna vele, minthogy szépen visszaküldik megint Zalaegerszegre, mert említettük a szolgálati ut: város — vármegye — miniszter.

Azonban nem így történt. A vármegye ezt a határozatot a múlt év szeptember 12-én hozta. Tessék jól megjegyezni a határozat dátuma: 1918. szeptember 12. Ettől az időponttól kezdve a mai napig az akta Egerszegi felelős az aljegyző fiókjában.

Hat hónap kellett ahhoz, hogy a határozat Zalaegerszegről Nagykanizsán érkezzék.

Igy kezelték a városnak egy fontos intézményét. Így akadályozta meg a megyei aljegyző azt, hogy Nagykanizsán a leány-felsőkereskedelmi-iskola megnyíljon.

Epilógus.

A vármegyei aljegyző el is érte a célját: sikerült megmutatnia az ő fene-nagy hatalmát. Ezalatt azonban a háborúnak vége lett, sok minden történt: többek között Pozsony is megszállták cseh barátaink. Pozsonyban pedig sok kanizsai és zalaegerszegi leány tanult ottani leány-felsőkereskedelmi iskolában. Ezek most nem folytathatják tanulmányaikat. Na meg egy kis kár az is, hogy Nagykanizsán még nincs meg a leány-kereskedelmi iskola.

De mit törődik ezzel a vármegyei aljegyző ur? Ő ül az aktán hónapokig és ergeti a bodor füstkarikákat belyáros makropipálából. Talán azt se tudja, hogy forradalom volt? Tehát ezuton közöljük vele, hogy október 31-én Magyarországon megszűnt a régi rendszer, hogy köztársaság van és, hogy az élet egy kissé megváltozott erre mifelénk.

(Sz. V.)

HIREK.

N A P T A R.

1919
február
21
Péntek

Róm. kath. Szever. Prot. Meinrad
Gör. kel. (február 8.) Tódor. Izr. Adm.
21.
A nap két reggel 6 óra 2 per-
kor, nyugszik délután 5 óra 27 per-
kor, a hold keletre 11 óra 37 per-
kor, nyugszik délelőtt 8 óra 46 per-
kor.

Ma az önkéntes polgárőrség III. csoportja tart szolgálatot.

Károlyi Mária

egészen kicsi kis lányka volt, bámuló szemű, ártatlan, iskolás. Szorgalmas, jó kis gyerek volt a Károlyi Mária, az I. a-ba járt, polgárriba. Tegnap reggel, amikor az álomangyal felhuzta a szőke kis pillait, igen furcsát érzett a torkában. A reggeli sem izlett igen a kis Mariskának, váltig biztogatott: „Ne menj iskolába Mariska, maradj itthon Mariska!” De, mondtam már, a kis Maris szorgalmas, jó kis lány volt, nem verekedett soha, szót fogadott a néniknek és a világot el nem maradt volna az iskolából. El is ment szépen, vitte a hóna alatt a sok tudományoskönyvet a jó friss tavaszi-reggelben. Az iskolában szépen leült a helyére, olvasgatta a leckéjét, mert amint mondtam: nagyon jóra való kis lány volt a Károlyi Mária. Bejött a néni, a sok lársa közt a kis Mariska is felállt szépen és leült szépen, ahogy ez illik a tanárnénik tiszteletére. De a furcsa érzés a torkából csak nem akart kiállni. Alig várta, hogy vége legyen az órának, pedig ezt nem szokta, mert, amint mondtam, nagyon jóra való egy leányka volt. A tízpercben kiállt a friss, kezdődő napfénybe, nekitámaszkodott egy fának úgy nézett a napba, a jó istenke kék ege felé. Várta, várta: mulik majd a csunya fájás a torkából, de az csak nem akart. Ott makacszkodott bent a szegény kis Mária torkában, akinek a szőke kis haja cicafarkba fonva másit viselt hátra. A fájás csúnyán bánt a kis Mária, nem hagyta, de mindig jobban bántotta: lement a mellébe, ott szorongatta. Szegény kis Mária, igen szégyenlette magát; mit tehetett, felemelte a két kis ujját és amikor a tanárnéni megkérdezte, igen bocsánatkérő félelemmel azt mondta: „Igen fáj néni kérem a torkom, szeretnék hazamenni kérem”. A néni el is hitte, elbocsátotta, mert tudta, hogy a Mária nem hazudik, ő nem olyan lány. Összeszedte a

kei papírba kötött tudományoskönyveket, amikre elől fehér vignettára szépen rendezte fel volt írva: Károlyi Mária, polg. isk. I. o. t. Hazament szépen a kis Mariika, de nem felelt le, tanulni akart, mert bizony nagyon sokat követelnek már az I.-aban és most ugyis mulaszt, hát pótolni kell azt is, mert nagy szomorúság ám a szülőknél, ha gyerekek büntést hoz, vagy intést és a Károlyi Mária jóra való kis lány volt, nem akarta szomorítani édes szüleit. Természetrajtot tanult, mert abból sok volt föl: a káposzta meg a krumpli. Ahogy így tanulta: a kis Mária a káposzta meg a krumpli tudományáról, egyszerre csak azt veszi észre, hogy tiszter-elolvasta a szírmot is, a levelet is, meg a termést is, de nem maradt a fejébe. A fehér homlokához emeli a kis ártatlan kezét, hát a homloka meleg, tüzel, ég. Igen megijedt erre a kis Mária, lehunyta a szemét, a sötétben sárga csillagok rakéztak, lúcsa piros lángokak láított, majd kékpáros kanikák szaladgáltak előtte a feketében. De tanulni akart, mondogatta: „a káposzta levelet, a káposzta levele, de nem bírt. Aztán ez ottlött eszébe: Károlyi Mária polg. isk. I. o. t. és mindig csak ez zakatolt benne: a fülében Károlyi Mária polg. isk. I. o. t. Hirtelen valami meleg szakadt fel a melléből, a fejére szállt, még egyszer mondta magában: polg. isk. — aztán többé már nem is gondolt többet, mert a kis Károlyi Mariának már nem fáj semmi. A kis szárnyas angyalok az égből, leszálltak a szobájába és elvitték a lelket fel a fehér, pihesterű felhők közé hogy ott fényeskedjék és játszdazzék veletl társul örökre, mert amint mondám a Károlyi Mária igen szorgalmas, jóra való kis lány volt.

Igy hal meg Károlyi Mária, a polgári iskola I. A osztályának tanulója élete legutolsóján a természetrajz könyv fölött, ott ahol a káposzta meg a krumpli rajza körül igen tudományos dolgokat írtak a tudós bácsik a kis gyermekek oktatására. (sz. v)

— A kormány kétezer waggon gabonát követel Zalamegyétől. A közéletmezési miniszter a vármegye alispánját arról értesítette, hogy a megye területéről kétezer waggon gabonát kell kiszolgáltatni, amely rekvirálás után gyűjtendő össze. Ebben az ügyben tegnap Zalamegyeszegeen értekezlet volt, amelyen Nagykanizsát dr. Prack tanácsos képviselte. Az értekezleten résztvevő tisztviselők egyhangúlag kimondták, hogy a rekvirálásban nem hajlandók részt venni, még kevésbé azt egyéni elvégezni. Felterjesztést intéztek a belügyminiszterhez, hogy a községi néptanácsok választásánál minél előbb rendelkezjen a rekvirálás nem nagyon szimpátiikus munkáját. A tisztviselők állásfoglalásának oka egyszerű az, hogy a közéletmezési miniszter által követelt gabonamennyiség a tisztviselők szerint fűlságosan nagy, másrészt az a régebbi határozat, amelyben a községi tisztviselők kijelentették, hogy a rekvirálásban többé részt nem vesznek, mert a velük szemben támadt antipátiának annak idején is a rekvirálás volt az oka.

— Megindul a forgalom Jugoszláviával. A délvasut és a jugoszláv kormány már napok óta tárgyalásokat folytatnak a pragerhofi és barcsi vonal forgalmának újrafelvételéről tárgyában. A tárgyalások eredményeképpé ma, vagy holnap meg is kezdődik a személyforgalom. A teherforgalom egyelőre még szünetel. Az indítandó vonatok számára és az indítások időjére vonatkozólag most folynak a tárgyalások. A magyar határvédelmi és a jugoszláv megszálló csapatok utasítászt kaptak, hogy a forgalom zavartalan lebonyolítását a rendelkezésükre álló eszközökkel segítsék elő.

— Nem töltik be a rendőrkapitányi állást. Ismeretes, hogy Dedk Péter nyugdíjaztatás iránti kérvényét adott be a kormánybiztoshoz. A kormánybiztos a nyugdíjkerület előzárda és a rendőrkapitányi állásra Kiss Lajos eddigi rendőrkapitányt nevezte ki. Az így megüresedett kapitányi állásra pályázatot kellett volna kiírni. A belügyminiszter azonban mai leiratban elrendelte, hogy az üresedésben lévő rendőrségi állásokat nem szabad betölteni. A megüresedett állásokról jelentést kell tenni a belügyminiszternek. A megüresedett vezető állások helyettesítéséről való döntést a belügyminiszter magának tartja fenn. Az 1918

év január elseje óta történt nyugdíjaztatásokról a belügyminiszternek jelentés teendő. Mind ezeknek az intézkedéseknek pedig az oka az, hogy a rendőrség államosítása a legközelebbi idő alatt, egy-két heten belül megtörténik.

— Mi történt az Apostol-nyomdában? Tegnap számunkban megírtuk, hogy Bangha Péter nyomdász a kommunizmus teljesen szétverték. Első információink olyan volt, hogy nem tudtuk helyteleníteni a felekezeti és társadalmi gyűlöletet szító nyomdászallat illetékeseknél meg-endszabályozását. Újabb információ szerint azonban mégis elítélendő volt, amit a kommunizmus tettek, mivel a nyomdában levő munkásokat is bántalmazták és a rombolás következtében hatvanöt szervezett munkás maradt kenyér nélkül. A termelő eszközök elpusztítására valóban még az sem indok, ha valamely vállalat a társadalomra veszedelmes működést folytat. Teljesen elegendő, ha az öntudatos szervezett munkásság a munka abbahagyásával békítja meg az ilyen veszedelmes irányzatú tevékenységet.

— A kanizsai helyőrség tisztikara kilépett a MOVE-ből. A Magyar Országos Védő Egyesületbe (MOVE) annak idején belépett 20 magyar egyetemen tisztikara tegnap délután megtartott gyűlésén meghozott egyhangú határozat alapján a fenti egyesületből kilépett, mert a központ az alapszabályoktól eltérően politikával foglalkozott. Ezáltal doku mentálni kívánja a tisztikar, hogy MOVE budapesti szereplésével nem ért egyet.

— A nagykanizsai Izs Szentegylet — Chevra Kadisa — nemes célú és hegyeletes hivatású. Határozottan támogatja úgy a közismert, — mint a szemérmes szegényeket, — kórházában ingyen gyógykezelési a szegény betegeket s a kórház felekezeti körökkel a Mindenható magához szólít, azoknak végzettség megadásáról kivétel nélkül gondoskodik. Ezen kiválóan humánus együletbe a tagok felvétele évenként egyszer történik. Akik tehát oda az évben belépni szándékoznak, azok március hó 2-án jelentkezzenek az Izs hitközségi irodában. Az Izraelita Szentegylet előjárósága.

— Jelvényt kaptak a köztársaság katonái. A nagy ruhahány és a ruha drágasága következtében nagyon nagy azon fészereit katonák száma, akik még ma is katonaruhában járnak. Így őket a még ténylegesen szolgáló katonáktól sokszor alig lehetett megkülönböztetni. A tényleges katonáknak viszont, akik a köztársaságra tették le az esküt, nem volt semmi olyan szimbólumuk, mint régen a „I.F.J.”, vagy a „K”. A magyar hadügyminiszternek tegnap jelent meg a rendelet, amely ez anomáliákat megszüntette. A rendelet szerint minden tényleges szolgálatban álló katonai egyén két megkülönböztető jelvényt kap, amelyek közül az egyiket a sapkán, a volt sapkarozsa helyén, a másikat pedig a zubbonyon a bal-mellen köteles viselni. A köztársaság katonáinak szimbóluma kóralaku, a közepén keresztbe fektetett két kard, felkelő nap és egy turulmadár van és „magyar népköztársaság” kórirattal van ellátva. Mindazok, akik e jelvényt a hadügyminiszter megrendelése nélkül készítik, a megrendelt mennyiségen felül előállítják, vagy azt jogosulatlanul viselik, — vétséget követnek el és egy évig terjedhető fegyházzal és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetnek.

— Tiltakozás az utlevél-kényszer ellen. Tudvalevő, hogy a kormány az Ausztriába való utazást engedélyhez kötötte, vagyis aki Bécsbe, Grácba, stb. akar utazni, annak utlevélre kell váltania. Ez ellen a soproni kereskedelmi és iparkamara energikusan tiltakozik, mivel az utlevél-kényszer megbénítaná Zala-, Vas- és Sopronvármegyék gazdasági életét. Zalából, Vasból és Sopronmegyéből a lakosság érinkezés Ausztriával legalább is olyan élénk, mint az ország egyéb részeivel s a három megye kereskedelmére és iparára pusztulás várna. Amennyiben az utlevél-kényszer fenntartatnék — a kamara kéri, hogy a kormány hatálmazza föl a helyi hatóságokat, hogy a megbízható gazdáknak, kereskedőknek, iparosoknak ok adhassanak pár napra szóló, ausztriai utazásra érvényes igazolványokat.

— Itél a sors a címe annak a remek drámának, melyet csak ma mutat be az Uránia.

— Felhívás a közönséghez. Felkérlek bennünket a következő sorok közlésére: Köztudomású, hogy az egész város tele van fegyverekkel, amelyeket a leszerelés zavara következtében jutottak a mai jogosulatlan tulajdonosok birtokába. Ezzel szemben a katonaságnak sem elegendő fegyvere, sem elegendő löszere nincs. Nagykanizsa határreli helyzete és a Mura vonalának megszállása következtében életbevágó fontossága a katonaság technikai felkészültségének teljessége. Hiába állnak a Mura mellett a zalai katonák, ha nincs fegyver és löszere, az egész határvédelem nem egyéb, mint illúzió. Ezért a köz érdekében és az ország érdekében felkérjük azokat, akiknek fegyver vagy löszere van a birtokukban, hogy mielőbb szolgáltatassák be a legközelebbi katonai parancsnoksághoz.

— Ögyvédi irodám Csengery-ut 9. szám alá Breuer Izidor ur házába — telefon 67 — helyeztem át. Dr. Bartha József.

— A klasszikus ének művészet egyik világhírű mesterét lesz alkalmunk e hó 26-án hallani. Kronland Jacques, Carusnak legelső tanítványa, ki a nagy mester hangverseny-utján állandóan kísérté, tegnap Szombathelyen önálló dal- és ária estélyt rendezett oly nagy sikerrel, hogy a hangversenyt még kell ismételnie. A Swerström nővérek 7 év előtti dal-estélye óta nem látogattott el Kanizsára klasszikus énekes, természetes tehát, hogy a Kronland-hangversenynek óriási sikere lesz. Műsorán Schubert, Brahms, Mozart és Goldmark nevén szerepelnek.

— A Magántisztviselők Szakszervezete értesíti a tagjait, hogy a Casinó épületből a Munkapályhelyiségbe költözött (Rozgonyi-utca 7) felkerülék egyben mindazon kártyásokat és kártyásokat, hogy akik egy márc. 1-én kezdődő horvát nyelvkurzuson résztvenni óhajtanak, jelentkezzenek azonnal a titkárnál Kereskedelmi alkalmazottak a Casinó épületben, Magántisztviselők pedig Rozgonyi-utca 7 sz. (Munkapályhely) délelőtti 10—12-ig, délután 3—6-ig.

— Uradalmak vagy kisebb mezőgazdaságok figyelmébe. Körülbéli 80—100 métermázsa takarmányrépa (fehér répa) valamint 4—5 waggonyi kiűnő trágya — potom áron eladó. Nagykanizsán átvéve. Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

20/1919.

829

Árviszsgáló bizottság határozata a fuvardíjakról.

Határozat.

A helyi árviszsgáló bizottság a fuvarozási díjakat tájékoztató ár joghatályával a következőképpen állapítja meg:

Szén és fa fuvarozásánál a vasuti állomástól a fuvarozatott lakásig nagyfuvaros megmértásánként K 160, kistfuvaros K 140 díjességet számíthat fel.

Nagyfuvaros alatt értendő az a fuvaros, aki az iparhatóságtól nyert iparigazolvány alapján legalább 4 loval és legalább 20 métermázsa rakódó, képességű kocsikkal fuvaroz.

Fa fuvarozási díja a Pripic telepről köbméterenkint 10 kor., métermázsanként 2 kor., 1000 darab téglá befuvarozása bármely helyi gyártelepről 60 kor.

1 köbm. homok befuvarozása a homoktelepről 40 kor.

A megállapított fuvardíjak joghatályára nézve a 3678/1917. M. E. sz. (a Budapesti Közlönynek 1917. évi október hó 2. napján megjelent 227. számában kihirdetett rendeletnek a tájékoztató árakra vonatkozó rendelkezési irányadók (6 hónapi elzárás és 2000 korona pénzbüntetés) ehhez képest nem bün-tethető az aránytalanul magas ellenszolgáltatás követelése által elkövetett kihágás miatt (3678/1917. M. E. sz. rendelet 28. §-a) az, ki a megállapított fuvarozási díjtételeket túl nem lépi.

A megállapított fuvarozási díjak kihirdetésül napján lépnek hatályba.

Nagykanizsán, 1919. évi február hó 18.

Dr. Krátky István

v. főjegyző, írv. bír. előadó

APRÓ HIRDETÉSEK

Ügyes, önállóan dolgozó **kalapdiszítő-nőt** azonnali belépésre jó fizetéssel keres **Horváthné Németh Mariska** divatárusnő, Zalaegerszegen. 817

Mindenes szakácsnőt keres 3 tagu családnak. Jó ellátás, fizetés megegyezés szerint. Cim Fischel Fülöp Fia cég üzletében.

Egy jókarban levő **Landauer kocsi** eladó. Kiskanizsa, Szent Rókus-ut 35. sz. a.

Csengeri-u. 34. szám alatt gyümölcs és veteményeskert felesbe kiadó. 827

Eladó egy üzlet részére is alkalmas kávéházi nagy ülőkassa tükörrel. — Bővebbet a kiadóhivatal. 820

Gazdagon himzett fésülőköpeny, téli kabát, tavaszi kabátok és bluzok jutányos áron eladók. Cim a kiadóhivatalban. 816

A legjobb és legolcsóbb a „CORDELIN” szőlőkötöző papirspárga.

Ne használjon mást!
Szükségletünket már most fedezzük.
Cordelin Gesellschaft m. b. H.
magyarországi eladási irodája:
BUDAPEST, V., Zoltán-utca 10.
Telefon 119-18. Sürgőncím: Cordelin Budapest, Zoltán-u 10

VILÁG nagy mozgó-színház

Szarvas Szálló. Telefon 74

Csütörtök, péntek. Február 20. és 21.

Az összeomlott kártyavár

Egy játékos tragédiája 4 felvonásban.
A főszerepben **Alexander Moissi.**

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor.
Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órakor.

Mindenki érdeke megtekinteni!

Békebeli 150 cm. szélességű

Kosztüm-szövetek

világos színekben kaphatók míg a készlet tart. **Selyemkalap** ujdonságok megérkeztek!

Klein József és Testvére cégnél

URANIA mozgóképalota

Rozgonyi-u. 4. Telefon 258

Pénteken, február hó 21-én

Csak egy nap

Itélt a sors

Filmdráma 4 felv. — **Brunó Delkarli** és **Lisa Salten** német művészekkel.

És a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor.
Vasár- és ünnepeken: 3, 4^{1/2}, 6 és 7^{1/2} órakor.

Tisztelettel értesitem a husvásárló közönséget, hogy 5 évi harctéri szolgálat után hazatérve

mészáros üzletemet
f. hó 22-ikén, azaz szombaton **megnyitom!**

Kérem a husvásárló közönséget, szíves pártfogásba engem részesíteni. Elsőrendű marha- és borjúhús nálam kapható mindennap délelőtt piaci sátramban és d. u. Király-utcai üzletemben, Péterics vendéglő átellenében. — Kiváló tisztelettel

Kluger Simon, mészáros.

MEGHIVÁS.

A Dél-zalai Takarékpénztárral Egyesült Önsegélyző Szövetkezet

folyó évi március hó 2-án délelőtt 1/2 11 órakor saját helyiségében tartja

38-IK RENDES ÉVI KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a t. üzletrészbirtokosokat tisztelettel meghívja

az Igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT:

1. A szövetkezet igazgatóságának a lefolyt üzletéről szóló jelentése.
2. A felügyelő-bizottság jelentésével, a vagyonmérleg bemutatása és ennek, illetőleg az osztaléknak végmegállapítása, az igazgatóság és számvizsgálók felmentése.
3. A szövetkezeti hivatalos közlöny kijelölése.
4. Az alapszabályok 22. §-a értelmében kilépő dr. Olhop Mór alelnök, Dants Kálmán, Frank Vilmos, Kardos József, Muzikár Vince és Singer József igazgatósági tagok helyett újak vagy ugyanazok, továbbá az alapszabályok 47. §-ának rendelkezéséhez képest 3 tagu felügyelő-bizottság megválasztása.
Kelt Nagykanizsán, 1919. február hó 15-én.

Jegyzet: A felügyelő-bizottság által felülvizsgált vagyonmérleg a szövetkezeti helyiségben bármikor betekinhető.
A társulat könyveibe bejegyzett üzletrészbirtokosok szavazatlappajukat folyó évi február hó 28-án és március hó 1-én a szövetkezeti helyiségben átvehetik, a közgyűlés napján szavazólapok ki nem adatnak.

Vagyon

Mérleg 1918. december 31-én

Teher

Fő-könyvi lap	Korona	Billér	Fő-könyvi lap	Korona	Billér
341	1910—1915. évt. kötelező számlán	325	383	1910—1915. évt. üzletrész számlán	213
351	1911—1916. "	600	350	1911—1916. "	312
361	1912—1917. "	4121	358	1912—1917. "	1691
368	1913—1918. "	12410	365	1913—1918. "	61104
380	1914—1919. "	29205	377	1914—1919. "	79778
357	1915—1920. "	7629	389	1915—1920. "	65271
364	1916—1921. "	41911	363	1916—1921. "	79904
376	1917—1922. "	25653	375	1917—1922. "	99434
388	1918—1923. "	116355	387	1918—1923. "	123462
359	Kintlevő kamat	2870	360	1910—1915. évt. tőkésített kamat és nyereség számlán	50
382	Kintlevő értékpapirkamat	2291	372	1911—1916. "	88
378	Értékpapír számlán	198900	336	1912—1917. "	785
385	Anyaintézetnél elhelyezett tartalékalap számlán	6933	346	1913—1918. "	5180
343	Ingatlan birtok számlán	25615	355	1914—1919. "	5313
366	Ideiglenesen elhelyezett tőke számlán	66700	362	1915—1920. "	2980
370	Pénztár számlán	2224	374	1916—1921. "	2097
			386	1917—1922. "	974
			384	Tartalékalap számlán	7096
			274	Előre felvett kamat számlán	4
				Tiszta nyereség	8004
					30
					543745
		52			52

Kelt Nagykanizsán, 1918. december hó 31-én.

Eperjesy Gábor s. k.
a szöv. Ig. elnöke.

Dr. Olhop Mór (távol van)
alelnök.

Sló József s. k.
pénztáros.

Knausz László s. k.
könyvelő.

Igazgatósági tagok:

Szaváry Sándor s. k. **Dants Kálmán s. k.** **Muzikár Vince s. k.** **Aozél Ignác s. k.** **Dr. Málek László s. k.** **Báder József s. k.**
Schwerez Ignác s. k. **Miltényi Sándor s. k.** **Neumann Aladár s. k.** **Flánder György s. k.** **Frank Vilmos s. k.** **Kárlovics József s. k.**
Kardos József s. k. **Bettlheim Aladár s. k.** **Singer József** (távol van.)

Ezen mérleget megvizsgálva, a fő- és egyéb üzleti könyvekkel összehasonlítottuk és mindenben megegyezők találtuk.
Kelt Nagykanizsán, 1919. február hó 13-án.

Reichenfeld Gyula s. k.
felügy. biz. tag.

Frank Manó s. k.
felügy. biz. tag.

Mathea Károly s. k.
felügy. biz. tag.

Nyomatott: a „ZALA” nyomda és hirlapkiadó vállalatnál Nagykanizsán.

Igazgató: **BALOG OSZKÁR.**

Előfizetési árak:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut. 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap korával

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

helyben hához szállítva, vagy posta székföldesével

Egész évre K 90—

Félévre „ 45—

Negyedévre „ 22.50

Egy óra . . . 7.50

Egyes szám ára 30 l.

Aranyosbányai és kiadói hivatali telefon 78.

nyomdai telefon 97.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magánközleményeket díjzabasz szerinti vesztel a kiadói hivatal.

Elnyomták a kommunista mozgalmat.

A kommunista vezéreket letartóztatták. — A szociáldemokrata munkásság demonstrációja a kommunisták ellen. — Kun Bélát kétszer megücsélték — Allapota válságos.

— Budapesti tudósítónk távirat- és telefonjelentései.

A kommunisták csüörtök esti vérengzésével szemben Budapest szervezett munkássága ma általános sztrájkjal tüntetett. A sztrájkban a villanyvilágítás, vízvezeték és az élelmiszerek munkásai nem vettek részt. A villamosok délelőtt 11 órakor álltak meg. Az utcákon a kocsiakat megállították, az utasokat felszólították, hogy szálljanak ki, mire a kocsi garázsokba vonultak. A tegnapi összefutásnak három újabb halottja van: Kovács Ferenc rendőr, aki hajnalban halt meg. Kirschner József vasmunkás, aki hásiövész kapott és dr. Vörös Gyula marosvásárhelyi ügyvéd, aki véletlenül keredett bele a forgatagba. Az utóbbi két áldozat déiben halt meg.

Réggel 9 órakor a vas- és fém munkások iriai tömege vonult az egyetemi helyiségből a parlament elé. Elhatározták, hogy egyszer s mindenkorra lehetetlenné fogják tenni minden ellenforradalmi törekvést. Elindulásuk után nem sokára a teszerelt katonák szabadszervezetének helyisége elé mentek, amelyet nyomban feloszlattak. Délelőtt 10 órakor mintegy kétszáz főnyi kommunista gyűlt össze a parlament előtt. Nem sokára megérkeztek a parlament elé vörös lobogó alatt az államnyomda szervezett munkásai és farkasszemmel néztek a kommunistákra. Utána megérkeztek a cipő- és fűzőkészítők. Ezután érkeztek ezután a szervezett munkásságot. Fél 11 órakor már tízezer főnyi tömeg szorongott a parlament előtt, akik azt kiabálták:

— Le a rendbontókkal, vesszenek a testvérgyilkos bolsevikiek.

A hangulat rendkívül feszült volt. A kura előtt elhaladó katonákat és tengerészeket igazoltatták és átkutatták. Fél 12 óra volt, amikor mintegy 2000 katonai fegyverrel és gépfegyverekkel vonult hangos énekléssel a parlament elé.

Mialatt a szociáldemokrata munkásság a parlament előtt gyülekezett, a rendőrségen is elhatározó események történtek. Dietz rendőr-főkapitány ma az éjszaka sürgős érkekezetre hívta össze a főkapitányságra a kerületi kapitányságok parancsnokait és a delegált vezetőket. Elhatározták, hogy megfuvatták az ugynevezett nagyriadót, melynek az a jelentősége, hogy az egész rendőrséget és védőséget, valamint a defektív testületet a főkapitányság épületében koncentrálják. A rendőrség nyomban negyvenhárom ömögilt rekvirált, amelyen behozták a főkapitányságra az egész készültséget. A főkapitány 48 készültségre osztotta be a rendőrséget. Még éjjel történt az is, hogy a rendőrségnek jelentették, hogy a Dunáról két mozdonyt ellopottak. A tettesek valószínűleg kommunisták voltak. A kor délelőtti órákban kezdtek meg a rendőrségen az éjjel letartóztatott töntrők kihallgatását. Délelőtt 9 órakor tíz fegyveres rendőr jelent meg a toloncház vezetőjénél, Jakab tanácsosnál és kérték, nyissa meg nekik Kun Bélát. A tanácsos megnyugtató próbálta az i-gatott rendőröket, akik közölték, hogy az udvaron száz fegyveres rendőr van, akik látni akarják Kun Bélát.

Jakab tanácsos erre kiadta az utasítást, vesszenek elő Kun. A rendőrök zajongani kezdtek. Ezt kiabálták:

— Magyarázza meg nekünk, mit akar. Agyonlövete testvéreinket, bünydönjön eriel! Egy rendőrelőnök beszélni kezdett a rendőrséghez, hogy megnyugtassa azt. Egyszerre egy szürkeruhás, kalap nélküli fiatal embert dobáltak a rendőrök közé. A rendőrök nekiesetek, egész hajcsomókat kitéptek hajából, rugták, ütötek, verték, miközben ezt kiabálták:

— Gyilkos! Agyonlövete éleik testvéreinket. Ebben a pillanatban megjelent az ajtóban Kun Béla két rendőr közt. A rendőrök fegyvereiket a levegőbe emelve kiabálták:

— Gyilkos gazember! Nézz a szemünkbe! Kun halálsápadtan állt a helyén. A rendőrök feje rohannak, ökörökkel ütök, rugják, pofozzák. Egyszerre az egyik rendőr manicheusével fejbeverte Kun Bélát. Kun fának esik. Egyesek védeni próbálják, egyik rendőr ölbekapva próbálja menteni, a rendőrök utána rohannak, majd a toloncház előcsarnokában gyűltek össze. A cellából a pillanatban ordítás hangzik. Kiáltások hallatszanak:

— Nebántások! Nemcskoljátok be kezeteiket!

A cella előtt fegyveres rendőrök dulakodnak.

— Agyon kell ütni! — kiabálják. Nem sokára a rendőrök egyenként kijöttek a cellából. Egy magas rendőr kiállta bajtársainak: — Agyonvertük.

A rendőrfőkapitányság azonban megcáfolta Kun halálhírét. A rendőrség bizalmi testülete a délelőti folyamán ülést tartott, majd felkorezték a főkapitányt és közölték vele, hogy ezenfelül nem hajlandók magukat legyilkoltatni, hagyai és minden alkalomkor fegyveresen lépnek fel. A kommunisták ellen erőlyes eljárást kértek. A főkapitány kijelentette, hogy ez már megtörtént. Reggel 42 kommunista agitátor, továbbá a pártvezetőség titkárát és egész tisztifőnököt beszéltették a toloncházba. Minden intézkedés megtörtént, — mondotta — hogy a kommunisták további mozgalmait megakadályozzák. A letartóztatott vezérek között vannak Kun Béla, Vágó Béla, Rudas László, Garai Sándor, Nánási György, Lékal Nándor, Tisza István volt merénylője, dr. László Jenő, dr. Fanta Róbert, Hajdu Pál, Janosik Ferenc, Szántó Béla, valamint a kommunistapárt előtt posztoló 11 fegyveres katona.

Kun Bélát később újból megverték a rendőrök. Amikor ugyanis Szentkirályi főkapitányhelyettes az újságírókkal megjelent a toloncház köházában, ahol Kun Béla volt, egyszerre fegyveres rendőrök jelentek meg az ajtóban és ezt kiabálták:

— Bitang! Injen több éve nem szabadul! Nem tudlak megszabadítani többé!

Szentkirályi és Pál főkapitányhelyettesek elébök álltak. Szentkirályi ezt mondta:

— Én vagyok a főkapitánytok, engedelmeskedjétek!

A rendőrök azonban valamennyiüket félretolták. Az egyik rendőr berobant a szobába,

ahol Kun Béla diványra lefeküdvé várta a halált. Kezeit összerasztott vérző fejére kulcsolta. Az egyik rendőr puskájával reifenies csapást mért fejére, majd egymástán, mintha kálapáccsal vernék, úgy ütök puskatüsszel a rendőrök. Szentkirályi könyörögve kéri a rendőröket:

— Ne bántások! Hagyjatok abba! Az Isten adjon meg benneteket; könyörögök nektek, ne bántások!

A rendőrök ezt kiabálták: — Fel kell akasztani a gazembert! Mi vagyunk a törvény, majd végzünk vele. Közben szakadtanul ütöttek Kun.

Bonekeiberg rendőrfőparancsnok helyettes szintén kérielni kezdte a rendőröket és kijelentette, hogy aki e lehetetlen embert bántja, az nem szociálista. Majd Szentkirályi szólott:

— Az éjszaka letartóztatuk a bolsevik vezéreket. Vezér nélkül nincs bolsevizmus. Ezen kulnyakat kiszolgáltatjuk az igazságszolgáltatásnak. Ne bántások!

A rendőrök erre abbahagyták az ütögetést és elvonultak. Kun Béla elhaló hangon kérte Szentkirályit, hogy védje meg, majd Landler Jenő ügyvédet, jóbarátját kérte magához, majd cigarettát kért és kijelentette, hogy nagy fájdalmat vannak: feje zug és lázas. Hirtelen felriad és kéri, nem jönnek-e vissza a rendőrök. Megnyugtatták, hogy a rendőrök elmentek. Végre agyra fektették a rettenetesen összerongosult embert.

Az Országház előtt téren ezalatt nagy tömeg előtt megkezdődött a szociálisták gyűlése. Feltűnt, hogy a meszarosok nagy bárdokkal és taglókkal jelentek meg. A tömeg folyton azt kiabálta:

— Fel kell akasztani a bolsevikieket.

Az első szónok Preusz Mór volt. Beszéde közben egy főhadnagy a parlament egyik lépcsőjéről beszélni kezdett és dicsőítette a kommunistákat. Megverték és kidobták a tömegből. Preusz Mór beszédében hangoztatta, hogy ahol a kommunisták megjelentek, mint Salgótarjában, Nyiregyháza és Sátoralja helyen, — mindenütt pusztulás és nyomorúság járt nyomukban. A munkásság fegyveres erővel kell levern minden ellenforradalmi és bolsevista akciót. Böhm hadügyminiszter kijelentette, hogy az ellenforradalmárok tegnap segítő társakat kaptak a kommunistákban. A tegnapi eseményt 2—3 ezer főnyi győrkök és csőcselék okozta. A kormány a legradikálisabb eszközökkel fog szembeszállni velük. Ezután határozatot fogadtak el, amelyben felszólították a kormányt, hogy a legradikálisabb eszközökkel lépjen fel a kommunistákkal szemben. A határozatot Preusz Mór vezetésével küldöttség adta át Berinkey miniszterelnöknek. Preusz a munkásság nevében követelte, hogy a kormány legyen az utolsó percben elhatározott és erőlyes úgy a jobboldali, mint a baloldali forradalommal szemben. Abban, hogy az ellenforradalmi mozgalmak ilyen mértékben kifejldhessenek — mondotta — némileg a kormány is hibás, mert nem volt kellő időben eléggé erőlyes. Fehívta a kormányt, sujsn le úgy a grófi gunyába öltözött, mint a pénzzel bélelt proletárruhába öltözött ellenforradalommal szemben.

Berinkey a követke ökbén válaszolt:

— A válasszom egyszerű és rövid: A kormány tudni fogja kötelességét. Legyetek meggyugodva, a kormány kéri lehetetlen eszközökkel és erőlyel le fog sujtan minden ellenforradalmi kísérletet.

A küldöttség a választ tudomásul vette, mire a kormány tagjai minisztertanácsra ültek össze.

Délután 4 órakor a Berlin téren mintegy 400 főnyi rokkant katonák gyűlt össze és a szociáldemokrata párt ellen tüntetett. A nyugati pályaudvar rendőri készültsége azonban feloszlatta a tömeget, amely folyton azt kiabálta, hogy „ma bosszút fogunk állítani mi denkin”. A rokkantoknak két karhatalmi őrt sikerült is lefegyverezniük.

Délután Landler Jenő és Bokányi Dezsdő megjelent a Mosonvi utcai rendőrlaktanyában és csillapító beszédekkel intéztek a rendőregénységhez. A rendőrök nagy nehezen megnyugodtak és kijelentették, hogy Kun Bélát nem fogják többé bántani és átengedik az igazságszolgáltatásnak. Kun Bélát délután 3 órakor levitték a rábórházba.

Az este folyamán az utcákat, közpöleteket, hidakat és bankokat erős katonai és rendőri kísérettel szántották meg. A hangulat feszült, de különösebb esemény nem történik.

Érkezett éjjel.

Az éj folyamán 80 előállítás történt. Közülük van három nő is, akiket a néporok állítólag bántalmaztak. Szuely Tibor elmenekült. Kun Béla állapota válságos.

Ellenforradalom Münchenben.

A bajor miniszterelnököt és két minisztert meggyilkolták.

Berlin, febr. 21. Münchenből jelentik: Eisner Kurt bajor miniszterelnököt, amikor délelőtt a képviselőházba ment, az utcán egy Arco gróf nevű egyén agyonlőtte. Eisner határól két fejtűt kapott. A merénylő, aki meglicsellek, behalál seibe. Az Eisner elleni merénylet kivül más bajor miniszterek ellen is követek el merényletet. Több felfegyverzett ember behatolt a belügyminisztérium tárgyaló-termébe és több lövést adott le. Több miniszteri hivatalnok megsebesült. Mindenütt erős izgalom uralkodik. Általában azt hiszik, hogy ellenforradalom tört ki.

Franfurt, febr. 21. Eisner miniszterelnökön kivül Auér és Rosshauster szociálista minisztereket is agyonlőtték. A kormányhatóságok épületeit Münchenben csapatok szállották meg.

Zürich, febr. 21. A müncheni eseményeket állítólag Svájcban készítették elő. A merénylő Arco gróf összekötésében állított Rupprecht bajor trónörökösrel és Windischgrätz Lajos herceggel. Rupprecht Curih ből intézi a németországi ellenforradalmi akciót.

München, febr. 21. A városban kihirdették az ostromállapotot. Az üzleteket bezárták, a közúti vasutak nem közlekednek. — Délután két órakor meghúzták a vészharangokat, mire a theresienstadti utcákon tömegesen jelentek meg felfegyverzett polgárok. A hadügyminisztérium előtt felfegyverzett polgárok jelentek meg és behatoltak az épületbe. A népbizóság megkezdte működését. A szociáldemokraták kimondták az általános sztrájkot. A spartakusok és független szociálisták felfegyverezték magukat.

A német köztársaság összeomlik.

Scheidemann nyilatkozata.

Weimar, febr. 21. Scheidemann miniszterelnök a német parlamentben a következőket mondotta:

— A német köztársaság összeomlás előtt áll. A talaj, amelyen állunk, ingadozik és legközelebb összeomlik, ha nem tudunk véget vetni a Ruhr vidéki örületnek.

Lesz zsir.

Budapest, febr. 21. Az anant triezzi felvezérségi bizottsága értesítette a magyar kormányt, hogy hajlandó Magyarországnak a szükséges zsir mennyiséget szállítani. A bizottság felszólítására a magyar kormány megbízta a triezzi bizottságot.

Pécs szerb uralom alatt.

Szerb erőszakosságok — Pécs és Baranya tisztviselői sztrájkra készülnek.

Pécsről tegnap érkezett Nagykanizsára sok viszonyosság után egy vasutas, akit érdekes részleteket beszélt el a szerb uralom alatt levő magyar város siralmas helyzetéről.

— Kezdetben elég szépen viselkedtek a szerbek: igyekeztek magukat megkedvelni a néppel, amely a megye déli csücskét kivéve színmagyar. Később azonban egyre jobban kiemelték foguk fehéret. A pénzelbéggyezéssel egyidőben előkészületeket tettek a végleges berendezkedésre. A szerb főispán kinevezése után a helyzet mindjobban kielezödött a lakosság és a szerbek között, úgy, hogy napirenden vannak az incidensek. A főispánt bevonulásakor a fegyveres szerb helyőrségen kívül csak 60—70 bocskoros sváb paraszt fogadta, akik a szerb pap vezérése alatt gyülekeztek: amint hallottam, személyenként 500 koronát és teljes ellátást kaptak. A városba való bevonulásnál minden fiakkal fegyveres szerb vigyázott a köcsiben ülők borének epségére. A bocskorosok a kocsi-menet után haladtak és énekük úgy hangzott, mint valami halotti ének. A városi és megyei tisztviselők e napon nem jelentek meg hivatalukban, még a városházát is lezárták és lakatosot kellett hívni, hogy a szerbek oda bevonulhassanak. Szomorú látvány volt és minden magyar ember keze ökölbe szorult, amikor a szerbek mint dicsőséges hódítók betörték a városháza kapuját és oda bevonulva kifüzetek a szerb lobogót. A magyar lakosság azonban nem tehetett semmit. Főnt a Mecseken két ágyú volt felállítva és a szerb városparancsnok proklamációt bocsátott ki: ha egy embernek csak a hajszála is meggöribül, porrá lövell a város! A szerb installáció ünnepeinek két napjára a színházat is lefoglalták a szerbek. Az észlelt horvát társulat játszotta első nap az „Ördög-őf”. Az előadás egyetlen magyar sem volt jelen, amin a szerbek meg is ütköztek, mert azelőtt a szerb tisztiek látogatták a magyar színházat. Azóta ők sem jönnek hozzánk. Mi azonban ezért nem esünk kétségbe!

— Valahányszor Pandurovics főispánnal az utcán találkozom, mindig két fegyveres szerb katonával kísérem. Így látszik, nagyon fél. A főispán megkísérelte a magyar hivatalnokoktól a szerb hűségessé kivenni, azok azonban egyértelműleg megtagadták ezt. Ekkor elfoglalták a magyar adóhivatalt és azóta magyar tisztviselő oda be sem léphet: fegyveres szerb katonák őrzik az épületet. Hozott magával a főispán 40—50 szerb tisztviselőt is, akik közül sokan még irni sem tudnak. Beültette őket a hivatalokba, de nem tesznek semmit. Igaz, hogy nincs is rá alkalom, hiszen senki sem fordul hozzájuk még jó tanácsért sem. Egész nap a Pannónia kávéházban tanyáznak, ahova azóta a magyarok nem járnak.

— A napokban kedélyes társasággal betévedtem a kávéházba. Régi magyar nőket látszattunk a cigánnyal. Közben több szerb korifeus jött be a kávéházba, mire a cigányok rács nótába kezdtek. Kérdőre vontam őket, mire azt felelték, hogy a magyar nóták meg van tilva a városban. Fizetünk és mentünk. Bojkottáljuk a kávéházat, — mást nem tehetünk.

— A városban éjjel nem tanácsos járni. Megtörtént, hogy egy kalauzra, aki a vasúti állomásról volt hazatérőben, rálőttek: rögtön meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy Mannlicher-golyó ölte meg, a tettes nem került meg. Egy tisztviselő feleségével a színházból volt hazatérőben Szemeláttára tapogatták össze feleségét. Tűrné kellett mindent. A villamosokat utjukban megállítják a szerbek és bajonettet rántva kérnek maguknak helyet. Természetes, az egész padsor megürül ilyenkor. A napokban letartóztatott két postatiszt, az egyiket izgatással vádolják, a másikat pedig Pesttel telefonált, noha ők megállították az Interurbán-beszélgést. Mindkettőt megbörtözik és azután internálták. A hozzászók különben napirenden vannak. Szentlőrincen egy vasúti hivatalnokot

azért pofozták és verték össze, mert a pécsi város kasszonyt megszólta, hogy sztrájk tiszttől udvaroljat magának.

— A sérelmeket és erőszakosságokat nem tudom így hamarjában felsorolni. Ezekből is tájékozódhatik a közönség. A baranyamégelyi lakosságban azonban óriási az elkeseredés. Rövid időn belül óriási sztrájkra jósolok Pécsen és Baranyában. Minden megvan szervezve és ha valahol erőszakosságok tapasztalunk, azonnal sztrájkba lépünk. Az összes kategóriákba tartozó tisztviselők azonosítják magukat velünk. Csak arra vagyunk kíváncsi, mit csinálnak a szerbek, ha minden megáll.

A mozgópósta sorsa.

Direkt vonal Nagykanizsa-Szeged között

— Saját tudósítónktól.

Nagykanizsának egyik legjelentősebb intézménye az állomáson székelő mozgópósta. Bizonyára kevesen tudják, hogy az országban Nagykanizsán kívül csak Budapestben, Szegeden és Párizsonban van még mozgópósta. — Ennek a jelentős intézménynek a sorsa a jugoszláv megszállás, illetve Horvátország elszakadása következtében kétségessé vált. A pragerhófi vonalat a posta elvesztette és most a megcsökkent munkakör következtében az a veszély fenyeget, hogy a mozgópósta alkalmazottainak a számát jelentősen csökkenteni kellene. Ez a városnak magának igen jelentős kára; a város társadalmának pedig pótolhatatlan vesztesége lenne.

Az állam csökkentését megakadályozandó a mozgópósta főnöke nagykonceptiójú tervezetel terjesztette a kormánybiztos elé, amelyben a nagykanizsai mozgópósta működési körének kiterjesztését javasolja. A tervezet szerint az elvesztett pragerhófi vonal helyett a Nagykanizsa—Ujdombóvár—Szeged közötti vonalon létesítsenek mozgópósta járatokat. Ez az új vonal szolgálna Délmagyarország, Erdély és Románia felé induló posta lebonyolítására, ami az amugy is túlterhelt budapesti mozgópósta nagy könnyebbségére szolgálna. Ugyancsak ezen a vonalon lehetne lebonyolítani a Gyékényes, Bród-felé induló postát.

A beadvány nagy részletességgel ismerteti az indítandó járatok számát és menetidjét. — A kormánybiztos a tervezetet a kereskedelemügyi miniszterhez jóváhagyólag terjesztette fel.

A mozgópósta sorsáról és a tervezet céljáról megkérdeztük Butor Fejenc postai és távírdai felügyelőt, a nagykanizsai mozgópósta főnökét, aki a következőket jelentette el előttünk:

— Konkrét alakban még nem merült fel a mozgópósta személyzetének csökkentésére irányuló terv, azonban azzal, hogy a pragerhófi vonalat elvesztettük, előre látható az a veszély, hogy a nagykanizsai mozgópósta, amely a budapesti utat az első, sőt mondhatni egyedül jelentős az országban, lassanként összezsugorodik. Hogy ezt megakadályozzuk, megkérjük a kormánybiztos útján a kormányt, hogy ha már az elvesztett vonalainkat nem kaphatjuk vissza, legalább más irányban kapjunk kárpótlást. Kérjük, hogy a Nagykanizsa—Ujdombóvár—Szegedi vonalon létesítsenek közvetlen összeköttetést. Dombóvárig ma is milátjuk el a mozgópósta szolgálatot, tehát csupán a Dombóvár—Szeged vonalat kellene hozzáadni. Esetleg még a Nagykanizsa—Budapesti vonal elállítását is teljes egészében magunkra vállalnánk. Ezzel a budapesti posta is tehermentesíthető lenne. A Szeged—Nagykanizsa vonal a Tiszán túlnak a Dunántúli illetve Fiumével való összekötésére szolgálna és jelentős üzemeltetést jelentene.

A mozgópósta sorsa Nagykanizsa városának is elsőrendű érdeke. A mozgópósta személyzete körülbelül 250 főt számlál. Ez majdnem ugyanannyi családost is jelent. A tervezet elfogadása esetén ez a szám nemhogy csökkentene, de ellenkezőleg: emelkedni fog.

— Francia és Angol órákat adnak német nyelvet beszélőknek. Ajánlatokat „instruktion” jellegre a kiadókban kérek.

HIREK.

NAPTÁR.

Róm. kath. Péter székfogl. Prot.
Diktus. Gör. kat. (február 9.) Niceforus.
Ist. Adar 22. S. K.

A nap ke. reggel 6 óra 55 per-
kor, nyugv. délután 5 óra 31 per-
kor, hol. ke. éjjel 12 óra 39 per-
kor, nyugv. délelőtt 9 óra 50 per-
kor.

1918
február
22
Szombat

Ma az önkéntes polgárőrség IV. csoportja tart szolgálatot.

A kommunisták

Ismerjük a teilek mezejére léptek. Az ő módjuk szerint Hatalmas tüntetést rendeztek a „Nep-száva” és a szociáldemokrata párt épülete előtt proletáris véreink: a szocialisták ellen. S ez némely nagyobb dicsőségére sorítélet zudítottak a rendőrségre, akik maguk is proletárok, maguk is tagjai a szervezett munkások hatalmas táborának. A kommunisták eddigi szerepléséből az tűnik ki, hogy elsősorban a teremtészeknek, másodsorban a magyar proletárságnak üzentek hadat. Ezt tovább úrni már nem szabad. Németország példáját kell követni, amely a legerősebb eszközöktől se riadt vissza, hogy a most kialakulóban levő új világrend örjngő ellenségeit letörje. A magyar sz. ciáldemokráciának is a legkíméletlenebb fegyverhez kell nyulnia, hogy megakadályozza olyan idegen eszmék diadalmaskodását, amelyek saját hazájukban is csak kimondhatatlan szenvedést, a legfeketébb nyomort termeltek eddig. A magyar kommunisták fecéjje a rombolás, a magyar szociáldemokráciáé a léptetés. A magyar polgárság tudni fogja, hogy érdekei, szimpáiái afra az oldalra állítják, ahol nem romokra akarják fölepitni az új társadalmat. Kuba Bala tragédiája szomorú, szívbe markoló emberi sors, de nem is lehetett a végzetle annak más, aki a világrendet akarta megsemmisíteni.

Cseh-magyar bizottság Nagykanizsán. Megittuk, hogy Nagykanizsára bizottság érkezett, hogy a cseh katonaság kifizetését adósságait likvidálja. A bizottság, amely két magyar törzstiszten kívül *Dvorsak* Gyul. cseh alezredestől állott, tegnap befejezte munkáját. Megállapítást nyert, hogy a csehek nem hagytak hitra adósságokat, viszont a bankok is mind kiadták a 12-ik lövészedred betéteit. A Pilsenben állomásozó 48 ik ezred nem volt ilyen szerencsés. A forradalom kitörésekor a cseh kormány az őrszes magyar erredék bankbetéteit lefoglalta. A 48-ik gyalogezrednek így 174 000 korona követelése van Csehországgal szemben, amelyet most a bizottság tárgyalásainak befejeztével hamarosan ki is fogják adni.

Vallomás címmel két kedves műdall jelent meg Bard Ferenc kiadásában, Budapesten. Szerzői: Kondor Ferenc és Sirém Géza kanizsai származású emberek, akik műdallikkal Budapesten is szép sikert arattak. A két dal kedves és finom. Hangulatos meleg szívről tanuszkodó zenéje borongós, költői szöveget kísér. Olyan a két his dal, mint valami régi, velencei csipke: egy csendes hangfűgős akkord. — A kottát — amely Nagykanizsán is kapható — a közönség figyelmébe ajánljuk.

A kormánybizottság felhívása. A kormánybiztsi hivatal nap-nap után keresik fel a legkülönbözőbb, a kormánybiztsághoz egyáltalában nem tartozó ügyekkel. A leghibetlenebb kérelmekkel zaklatják az amugy is túlterhelt hivatal, amelynek idejét ezek az ügyek annyira igénybe veszik, hogy fontos ügyek elintézése késedelmet szenved. Különösen a vidékről vannak sokan olyanok, akiknek ügye egyáltalán nem esik a kormánybiztsi hatáskörébe. A kormánybiztsi hivatal tehát felkéri a közönséget, hogy kérelmeikkel és panaszaikkal ne a kormánybiztságot, hanem az illetékes hivatali keressék fel, mert a kormánybiztsóság sem tehet egyebet, mint illetékeség miatt a megfelelő forumhoz utasítja a kérelmezőket.

Luxusadó. A kormánybiztsos tegnap megkeresést intézett a várost tanácshoz, hogy készítsenek szabályrendeletet a kártyaadóról.

A terv szerint minden kártyapárti után 50 fillért kellene fizetni, ami állagos számitással 30—40000 koronának felelne meg. Az új adót természetesen csak helyeselni tudjuk, azonban vannak még egyéb források is, ehonnet igazságos uton jövedelemre lehetne szert a város. Ilyen adó nem lehetne a pezsgőadó is, amely, mint luxusadó az igazságosság elvének teljesen megfelel. Ugyancsak ilyenek a kocsiadó és a vigalmi adó is. Előbbit a luxuskocsik tulajdonosai, utóbbit a mulatságok, bálók rendezői fizetnék. Ezek mind igazságos adónevek, met nem az elsőrendű szükségleteket, hanem az élvezeti cikkeket sújják. Pénzre pedig igazán szüksége van a városnak, mert hisz egy évben csupán papírra kilencven ezer koronát költ a város.

Halálozás. Fűredi János városi levéltárnok neje tegnap délután 3 órakor 40 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. A közliiszetlemben álló városi tisztviselő liánt városzerte általános a részvétel.

A Haladás kulturális egyesület tegnap hangversenyt rendezett a Casino disztermében szép, főleg nőkből álló közönség jelenlétében. *Bogenriederné Pelcz* Luba műdalmi frappáns hatást váltottak ki. Éneke szívből jövő és szívhez szóló volt. *Jágerné Pelcz* Ida zongora játéka kiforrott és eredeti tehetségre vall; kézzeltechnikája briliáns, előadása eredeti. *Sternéck* Zsigmondot régen ismerjük. A zongorát és gordonkát egyaránt klasszikusan kezelte. *Dante Divina Comediájából* című kompozíciójára sokáig fog emlékezni mindenki, aki hallotta. A két *Saueremann* fivér méltóan illeszkedett a díszes műlethe. Még sokat szeretnénk írni a *Haladás* koncerijéről, de helyszűke miatt lehetlenség.

Hamis bemonádások. A Zilát a következő sorok közlésére kérték föl: A jótékony-ság iudószeke már néhány esetben észrevette, hogy egyes családok hamis adatokat mondanak be azért, hogy annál biztosabban kaphassanak segélyt. Katonának, rokkantnak jelentik be a családöt, ha nem volt is katoná. A gyermekek számát pedig többre mondják be, mint a mennyi tényleg van; a keresetet is eltagadják. A csaláfitaság azonban eddig még egyszer sem sikerült. Azaz amennyiben sikerült, az ilyeneket a bizottság kéréletlenül elutasította. Jó lesz ezt tudomásul venni azoknak, akik valóban segélyre szorulnak. Vegyék tekintetbe, hogy a bizottsági tagok oly nagy számban vannak és annyira ismerik a város lakosságát, hogy mindenkinek ismerik vagyoni és családi viszonyait. A segélyre szorulóknak sohase kopogtatnak hiába; a munkabíró dologtalanok pedig hiába nyujják a bizottság felé kezeiket.

A Világ nagymozgóban szombaton és vasárnap bemutatásra kerül *A sárarany* című 5 felvonásos dráma, melynek fő szerepét a világhírű művésznő: *Susanne Grandels* fogja játszani.

Zsebmetszés a kanizsai piacon. Szlavecs János Szentrokus utcai lakos tegnap délelőtt fel 11 óra tájban az egyik piaci huszék előtt áldogált, hogy zsirt vegyen. Amikor a fizetésre került a sor és pénzt elő akarta venni a vállán lógó tarisznyából; meglepelve vette észre, hogy az onnan elűnt. Amikor Szlavecs hazuról elindult, egy darab ezerkoronást, egy darab 100 koronást és két darab 20 koronást vett magához. Így összesen 1140 koronáját lopták el. Első iudtségében a melléte álló Bazsó János kiskanizsai lakost gyanusította meg a zsebmetszéssel, akit rögtön be is kísérték a rendőrségre; megmozdították, a pénzt azonban nem találta meg nála. A rendőrség megállapította azt is, hogy Bazsó nem adhatta át senkinek a pénzt s így Szlavecs gyanuja teljesen alaptalannak bizonyult. A rendőrség, amely más irányban folytatja a nyomozást, ezuton is figyelmezteti Kanizsa közönséget, hogy nagyobb összegű pénzt ne tarison magánál és ha már ez elkerülhetetlen, ne tarisznyában hordja azt.

Ellopott szálloda. Zseniális módon lopnak el ügyes szelhatások egy egész szállodát abban a remek deklatív drámában, melyet ma és holnap mutat be az Uránia-Phantomas sorozatában *Az ellopott szálloda* cím alatt.

A lakáshivataltól. A lakáshivataltól, mint mindig, most is nagyban folytak a munkák. A lakáskeresők száma napról-napra szaporodik. Különösen amióta az 5434 et Nagykanizsára is kiterjesztették, se szeri, se száma a lakásaspiránsoknak. A lakáshivatalt a napokban hirdelményt fog kiocsájtani, amelyben az öt és ötnél több szobás lakások bejelentését teszi kötelezővé. Mihelyt a jelentések megérkeznek, megkezdődik a felesleges lakrészek elrekvirá-lása, elsősorban azok számára, akiknek egyáltalán nincsen lakásuk.

Százhusz percentes lesz az idel pótdadó. A városi számvévoég nagyban dolgozik az 1919 évi költségvetés elkészítésén. A tavalyi évvel szemben a pótdadó jelentékenyen emelkedni fog. 1918-ban a pótdadó 83 százalékos volt, 1919 ben pedig 120 százalék lesz. Az adóalap, amely után a pótdadót kivetik, tavaly hatszáz ezer koroná volt, az idén pedig meg fogja közelíteni az egymillió koronát. Ez egyszerűen annyit jelent, hogy a nagykanizsai adófizetők az idén több mint egy fél millióval többet fognak pótdadó címen a város pénztárába befizetni, mint tavaly.

A földosztás törvénye címen néhány nap múlva megjelenik dr Erdély Jenő ismertetésében a földosztásról szóló néptörvény szövege és magyarázata az ahhoz tartozó miniszteri rendeletekkel együtt. A nagy és bonyolult törvény helyett könnyen érthető nyelven világos csoportosításban ismertetni a földosztással kapcsolatos tudnivalókat. A földosztás törvénye megrendelhető a „Műről van szó” szerkesztőségénél, Budapest IV., Kecskeméti u. 6. szám. Ara ajánlott bérmentes küldéssel 2 kor. 45 fillér.

Elveszett egy gránát fulbevaló. A Kinizsi utcától a Király utcáig. A becsületlen megtaláló kéri, hogy illó jutalom elnéében adja le Zalay Sz. órász üzletében, Király-utca 49 szám alatt.

A megszállók erőszakosságai.

Budapest, febr. 21. Illetékes helyről érkezett eddig meg nem erősített hír szerint a csehek tegnap Kassán nagy vérfürdőt rendeztek és sok sztrájkolót agyonlöttek.

Világos, febr. 21. A román gárdia tegnap Világoson is megkezdte működését. A lakosság védelmére Szegedről katonaság érkezett, amely megütöközött a román gárdával. Véres harc fejlődött ki, amelynek 20 halottja és 50 sebesültje van.

Pénteki tőzsde.

Budapest, február 21

Magyar Hitel 970, — Ösztrák Hiel 684, — Ösztrák-magyar államvasut 1038, — Leszámitoló Bank 817, — Hazai Bank 492, — Magyar Bank 713, — Rimamurányi 958, — Salgótarjáni 1030, — Közuti vasut 603, — Városi vasut — Urányi 900, — Fabank 810, — Jelzálog 520, — Ker. Bank 4500, — Schüek 385, — Gutmann 936, Szlavónia 890.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

Tisztelettel értesitem a husvásárló közönséget, hogy 5 évi harctéri szolgálat után hazatérve.

mészáros üzletemet f. hó 22-ikén, azaz szombaton megnyitom!

Kérem a husvásárló közönséget, szives pártfogásba engem részesíteni. Elsőrendű marha- és borjúus nálap kapható mindennap délelőtt piaci sámban és d. u. Király-utcai üzletemben. Patrics vendéglő átellenében. — Kiváló tisztelettel.

Kluger Simon, mészáros.

APRÓ HIRDETÉSEK

Leszerelt katona, gépész-kovács, uradalomban állást keres. Cím a kiadóhivatalban.

Egy jó házból való iskolázott leány uradalomban állást keres. Cím a kiadóhivatalban.

Egy jókarban levő Landauer kocsi eladó. Kiskanizsa, Szent Rókus-ut 35. sz. a.

Csengeri u. 34. szám alatt gyümölcs és veteményeskert felesleges eladó. 897

Ügyes, önállóan dolgozó kalapdíszítőnőt azonnali belépésre jó fizetéssel keres Horváthné Németh Mariska hivatalnok, Zalaegerszeg. 817

Egy okleveles tehenészgazda hosszú gyakorlattal, külső és belső gazdaságot értő, uradalomban állást keres. Markovics József Nemes-Sándorháza, u. p. Dúcsuszentlászló.

Két csinosan bútorozott szoba konyhaszhasználattal kerestetik március 1-ére házaspár részére. Cím a kiadóhivatalban.

Egy intelligens iparossegéd keres különbejárta bútorozott lakást március 1-ére. Megkeresést a Zala könyvnyomdába kérek „Typographus” jellegére. (Fő-ut.)

Az összes hadirokkantak

alk segélyért 1918. december 1-től jelentkeztek a városház II. em. 32. alatt, tartoznak a katonaságtól kapott rokkant igazolványukat 1919. február 25-ig bemutatni a városház II. em. 32. alatt, mert ellen esetben segélyük nem fizethető.

Kisfaludy.

VILÁG nagy mozgó-színház

Szarkas Szálló. Telefon 74

Szombaton, vasárnap. Febr. 22. és 23.

Sassane Grandaus a világ legnagyobb művésznője fellépéssel

Asárarany

Dráma az életből 5 felvonásban.

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 óraker.
Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 óraker.

URANIA mozgóképpalota

Köszvényi-u. 4. Telefon 200

Szombalon, vasárnap. Febr. 22. és 23.

Szenzációs detektív attrakció!

Az ellopott széloda

Phantom.

És a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 óraker.
Vasár- és ünnepen: 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 óraker.

Könyvek :: Folyóiratok :: Zeneművek

FISCHEL Fülöp Fia

könyv- és papírhatalnok
BALYANISZA (Türesház jobb.)

Irodaszerek, üzletikönyvek, papírok
hangszerek, disz-művek, játéktárgyak

MEGHIVÁS.

A Dél-zalai Takarékpénztár Részvénytársaság

1919-ik évi március 9-ik napján délelőtt 10 óraker Nagykanizsán saját helyiségében tartja

XLIX. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja

Kelt Nagykanizsán, 1919. február hó 10-én.

Az Igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT:

- Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések az üzlet eredményéről, az 1918. évi számadások előterjesztése — ezek alapján a mérleg végmegállapítása, a számadók felmentése és a mutatkozó nyereség felosztása iránti határozat.
- A társaság hivatalos közlönyének az 1919-ik üzleti évre leendő kijelölése.
- A megbízatásuk lejártá következtében az igazgatóságból kilépő elnök, alelnök, dr. Kiss István, Ledetsky Ernő és Löwenstein Emil helyett, elnök, alelnök és 3 igazgatósági tagnak 3 évre, úgy 3 felügyelő-bizottsági tagnak 1 évre való megválasztása.
- Netáni indítványok.

Az alapszabályok 10. §-a értelmében azon részvényes bír szavazati joggal, ki legalább 5 nappal a közgyűlést megelőzőleg oly részvényt — esetleg részvényi helyettesítést — mutat fel az infuzatnál, mely legalább 3 hónappal a közgyűlést megelőzőleg iratott nevére.

A részvény felmutatásáról elismervény adatik, mely a közgyűlésen való részvételre igazolásul szolgál.

Vagyon

Mérleg 1918. évről

Teher

	Összeg				Összeg			
	10 frankos cs. ktr. arany	Korona	szét		10 frankos cs. ktr. arany	Korona	szét	
Pénztári készlet	4	249533	31	Részvénytőke		1500000		
Pénzügyintézetnél előhelyezett tőke		1577547		Tartalékalap*)		643680	32	
Osztak-Magyar Bank giro		3029	86	Értékpapír aránylag különböző tartalék		60000		
Magyar postatakarékpénztár		59369	83	Adótartalék**)		44524	14	
Jelzálogi kölcsönök	363	385455	77	Nyugdíjalap		100000		
Törlesztéses jelzálogi kölcsönök		1529713	57	Tiszti nyugdíjalap		91857	73	
Kasszai kölcsönök		475		Devizák	1340	9977692	45	
Váltak		305648	73	Devizák kamatadó		15081	16	
Intésketi bar		250000		Devizák		29442	39	
Osztak-Magyar Bank pénztárjegy		500900		Előre felvett kamatok		26184	14	
Értékpapírok		7822895		Arányok és frankok	332	14146	97	
Értékpapírok függő kamatai		106547	45	Hitelek		203455	45	
Pénzügyintézetnél előhelyezett tőke betétes		12600		Eperjesy Sándor iskolalapítvány		10000		
Kintlevő kamatok	2	40612	21	Arvahalap		49204	05	
Arányok és frankok	814			Színházalap		20399	22	
Adósság		187281	05	Katonatiszti akadémiai alap		14265	08	
				Napibiztosítási és felügyelő-bizottsági díj		4400		
				Fel nem vett osztalék		185		
				Nyereség				
				átthozat 1917. évről	14884 K 70 f			
				1918. évi nyer.	3018 fr. 1 # 212005 K 98 f	33	1	
						226890	68	
	365	1342	13031408	78				
					365	1342	13031408	78

*) A folyó évi nyereségből kiegészítve 60000 koronára.
75000

Kelt Nagykanizsán, 1918. évi december hó 31-én.

Dr. Bentzik Ferenc s. k. igazg. elnök
Bettlheim Aladár s. k. igazg. tag
Ledetsky Ernő s. k. igazg. tag
Bogenrieder József s. k. igazg. tag
Löwenstein Emil s. k. igazg. tag
Eperjesy Gábor s. k. igazg. tag
Falcs Lajos s. k. igazg. tag
Rothschild Samu s. k. igazg. tag
Grünhut Alfréd s. k. igazg. tag
Sanvöber József s. k. igazg. tag
Reinits József s. k. igazg. tag
Dr. Kiss István s. k. igazg. tag
Dr. Szabó Zsigmond s. k. igazg. tag
Halpén Mór s. k. felügy. biz. tag
Mingar József s. k. felügy. biz. tag
Löwe Adolf s. k. felügy. biz. tag

Ezen szármérleget mérleg és egyéb üzleti könyvekkel összehasonlítottuk és mindenben meggyőződünk találtuk.

Kelt Nagykanizsán, 1919. évi február hó 12-én.

Kezesség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut. 4.

Zala Nyomdavidőlye

Fő-ut. 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap kora reggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva, vagy posta szétküldéssel:

Egész évre K 90.—

Félévre „ 45.—

Negyedévre „ 22.50

Egy óra . . . 7.50

Egyes szám ára 30 f.

Szerkesztői és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfoglalónos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magánközleményeket díjzabás szerint vesszük fel a kiadóhivatal.

A leszerelt katonák tüntetése

Szabadszervezetük vezetőségét letartóztatták.

Budapest, febr. 22. A rendőrség az éjszaka letartóztatta a leszerelt katonák, tartalékos altisztek és népfelkeltők szabadszervezetének egész végrehajtó bizottságát. A letartóztatás belügyminiszteri felhatalmazással azért történt, mert a végrehajtó bizottság vette át a kommunista párt vezetését az elfogott vezérek helyett. Az egyesület délelőttre a Vigadóba közgyűlésre hívta össze tagjait, amelyre 10 órára már körülbelül 5000 ember gyűlt egybe. A rendőrség minden intézkedést megiet a rend fenntartására. A leszerelt katonák, miután kaidőttségük hiába jártak a főkapitányságon vezérek szabadonbocsátása érdekében, megkezdtek a gyűlést. Király Aladár azzal kezdte beszédét, hogy akik a Népszavát megámadták, meghamisították a szociáldemokrata programot. Óriási zaj tört ki erre, ugy hogy Király kénytelen volt letűlni. Közben megkezdtek a főkapitányságról a küldöttség és beszámolt a vezérek letartóztatásáról. Iszonyu lármával és „pfi” — „levele” kiáltásokkal fogadták a bejelentést. A küldöttség vezetője arra való tekintettel, hogy az utcán nagyon puskaporos a hangulat, a további „munkával” pedig magukra zudítanak a veszedelmet, felkérte a jelenlevőket, hogy csendben oszoljanak szét, előbb azonban válasszanak egy száz tagu végrehajtó bizottságot, amely megállapítaná, hogy nem voltak-e a szervezetben árulók, akik a vezetőket kiszolgáltatták a rendőrségnek. Az egyesület titkára ezután kijelentette, hogy az országban mindaddig nem lesz rend, amíg a leszerelt katonák jogos kívánságait nem teljesítik. Első kívánságuk azonban az, hogy a vezetőséget azonnal bocsássák szabadon. Ezután megválasztották a végrehajtó bizottságot, majd elindultak valamennyien a főkapitányság felé, ahol katonai és rendőri kordon zárta el előtűk az utat. A főkapitányság épületeinek ablakán gépfegyvereket helyeztek el, a Lánch dat pedig erős katonai kordon zárta el. A rendőrkordon előtt a tömeg megállt, majd Jánosy rendőrfelügyelő felszólítására kisebb küldöttséget választottak, amely a főkapitányhoz ment, hogy a vezetőség szabadonbocsátását kérik. A főkapitány a küldöttség kérésére válaszolva kijelentette, hogy a vezetőség ügyében soron kívül lefolytatja a vizsgálatot és ha ártatlanságuk kiderül, azonnal szabadlábra helyezi őket; hozzájárul ahhoz, hogy a szervezet két tagja jelenlegyen a kihallgatásokon. A küldöttség szónokai tiltakoztak az ellen, hogy kommunistáknak hívják őket. Ezután Dénes Pál a szociáldemokrata párt kiküldöttje figyelmeztette őket, hogy ne szervezkedjenek külön, hanem menjenek a szakszervezetekbe, ha munkát és bűdögulást keresnek. A küldöttség elávozása után a főkapitányság előtt várakozó tömeg is békésen szétoszlott.

Hadiállapot Oroszországal.

Rotterdam, febr. 22. A Daily Mail péntek esti jelentése szerint a moszkvai szovjetkormány február 17 én egyhanguan kimondta a brazíliovszki békeszerződés érvénytelenségét. A moszkvai kormány e naptól kezdve a szerződés hatalmakkal szemben háborus állapotban levőknek tekinti magát.

Andrássy nyilatkozik.

„Az ellenforradalmat helytelenítem.”

Bern, febr. 22. Andrássy Gyula M. T. I.-át a következők közlésére hatalmazta fel:

— Mialatt külföldön Magyarország területi épségeért munkodom, a magyar kormány berni félhivatalosa éles személyi támadást intéz ellenem. Tiltakozom ezen eljárás ellen, mert nem nekem, hanem a magyar ügynek árt. — Ha a támogatók szervező körökét az ellenforradalomtól való félelem vezérli, erre megjegyzem, hogy az ellenforradalmat helytelenítem, erre nem gondolok és azt legkevésbé Svájcban szervezném. Ha majd kötelességem hív, otthon felveszem a politikai harcot, — amelynek célja a demokrácia és a szociális haladás. Ha a nemzeti dönt a maga sorsáról, ezt a döntést, bármilyen irányú legyen is, minden terror nélkül el fogom fogadni. De az erőszak homokra épít és depraválja a nemzetet, amelynek bátorságra, nemzeti önértzetre és a szabadság szellemére van szüksége, ha a súlyos viszonyok közt meg akarja állni helyét.

Minisztertanács.

Budapest, febr. 22. Félhivatalosan jelentik: A mai minisztertanács elfogadta az ellenforradalmárok rendőri őrizetbevételéről szóló néptörvényt, amely holnap lép életbe. A minisztertanács elhatározta, hogy március 15-ét a köztársaság nemzeti ünnepévé avatja.

Bajorország — szovjetköztársaság.

Münchenben helyreállott a rend?

München, febr. 22. Münchenben spartakus-boiszeviki kormány alakult. Minden szerkesztőséget megszállították. Az utóakon autók száguldanak vörös zászlókkal, a következő felirással: „Bosszu Eisnerért”. A forradalmi munkatársak kihirdette a proletárdiktatúrát, azonban a csonka kormány is együtt van, amely este minisztertanácsot tartott. Plakátokon szólítottak fel mindenkit, hogy aki fegyvert akar, menjen a fegyverraktárba. A végrehajtóbizottság élén Doppler — Levin áll. A tanácsok kongresszusát Münchenbe összehívták.

München, febr. 22. A birodalmi kormány kijelentette Weimarban, hogy nem ismeri el a bajor szovjetköztársaságot. Mivel a helyzet mindjobban kiélesedik, a német birodalmi kormány, ha a kerekasztal nem kerekedik felül, rendcsináló csapatokat küld Bajorországba. Németország beláthatatlan események előtt áll. A bajor tanácsköztársaság elnökevé Simont, a katonatanács fűjgát nevezték ki.

München, febr. 22. (Hivatalos.) Scheideman miniszterelnök a nemzetgyűlésen úgy nyilatkozott, hogy Münchenben polgárháború tört ki. Ez az állítás alaptalan. Münchenben kormánycsapatok tartják megszállva az — újságok helyiségeit, hogy azokat a pusztlusoktól megóvják. A müncheni munkásság három napi sztrájkot proklamált, de teljesen nyugodtan viselkedik és hétfőn utból megkezdte a munkát. A rendezárokat halállal büntetik. A bankokat és a nagyvállalatokat köztársasági védőrség őrzi. Ma délelőtt az új végrehajtó tanács és a minisztertanács közös ülését tartott, amelyen a

kormány újalakításáról tárgyaltak. A lakóság a legutóbbi napok eseményei következtében nagyon izgatott, gyűléseket tartanak, azonban zavargások és erőszakosságok sehol nem történtek.

A Ruhr vidékén véget ért a spartakus forradalom.

Berlin, febr. 22. A Ruhr vidékén a spartakus forradalom véget ért, miután a főparancsnokság által megszabott következő feltételeket a spartakusok elfogadták: 1. A munkáscsapatok azonnal kivonulnak Botropból, amelyet kormánycsapatok szállnak meg. 2. Az ágyukat használható állapotban hátra kell hagyni. 3. Valamennyi fogoly február 22-én kiadandó, minden erőszakosság megszüntendő, a sajtószabadság helyreállítandó. A fegyverek átadását azonnal meg kell kezdeni. Ezzel szemben a kormánycsapatokat február hó 25-éig visszavonják a Ruhr vidékéről, a főparancsnokság pedig kötelezi magát, hogy a kormánynál minden lehető elkövet, hogy a zendülők büntetésben ne részesüljenek.

A megszállók erőszakosságai

Román kegyetlenkedések Háromszék megyében.

Budapest, febr. 22. Király Aladárt Háromszék megye kormánybiztosa, akit a románok internálni akartak, elmenekült Erdélyből és jelentést tett a belügyminiszternek a román atrocitásokról. Elmondotta, hogy a berecki jezszyt és bírói végigvesztyzték a falun. Az embereket hideg vízbe állítják és drótkéssel véresre dörzsölik. A kormánybiztos 280 hasonló atrocitást jelentett be.

Sztrájkolnak a román nyomdászok.

Budapest, febr. 22. A nagyszabedű román kormány hivatalos lapja, a Romanul ma nem jelenhetett meg mert a magyar köztársaságot gyalázó lap szedését a kizárólag román ajku szedők megtagadták. A lap főszerkesztője elmenekült.

Temesmegye szerb uralom alatt.

Zagreb, febr. 22. A szerb kormány átvette Temes megye és Temesvár igazgatását. A magyar és német nemzeti tanácsokat feloszlatták.

Békekonferencia.

Erdély sorsát a legfőbb haditanács dönti el.

Páris, febr. 22. (Hivatalos.) A szövetséges és társult hatalmak miniszterei ma déliben Pichon külügyminiszter elnökelete alatt értekezletre gyűltek össze, amelyen különböző kérdéseket vitáltak meg. A románok és az erdélyi magyarok közt lét-sítendő közbenső zónának kérdését a versaillesi legfőbb haditanácshoz visszautasították. A szövetségesek elismerték a lengyel kormányt a lengyel országgyűlés határozata alapján, amely a lengyel minisztereket hivatalában megerősíti. — A Chicago Tribunenak viszont azt jelentik, hogy a szövetségesek legfőbb haditanácsa elhatározta az erdélyi semleges zóna felállítását.

Kanizsa munkássága az ellenforradalom ellen.

Demonstráló gyűlés az Erzsébetterén. — A nagykanizsai nyomdászszakszervezet határozata.

Nagykanizsa, február 22.

A főváros szervezett munkássága tegnap egy napos általános sztrájkjal tüntetett úgy a jobb, mint a baloldaltól fenyegető ellenforradalmi kísérletekkel szemben. A nagykanizsai szociáldemokrata munkásság azzal fejezte ki szolidaritását Budapesti szervezett munkásságának demonstrációjával szemben, hogy ma délelőtti nagy tüntető gyűlést rendez, amelyen tiltakozik minden reakciós és ellenforradalmi áramlattal szemben. A szociáldemokrata párt a következő röpiratot bocsátotta ki:

Munkások! Polgárok! Asszonyok!

A reakciós zsarnokoknak fáj, hogy joghoz jutott a dolgozó nép. Tiltokban szövelkednek az ellenforradalmárok, megfizetett bérenceik félre akarják vezetni a kisgazdákat azzal, hogy a forradalmi szociáldemokrata párt teszi tönkre az országot. Arról azonban hallgattak, hogy kik csinálták a háborút és kik tették tönkre az országot. Tiltakozunk minden reakciós áramlat ellen, miert is folyó hó 23-án, vasárnap délelőtti 11 órakor az Erzsébetterén demonstráló gyűlést tartunk. Elvtársak! Polgárok! Ott legyetek, hogy hatalmas tiltakozásunkkal elnémissük az ellenforradalmat. Lljen a szociáldemokrácia.

Az ellenforradalmi kísérletekkel szemben akciós lépést a nagykanizsai nyomdászszakszervezet is és országos jelentőségű határozatot hozott. A nagykanizsai nyomdászszervezet 20-án gyűlést tartott és foglalkozott a forradalom vívmányai ellen indított orvítamadásokkal. Megállapították, hogy a vidéki sajtóban nap-nap után jelennek meg a legvadabb, a forradalom vívmányai ellen ígató cikkek és hogy nekik, mint a sajtó munkásainak kötelességük, hogy ezeket az ellenforradalmi törekvéseket elhallgattassák. — A szakszervezet a következő határozatot hozta:

A nagykanizsai nyomdászszakszervezet átiratban értesíti a helybeli lapok kiadóit, hogy a jövőben bármilyen, a forradalom vívmányai ellen irányuló nyílt vagy burkolt támadású cikkek, valamint röpiratok kiszédését megtagadják és a lap, illetve ilyen tartalmú röpcédulák kinyomását megakadályozzák. Felkérlik a helybeli újságírókat, hogy az ilyen cikkek megírását, ha erre a lapkiadók fel is kéri őket, tagadják meg.

A határozatról a szakszervezet már értesítette is a kanizsai lapkiadókat. Ezenkívül elhatározta a nagykanizsai nyomdászszervezet, hogy átiratban hasonló állásfoglalásra kéri fel az egész ország nyomdászszárait.

A nagyjelentőségű határozatról megkérdeztük a kanizsai nyomdászszervezet vezetőségének véleményét, amely a következő:

A február 20-iki gyűlésünkön behatóan foglalkoztunk az általános politikai helyzettel és megdöbbenve állapítottuk meg, hogy különösen a vidéki lapok egy része nyíltan az ellenforradalom szolgálatába szegődött. Határozatunkban az a cél lebegett szemünk előtt, hogy az ellenforradalmat gyökerében fojtsuk el. Szerintünk ez az egyedüli módja annak, hogy a forradalom vívmányait hatályosan védjük meg minden alattomos támadással szemben. Eppen ezért kétségtelenné tartjuk, hogy az ország minden nyomdászszakszervezete habozás nélkül csatlakozni fog akciónkhoz.

A budapesti nyílt és vidéki láppangó események fájalmas és tragikus lezárásában a kanizsai szociáldemokrácia talpraállását mindenkinek örömmel kell üdvözölnie, aki izzó hittel hisz a forradalomban, aki a forradalomtól várja a nagy népmozgalmat, aki a felszabadulása után a lelki, gazdasági és társadalmi felszabadulást is, akinek drága és becses, amit eddig a forradalom már megfizetett és azok a csodálatos ígéretek,

amiket még méhében rejt. A vidék dolgozó népének egysége Budapesttel biztosítani fogja a forradalom vívmányait.

Lukovich József

Internálják az ellenforradalmárokat.

Budapest, febr. 22. Illetékes helyről közlik: A kormány elhatározta, hogy néptörvényt hoz a forradalom vívmányainak biztosítására azok ellen, akik a népköztársaság ellen vétnek és akik a közrend és közbiztonság szempontjából aggályos magatartást tanúsítanak. A törvény felhatalmazza a népkormányt, hogy ezeket az embereket internálhassa. Az internálásnak kétféle módja lesz: vagy rendőri felügyelet alá helyezik őket és ez esetben a részükre kijelölt községből nem távoznak, — vagy szigorú őrizet alatt tartják őket, úgy, hogy a részükre kijelölt épületet nem hagyhatják el. A kormány e kérdéssel a mai minisztertanácsban foglalkozik.

Hadifoglyaink hozzátartozóinak.

Részben január és február hónapokban végzett személyes utánjárásom, részben pedig ez ügyben folytatott írásbeli megkereséseim alapján az alábbiakban van szerencsém az érdeklődő közönséget hadifoglyaink sorsára vonatkozólag értesíteni:

A magyar hadügyminiszterium hadifogoly ügyosztályánál a f. évben két ízben sürgettem meg személyesen hadifoglyaink ügyét. Az ügyosztályban azon hiteltartást nyertem, hogy hadifoglyaink hazaszállíttatása érdekében mindent e követ a kormány. Ugyanezen biztatás csillámlik ki a hadügyminiszteriumnak tegnapi, 19 én hoztam érkezett 22208/55—900 sz. leveléből, melyet teljes szövegében leközölök:

Folyó évi január hó 16-ról kelt beadványára értesítem, hogy a hadifoglyok hazaszállíttatását illetőleg tárgyalások vannak folyamatban és minden lehető megteszünk, hogy mielőbb hazajöhessenek. Sajnos a hazáhozatal nem a kormánytól függ, hanem az antanttól s annak beleegyezése nélkül nem történhetik a nagy tömegbeni hazaszállíttatás. Mint az újságközleményekből láthatja, Oroszországból állandóan jönnek kisebb szállítmányok és Olaszországból is küldik a rakományokat. A postai közlekedés Szibériával Olasz-, Francia- és Angolországgal, mint az újságokból olvashatja, már régen megindult. Szovjet-Oroszországgal az ottani viszonyok miatt lehetetlen a rendes postaforgalom. A Szerbiával való levelezés iránt is történt intézkedés, de válasz még nem érkezett. Különben a posta is nem történik, hanem az ellenséges országok beleegyezésétől függ, mert ha azok meg nem engedik, mi nem kényszeríthetjük őket. A hadifoglyoknak címzett levelezőlapokat továbbítás végett a Vörös Kereszt Egylet Tudósító és Gyámoltató Irodájához (Budapest, V. Nagykoron utcá 13. sz.) lessék elküldeni.

Ugyancsak írásbeli megkeresést intéztam az oroszországi és szibériai hadifoglyok hozzátartozóinak egyesületéhez, mely Budapesten, Andrassy ut 8. sz. alatt székel. Nevezett egyesület pedig az alábbi sorokat intézte hozzám válaszképpen:

Igen tisztelt Úram!

Egyesületünk főcélja oroszországi és szibériai hadifoglyaink segítése és hazaszállíttatásuk sürgetése és előkészítése. A legfőbb munka itt természetesen a kormányon és más hivatalos körök feladata; a mi dolgunk a kérdés felzárkózott tartása, munkára serkentés, bizonyos mértékű ellenőrzése annak, hogy mi történik foglyaink érdekében. Választmányi ülésinken részvesz a Vörös Kereszt, a hadügyminiszterium és az egyes kormányon lévő pártok delegátusai, úgy hogy mindenről első kézből kapjuk az információkat. A külföldi missziókba elment egy-egy kiküldöttnök és így az ő tevékenységéről is tájékozottak vagyunk. A kormány anyagilag a legmegnyugtatóbb intézkedéseket tette foglyaink érdekében és alkalmunk van róla meggyőződni, hogy erkölcsi támogatása is a miénk.

Már az újságokból is értesülhet. És azt hogy a legutóbbi időkben sokkal élevesebben az érdeklődés, sokkal több történi a sajtó oldalunkról a hadifogoly ügyben, mint amikor azelőtt. Ha már eddig is nem kaptak hazai foglyainkat, annak kizárólag az ellenfelellátása az oka. Eppen most indult az Egyesület külföldi propagandát ennek az ellenállásnak a megőrsére.

Mind eme közleményekből meggyőződhetik az érdeklődő közönség, hogy úgy a kormány, valamint az e célra alakult egyesület állandóan szönyegen tartják a hadifoglyaink sorsának enyhítésére és mielőbb leendő hazaszállíttatására irányuló törekvés fontos kérdését s ha mégsem értek el eddig teljes eredményt, azt csupán a még mindig súlyos külpolitikai helyzet magyarázza meg.

Nagy Lajos,
áll. tanár.

HIREK.

1919	NAPTÁR.
február	Róm. kath. Hatvanad vas. Pün. Dam. Gör. kei. (február 10.) Háltavas. Jéz. Szab. 23.
23	nap. kei. reggel 6 óra 36 per. kor, nyugvást délután 5 óra 32 per. A hóle. kei. éjtel 1 óra. 37 per. kor, nyugvást délelőtti 10 óra 23 per.
Vasárnap	

Ma az önkéntes polgárorség II. csoportja tart szolgálatot.

Kun Bélától

emeri részvétünk meg nem vonhatjuk, de személye iránt antipátiával vs viseltetünk, mint az eszmék fanatikusa volt, de ezek az eszmék közveszélyesek voltak, amelyeknek apostolát harcosait minden eszközzel el kell hallgattatni, akcióképtelenné kell tenni. De csak törvényes eszközökkel. Kun Béla bíró és nagy volt. Talán a legnagyobb az emberi bűnök közül, mert pusztulást, halált hirdetett céljai eléréséhez s világrendet akarta megsemmisíteni. Ez ilyen nagy bűne talán a megkötözés, karóbaakasztás, bitó sem elég nagy büntetés. S ha azon, am Kun Béla érte, megfőtözünk, megbörtözünk, azért van, mert a megfőtözést nem azok esközölték, akik erre hivatva vannak. Kun Béla bíróság nem ítélte el, Kun Bélát a rendőri lincseltek félholtra. Értjük és méltányoljuk a rendőrség hihetetlen elkeseredését is, mert hiszen a kommunisták több rendőrtársukat gyilkolták meg. A rendőrségnek a személyes bosszuvágy fölül kell emelkednie mégis s nem szabad a törvény rendes utának elébe vágni. A rendőri egy személyben vizsgálóbíró, illető bíró, bakó nem lehet. Ez épp olyan veszedelmes lenne a közredek, mint a kommunista eszmék diadalmaskodása. Hisszük, hogy a pénteki eset nem fog többé megisméllődni.

A kormánybiztoságról. Annak idején megirtuk, hogy Sneff kormánybiztos dr. Kaufmann Lajos városi aljegyzőt bízták meg a kormánybiztoság titkári teendőinek ellátásával. A belügyminiszter 1844—eln. sz. rendeletében most arról értesíti a kormánybiztos, hogy dr. Kaufmann Lajosnak a kormánybiztos titkári teendőik ellátásával való ideiglenes megbízása ellen észrevételt nem tett és részere megbízatása tartamára évi 1000 korona tiszteletdíjat engedélyez.

A közönség köréből. A Zala-t a közvelekedő sorok közlésére kérték föl: Nagykanizsa közönségétől régen megszoztuk, hogy mielőtt törődik, csak a saját dolgaival nem. De ugyilátszik most már az a kis törődés is beveszt a közönségből, ami eddig felve pisálást benne. Nincs olyan mozgalom, amelyet támogatna. Egész csomag szép intenciójú akció indul, de mindig megtörik a közönség indolenciáján. A rokkantak egyesülete felhívta a város tehető polgárait, hogy mint pártoló tagok lépjenek be az egyesületbe és ezen az úton segítsenek a rokkantak szomorú helyzetén. Nem akadt egyetlen jelentkező sem, pedig a felhívás már hónapokkal ezelőtt kiment és nem tudjuk elhinni, hogy a városnak ne legyen egyetlen polgára sem, aki ezer koronát nélkülözni tudna. — Más eset: Győhírt indított

APRÓ HIRDETÉSEK

Gyermektelen, józan házaspár házmes-
ternek kerestetik. Hadirokkant eljnyben része-
sül. — Cim a kiadóhivatalban. 844

Leszerelt katona, gépész-kovács ur-
dalomban állást keres. Cim a kiadóhivatalban.

Egy jó házból való iskolás leány ur-
családnál teljes ellátást nyerhet. — Cim a
kiadóhivatalban. 832

**Úgyes, önállóan dolgozó kalapdíszítő-
nőt** azonnali belépésre jó fizetéssel keres
Horváthné Németh Mariska divatárusnő,
Zalaegerszegen. 817

Két csinosan butorozott szoba konyha-
használattal kerestetik március 1-ére házaspár
részére. Cim a kiadóhivatalban.

Egy intelligens iparossegéd keres kü-
lönbejáratu butorozott szobát március 1-ére.
Megkeresést a Zala könyvnyomdába kérek
„Typographus” jeligére. (Fő-ut.)

Hindenes kocsis teljes ellátással
kerestetik. Cim a kiadóban.

Egy lőerőre készült

széna-szalma prés

Folyó hó 26-án délután 3 órakor a volt
honvéd lakmányában arverés után a leg-
többet ígérőnek el fog adni.

20 magyar gyalogezred
közvetkezési bizottsága.

VILÁG nagy mozgó-színház

Szarvas Szálló, Telefon 74

Február 24., 25. és 26-án. Hétfőn, kedden és szerdán

A magyar Aransorozat 20. képe

Alraune

Hans Heinz-Ewers világhírű regénye 5 felv.

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor.
Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órakor.

URANIA mozgóképvilág

Kunguyt-s. & Tolson

Hétfőn, február 24-én kerül bemutatásra

csak egy nap

Sorsok és emberek

dráma 4 felvonásban. Főszereplő a világhírű berlini művész: **Gilda Langer.**

És a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor.
Vasár- és ünnepen: 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

Hirdetések

felvétetnek

a Zala kiadóhivatalában

MEGHIVÁS.

A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán XXII. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

1919. évi március hó 9-én délelőtt 11 órakor, saját helyiségében tartja meg,

melvre a t. cz. részvényeseket tisztelettel meghívja

az IGAZGATÓSÁG

A KÖZGYÜLÉS TÁRGYAI:

1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági je
 2. Az 1918. évi számadások előterjesztés
 3. Az alapszabályok 5. §-a értelmében
 4. Az alapszabályok 6., 12., 14., 20., 21.
 5. A tisztviselői nyugdíjszabályzat mód
 6. Alelnök és egy igazgatósági tagnak 2
- Kelt Nagykanizsán, 1919. február 8-án.

Jegyzet: Az alapszabályok 13. §-a szerint szavazatfűzés esetén az ügyvezetésnek a közgyűlés napját megelőzőleg iratok a nevükre.
A részvények felmutatásáról elismervény adatok, mely igazolásul szolgál a közgyűlésen való részvételre.
Az eredeti számadások és igazgatósági jelentés az üzleti órák alatt az intézet helyiségében betekintheők.

Vagyon

MÉRLEG-SZÁMLA

Teher

	ÖSSZE			ÖSSZE	
	Korona	Fillér		Korona	Fillér
Pénzkészlet	303.670	32	Részvénytőke	1.000.000	—
Oszták-Magyar bank giro számla	73.881	39	Tartalékalap*	600.000	—
Postatakarékpénztár	2.738	59	Külön tartalékalap** (értékpapír árfolyamvesz-		
Más intézeteknél elhelyezett tőkek	4.205.571	25	teség felezésére)	100.000	—
Adósok	408.338	51	Nyugdíjalap	152.619	26
Váltók	583.389	—	Betétek takarékpénztári könyvre és folyószámlára	11.789.754	35
Jelzálogkölcsonők	1.685.432	02	Hitelezők	224.024	98
Nagykanizsai Kefegyár Frank és Társa betéti			Átruházott jelzálogkölcsonők	53.379	64
társasági részesedés	100.000	—	Fel nem vett osztalékok	2.970	—
Értékpapírok	6.483.412	70	Átmeneti kamatok (1919. évre)	60.697	30
Értékpapírok függő kamatai	34.948	17	Nyereség: { mult évi áthozat K 275.985-08		
Ingtatlanok: { saját ház (Szarvas szálloda) K 282.566-84			{ folyó évi tiszta nyereség 131.800-18	407.785	26
{ parcellázás céljából K 207.583-22					
Kintlevő kamatok	19.698	78			
	14.391.230	79		14.391.230	79

* Az idei hozzáadással 615 000 koronára emelkedik

** Az idei hozzáadással 275 000 koronára emelkedik.

Kelt Nagykanizsán, 1918. évi december hó 31-én.

Vizlendvay Sándor s. k.
elnök.

Knortzer György s. k.
igazgató.

Kleinfeld Ignác s. k.
felügyelő.

Horváth János s. k.
igazg. tag.

Dr. Koller István s. k.
igazg. tag.

Sebestyén Géza s. k.
igazg. tag.

Sommer Ignác s. k.
igazg. tag.

Soós Pongrácz s. k.
igazg. tag.

Schwarz Gusztáv s. k.
igazg. tag.

Dr. Szigethy Károly s. k.
igazg. tag.

Weisz Tivadar s. k.
igazg. tag.

Zerkowitz Lajos s. k.
igazg. tag.

Jelen mérleget a bemutatott fő- és mellékkönyvekkel teljesen megegyezően találtuk.

Kelt Nagykanizsán, 1919. évi február hó 15-én.

Dr. Plihal Viktor s. k.
felügy. biz. elnök.

Fischer Sándor s. k.
felügy. biz. tag.

Labor Arnold s. k.
felügy. biz. tag.

Nyomatott: a „ZALA” nyomda és hírlapkiadó vállalatnál Nagykanizsán.

Igazgató: BALOG OSZKÁR.

Előfizetés és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdával

Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennapkorreggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva, vagy posta szétküldéssel:

Egész évre K 90—

Félévre „ 45—

Negyedévre „ 22.50

Egy óra „ 7.50

Egyes szám ára 30 f.

Szerkesztői és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magánközleményeket díjszabás szerint veszi fel a kiadóhivatal.

Muraközt kiűritik a jugoszlávok?

A magyar kormány átírta az antánthoz. — Pécselt 15.000 munkás sztrájkol.

Budapest, febr. 24. A kormány tudomására jutott, hogy a Muraköz lakossága elégedetlen a horvát csapatokkal. Emiatt a magyar kormány intézkedést tett arra nézve, hogy a jugoszlávok vonuljanak vissza a demarkációs vonal mögé és őrítsék ki a Muraközt. A kormány átíratot intézett az antánthoz, amelyben utal arra, hogy a fegyverszünet megkötése alkalmával a demarkációs vonalat a Dráva vonalán állapították meg.

Pécselt is kitört a sztrájk.

Zagreb, febr. 24. Pécselt tegnap kitört az általános sztrájk. Részletek hiányzanak.

Kaposvár, febr. 24. Pécs városra teljesen el van zárva az ország többi részétől, de az ottani munkásságnak a szerb cenzura ellenére is sikerült táviratokat eljuttatni a kaposvári szociáldemokrata párthoz. Az első táviratban értesítik a kaposvári munkásságot, hogy Pécselt megszárlás folyik és a szerbek sok tuszt hurcolnak el a városból. A második távirat így szól:

— Elvtársak! Szembe akarunk szállni a szerb csapatokkal, merj nem teljesítették kívánságainkat. Osatlakozzatok hozzánk. Segítségetekre várunk.

A harmadik távirat szövege ez:

— Kérjétek meg a budapesti igazgatóságot, értesítse Levkovics Erzsébetet (lakik: Budapest, Albrecht-ut 5), hogy fivérért 48 társával együtt elhurcolták a városból.

Kaposvár, febr. 24. Kerülő uton jelentik Pécsről: Pécselt 15.000 munkás sztrájkol. A munkások 48 óras ultimátumot terjesztettek elő a szerb parancsnoknak. A válasz szombaton délelőtt járt le és a szociáldemokrata párt 37 megbízottja dr. Hajdu Gyula vezetésével elment a szerb parancsnokhoz a válaszáért. A parancsnok valamennyiüket letartóztatta és internálta: Pécs lakossága ezért van nagyon elkeseredve.

Pécs lakossága lefegyverezte a szerbeket?

Kaposvár, febr. 24. Pécsről kerülő uton jelentik, hogy a városban óriási megszárlás folyik. Hegyi István kaposvári állomásfőnök táviratot vett fel Pécsről, amelyben Pécs lakossága a kaposvári katonai parancsnokság segítségét kéri, mert a jugoszláv katonaság Pécs lakosságát megszárlja, számos embert pedig Szerbiába hurcolnak. Más jelentések szerint a vasútsztrájk és a lakosság megtagadta a megszálló szerb csapatokat és lefegyverezték őket.

Ütköztek a románokkal.

Szatmár, febr. 24. Tegnap délután a románok Haraklón és Magyarkecel községei felé támadták a magyar csapatokat. A harc késő éjszakáig tartott és a románok visszavonulásával végződött. A Zilahtól 30 kilométerre fekvő Alsóváca községét a románok megszállták. Abrudbányán a románok és a lakosság között véres összecsapások voltak. Kolozsvárott és Marosvásárhelyen a románok több ezer embert bevonnattak katonai szolgálatra.

Bukarestben internálták a magyar megbízottat.

Budapest, febr. 24. Barinkey miniszterelnök megbízásából, a külügyminiszterium utlevelével és az antant budapesti katonai missziójának engedélyével dr. Karácsony Ferenc közoktatásügyi miniszteri segédujkar február 1-én külön vonaton Budaresibe utazott, hogy az ottani magyarokat, akiknek egy része internálva volt, a bukaresti külügyi képviselői tagjaival együtt hazahozza. Karácsony Ferencet Bukarestben február 7-én minden indok nélkül az ottani francia misszió tudtával börtönbe vetették és teljes 24 óráig fogva tartották. — Kibocsátása után Karácsony bukaresti tartózkodásának egész tartamára, vagyis február 17-éig erős őrizet alatt internálva volt. Ez az erőszakos eljárás semmivel nem indokolható, mert Karácsonynak nemcsak a magyar kormánytól, hanem az antant budapesti katonai missziójától is volt megbízás, illetőleg engedélye hivatalos utjának megfélére.

A román tüzérség Csucsát lövi.

Nagyvárad, febr. 24. A román tüzérség tegnap Csúcsa községre ágyútűzrel zúdított. A tüzérség tüze nem demonstráció volt, hanem elkeseredett harc, amelynek áldozatai is vannak.

Leleplezték a kommunistákat.

Május 1 re tervezték az elforradalmat.

Budapest, febr. 24. Ma délelőtt megkezdtek Kun Béla kihallgatását. Utána Kánassy György kihallgatása következett. A vallomásokról a nyilvánosság számára közleményeket nem adnak ki. A rendőrség megállapította, hogy a kommunisták Oroszországból több száz ezer márkát, illetve rubelt kaptak. Ezzel végezték propaganda munkájukat. Azt tervezték, hogy tanítók járják be a szakszervezeteket, ahol előadásokat rendeztek volna a kommunizmusról és abból kifolyólag a proletárságra származó előnyökről. Ugy tervezték, hogy májusra titokban felfegyverzik a munkásság 80 százalékát és megszervezik a vörös gárdát is. Május elsejére tervezték a kommunista forradalom kitörését, amikor egy-két napig főcsősélek prédájának engedtek volna át a fővárost. Szabadon lehetett volna garázdálkodni és fosztogatni, csak azért, hogy mindenki megremüljön és senki sem kísérelje meg a kommunisták elleni harcot. Ezután statáriális uton helyreállították volna a rendet és átvették volna a kormányzást. A kommunista vezeték előre sejtették, hogy milyen sors vár rájuk; ezért már előre kinevezték a második és a harmadik letartóztatása esetére a harmadik végrehajtó bizottságot. Megállapít-

tott, hogy Samuely Tibor még a kommunisták közt is a legzáróbb álláspontot képviselte: még Kun Bélánál is tulzóbb elveket vallott. Eltűnt, miután megszökött és testvére László ellen elfogató parancsot adtak ki. Kun Bélát tegnap felkeresve felesége és a munkástanács tagjai is, akik megkérdezték, hogy péntek óta bántották-e ismét. Kun Béla kijelentette, hogy azóta nem bántották, majd rámutatott a jelenlévő Szentkirályi helyettes főkapitányra, mondván:

— Ezen urnak köszönhetem, hogy élek a világon.

A kizsárdapárt összeolvadt a Karolyi-párttal.

Budapest, febr. 24. Ma délelőtt a képviselőház elnöki tanácsstermében a kizsárdapárt és a Karolyi-párt megbízottai értekezletet tartottak, amelyen kimondották a két párt legbensőbb együttműködését és szövetségét. Közös intéző bizottságot választottak és politikai irányuk a két párt közti együttműködés a forradalom szellemében, a forradalom vívmányainak biztosítása, szociális haladás és a népgazdaság előmozdítása. Elhatározták, hogy közös pártként tartanak fenn és a pártügyeket közösen intézik. Az összeolvadást proklamáció útján fogják az ország tudomására hozni. Az összeolvadás előtt Pallavicini őgrófot és több társát kiléptették a pártból.

Kinevezés.

Budapest, febr. 24. Félhivatalosan jelentik: Az igazságügyminiszter Szabó Lajos nagykanizsai törvényszéki ir. daigazgatót a VIII. fizetési osztályba segédhivatali igazgatóvá nevezte ki. Együttal a minisztertanács a segédhivatali főigazgatói címet és jelteget adományozta neki.

A boseviki Bajorország.

Bajorországot kizárják a német államszövetségből.

München, febr. 24. Az általános sztrájk véget ért. A munkások mindentől felvették a munkát. Az ostromállapot még tart, de előreláthatólag rövidesen megszűnik.

München, febr. 24. Egész Bajorországban ismét 20 napra beállították az összes polgári lapok megjelenését. Egyes lapállalatokat a tanácsok saját céljakra használnak fel. Nem szocialista lapokat, különösen a berlinieket nem engedik be Münchenbe.

München, febr. 24. A forradalom vívmányainak biztosítására a néptanács 10 fős listát tisztelettel letartóztatott. Közük van Dandl volt miniszterelnök is.

Weimar, febr. 24. Kormánykörökben az a vélemény alakult ki, hogy ha Bajorországban véglegesen tanácskormány alakulna, a birodalmi kormány az ideiglenes al-kormány értelmében Bajorországot kizárja a német államszövetségből.

Oroszország hadat üzent.

Hága, febr. 24. A Times jelenti Moszkvából: A szovjetkormány nyilvános felhívást bocsátott ki, amelyben közli, hogy Németországnak hadat üzent, hogy a kommunizmust Németországban győzelemre juttassa.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy jó házból való 16 éves fiú géplakatos műhelybe tanoncnak ajánlkozik. — Szíves megkeresések „Géplakatos, Tapsony Somogygye” keretik. 863

Különböző uribitor darabok egyenként eladó. Bővebbet Fleischacker Albert, Nagykanizsa, Magyar-utca. 862

Sikátor-utca 16. számú ház eladó. 15 nap alatt a lakás is átvehető. Értekezni ugyanott. Ügynök tölem nem díjazatik. 852

Arany János-u. 10. számú ház eladó. Érdeklődni lehet ugyanott. 853

Munkásiányok kerestetnek azonnali belépésre Puntigami söraktár Kazinci-u. 25.

Magyar utca 17. számú ház szabadkézből eladó. A ház áll 8 lakásból és nagy kertből. Bővebbet Czeiner Pál hivatalszolgánál, Franz Lajos és fia cég. 845

Könyvelésben, magyar és német levelezésben, gépírás és minden irodai teendőkhöz jártas egyén keres irodai vagy megfelelő alkalmazást. Cím a kiadóhivatalban. 858

Mindennemű konyhakerti és virágmagvak valamint makói dughagyma már kaphatók a Gazdakörnél Sugár-ut 18. sz. alatt. 848

Házeladás. Sikátor-utca 18. számú ház eladó és azonkívül vannak jókarban levő bérházak eladó. — Bővebbet Rakos Györgynél Magyar-utca 45. 866

Egy szabósegédet felveszek hétszámra. Kovács Ferec szabó, Csengeri-u. 21. 871

Két csinosan burkozott szoba konyhasználattal kerestetik március 1-ére házaspár részére. Cím a kiadóhivatalban.

Mindenes kocsi teljes ellátással keresteik. Cím a kiadóban.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik boldogult szeretett férjem, illetve édesapánk elhunytá alkalmával, fájdalomukat jóleső részvétükkel és a gyászszertartáson való megjelenésükkel enyhíteni igyekeztek; ezúton mondunk hálás köszönetet.

Antal család.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak a jóbarátainknak, ismerőseinknek és a nagykanizsai Ipartestületnek ez úton fejezzük ki szívből jövő hálánkat férjem, illetve édesapánk elhunytá alkalmával irántunk tanúsított jóleső részvétük és a gyászszertartáson való szíves megjelenésükért.

Özv. Széchenyi Istvánné és gyermekei.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik boldogult felejt-hetetlen leányunk illetve testvérünk elhalálása alkalmával, fájdalomukat jóleső részvétükkel és a gyászszertartáson való megjelenésükkel enyhíteni igyekeztek; ezúton mondunk hálás köszönetet.

Nagykanizsa, 1919. február 24.

Károlyi család.

2798/1919.

850.

Szalfák eladása a v. felsőerdőn.

Nagykanizsa város a felsőerdőn 1919. február hó 25. és 27-én d. e. 9 órakor kezdődőleg szalfák eladására nyilvános szóbeli árverést tart.

A városi tanács.

Nagykanizsa, 1919. február hó 21-én.

Dr. Krátky István s. k.
polgármester h.

URANIA mozgóképpalota

Rozsnyai-u. 4. Telefon 205

Február 25., 26. és 27. Kedden, szerdán és csütörtökön

kerül színpadra az olasz kinematográfia legbravurosbabb alkotása a

Kincses Jack

(Egy nyakék története.)

4 felv. Főszereplő Jack a csodamajom.

Es a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor.
Vasár- és ünnepeken: 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

Horváth és Vas

okl. építőmesterek

Nagykanizsa, Király-u. 37.

Telefon 205. **2220** Telefon 205.

Vállalunk mindennemű **építkezést és átalakítást, vasbeton** építkezést. Nagy megtakarítással járó modern szerkezetekkel építünk családi, **370** és bérházakat. **370**

Tervezés és költségvetés díjtalan.

Értesítés.

Van szerencsénk a I. közönség szíves tudomására hozni, hogy dolhanynagyarudánkban az

Osztálysorsjegyek

elárulásaival is foglalkozunk s a folyó sorsjáték március hó 4. és 5-én leendő V-ik osz. húzására ajánlunk **vételsorsjegyeket.** Egész 136 K., fél 68 K., negyed 34 K., nyolcad 17 K.

Kiváló tisztelettel **GARAMVÖLGYI és SZEMERE**

VILÁG nagy mozgó-színház

Magyar Szálló. Telefon 21

Február 24., 25. és 26-án. Hétfőn, kedden és szerdán

A magyar Aransorozat 20 képe

Alraune

Hans Heinz Ewers világhírű regénye 5 felv.

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor.
Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órakor.

ÉRTESETÉS!

A szombathelyi „Erfurti Magkereskedelmi R.-T.”

zala megyei képviselőjét átvettem. — A legjobb

ERFURTI

virág, főzelék és vetőmagvak, madáreleség, — raffia pótló

kicsinyben és nagyban beszerezhető

ORSZÁG JÓZSEF NAGYKANIZSA, ERZSÉBET-TÉR 2.

Utazó ügynökök!

Férfi és nők naponta **100-200** koronát kereshetnek egy új háborús fénykép terjesztésével. Ugyanott **fényképezők** és **ügyes amatőrök** felvételtnek a

Nemzeti Fényképpajtitó Müintézetnél

Nagykanizsa, Zárda-utca 2. szám naponta délután 2 órától 6 óráig.

Szép petrezseiyem zölűség

maximális áron kapható nagyban és kicsinyben **Király-utca 28.** udvari raktárhelyiségében

Rechnitzer Mórnál

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal!

Halló!

Halló!

Kinek van
használt

hanglemeze?

Régi vagy törött hanglemezeket, míg az anyagihiány tart, legmagasabb áron veszünk vagy cserélünk

WÁGNER

az országazerte elismert elsőrendű magyar hangszere és beszélőgép nagy áruház
Budapest, József-körút 18. Flók: IX, Ráday-utca 18.
Beszélőgépek 1500 koronáig. — Árjegyzék ingyen!

Reklamációs és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,
Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidőlt
Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva,
vagy posta szétkötéssel:

Egész évre K 90—

Félévre „ 45—

Negyedévre „ 22.50

Egy óra „ 7.50

Egyes szám ára 30 l.

Reklamációs és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos:

CSILLAG JENŐ

Hírtelepeket, nyílt-teret és magán-
közleményeket díjszabás szerinti veszt
fel a kiadóhivatal.

Vád alá helyezik a Tisza és Wekerle kormány tagjait.

Szurmayt és Sztérényit egy zalamegyei kolostorba internálták.

Törvény a háború felidézésében
bűnös kormányok felelősségre
vonásáról.

Budapest, febr. 25. A háború felidézésében bűnös előbbi kormányok felelősségre vonásáról szóló néptörvény tervezetét az igazságügyminiszter most készíti elő. Miután országgyűlés nincs, a Nemzeti Tanács 14 tagú bizottsága fogja kimondani a vád alá helyezést, az ítélkezést pedig külön esküdtbírószék fogja végezni. A beavatottak lehetségesnek tartják, hogy már a néptörvény publikása előtt ítélet alá helyezik a volt háborús kormányok tagjait. Hír szerint a Wekerle és Tisza kormányok ellen több kompromittáló adat került fel. Az egyik kompromittáló adat az, hogy a Wekerle kormány egy magyar hadosztályt küldött Kisásziába, amikor pedig már tudhatta, hogy a háborút elvesztették. A háborús kormányok tagjaival szemben követendő eljárás tekintetében két terv merült fel. Az egyik szerint most csak előzetes vizsgálatot folytatnak, a végleges döntés pedig a nemzetgyűlésnek marad fenn; a másik terv szerint nemcsak vizsgálatot folytatnak le, hanem egy külön e célra alkotandó bírói fórum is itélkezni fog felettük. E tekintetben döntés még nincs. Kifejezett-n Tisza és Wekerle kormányairól van szó és a közbenső Eszterházy kormány tagjait csak akkor vonnák felelősségre, ha kompromittáló adatok merülnének fel velük szemben.

Budapest, febr. 25. A munkatanács tegnapi ülésén a hadügyminiszter kijelentette, hogy mindazok, akik a háború előidézésében és meghosszabbításában bűnösök, 24 óra alatt ülni fognak; azok ellen pedig, akiknek szabad mozgása veszélyes a közsáraságra és a forradalom vívmányaira, a legutóbb hozott néptörvények értelmében a legsürgősebben elfog jarni a kormány. E tárgyban ma délben hosszas tanácskozás volt a miniszterelnök és a belügyminiszter között. Hír szerint az internálásról szóló néptörvény legerélyesebb alkalmazása a legközelebbi órákban, ma, vagy holnap megtörténik. Az új néptörvényről a szerdai minisztertanács dönt.

Szurmayt és Sztérényit őrizetbe
helyezték.

Budapest, febr. 25. A szombati minisztertanács utasította a belügyminisztert, hogy a törvényi hadakétkatlanul alkalmazza mindazokkal szemben, akik forradalom ellenes agitációt folytatnak. A belügyminiszter az utasításnak megfelelően vasárnap és hétfőn tárgyalásokat folytatott a rendőrséggel, amelyben megállapították, hogy kik azok, akik még ma is a forradalom ellen agitálnak. Hír szerint a ma esti órákban Surmay Sándor volt honvédelmi minisztert és Sztérényit József volt kereskedelmi minisztert őrizetbe vették.

Szurmay és Sztérényit ma érkez-
nek Zalamegyébe.

Budapest, febr. 25. (Éjlel érkezett.) A Politikai Híradó jelenti: Nagy Vince belügyminiszter az 1919. évi 20-ik néptörvényben nyert felhatalmazás alapján és a minisztertanácsnak tett előterjesztése elfogadása után

több egyént, helyezett rendőri felügyelet alá. Ezen intézkedéseken kívül a legutolsó minisztertanács határozata alapján a budapesti államrendőrség útján intézkedett a belügyminiszter Surmay Sándor és Sztérényit József őrizetbevételéről illetőleg internálásáról. A mai este folyamán az államrendőrség egy-egy főtisztviselője jelent meg a két volt miniszter lakásán és átnyújtotta nekik a belügyminiszter következő rendelkezését:

A minisztertanács elhatározta, hogy Önt felelősségre vonja amiatt, mert a háború céltalan folytatása körül kifejtett működésével egyik főokozója volt az ország külpolitikai és gazdasági helyzete megrendülésének. A vád alá helyezéséről és az itélő bíróságról külön törvény fog intézkedni. A népköztársaság érdekeire aggályos volna, ha Ön a felősség alól magát az országból való eltávozásával vonhatná ki. Ezért a minisztertanács az 1919. évi 20-ik néptörvény első szakasza alapján elrendelte az Ön őrizet alá helyezését. Ennélfogva felhívom Önt, hogy a rendelkezést átadó rendőrtisztviselőnek, akit a rendelkezést végrehajtásával megbíztam, további utasításait saját érdekében minden ellenállás nélkül teljesítse.

1919. február 25.

Nagy Vince

belügyminiszter.

A rendelkezést Surmaynak dr. Kéry rendőrkapitány, Sztérényinek dr. Laki rendőrtanácsos adta át. A rendőrtisztviselők szóbelileg közölték a belügyminiszter további rendelkezéseit. Kijelentették Sztérényit és Surmayt előtti, hogy internálásuk a rendelkezésükkel megkezdődött és internálási helyükre holnap a kora reggeli órákban kell elindulniuk. Addig is lakásukat nem hagyhatják el és őrizet alatt maradnak. A két volt miniszter internálási helyeül Nagy Vince belügyminiszter egy zalamegyei kolostort jelölt ki, ahol egy határrendőrségi felügyelő és megfelelő számú határrendőr felügyelete alatt fognak állani. Az őrizet alatt állóknak a belügyminiszter rendelkezései értelmében a kijelölt zalamegyei kolostorban és annak kerjében lesz szabad mozgásuk. Az élelmezésről az állam gondoskodik, amelyen azonban magánvagyonukból módjuk lesz javítani. Az őrizet parancsnoka fogja ellenőrizni az internáltak levelezését és az esetleg megengedett látogatások lefolyását. Az egyelőre rendőri felügyelet alá helyezett egyének közül néhánynak internálása valószínűleg holnap fog bekövetkezni.

Kiírják a választásokat.

Budapest, febr. 25. A kormány azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a nemzetgyűlési választásokat rövid időn belül mégis megéltse. Oka ennek az, hogy az ország külpolitikai helyzetét nagyon megszárdította, ha a nép alkotmányos képviselőire támaszkodhatnék, de meg az ellenforradalmi kísérletekkel szemben is határozottabban léphet fel a kormány. A holnap délután összehívó minisztertanács újabb foglalkozni fog a nemzetgyűlés egybehívásának kérdésével. A minisztertanács meg fogja hallgatni a különböző választási

eljárások szakértőit az irányban, hogy a különböző választási eljárások alkalmazása mellett mennyi idő alatt lesznek a választások megéjthetők.

A kommunista vezeték politikai
bűnösök.

Budapest, febr. 25. Tegnap este Kunfi Zsigmond a szocialista miniszterek és Szende Pál társaságában megjelent Károlynál és részletesen beszámolt berni újáról. Szóba került a letartóztatott kommunista vezetéknek a rendőrség által történt bántalmazása is. Károlyi elnök kijelentette, hogy a letartóztatottak politikai bűnösöknek tekintik és ezért fognak velük szemben eljárni.

Bánátban megszűnt
a sztrájk.

A szerbek elfogadták a munkás-
ság követeléseit.

Femesvár, febr. 25. A szerbek a munkásság valamennyi követelését teljesítették. A teljesített feltételek a következők voltak: A magyar közigazgatás visszaállítása, a határzár megszüntetése, a meg nem szállott területek élelmezése a feleslegeiből, gyülekezési és sajtószabadság, a politikai internáltak és bebörtönzöttek szabadonbocsátása, a botbüntetés és mindenféle testi fenytetés megszüntetése, végül az alkoholtilalom legszigorubb elrendelése a szerb katonaságra is. A sztrájk megszűnt.

Pécsett tovább tart a sztrájk.

Budapest, febr. 25. Pécsről kerülő uton távirat érkezett Budapestre, amely elmondja, mint útik és verik a szerbek a pécsi lakosságot. Az utcákon senki sem mer megjelenni. A munka szünetel. Pécsről két bizalmiférfit küldtek Budapestre segítségért. A kiküldöttek Dombóvárgy gyalog mennek, onnan vasúton folytatják útjukat.

Kaposvár, február 25. A pécsi szocialista pártvezetőség kerülő uton a következő táviratot intézte a kaposvári szocialista pártához: „Eltársak! Sürgős és hatáson segítségért fordulunk hozzátok. Vezetőinket letartóztatták és fűszként Szerbiába vitték.”

Két óras szabad rablás Barcsan.

Budapest, febr. 25. Barcsról a következő távirat érkezett a kaposvári állomásparancsnoksághoz:

— A szerbek két óras szabad fosztogatást engedtek. Azonnali segítséget kérünk.

A kaposvári állomásparancsnok nem intézkedett, mert Kaposvároitt nincs katonaság.

Véres tüntetés Zagrebban.

Trier, febr. 25. Zagreből érkezett strik-távirat szerint a legutóbbi napokban Zagrebban nagy tüntetések voltak és az alkalmossal a horvát katonaság fegyverrel használta a szerb csapatok ellen. Többen megsebesültek.

A megszállott Pécs.

Az élet Pécsen. — A szerb atrocitások. — A magyar lapok sorsa. — Sztrájk a megszállott területen.

Nagykanizsa, febr. 25.

Budapesti jelentések adják hírül, hogy a szerbek által megszállott Délmagyarország munkássága általános sztrájkjal demonstrál az idegen csapatok atrocitásai ellen. A sztrájkra okot a botosítás barbár büntetése, a magyar közigazgatási tisztviselők elmozdítása és a forgalom beszüntetése adott okot. Ma alkalmunk volt a pécsi viszonyokat alaposan ismerős és Pécsről nemrég eltávozott emberekkel beszélőnk, akik a pécsi állapotokról érdekes részleteket mondtak el előttünk.

Az élet Pécsen.

Mayer József pósta- és távirat tanácsos, aki körülbelül egy hete távozott el a megszállott városból a következőket mondotta tudósítónknak:

— Én a pécsi pósta- és táviratigazgatóság kaposvári kirendeltségénél működöm. A kirendeltség kiküldése azért vált szükségessé, mert az igazgatósághoz tartozó pósta- és táviratigazgatások megszűnt az összeköttetés és így nem volt senki, aki a felmerülő ügyeket intézte. A kaposvári kirendeltség hat tisztviselőből áll. Amikor Pécsen a szerb parancsnoktól távozási engedélyt kértünk, ő csak azzal a feltétellel akarta azt megadni, ha kijelentjük, hogy soha többé Pécsre vissza nem megyünk.

— Pécsnek különben két, egymással homlokegyenest ellenkező felfogású parancsnoka van. Radomovics Stevo alezredes, katonai parancsnok ellen nem igen van panasz. Ő kijelentette, hogy Pécs egyelőre nem Szerbia, sem nem Magyarország, hanem egyszerűen megszállott terület. A tisztviselőktől sem esküt, sem fogadalmat nem kért és azt az utasítást adta, hogy ne politikáljanak, hanem dolgozzanak. Eőfordult, hogy a szerb legénység két órai szabad foztogatásra kért a parancsnoktól engedélyt, amire ő két napi kaszárnyafogságot szabott ki rájuk.

— A katonai parancsnok loyallitása teljesen hiányzik a szerb főispánban: Pandurovicsban. Többek között elmozdította Nendtyich Andor polgármestert, aki most Sásdon megyei főjegyző. A polgármesternek még azt sem engedték meg, hogy a családjától elbúcsúzzék. Különb az egész vármegyei apparátus Sásdon van.

— Pécs egészen el van zárva a világtól. A határmegnyitás után, a felgyülemlett öt heti újságteleget a pécsi pályaudvaron elégették. Egy becsempészett budapesti újság öt koronába kerül. Tekintettel arra, hogy a szerbek úgysem engedik be a lapokat, értesítettük a kiadóhivatalokat, hogy ne küldjenek újságokat, mert ez csupán papírpazarlás lenne. Az újság-cenzura olyan szigorú, hogy a szerb ellenőrző tiszt a vonatokban mindenkinek becstületszavát veszi, hogy nem visz magával magyar újságot. A szerbek szigorú intézkedéseket tettek a hírek közlésének megállítására. Pécsen telefonon egyáltalán nem lehet felhívni. A pécsi igazgatóság a kaposvári kirendeltséggel csak a szerb parancsnok engedélyével és csakis cenzor jelenlétében beszélhet.

— Pécs csendes és kihalt. A hatóság lelkét valami lethargikus fompulság őrli meg. Az emberek nem tudnak semmit s így a közfelfogás ott egész más, mint Magyarországon. A szerbeket nem szeretik, dacára a sok kedvezésnek, a amivel a magyarok kedvében akarnak járni. A szerbek Belgrádból színészeket hoztak, szerb nyelvű előadást rendeztek, amelyen mindössze 31-en jelentek meg. Van néhány család, amelyek meghunyászkodott és a szerbek kedvét keresi. Ezeket a magyar lakosság megjegyezte magának és türelmellenl várja, hogy egyszer leszámolhasson velük. A szerbek Pécsen történelmi alapon kívánják, pedig Pécs 52 ezer lakosa közül mindössze 137 rác. Amikor Vojnich a régi szerb főispán, aki a Narodna Uorova küldött, Pécsre érkezett, csodálkozva tapasztalta, hogy Pécs magyar város. Rövid idővel kinevezése után visszaadta mandátumát azzal, hogy ő Pécsen nem tud senkivel beszélni.

— Pécsen egyetlen magyar katonát sem lehet látni, úgy, hogy szinte furcsa érzés fogja el az embert, amikor Kanizsára érkeve a városban körültekint. A rendőrség működik, de a magyar katonáknak megtiltották az uniformis viselését.

— Pécs lakosságának csak egyetlen kívánsága van: minél előbb menjenek el a szerbek. Pécs nem tesz egyebet, csak vár és erre az időre tartogatja a leszámolást azokkal, akik a szerbeknek behódolva elárulták a magyarság ügyét.

Tegnap Pécsről egy ovónő érkezett Nagykanizsára, aki sok viszontagság között öt nap alatt, vasutasnak öltözve tette meg az utat. A pécsi állapotokról ő a következő, értesítéseinkkel sokban ellenkező leírást adta:

— Pécs meg van elégedve a szerbekkel. Nagyon simán viselkednek, mindenáron Európáért akarnak mutakozni. Egy héttel ezelőtt a botosítást is eltörölték és megtiltották a szerb katonáknak, hogy hat óra után az utcán megjelenjenek. Pécsen bámulatos olcsó minden: egy kiló marhahús 8 korona; borjú- és disznóhús 10 korona; egy pár cipő (mérték után) 80 korona; egy férfiöltöny 800 korona; egy pár selyem harisnya 20 korona és így tovább. Egy-egy család hetenkint 40—50 kilogramm lisztet kap. Általában sem élelmiszerekben, sem ipari cikkekben hiány nincs.

— Sztrájk nincsen, illetve ez nem egyéb, mint a bányászok bérmozgalma. Hogy nincsen sztrájk, azt legpregnansabban bizonyítja az, hogy itt vagyok, mert én is vonaton utaztam Pécsről Barcsra, Barcsról Gyékényesre és onnét Nagykanizsára.

Mindenesetre jellemző ez az előadás arra, hogy mennyire lehetetlen a megszállott területről jövő hírek ellenőrzése. Budapesti jelentésünk az elmondottakkal homlokegyenest ellenkezők s ezért tartottuk érdekesnek a fentiek közreadását.

A sztrájk ügyében megkerdeztük a nagykanizsai délviasut forgalmi főnökséget, ahol a következőket mondták:

— A vonatok csakis Gyékényesig közlekednek, tehát sem Barcsra, sem Pragerhof felé nem lehet utazni. A sztrájkról csak annyit tudunk, hogy Barcsról nem közlekednek a vonatok. A megegyezés szerint hetenként két vonatra kellett volna indulni a megszállott területre. A szerbek a vonatok járatását minden előzetes értesítés nélkül beszüntették, amire mi is hasonlóval feleltünk. Vonatot annál inkább nem indítunk a megszállott területekre, mert eddig a szükséges szén Jugoszlávia adta s a mi csekély szénkészletünk a budapesti és bécsi vonatok szükségletének ellátására kell.

A megszállott Pécsről tegnap tévedt Nagykanizsára néhány újság, amelyeket elkeresedett pécsi újságírók szerkesztettek. A szigorú cenzura megköti a szegény pécsi újságírók kezét. A *Dunántul* című napilap például egy nagy négyhasábos cikkben kesereg arról, hogy *a riporternek nagy keserve van mostanában, mert a városban nincsen semmi újság.* Nincs semmi újság a városban. Nincs újság a törvénytörékre. Nincs újság a mérnöki hivatalban. Nincs újság a piacon. Mit írunk? Mit adjunk olvasni a nagyérdemű pécsi közönség kezébe? Így kesereg a lap szerkesztője s az olvasó már-már unottan dobja el az újságot, hogy ha nincs benne semmi újság, akkor nem is érdemes tovább olvasni. Igen ám, de közvetlenül ezután a nagy cikk után, amelyiknek az a címe, hogy „Amikor a városban semmi újság sincs”, egy másik cikk következik, Padovanovics Stevo alezredes, városparancsnok hírdetménye Pécs város lakosságához, amelynek egyik passzusa így szól: „... Kérlehetetlenül fogok fellépni, senkinek az életét nem fogom kímélni s Pécs városát elpusztítom a föld színéről!” Hat kell ennél háborzongatóbb szenzáció? Kell ennél vértörzűbb esemény a pécsiek számára? Vajjon miért írta mégis a pécsi szerkesztő, hogy nincs semmi újság a városban? Vagy csak iróniából írta?

HIREK.

NAPTAR.

Róm. kath. Sándor pk. Prot. Sándor. Gör. kel. (február 13.) Zse. lat. Sebat 25.

A nap két reggel 6 óra 50 perces, nyugvó délután 5 óra 37 perces. A hold két éjjel 4 óra 3 perces, nyugvó délután 1 óra 14 perces.

1919
február
26
Szerda

Ma az önkéntes polgárőrség IV. csoportja tart szolgálatot.

Az elnök

kálkapolnai birtokán tegnap új vérszerződést kötött a magyarság. A régeben a vezérrel osztották fel maguk között az ország földjét, az új vérszerződésben a vezér odaadta a földet a dolgozó népnek. *Károlyi Mihály* mennyi viszontagságban vándorolt keresztül ez a név! Volt kigunyolt és semmibe vett, volt vicclapok táblájára rajzolt képek felirata, aztán ragyogni kezdett ez a név agyonsanyargatott asszonyok, a lövészárvány nyomorult, elgémberedett-testű katonái fordultak hozzá megváltást várva — és nem csalatkoztak. Aztán a forradalom viharában lóbálta az ország hajóját és nem volt semmi, egy biztos kikötő, határozott pont, amibe kapaszkodhattunk soha, de „*Károlyi Mihály*” ez a név csillogott felénk, mint a világítótorony fénye és az ország tőle látta megmenthetett. És tegnap új vérszerződést kötött: ő volt az első, aki aláírta, hogy a dolgozó népé legyen a föld — Nem a véreteket, nem az életetekét kívánjuk, de a verejtéketeket! — mondotta *Károlyi* és az emberek száján dörgő hullámban szállt az ígérő szózat: Megadjuk! Megadjuk! Ez volt a magyarság második vérszerződése. És nem szabad, hogy ez a megadjuk frázis maradjon, mint ahogy nem volt frázis *Károlyi* ígérete akkor, amikor az ilyen frázisok hangoztatóit a börtönajtók csikordulósával biztatták. Azok, akik a földet a kezükbe kapják, gondoljanak arra, hogy az ország sorsát is a kezükbe kapták. A föld, azé az ország! És mi hisszük, hogy az elnök szava előcsalja a berzsdásodó ekéket, a törött nyelű kapákat és a kicsobult kaszákat és ha eljön az idő, az elnök újra csillogó fényesen szántja a föld drágabarna bőrét a kapa újra vidáman serkentéus termésre a véren vett göröngyöket és a kaszának lesz mit sima suhintással földteríteni. Ez van a vérszerződésben. Ez a vérszerződés a munka szerződése! A kálkapolnai „megadjuk“-ban egy jobb jövő megelégedett Magyarország és egy sok szenvedett nép boldogságának az ígérete fekszik. Ezt az ígéretet kell beváltanunk magyar becsülettel kell állanunk az odaszóért: *dolgoznunk kell!*

— Kollektív szerződést kötnek zalamegyei földmunkások. A zalamegyei birtokosok és bérlők, valamint a mezőgazdasági alkalmazottak között napokon át folytak olyan irányu tárgyalások, hogy kollektív szerződésben állapodanak meg. A tárgyalások folyamán részben sikerült is a birtokosok és földmunkások közti nagy ellentéteket átoldani a tárgyalások azonban mégsem vezettek eredményre, mert földmunkások ragaszkodtak álláspontjukhoz: a Fehérmegyében létesült kollektív szerződés pontjaihoz. A tárgyalásokat ezért napra elhalasztották. *Sneff* József kormánybiztos azzal a kéréssel fordult a Mezőgazdasági Alkalmazottak Országos Szövetségéhez, hogy az ország egyes vidékein megkötött kollektív szerződéseket küldje meg, hogy azokat az újabb tárgyalások alapjául felhasználhassa és a még fennálló ellentéteket megszüntethesse.

— Felújult a Dunántul németország elszakadására irányuló propaganda. Sopronból jelentik: Már úgy látszott, hogy az osztrák részről szított elszakadási törekvések megvén nyugati felében éltek. Most azonban újra rendszeres agitáció törté fel a területen. Tegnap Sopronkeresztúrra érkezett két százados, akik a Bécsben székelt német népland

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy jó házból való 16 éves gép-lakatos műhelybe tanoncok ajánlók. — Szíves megkeresések „Géplakatos, Tapsony Somogy megye” kérétek. 863

Könyvelésben, magyar és német levelezésben, gépirás és minden irodai teendőket jártas egyén keres irodai vagy megfelelő alkalmazást. Cim a kiadóhivatalban. 868

Munkáslányok kerestetnek azonnali be- lépésre Puntigami sörraktár Karcra u. 25.

Gyermektelen, józan házasság házmes- ternek kerestetik. Hadirokkant eljében része- sül. — Cim a kiadóhivatalban. 844

Gyönyörű és modern képeslapalbumok, emlékkönyvek kaphatók Fischel Fülöp Fia cégnél, Nagykanizsán.

Mindenes kocsis teljes ellátással kerestetik. Cim a kiadóban.

Egy intelligens iparossegéd keres kül- lönbejárható butorozóit szobát március 1-ére. Megkeresést a Zala könyvnyomdába kérek „Typographus” jelgére. (Fő-ut.)

Prima papírszárga minden vas- tagságban kapható Fischel Fülöp Fia cég- nél, Nagykanizsán.

ÉRTESÍTÉS.

Alulírott tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy négyévi katonai szolgálatom után

**építésvállalati iródamat
újból megnyitóm!**

Elvállalok minden az építési szakba vágó munkálatokat: u. m. tervezéseket, új építkezéseket, átalakítási- és javítási munkálatokat, beton és vasbeton sir- bolt építéseket, valamint műkövek előállítását. — Tisztelettel

SZUKNAY LAJOS

beton, vasbeton és vízvezeték szigetelő vállalat

Nagykanizsa, József főherceg-ut 28. szám.

Értesítés.

Van szerencsém a t. közönség szíves tudomására hozni, hogy dohánynagyarudán az **Osztálysorsjegyek** elárúsításával is foglalkozunk s a sors- játék március hó 4. és 5-én leendő V-ik oszt. húzására ajánlunk vételi sorsjegyeket. Egész 136 K., fél 68 K., negyed 34 K., nyolcad 17 K.

Kiváló tisztelettel **GARAMVÖLGYI SZEMERE**

URANIA mozgóképpalota

Rozsnyai-u. 4. Tel. 100

Február 25., 26. és 27. Kedden, szerdén és csütörtökön

kerül színre az olasz kinematográfia legjavurossabb alkotása a

Kincses Jack

(Egy nyakék története.)

4 felv. Főszereplő Jack a csodamajom.

És a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor.
Vasár- és ünnepeken: 3, 4^{1/2}, 6 és 7^{1/2} órakor.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal!

Utazó ügynökök!

Férfi és nők naponta 100-200 koronát keres-
hetnek egy új háborús fénykép terjesztésével.
Ugyanott fényképezés és ügyes amatőrök
felvételtnek a

Nemzeti Fényképező Műintézetnél

Nagykanizsa, Zala-utca 2. szám

naponta délután 2 óráig 6 óráig.

MEGHÍVÓ.

A Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaság

1919. évi március hó 8-án délelőtt 10 1/2 órakor tartja saját helyiségében

74. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

mellyhez a t. részvényeseket tisztelettel meghívja

AZ IGAZGATÓSÁG.

Tanácskozási tárgyak sorrendje:

1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések.
2. A mérleg előterjesztése, az osztalék megállapítása, az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése feletti határozat hozatal.
3. Az alapszabályok 11., 42. és 50. §§-inak módosítása.
4. A hivatalos közlöny kijelölése.
5. Az alapszabályok 24., 25., 27 és 43. §§-ai értelmében alelnököknek és 7 igazgatósági tagnak 3 évi időtartamra és 4 felügyelő-bizottsági tagnak 1 évi időtartamra leendő megválasztása
6. Netání indítványok.

Jegyzet: A t. c. részvényesek figyelemre méltó, miszerint szavazólapjaikat 1919. évi március hó 7-ik napján délelőtt 12-ig délután 3-5 óráig az intézet helyiségében személyesen vagy megbízálmazás alapján átvehetik. Megjegyezték, hogy az alapszabályok 11-ik §-a szerint szavazati jog csak az gyakorolható, kinek részvénye a közgyűlés megelőzőleg négy hetel nevére átiratott.

Vagyon

Mérleg- és vagyonkimutatás

Teher

	Arany	Frank	Korona	Biller		Arany	Frank	Korona	Biller
Pénztári készlet	45	190	434112	99	Részvénytőke			2000000	—
Osztrák Magyar Bank giro számla			349132	28	Tartalékalap			1135280	70
Postatakarékpénztár			25920	89	Külön tartalékalap			200000	—
Váltók			617579	74	Rendelkezésre álló tartalék			50000	—
Előlegek értékpapirok			18789	—	Háborús tart. (aranyok és frankokra)			18700	30
Jelzálogkölcsonök	2040	924	5046214	76	Nyugdíjalap			165600	—
Intézeti ház			205000	—	Külön nyugdíjalap			141	84
Egyéb ingatlanok			17968	14	Ujnépi Elek Lipót alap			6200	36
Balatonmagyaródi birtok			5394510	43	Betétek	4734	2040	16477601	69
Ingatlanok eladása utáni vételár hat- rálék			910	—	Folyószámla betétek			1344096	72
Értékpapirok			7764382	20	Betétkamatok aranyok és frankok után			108	77
Értékpapirok függő kamatai			137816	02	Betétkamat adó			29739	81
Pénzüntézet közp. üzletrészekre 40% befizetés			20800	—	Engedélyezett kölcsönök			2214902	—
Folyószámla adósok			4354122	17	Folyószámla hitelezők			505120	68
Kintlevő kamatok	341	1580	113415	37	Átmeneti kamatok			41262	20
Különféle adósok			272532	29	Előre felvett házbérek			2606	66
Aranyok és frankok	2384				Fel nem vett osztalékok			1830	—
					Aranyok és frankok		8895	33106	45
					Különféle hitelezők			124423	54
					Nyerésghátozat 1917. évről			85.766'87	
					1918. évi tiszta nyereség 76 + 80 frc			337.077'69	
						76	80	422844	56
	4810	11015	24773566	28					
						4810	11015	24773566	28

Nagykanizsán, 1918. december hó 31-én.

Fenti mérleg-számlát a szabályszerűen vezetett könyvekkel tételről-tételre összehasonlítottuk, azokkal tökéletesen megegyezőnek találtuk.

Nagykanizsa, 1919. február hó 24-én.

Nyomatott: a „ZALA” nyomda és hírlapkiadó vállalatnál Nagykanizsán.

Az igazgatóság

A felügyelő-bizottság

Igazgató: BALOG OSZKÁR.

Előfizetési árak:

NAGYKANIZSA,
Sugár-ut 4.

Alap Nyomdavidálalat
Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével
mindennap kora reggel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva,
vagy posta szétküldéssel:

Egész évre K 90—

Félévre .. 45—

Negyedévre .. 22.50

Egy óra .. 7.50

Egyes szám ára 30 f.

Postaszám: 49. Kiadóhivatali telefon 78.
Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:
TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:
CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-
közleményeket díjszabás szerint vesz
fel a kiadóhivatal.

A nemzetgyűlési választások

Április 5-én és 6-án lesznek a választások

Budapest, febr. 27. A nemzetgyűlési választások módjáról, idejéről és a választási eljárásról szóló néptörvénytervezettel a péntek esti minisztertanács foglalkozni. A néptörvény az eddigi terv szerinti szombaton fog megjelenni. A néptörvény mindenek előtt a választások időpontját állapítja meg, még pedig előrelátásból április 5-én, vagy 6-án. Utalás fog történni a törvényben arra is, hogy az ország megszállott területein a kormány az idegen fegyveres erőre való tekintettel egyelőre nem választathat. A megszállott területek lakosságához a kormány proklamációt fog intézni. A választásokat szabályozó néptörvény 23 kerületre osztja fel a meg nem szállott országrészt. A kerületek 7—10 képviselőt küldenek. Budapesten 4 választókerületben 40 képviselői fognak választani. A szavazás a városokban szavazó jegyekkel fog történni. Budapesten és minden tizezernél több lakosú városban külön választási biztosok házról-házra fognak menni és kiosztják a néptörvény értelmében az arra jogosult minden 21 éves férfiak és 24 éves nemi-olvasni tudó nők a szavazójegyet. A választók összes száma meg fogja haladni a hét milliót, ebből két millió nyolcszáz ezer női választó lesz. Kiközösöbölték a lajstromos szavazás azon hátrányait, hogy a jelöltek kinevezéséről kerüljenek be a parlamentbe. Az egyes jelölő lajstromokba csak olyan jelöltek kerülhetnek be, akiket legalább 500 választó ajánlott. A listán semmiféle történék helye nincs.

Kunfi berni tapasztalatai.

Budapest, febr. 27. Néhány nap óta különböző hírek vannak forgalomban Kunfi Zsigmond miniszternek berni tapasztalatairól. A miniszter terjedelmes jelentésben közölte berni tapasztalatait a kormány tagjaival, de mivel arról hivatalos közlést nem tettek, mindjobban megerősödött az a felfézés, hogy Kunfi értekezései nem keverednek Magyarországra. Mint most illetékes helyről közlik, e felfézés minden alapot nélkülöz. A miniszter információi bizalmas jellegűek voltak és azokról azért nem lehetett hivatalos közlést kiadni, mert annak adatait ellenségeink saját céljaira használhatják fel. Kunfi a tegnapi minisztertanácsban részletesen beszámolt tapasztalatairól és ezek szerint a magyarság iránti felfogás a külföldön élőneinkre változott meg.

Budapest, febr. 27. Kunfi Bernből visszatérve kijelentette, hogy Magyarországra nézve életszükséglet a választások mielőbbi megtartása. Viszont az angolok és amerikaiak Károllyal közölték azon felfogásukat, hogy a választásoknak nincs akadályja és a legnagyobb mértékben kináratos Magyarországra, hogy a nemzetgyűlés összejöjjön. A választásokat április ötödikén, vagy hatodikán ejtik meg.

Munkában az amerikai misszió.

Budapest, febr. 27. A *Politikai Híradó* jelenti: Mister Goodwill az amerikai bizottság jelenlegi vezetője ma reggel Szegedről Budapestre érkezett. A bizottság Aradot, Temesvárt, Szegedet és Szabadkát látogatta meg. Tapasztalatairól Goodwill professzor újján Párisba fog jelentést tenni.

Budapest, febr. 27. A *Politikai Híradó* jelenti: Roosevelt amerikai kapitány ma este Budapestre érkezett és ott az amerikai bizottsággal érintkezésbe lépett. Roosevelt holnap megkezdí néhány napra terjedő tanulmányait.

Károlyi a kommunisták elleni eljárásról.

Budapest, febr. 27. A tegnapi minisztertanács Károlyi szövegét a letartóztatott kommunistákkal szemben elkövetett brutalitásokat és erről a legteljesebb hangon nyilatkozott. Felszólította belügyminisztert és az igazságügyminisztert a vizsgálat szigorú lefolytatására és a brutalitások megtorlására. Kijelentette, hogy csupán akkor van helye bárkivel szemben az eljárásnak, tartozzék bármely párt, ha bűncselekményt követett el. Ennek hangsúlyozását azért tartotta szükségesnek, mert az utóbbi időben a rendőrség már azt is alapul vette az eljárásnak, ha a gyanúsítottak egyik vagy másik párt, tartoztak.

Békekonferencia.

Mennyi kártalanítást fizetnek a központiak?

Newyork, febr. 27. (Radio) Ma vált ismeretessé, hogy a jóváteletti bizottság a Németországot terhelő kártalanítás tekintetében határozati javaslatot fogadott el. Megegyezésre jutottak, hogy a központi hatalmak mennyi kártalanítást fizessenek. Az összeg valószínűleg 40 milliárd lesz. Az összeg egy részét ércpénzben azonnal kötelesek megfizetni a központiak. A többi részét hosszú időn át törlesztetik megfelelő kamat mellett. Németország körülbelül 5 milliárdot fizet azonnal. Elsősorban Franciaország, Belgium, Olaszország, Szerbia és Románia invázió által okozott kártal fogják rendezni. A Rajna vidék semleges terület lesz, a Saar vidékét a franciák maguknak követelik.

Közbenső zóna Erdélyben.

Páris, febr. 27. (Radio) A tízes bizottság jóváhagyta a versaillesi legfőbb haditanács határozatát, hogy Erdélyben a magyarok és a románok között közbenső zóna létesítendő, amelyet a szövetségesek fegyveres zászlóaljai fognak megszállani.

Előzetes béke Németországgal.

London, febr. 27. A *Daily Telegraph* a Németországgal kötendő előzetes béke feltételeit a következőkben jelöli meg: Németország csak 180.000 főnyi katonaságot tarthasson, amelynek 5 százaléka lehet hivatásos katonatiszt. Az angol kormány a védőkötelezettség megtartását a leghatározottabban ellenezi. A szövetséges hatalmak követelik továbbá az összes német erődök lebontását és a német vezérkar feloszlatását.

Javulnak a békekilátások.

Newyork, febr. 27. (Radio) Csütörtök óta nagy változás észlelhető a békeértekezlet tárgyalásainak szellemében. A békemegbízottak közt a legnagyobb engedékenység és őszahang mutatók. A francia sajtónak a népszövetséggel szemben tanúsított magatartása teljesen megváltozott Wilson beszéde óta. A legelső hatalom hajlandó jóváteletti igényeit mérniekelni és a Németország által fizetendő jóvátelet összegét erősen le fogják szánítani. A franciák

nem követelik többé a Rajna balpartjának annektálását. A kártérítések megfizetése után e területekre bízzák azt, hogy hovatartozandóságuk feől szabadon határozzanak.

A forrongó Németország.

Weimart elzárják Berlintől. — Terjed a bosevizmus.

Berlin, febr. 27. A *Lokalanzeiger* írja: Weimartban azt hiszik, hogy a középső Németországban fellobbano zavargások határozott terv szerint történnek. Kördi akarják zárni Weimart, még pedig keleti és nyugati irányból. A város egyelőre nincs veszedelemben. A *Wordaris* szerint Berlintben is megújulnak a zavargások. A spartakusok tömeges sztrájkot terveznek és röpiratokat osztogatnak, amelyeknek jel-szava ez: „Le a nemzetgyűléssel!”

Berlin, febr. 27. Münchenből érkezett hír szerint ma délután Münchenben kikiáltják a szovjetköztársaságot. Az egész proletáriátus egységes egésze lómörül. Az egész hely-örtség a forradalmi munkásság partjára áll. Az izgalom a városban rendkívül nagy.

Leipzig, febr. 27. A tegnap elhatározott általános sztrájk ma megkezdődött. A polgári bizottság a tanítókat, kereskedőket, városi és állami tisztviselőket, orvosokat és gyógyszerészeket felszólította, hogy ma déli 12 órakor az általános munkasztrájk ellen való írtetés-keppen általános polgársztrájkot kezdjenek.

München, febr. 27. A bajor fővárosban a helyzet rendkívül veszedelmes. A kommunisták nemcsak a középületeket, pályaudvarokat és egyáltalán minden forgalmi vállalatot, hanem a jegybankot is hatalmukba kerítették. A kormányalakítás nehezen megy. Mühlön és Forster nem akarják vállalni a kormányelnökséget, mert parlament nélkül nem akarnak kormányozni.

Karlsruhe, febr. 27. A francia megszálló csapatok eddig ismeretlen okból kiűrtették Karlsruhe, Mannheim, Rheinau német városokat, illetve megerősített kikötőket és visszavonultak a Rajna balpartjára. Drezdában a spartakusok megszállották a pályaudvarokat és a középületeket.

Wilson Washingtonban.

Nem követtek el ellene merényletet.

Genf, febr. 27. A Havas-ügynökség jelenti: Wilson elnök Washingtonba érkezett. Az a tegnap elterjedt hír, hogy az elnök ellen revolvermerényletet követtek el, nem igaz.

Washington, febr. 27. (Reuter.) Wilson elnök kétségtelennek tartja, hogy a béke megkötéség Európában fog maradni. Ujból való hazatérése után a kongresszust rendkívüli ülésre fogja összehívni.

A szerbek igényt tartanak a Muraközre.

Páris, febr. 28. (Radio) A Jugoszlávia és Magyarország határait megállapító bizottság tegnapi ülésén a szerbek bejelentették igényüket Torontál, Temes és Krassóváros megyére és a Muraközre. Döntés még nem történt.

A zalai kormánybiztos nyilatkozata.

Nagykanizsát kivesszük a vármegye hatásköréből.

Emlékeztet még, hogy a vasárnap nagykanizsai népgyűlésen súlyos kifogások hangzottak el dr. Briglevics Károly kormánybiztos működéséről. Az ellene elhangzott vádak szerint a közzététel terén hátrányban részesíti a szocialista érdekeket és eltilti, hogy a főszovalgibírók és községi jegyzők reakció szellemben működjenek. A vadakra vonatkozólag dr. Briglevics Károly kormánybiztos a következő kijelentéseket tette a Zala tudósítója előtt:

— Hozzám egyetlen panasz se érkezett eddig arról, hogy a közzététel cikkek elosztása pártoskodóan történne. Az elosztást különben sem én végzem, hanem ugyanazon faktórok, amelyek eddig végezték. Annily mondhatok, hogy ha a tekintetben visszaélésre jönnek rá, a visszaélőkkel szemben a legteljesebb megtorlást alkalmazom. Az én közzétételi programomban tendenciát nincs. De ha volna, az egyes községeket kedvezésben részesítenék, akkor a haladottabb irányú, a szocialis érdelemű községek volna azok. Ami politikai meggyőződésemet, a forradalom vívmányaihoz való hűségemet illeti, elég arra utalnom, a zalaegerszegi szocialdemokrata-párttal a legideálisabb egyetértésben működöm együtt, a zalaegerszegi szocialdemokrata párt pedig személyem iránti ragaszkodásának adott kifejezést. El sem tudom képzelni, milyen alapon keletkeztek a vádak, de ha észreveszem, hogy személyem újába áll a megye nyugalmanak, — félre fogok állni. Olyan izgalomra igazán nincs szükségem, amelyek munkámban megállolnak.

Emondta még a zalamegyei kormánybiztos, hogy Nagykanizsa város dolgaival szemben a legteljesebb jóindulattal viselkedik. Hogy a város addig is, míg a törvényhatósági jogot megkapja, — teljesen kikerüljön a vármegye gyámsága alól, — fölterjesztést tett a kormányhoz, kérve, hogy a városra vonatkozó alispáni jogkör Nagykanizsa polgármesterére ruházzák át. Így Nagykanizsa város ügyei Sneff kormánybiztos úján közvetlenül a kormányhoz s nem előbb Zalaegerszeg alispánjához kerülnek, ami valójában már a törvényhatósági joguságot jelenti.

Kijelentette végül a kormánybiztos-főispán, hogy a napokban Nagykanizsára érkezik, az ellene emelt kifogásokkal tisztába jöjjen.

Hazaárulás vádja Billot gróf ellen.

Kobozzák el a lazsnaki kastélyt.

(Saját tudósítónktól.) Sneff József kormánybiztoshoz a napokban Pozsonyból, kerülő úton a következő átirat érkezett:

Pozsonyban egy gróf Billot nevű keresztény-szocialista vezetőember a cseh-szlávok kormány szolgálatába szegődött és állandóan becsméri a magyar népköztársaságot, pártunkat és mindenkit, aki nem akar a cseh-szlávok uraloma beletörödni. Teszi ezt lapjában, a *Pressburger Tagblatt*-ban, amely mindenkit denunciól. Miután neki Nagykanizsa környékén nagyobb birtoka van, el kellene kobozni.

Az átirat, amely végül arra kéri Sneff kormánybiztos, hogy tegyen előterjesztést a kormányhoz, hogy Billot mint hazaáruló a vagyonától megfosztassák, — a pozsonyi szocialdemokrata-párttól származik. Megindító dolog, hogy a vérsz. Pozsony elnyomó munkássága mily lelkes hazafisággal ellenőri a hazafiságot. Így szembe állítva kicsoda éles ellentét a pozsonyi munkásság s a lazsnaki gróf. A lenézeti, a lehazárlatban gólt munkás ezer veszedelm közti hű marad a magyar hazához, amely eddig mostoha volt hozzá s a gróf ur, a büszke magyar mágnás, amelynek gőgjét határlatlan hízlalta a záiros, kiállítói magyar föld:

azemérmellenül, ponyván árulja a hazát! Pfü!

Billot gróf portréját, ezt a furcsa figurát, nem kell Nagykanizsán bemutatni. A pápai gróf ur, a korlátozott koponyájú jezsuita növendék (mert az volt) isten tudja, honnan került ide. Csak egyszer megjelent a kanizsai utcákon s hamarosan kiderült, hogy a lazsnaki kastélyt vette meg, a körülötte levő hatalmas parkkal s mintegy 150 holdnyi elsőrendű földdel. A kastélyt igazán főúri fényűzéssel rendezte be s csupán antik dolgai egy vagyont érnek. Már elejétől kezdve rejtelmes volt a pápai gróf ur s a kanizsaiak meglehetősen gyanakvással fogadták. Grófi címe, vagyona, mind-mind gyanús volt, de csak egy izben volt bátorsága egy kanizsai uriembernek szemtől-szembe meghazudtolni: akkor, amikor azt állította magáról, hogy a főrendiháznak örökös jogu tagja. Pedig semilyen jogu se volt: A főrendiház adta azt ki írásban. A gróf urat az enyhe kis leleplezés nem zavarta meg. Tovább rejtelmeskedett. Néha hónapokra eltűnt Kanizsáról s ilyenkor senkise tudta hol jár. A háború alatt sokáig beszéltek róla, hogy aniani-kém, mire sietve nyilatkozott az újságokban s elkezdte szorgalmasan járogatni a katonakórházakat, ahol bugyellársokot, cigarettát, séjapálciákat osztott ki a betegek közt. Így sikerült is elhaltatnia a gyanút. Legutóljára november elején jár itthon, a forradalom kitörésekor. Azóta se látták. A csudaszép lazsnaki kastély azóta le van zárva. Annily tudnak csak róla, hogy Pozsonyba ment, állítólag anyja látogatására a Ventur-utcaiba. Csak most derült ki róla, hogy miért. Hazát árulni. Most derült ki a jezsuita-növendékről, hogy Pozsonyban lapot tartott fenn a felekezeti béke földulására. Csak most tűnt ki, hogy a hazát azért árulja, mert Pozsony-megyében még nagyobb birtokai vannak, azokat akarja elsősorban megmenteni. Utólag már azt is beszéltek, hogy az antant fizetett magyarországi ügynöke volt. Tényleg mindig előkelő katonai barátságát hajszolta. Mondják azt is, hogy még ma is tagja a jezsuita-rendnek s csak a gyanu elhárítása végett járt civiltben. Ki tudná mindezt már megállapítani a hosszú, nyurga hazaárulóról! Remélhető azonban, hogy lazsnaki birtokára mielőbb ráfeszít kezét a kormány. Az intézkedések erre már megtörténtek.

HIREK.

NAPTAR.

1919	Róm. kath. Román ap. Prot. Román. Gör. kel. (február 15.) Onézim. Iz. Sebát 28.
február	A nap két reggel 6 óra 46 perckor, nyugatik délután 5 óra 40 perckor.
28	A hold két reggel 5 óra 15 perckor, nyugatik délután 3 óra 37 perckor.
Péntek	

Ma az önkéntes polgárőrség II. csoportja tart szolgálatot.

Pozsonyból

kaptam ma levelet. Semmi különös nem volt benne: egy egész egyszerű félig-fizeti levél volt. A különös, az rajta volt: piros primitív bélyeg: „Cesko-Slovenski Posta”. Mennyi minden emögött a piros kis papírlap mögött! A szép Pozsony, a legszebb magyar város, a földrajz-tanárak büszkesége, benne minden iskolás könyvben. Az égre tompán rajzolódó barna búske vár, a régi ghetó, a liget — csodaszép és mindig visszavágyódó emléke a lélekben — istenem! — és ha arra gondolok, hogy most Pozsonyban is tavasz van. A Mária Terézia szobor szembevessző vonalain szürke fénnyekben haldoklik a nap, a vár mögött pirosra feszül az ég sötétkék bötts, a Dunaparton friss tavaszi alkonyatban keserűn mosolygós arccal sétálnak a fess magyar asszonyok és a feketeszemű, ringólestű lányok — jaj! — talán csapottsapkájú szöke csehek mellett! A Duna most is, mégis, a cseheknek is csodaszép zöld-piros tőrökben örvendzettel, a ligeti fák csak bíbóznak a tavasz gyanús illatában és az emberek a fehér, ócska propellereken járnak a dunakörz és a liget

gigási fái között. A Mihálykapu nem össze, a villanyosok csak úgy járnak, a Szent és a Carlton asztalai alatt imperialiszták kezek érintik s magyar asszonyok kezén a hár bört. Az újságok mögött párok végzik másba kezdődő szelimes tekintetüket, a községben a puderos kisasszony unalmasan kosogtatja a cukros csészéket, a cigány talán cseh himnusz huzza és a házakban, a bábokban az emberek éppen úgy szeretik mást, mint azelőtt: az élet megy, az ő szabott, kiszámított törvényei csakugy akaratnélkül a férfit meg az asszonyt, a relem, csók, séta, élet ez minden, — minde megmaradt, éppen úgy, csak bennem szakad el valami hur és a két vége karcos folyom telkemben és nem engedi, hogy élvezem a napot. (sz)

— Megalakult a kanizsai újságírók szabadszervezete. A nagykanizsai újságírók tegnap délután összejűltek a rendőrfőkapitányság helyiségében és rövid tárgyalás után egyhangulag kimondták, hogy a kanizsai újságírók szabadszervezetét megalakítják. A szabad szervezet a hivatásos újságírók erkölcsi s anyagi érdekeinek megvédésére létesült a szervezet a magyar újságírók orsz. os szabad szervezetének. A szabad szervezet ez alkalomban megleghangú táviratban üdvözölte Mayor Józsefet, a miniszterelnöki sajtóosztály vidéki csoportjának főnökét, aki a vidéki hírlapírók anyagi és erkölcsi érvényesítése érdekében rövid hetek alatt többet tett, mint az újságírók vezetői évtizedek alatt. Az ő nagy érdeme, hogy nincs ma vidéki és fővárosi újság, csak magyar újságíró, mivel a két újságíró tábor egy közös szervezetbe, a Magyar Újságírók Egyletbe ömört.

— A barakkórház átvétele ára. Antant idején megittuk, hogy a hadügyminiszter a barakkórház átvétel-összegének megállapításával az Országos Anyagértékesítő Hivatal bízta meg a hivatal ma leiratában arról értesítette a városi, hogy a barakkórház becsélti árát kétmillióhatvenczázötvenötezeröttszázötvenkét forintban állapította meg s ezt az összeget a város terhére írta. A végleges átvételi összeg most megállapítottal természetesen jóvalacsonyabb lesz, mert a város a hadügyminisztert megkérte, hogy az átvételi összeget a barakkórház épületeinek békebeli anyagértékben állapítsa meg.

— Mi van a rokkantak pénzével? A háború alatt a két kanizsai gyalogezred légenysége és fiztikara mindent elkövetett, hogy a háboruban elejét és szerencsétlenül járt birtokosokról és azok hozzátartozóiról gondoskodják. Mulatságokat, kiállításokat rendeztek és dícséretes buzgalmuknak meg is volt az eredménye: a két ezred rokkantalapjára körül félmillió korona gyűlt össze. A pótlásdíjat fiztikara a rokkantalap felosztásáról nem akart véglegesen dönteni, hanem úgy határozott, hogy a hovaosztásról majd a harctérről visszatérő ezred fog határozni. A harctéri ezred novemberben vissza is jött az olasz harctérről. Azóta elmúlt már több, mint három hónap, de a rokkantak félmilliójáról még semmielő döntés nem történt. Pedig Nagykanizsán és a megyében a rokkantak, hadiövezetek és hadiárvák száma igen jelentős s aki csak egyetlen gyűléstökön résztvev, láthatja, hogy a végül el vannak keseredve, mert az állam által nyújtott segély még ma sem kielégítő. Normális időkben, ha majd a viszonyok többé-kevésbé Londonizálódnak, a rokkantak nem fognak a közönség jóindulatára szorulni. De ma, amikor a polgári ruha gondja, a gyógyszeres költségei, az élelmiszerek drágasága már szinte felhaladja a háború alatti méreteket, a rokkantak nem tudnak az állam által nyújtott segélyből megélni. A rokkantszövetségnek pedig koránt sem áll olyan anyagi erő a rendelkezésére, amellyel a pillanatnyi szükséglet orvosolható. Nagykanizsán például megtörtént az a szomorú eset, hogy egy rokkant katona, akinek az állami mű áb annyira feltörte a lábcsontját, hogy csak a legnagyobb fájdalom közepette tud menni, a szövetség nem tudott megfelelő műlábat csináltatni, mert a szövetségnek egykorúen nincsen pénze. A közönség a háborúval együtt elfeledte a háború áldozatait, egyáltalán nem törődik a rokkantakkal, övezetekkel és árvákkal. Azt pedig, hogy ők könyörögni men-

lének és házról-házra járjanak alamizsnáért, igazán nem kívánhatják tőlük senki. Ilyen állások, ilyen szomorú körülmények között igazán itt volna már az ideje, hogy a két ezred polkantalapjáról valami irányban döntsének és az alnapok legalább egy részét azonnal folyósítsák az arra fényesen rászoruló rokkantaknak, árvegyeknek és árváknak. A huszadik gyalog ezred parancsnokának kötelessége, hogy az alapítók kívánságának és az ő nemes szándékainak megfelelően eleget tegyen és véget vessen azoknak a pimaszoknak és annak az elkeseredésnek, amelyet lépten-nyomon hallunk és tapasztalunk.

Nagykanizsa faszukségletének biztosítása. Az elmúlt téli hónapok viszontagságain átestünk, a fa ma már nem olyan értékes kérdés az emberek életében, mint még néhány héttel ezelőtt, de a mult mulasztásai mindinkább felkeltik a féltést, hogy előtűnik álljanak. Nem szabad többé előfordulnia annak, hogy egy 30 000 lakású város heteken át éppen a leghidegebb időkben tizkilönként juthasson csak fűhöz. É tekintetben biztató jelnek tekintjük Sneyf kormánybiztos táviratát a budapesti országos faértékesítő hivatalhoz, amelyben azt kéri, hogy az összes Prpic-féle fa Nagykanizsa részére utalják ki tartaléképpen. Nagy a reményünk, hogy a kormánybiztos kezdeményezésének meg lesz az az ádós hatása, hogy a fainég pillanatnyilag is enyhülni fog, a jövőben pedig állandóan biztosítva lesz Nagykanizsa faszuksége.

Házasságkötés. Geiszl Irma és Lengyel Mihály határrendőr-felügyelő házasságot kötöttek.

Kinek adják bére a városi üzlethelyiségeket? A városban két üzlethelyiség üresedett meg, amelyek bérletére a városi tanács pályázatot hirdetett. Rengeteg pályázat érkezett be, részben szolid, tisztességes üzletemberekétől, részben közismert lánckereskedőktől. A pályázók ígérték többet, kevesebbet, a vége azonban az volt, hogy hihetetlenül felverték a béreket, úgy, hogy ilyen boltbérletre eddig példa nem volt. A kevesebbet természetesen a szolid üzletemberek ajánlották, a többet a lánckereskedők, akiknek minden pénzt megér, ha azzal boríthatnak leplet üzletemre, hogy városi bérlet. Vannak az ajánlatok közt részben a háborúban megrokkant, részben a háborús viszonyok következtében letört tanult, szolid kereskedők, akik existenciát akarnak alapítani a városi üzlethelyiségekben, de vannak az ajánlattevők közt olyanok is, akik a lánckereskedelmet akarják a fényes portálok alatt is folytatni, akiknek a városi üzlet cégére lenne az a bizonyos lepel, amely mindent eltakarna. Az ajánlatok felett holnap döntenek. A városnak nem szabad a legridegebb üzleti alapra helyelkedni, nem szabad a bérzszorának utat nyitni, nemcsak anyagi, hanem erkölcsi garanciát is követelni kell az új bérletől. Képzett, hivatásos és erkölcsi garanciával szolgáló kereskedők kapjanak helyet a városban még akkor is, ha ez a város jövedelemcsökkentésével jár. A városnak ezt a szempontot kell szem előtt tartania, hogy a régi tisztességes kereskedelmet talpraállítsa: a lánckereskedőknek semmiképp nem szabad hajlékot adnia fedele alatt.

A kanizsai főgimnázium hangverseny rendez. A nagykanizsai kath. főgimnázium tagozatának felruházására március 5-én este 6 órakor a Polgári Egyetel nagytermében ifjúsági hangversenyt rendez, amelyre a szülőket és a tanúgyelkes barátait ez uton is meghívja az intézet igazgatósága. A hangverseny műsora a következő lesz: 1. Nyitány a „Vizhordók” című operához Cherubintól. Előadja a főgimnázium zenekara. 2. „Kérdés a rózsát” — „Mi füstölög” — „Alkony száll” népdalok, előadja a főgimnázium zenekara. 3. Intermezzo Wägers Richardtól. 4. A. Karibágyó harangok. Melodráma Kozma Andortól. Szavajla Smolecz Lajos, zongorán kíséri Mathea Károly. 5. „Nászkar” a Lohengrinből és „Vándorok” Abt-tól, a főgimnázium zenekarának kísérete mellett éneklő a vegyeskar. 6. „Chanson sans paroles” Tsajkowskytól, előadja Sauermann Ferenc. 7. Gaudeamus liget. 8. Potpourri a Vampyr operából, előadja a zenekar. A hangverseny Pelix Endre, 1848-éskor történelmi színművének előadása fogja be-

fejezni. A hangverseny lelke Lukács József dr. a rendkívüli agilitás, nagy zenei képzettségű fiatal piarista aya, akinek a város zenei életé eddig is nagyon sokat köszönhet.

Cigánykódalom zsebmetszéssel. Hiába, a cigányver csak nem tájádja meg önmagát: még ha egymásköztyannak is, ragadós és enyves kértek maradnak. Lelenyén február 23-án világra szülő cigánykódalom volt cigánybáttal egybekötve. Messze községekből összegyűltek az ünnepiörülés és mulatni vágyó cigányok, de sokan voltak közöttük a jómódú gazdák is. A cigánybál a legemelkedettebb hangulatban folyt le, minden jó hangulatban tért nyugalomra, csak Kiss György bescehelyi lakossal történt egy kis kellemetlenség: a lakodalomban valaki ellopta 8000 koronát tartalmazó pénztárcáját. Amikor kijőzanodott, tisztán emlékezett rá, hogy két cigány gyerek felűnően ő elvette a mulatság közben. Az is eszébe jutott, hogy ezt megelőzően elővette nagy pénzes tárcáját, hogy abból a muzikus cigányoknak fizessen és hogy éppen az a két cigány gyerek látta meg a tárcában diszkrétan megmozdító zsebkönyvet. Gyűnjút előadta a letényei nemzeliorségnék, ahol megállapították, hogy az egyik cigány gyerek nagykanizsai: Horváth Vilmos. A kanizsai rendőrség tegnap délelőtt őrizelbe is vette Horvátot, akinél megmozdása alkalmával 3600 koronát találtak. Horvát nem akar semmit sem tudni a zsebmetszésről, de a pénz eredetéről is csak homályos és egymásnak ellenmondó vallomásokot tett. A nyomozás tovább folyik.

Huszas tiszti-bál. A 20. magyar gyalogezred tisztikara március 2-án, vasárnap a Kereskedelmi Kaszinó helyiségeiben táncestélyt rendez. Kezdeté este 8 órakor.

A nagykanizsai izr. Szentegylet Chevra Kadisa választmányja f. évi március hó 2-án, vasárnap-tartja tagfelvételi ülését. Akik tehát az egytelbe a f. évben belépni szeretnének, jelzett időpontig jelentkezzenek, mert később jelentkezők a f. évben már nem lesznek felvételtek.

Tárogató trió. A Kath. Legényegylet március 2-án a Polgári-Egyetel nagytermében fél-6 órai kezdettel nagyszabású előadást rendez, melynek rendkívül megnyerő számai köztél különösen kiválóak a zeneszámok, melyeket Rác N. János főkantór ur kitűnő társasíval tárogató harmas alakjában (zongora kísérettel) szolgáltat, továbbá a Jovan Alexandrevics orosz táncos állal bemutatandó táncok. A Kath. Legényegylet hushagyó kedden jelmez estélyt is fog tartani.

A zsirellátás. A közéletmezési miniszter elrendelte, hogy Nagykanizsán minden leölt disznó után a tulajdonosok hat kilogram zsirt vagy szalonnát kötelesek a hatóságoknak beszoigallatni. Az így összegyűlt zsirmennyiséget a város ellátótanjai között kell felosztani. A fennmaradó hianyt a vármegyei járásai fogják fedezni. Az egyes járásokból beszoigallatandó zsir mennyiségét a miniszter az állat állományokról beküldendő jelentések alapján fogja megállapítani.

Megantisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak szombaton, márc 1-én este 6 órakor cigányzenével egybekötött táncestélyt tartanak a Kaszinó disztermében. Belépő egy 3 korona.

A cipész munkások szakszervezete folyó hó 28-án este 7 órakor évi közgyűlést tart. Kérjük a szaktársakat teljes számban megjelenni. **A szelőség.**

A katonai bíróságilag és becsület ügyleg sérelmet szenvedettek országos szervezkedése. Egy érdekes radikális mozgalom indul meg a fővárosban, amelynek célja az, hogy helyre hozza azt a sok jogtalanságot, amit a hadbíróóságok a hatalom örve alatt tisztéken, katonákban, polgári egyénekben elkövettek. A háborús hatalom szerencsétlen áldozatai, akiket nem a büntetés, hanem a terror és az üldözés sodort börtönbe, most érezvén igazságtalan kitaszítottaságukat, szervezetbe tömörültek, hogy kenyeret és munkát kapjanak rehabilitáció alapján az igazság és emberszeretet kormánytól. A szervezkedés után memorandumba foglalták kéréseiket és azt kérték a kormánytól, hogy először mindenki részére, aki kéréseiket, sürgősen rendeljék el a revíziót,

másodszor a revízió tartama alatt, már előzetesen visszakapják feltétlenül rendfokozatukat, polgári állásukat és politikai jogukat és harmadszor egészen külön revíziós bíróság állítassék fel. Felmentek a kormány vezető ténfiaihoz gróf Károlyi Mihályhoz, Berinkey Déneshez, Böhm Vilmoshoz, Fényes Lászlóhoz, dr. Pogány Józsefhez és Hoek Jánoshoz, akik előtt szónokáltak és ügyészek: dr. Kollmann Dezső és dr. Szende Vilmos ügyvédek és hadbírák tolmácsolták kéréseiket. A kormány-terfiak mind, kivétel nélkül a legnagyobb jóakarattal karölték fel az ügyet. Kilitásba helyezték a legradikálisabb orvoslást és felhívták a vezetőséget, hogy saját hatáskörükben is írják össze mindazokat, akikkel bizonyíthatólag bármilyen sérelem történt, hogy a megoldás egységes legyen. Ezért a szervezet felszólított mindenkit, tiszte, katonát, polgári egyént, a katonai bíróságok, vagy becsületbíróságok részéről, esetleg ha háborús szolgálata miatt a polgári bíróságok részéről valamelyes sérelem ért, hogy haladéktalanul személyesen vagy írásban, a távollott levélben Budapesten, a szervezet irodájában Andrassy-ut 123. l. em., vagy Rákóczi-ut 11. IV. e., 2. alatt minél számszerűbben jelentkezzenek. A jelentkezők levélben röviden esetüket is ismertessék.

Iskolai hegedők, vonók, hurok kaphatók Fischel Fülöp Fia hangszerraktárában, Nagykanizsán.

A válópörök reformja. Budapestről jelentik: Juhász-Nagy Sándor igazságügy-miniszter a házasság felbontásának új szabályozását is tervbe vette. A háborús viszonyok következtében nagy tömegben megindultak a válópörök. A miniszter házasságbontó okk akarja tenni a felek közötti megegyezést is. — Így tehát Magyarországon a házastársak akár naponta fogják pártaikat cserélni.

Deasy Alfréd a magyar Psilander, a legnagyobb magyar filmgyár főrendezője járta a főszerepet abban a remek szerelmi drámában, melynek *Casanova* a címe s a híres hason című regény után készült s a magyar filmgyártás diadalát dicséri. Jegyek már válhatók. A dráma 28-án, 1-én és 2-án lesz látható.

Állandóan érkeznek újdonságok zeneművekben. Iskola hangjegyek minden hangszer részére beszerezhető Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében.

Bolsevizmus Franciaországban

Berlin, febr. 27. A *Worwärts* jelenti Párisból: Párisban igen erős bolsevista áramlat nyilvánult meg. A munkásság között nagy propagandát csinálnak a kommunizmusnak. A kormány erélyes lépéseket tett a mozgalom ellen és már eddig is több házkutatást tartottak és számos embert letartóztattak.

Csütörtöki tőzsde.

Budapest, február 27.

Magyar Hítel 950, — Osztrák Hítel 665, — Osztrák-magyar államvasut 1023, — Leszámitoló Bank 810, — Hazai Bank 489, — Magyar Bank 717, — Rimamurányi 942, — Salgótarjáni 1017, — Közuti vasut 590, — Városi vasut 280, — Urikányi 890, — Fabank 827, — Jelzálog 507, — Ker. Bank 4450, — Schlick 388, — Guttmann 905, Szlavónia 855.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

Nyilt-tér.

Dr. Berger Géza, a muraszombat helyi és sírdóvéri orvosi körök orvosa, munkájának jogosítvány megszállása miatt és annak tartamára, Nagykanizsán megkerdezt orvosi rendeléseit Zrinyi Miklós utca 56. sz. alatt. (Munkásbetegséggyógyító mellett Stájer orvosi rendelés bór- és nemibetegeknek; vizsgálat, — wassermann-görccsövi, chemiai és bakteriológiai vizsgálatok.

Irodalom.

Ezen rovat alatt felsorolt általános érdekű könyvek rendszeres bolti árban kaphatók

FISCHEL FÜLÖP FIA
könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

Bana Barna, Magyarország igaza	K 2 20
Hécs Béla, A szellemi munkások és a szocializmus	K 2 20
Braun Robert, Magyarország feldarabolása és a nemzetiségi kérdés	K 3 30
Ribhöglin, Lépvessző (A. K. 58.)	K 4 40
Farréro, A kis szövetségesek (A. K. 56.)	K 4 40
Balme, Cézár Birotheau (A. K. 55.)	K 4 40
Szemes Béla, A mestelen táncosnő	K 8 80
Szurányi, Kantata	K 11—
Wilda Oszkár, A kritikus művi művésze	K 3 10
Wilda Oszkár, A szépség filozófiája	K 8 80
Lord Alfred Douglas, Wilde Oszkár és én	K 15 40
Köppel, Byron, függelékül Byron Magyarországon	K 8 80
Walla, A csodaszor, fantasztikus szerelmi regény	K 9 90
Krády Gyula, Kánaán könyve	K 3 10
Leroux Gaston, A sárga szoba titka	K 11—
Oláh Gábor, Deák György	K 7 70
László Géza, Német maszlag, török áfium	K 10 80
Bronie Charlotte, A lovodi árva. ford. Karinthy Frigyes (két kötet)	K 33—
Bölsche, A természet titkaiból	K 8 80
Ferenczi Sári, A vörös daru	K 13 20
Bönyi Adorján, Az éjféli vendég	K 5—
Kadar Lehel, A bagdadi vasút, regény	K 7 90
Kornis Gyula, A lelki élet (2 kötet)	K 18—
Fournier Augustus, I. Napoleon életrajza (2 kötet)	K 18—
Torsányi Jenő, A két gondviselés	K 13 20
Krády Gyula, Tótiágas	K 8 80

Tudományos könyvtár. — Világ-könyvtár. — Magyar-könyvtár. — Modern-könyvtár. — Fővárosi színházak műsora. — Monológok teljes sorozat-állandóan raklárán.

Minden könyv, zenemű vagy folyóirat kapható; — raklárán nem levők a leggyorsabban szerzettetnek be.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az Órangyal gyógyszerárban férfi vagy női laboráns jó fizetéssel mellett azonnal felvétetik. 887

2 darab sovány sertés eladó Eötvös-tér 7. szám alatt. 876

József főherceg-ut 81/a sz. ház szabadkézből eladó. — Bővebbet Rákóczi-ut 63. szám alatt. 882

Sürgősen eladó 2 darab fél éves eladó Rothschild, Teleki-ut 5. 887

Egy takarítónő, egy tanuló vagy fiatal leány felvétetik Mathea műtermébe, Bazar épület. 877

Sikátor-utca 16. számú ház eladó. 15 nap alatt a lakás is átvehető. Értekezni ugyanott. Ügynök tőlem nem díjaztatni. 882

Prima papírspárga minden vastagságban kapható Fischel Fülöp Fia cégnél, Nagykanizsán.

Gyönyörű és modern képeslapalbumok, emlékkönyvek kaphatók Fischel Fülöp Fia cégnél, Nagykanizsán.

Mindenes cseléd teljes ellátással kerestetik. Teleki-ut 11.

ÉRTESÍTÉS. 878

Értesítem a t. vevőimet, hogy mindenféle cementáru u. m.: *vályuk, csövek, kutházak, kutgyűrűk, cement és fayance lapok* stb. kaphatók. — Építkezéseknél csatornázást, szigetelést cement és fayance-ep burkolást stb. e szakba vágó megrendelés a legpontosabban elvégzem. A n. é. közönség pártfogását kérve vagyok teljes tisztelettel.

SARTORY OTÓDA.

Szép petrezseiyem zöldség

maximális áron kapható nagyban és kicsinyben KIRÁLY-UTCA 28. udvari raktárhelyiségében

Rechnitzer Móránál

URANIA mozgóképpalota

Balogy-utca 4. Telefon 206

Péntek, szombat, vasárnap. Febr. 28., márc. 1. és 2.

Deésy Alfréd a magyar Psilander és Hollay Camilla főszereplésével

Casanova

Szerelmi legenda 5 felvonásban.

És a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepen: 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

Óvás!

Hamisítás!

Felhívom a n. é. közönség figyelmét arra, hogy az általam gyártott közkedvelt

MODIANO CLUB SPECIALITE

szívarkahüvely bűnös módon meghamisítva került forgalomba, úgy annyira, hogy a hamisító nemcsak beajátromoztat védjegyet használta teljesen azonos azonos színnel és azonos rajzzal, de még névalírással is ráhamisította készítményeire.

A tettes és bűntársai ellen ügyvédem, dr. Mayer Jenő úr által a bűnvádi eljárást folytathatja tettem.

Hogy azonban a n. é. közönséget egy érteketlen hamisítványok az én gyártmányommal azonos aron való további vásárlásától s így károsodástól megóvjam, nyomatékosan kiemelem, hogy az én szívarkahüvelyem teljesen pótlánymentes, az egészségre egyáltalában nem ártalmas papírral készül s gyártmányom a hamisítványtól igen könnyen megkülönböztethető az által, hogy az általam készített hüvely mindegyikébe cégelírásom víznyomással van benyomva.

887

S. D. MODIANO

Ügyes kifutóleány felvétetik a Zala irodájában!

AJÁNLOK

viszontelárusítók részére a legjutányosabb gyári árakon

levélpapirokat

mappákban és dobozokban

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Művészlapon

óriási választékban!

cigaretta-hüvelyeket

és cigaretta-papírost

a legjobb gyártmányokat.

Fischel Fülöp Fia

nagykereskedése, Nagykanizsán.

VILÁG nagy mozgó-színház

Szervus Szállóba. Telefon 74

Március 3-án, 4-én és 5-én. Hétfő, kedden és szerdén

Regény a vadonban

a világ legszenzációsabb filmjének 6 felvonásban, melyben Charly elvált és Gunó a gorilla-majom is szerepelnek. — Nagy oroszánvadással, négerkék küzdelme az oroszánokkal, négerkék harca a farmerokkal. Jegyek 2-án d. u. 2 óráig előre válthatók.

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor. Vasár- és ünneppon: 3, 5 és 7 órakor.

ÉRTESÍTÉS!

A szombathelyi „Erfurti Magkereskedelmi R.-T.”

zala megyei képviselőlet átvette. — A legjobb

ERFURTI

virág, főzelék és vetőmagvak, madáreleség, — raffia pótló kicsinyben és nagyban beszerezhető

ORSZÁG JÓZSEF NAGYKANIZSA, ERZSÉBET-TÉR 2.

VISZKETEG,

rüh, sömör, ótvar, sebek és mindennemű bőrbajokat gyorsan és biztosan gyógyít a

BORÓKA KENŐCS

Nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely ára: 5 K, nagy tégely 7 K, családi tégely ára 12 korona. Hozzávaló: Boróka-zsappan 6 korona. — Készíti:

Gerő Sándor

gyógyszerész, Nagykőrös.

Nagykanizsán kapható az összes gyógyszerárakban és drogériákban. 327

Hirdetéseket

felvétetnek a Zala kiadóhivatalában

A „ZALA”

A KORAI REGGELI ÓRÁKBAN JELENIK MEG, EREDETI TELEFON ÉS TÁVIRAT JELENTÉSEKKEL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Nagykanizsán kora reggel házhoz hordva, vidékre postán küldve:

Egy óra 7-50 korona

Negyed évre 22-50

Fél 45—

Egész 90—

Rendelje meg a Zalát!